EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2005.4.6
KOM(2005) 123 galutinis

2005/0046 (COD)
2005/0047 (COD)
2005/0048 (CNS)
2005/0049 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI
dėl 2007–2013 m. Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programos sukūrimo

Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS
dėl 2008–2013 m. Europos pabėgėlių fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo

Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl 2007–2013 m. Išorinių sienų fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS
dėl 2007–2013 m. Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo

Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS
dėl 2008–2013 m. Europos grąžinimo fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo

(pateikta Komisijos)

{SEK(2005) 435}

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

dėl 2007–2013 m. Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programos sukūrimo

Komunikatas dėl Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programos sukūrimo yra nuoseklių pasiūlymų, kuriais siekiama teikti tinkamą paramą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei pagal 2007–2013 m. finansines perspektyvas, dalis. Iš tikrųjų, būtina lygiagrečiai ir lygiai taip pat intensyviai plėtoti visus tris pagrindinius laisvės, saugumo ir teisingumo tikslus, tokiu būdu leidžiant taikyti subalansuotą požiūrį, pagrįstą demokratijos, pagarbos pagrindinėms teisėms ir laisvėms bei teisinės valstybės principais. Pagrindų programa remia kiekvieną šių tikslų, kiekvienoje politikos kryptyje numatydama būtiną tinkamų intervencijų suderinamumą ir aiškiai susiedama politinius tikslus su jiems įgyvendinti turimais ištekliais. Be to, ši struktūra atspindi esminį laisvės, teisingumo ir saugumo srityse turimos finansinės paramos supaprastinimą ir racionalizavimą, leidžiantį pasiekti didesnį prioritetų skirstymo lankstumą ir didinti visuotiną skaidrumą.

1. ĮVADAS

Pirmą kartą Amsterdamo sutartyje pasiūlytas tikslas laipsniškai sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę tapo vienu kertinių Europos Sąjungos raidos akmenų. Šis tikslas logiškai išplaukia iš ambicingų ekonominio augimo ir darnaus vystymosi tikslų: didesnę mūsų žemyno gerovę galima pasiekti tik saugioje ir patikimoje aplinkoje, garantuojančioje savo piliečiams ir verslo sektoriui veiksmingą naudojimąsi savo teisėmis ir laisvėmis, o taip pat saugančioje juos nuo nusikalstamumo ir terorizmo.

Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje garantuojamos pagrindinės asmens teisės (laisvė, saugumas ir teisingumas) yra pusiausvyroje su pagrindine atsakomybe (už saugumą ir teisingumą), kurios tikimasi iš Sąjungos[1]. Europos piliečiai teisėtai tikisi iš Europos Sąjungos, kad ši, garantuodama pagarbą pagrindinėms laisvėms ir teisėms, imtųsi veiksmingesnio ir bendro požiūrio spręsdama tokias tarpvalstybines problemas, kaip neteisėta migracija ir prekyba žmonėmis, terorizmas ir organizuotas nusikalstamumas.

Remdamasi Tamperės programos rezultatais, Europos Vadovų Taryba 2004 m. lapkričio mėn. patvirtino daugiametę programą („Hagos programą“), apibrėžusią naują darbotvarkę ir sudarančią sąlygas Sąjungai toliau plėtoti ankstesnius pasiekimus ir sėkmingai vykdyti jos laukiančius uždavinius. Tarp nubrėžtų tikslų yra ir tolesnė bendrųjų migracijos ir prieglobsčio politikos krypčių plėtra, integruoto išorinių sienų kontrolės ir stebėjimo valdymo sistemos steigimas, kurį privaloma numatyti vadovaujantis valstybių narių solidarumo ir sąžiningo pasiskirstymo atsakomybe bendruoju principu, įskaitant viso to finansinius padarinius. Šios

[1] „Laisvė yra vienijantis principas, svarbiausias Europos projekto ramstis. Tačiau neturint žmonių pripažįstamos saugumo, teisinės valstybės ir teisingumo sistemos, nebūtų galima užtikrinti pasinaudojimo teise į laisvę ir pagarbos demokratinėms vertybėms. Taigi, Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė suteikia demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir teisinei valstybei garantiją. Esminis Europos pilietybės elementas – tai bendras pripažinimas, kad šie principai, dabar įtraukti į Pagrindinių laisvių chartiją, yra kertinis kiekvieno Sąjungoje gyvenančio asmens integracijos akmuo“, „Europos Sąjungos projektas“ KOM (2002) 247 galutinis.

sąvokos taip pat įtvirtintos Konstitucijoje kaip pagrindiniai sienos kontrolės, prieglobsčio ir imigracijos bendrųjų politikos krypčių principai.

Savo komunikatuose, apibrėžusiuose 2007–2013 m. finansinių perspektyvų strategines kryptis[2], Komisija jau yra pabrėžusi tikslą remti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sukūrimą, skiriant tam pakankamai finansinių išteklių, ir įtraukti jį į naująją biudžeto eilutę, susijusią su „Pilietybe, laisve, saugumu ir teisingumu“. Vadovaujantis Europos Vadovų Tarybos apibrėžtais tikslais, siūloma Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programa bus skirta **sąžiningai pasiskirstyti atsakomybe** tarp valstybių narių pasidalijant finansine našta, susidarančia diegiant integruotą Sąjungos išorinių sienų valdymą ir įgyvendinant bendrąsias prieglobsčio ir imigracijos politikos kryptis.

2. SIŪLOMA INTERVENCIJA – SOLIDARUMO IR MIGRACIJOS SRAUTŲ VALDYMO PAGRINDŲ PROGRAMA

2.1. Pagrindų programos tikslai

Bendrijos finansinių programų įgyvendinimas privalo būti veiksmingo politikos priemonių paketo, skirto su ES politikos krypčių plėtojimu susijusiems konkretiems tikslams siekti, dalis. Šiuo požiūriu, intervencijos sričių ir pobūdžio pasirinkimas privalo būti nustatytas remiantis spręstinų poreikių vertinimu ir atsižvelgiant į papildomumą su kitomis galimomis priemonėmis, ypač teisės aktais. Iki šiol bendrosios prieglobsčio, migracijos ir sienos valdymo politikos kryptys daugiausia buvo nustatomos teisės aktuose. Šie standartai padėjo Bendrijos politikos šiose srityse pagrindus. Tačiau standartų įgyvendinimas reiškia atskiroms valstybėms narėms tenkančią nevienodą naštą, iš kurių kelioms tenka neproporcingai didelė dalis pareigų, pasitarnausiančių visos Bendrijos labui, tuo tarpu kai nevienodas jų vykdymas galėtų kelti pavojų veiklos vienodomis sąlygomis sukūrimo tikslui.

Šios politikos kryptys turi įtakos daugeliui žmonių. Iš 25 valstybių narių susidedančioje ES valstybės narės atsako už maždaug 6 000 kilometrų ilgio sausumos sienos ir apie 85 000 kilometrų ilgio pakrantės kontrolę; remiantis apskaičiavimais, į tarptautinius oro uostus ES kasmet atskrenda 100 milijonų keleivių, tarp kurių yra ir asmenų, kuriems neleidžiama įvažiuoti. Kasmet valstybės narės daugiau nei 340 000 trečiųjų šalių piliečių neleidžia atvykti į ES, sulaiko apie 500 000 jų teritorijose neteisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių ir išsiunčia apytiksliai 300 000 trečiųjų šalių piliečių, kurie į jas atvyko neteisėtai, gyveno neteisėtai ar kurie grąžinami į savo šalis dėl kitokių priežasčių. Iš 25 valstybių narių susidedančioje ES kiekvienais metais apytiksliai 2,2 milijono trečiųjų šalių piliečiams išduodami leidimai gyventi ar būti įsidarbinimo, šeimos susijungimo, studijų, tyrimų ar kitokiais pagrindais. Šiuo metu 25 valstybių narių ES gyvenančių trečiųjų šalių piliečių bendras skaičius dvigubai viršija ES piliečių, pasinaudojusių savo teise gyventi kitoje valstybėje narėje, skaičių ir nuolat auga daugiausia dėl migracijos saldo.

---

[2] Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui. „Mūsų bendros ateities kūrimas – išsiplėtusios Europos Sąjungos politikos sunkumai ir biudžeto priemonės 2007–2013 metais“. KOM (2004) 101, 2004 2 10.
Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui. „2007–2013 metų finansinės perspektyvos“, KOM (2004) 487, 2004 7 14.

Bendrijos finansinis solidarumas privalo sugebėti paremti tolesnę ES apibrėžto visapusiško ir subalansuoto migracijos srautų valdymo požiūrio plėtotę ir įgyvendinimą. Jis privalo tinkamai prisidėti prie keturių esminių šio požiūrio ramsčių:

- Pirma, valstybės narės įsipareigojo taikyti Šengeno *acquis* ir sukurti ES bendrąją integruoto sienų valdymo sistemą. Atitinkamai, jos yra įpareigotos veiksmingai valdyti asmenų srautus ties išorinėmis sienomis, kad užtikrintų, viena vertus, aukštą apsaugos lygį ties išorinėmis sienomis dėl valstybių narių vidaus saugumo, o antra vertus, sklandų šių sienų kirtimą *bona fide* keliautojams, turintiems valstybių narių konsulinių įstaigų užsienyje išduotas vizas. Siekiant sumažinti neteisėto atvykimo atvejų skaičių, šie tikslai konkrečiai reiškia Vidužemio jūros pakrantės ir rytų sausumos sienų apsaugą bei valstybių narių konsulinių įstaigų trečiosiose šalyse veiklos stiprinimą.

- Antra, 2002 m. priėmus Europos grąžinimo veiksmų programą, valstybės narės pasižadėjo, remdamosi bendrais standartais ir geriausia praktika, parengti bendrąją grąžinimo politiką. Veiksminga Bendrijos grąžinimo politika yra būtina siekiant papildyti patikimą teisinę imigracijos ir prieglobsčio politiką; ji taip pat yra svarbus kovos su neteisėta imigracija elementas. Atskirų valstybių narių pastangos grąžinimo valdymo srityje ribojamos ne tik finansine, bet ir politinio poveikio bei siunčiamo signalo prasme; įgyvendindamos grąžinimo operacijas, valstybės narės susiduria su panašiais sunkumais, kuriuos galima geriau įveikti drauge pasitelkiant išteklius ir patirtį. Be to, valstybės narės turėtų būti skatinamos parengti „integruoto grąžinimo valdymo“ sistemą: analizuoti ir vertinti galimas grąžinamų asmenų grupes, teisinius ir logistinius suvaržymus valstybėje narėje ir padėtį grąžinimo valstybėje, parengti konkrečius ir tikslinius šį uždavinį atitinkančius veiksmus. Tai turėtų padėti sumažinti vidaus sienų neturinčioje ES neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių antrinį judėjimą.

- Trečia, įgyvendinant bendrąją imigracijos politiką, reikia, kad Bendrija imtųsi patikimų veiksmų daugialypėje trečiųjų šalių piliečių integracijos srityje. Bendroji imigracijos politika turi aiškių pasekmių konkurencingumui ir Lisabonos strategijos tikslų įgyvendinimui. Nors imigracija pati savaime neišsprendžia demografinio senėjimo, nepertraukiamų imigracijos srautų gali reikėti vis dažniau, siekiant patenkinti ES darbo rinkos poreikius ir užtikrinti Europos klestėjimą. Tai pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad ES migracijos politika suteiktų saugų teisinį statusą ir garantuojamą visumą teisių, padedančių integruoti priimtus asmenis, skatinti jų integraciją į visus visuomenės gyvenimo aspektus ir, visų svarbiausia, jų integraciją į darbo rinką. Reikėtų sukurti bendrąją imigrantų teisėms ir įsipareigojimams taikytiną veiksmų visumą. Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų 2004 m. patvirtintuose Bendruosiuose pagrindiniuose imigrantų integracijos politikos Europos Sąjungoje principuose pripažįstama, kad imigracija yra nuolatinio pobūdžio Europos visuomenės reiškinys, ir kad visos valstybės narės turėtų palaikyti ir ugdyti visuomenes, kuriose atvykėliai jaustųsi laukiami, kadangi kuriai nors valstybei narei nepavykus sukurti ir įgyvendinti sėkmingos migrantų integracijos politikos, tai gali turėti įvairiausių neigiamų pasekmių kitoms valstybėms narėms. Atitinkamai, valstybės narės turėtų būti skatinamos rengti ir įgyvendinti atvykėliams palankias programas bei veiklą, skatinti aktyvų pilietiškumą per pilietiškesnį, kultūrinį, religinį ir politinį dalyvavimą, gerinti viešųjų ir privačių paslaugų teikėjų gebėjimus atsiliepti į jų poreikius ir padėti visuomenei prisitaikyti prie įvairovės.

- Galiausiai, siekiant užkirsti kelią nereikalingam antriniam judėjimui ES, kai tik viena valstybė narė atsako už konkretaus prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, reikėtų kiek

įmanoma sumažinti galimus nukrypimus nuo priėmimo ir įsileidimo praktikos. Privaloma skatinti visas valstybes nares tolygiai įgyvendinti aukštos kokybės bendrąją Europos prieglobsčio politiką, skatinant valstybių narių tarpusavio pastangų priimant pabėgėlius ir perkeltuosius asmenis ir atsakant už tokių veiksmų padarinius pusiausvyrą.

Dar vienas šio požiūrio esminių elementų yra bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis. Atsižvelgiant į siūlomos finansinės sistemos struktūrą, šis išorės matmuo nebus įtrauktas į Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programą, tačiau į jį bus tinkamai atsižvelgta siūlomos finansinės sistemos 4 biudžeto eilutėje įgyvendinant 2004 m. rugsėjo mėn. Komisijos pristatytas išorės pagalbos priemones.

2.2. Pagrindų programos struktūra

Pagrindų programos pagrindu bus parengti finansinio solidarumo mechanizmai (fondai) šiose keturiose srityse:

- išorinių sienų kontrolė ir stebėjimas („integruotas sienų valdymas“), vizų politika, papildant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros veiklą (FRONTEX agentūra);

- ES neteisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimas;

- teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių integracija;

- prieglobstis (remiantis jau veikiančiu Europos pabėgėlių fondu[3]).

Akivaizdu, kad plėtojant ir įgyvendinant bendrąsias politikos kryptis, įskaitant Bendrijos teisės aktus, šiose keturiose srityse, atsižvelgiama į poreikį užtikrinti vienas kitą papildančius, tačiau skirtingus veiklos tikslus. Jis apima nevienodą valstybėms narėms tenkančių įsipareigojimų lygį ir intensyvumą, kuriems būtina skirti atitinkamą finansinę paramą. Jis taip pat reiškia, kad kiekviena valstybė narė privalo įdiegti ir nacionaliniu lygmeniu palaikyti priemones, leidžiančias tinkamai įvykdyti savo įsipareigojimus kiekvienoje iš keturių politikos krypčių net ir tada, kai poveikio laipsnis joms yra ribotas.

Be to, šiems veiksmams Sutartyse numatytas skirtingas teisinis pagrindas, o jie patys apima sritis, kurioms taikomos su Danijos, Airijos ir Jungtinės Karalystės pozicija susijusių protokolų ar Šengeno *acquis* nuostatos.

Taigi, Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programa susideda iš keturių atskirų priemonių (įsteigiančių keturis fondus) kiekvienoje iš šių keturių politikos sričių.

Nors šie keturi fondai bus įgyvendinami kaip keturios skirtingos teisinės priemonės, politine ir funkcine prasme jie sudaro darnią visumą: kiekvienas fondas atspindi politikos krypties tikslus, kurie drauge su kitų trijų krypčių tikslais leis sukurti laisvės erdvę. Būtent sėkmingas įgyvendinimas visose keturiose srityse lems, ar bus pasiekti visapusiški tikslai. Taigi, keturi fondai veiks vadovaujantis bendrosiomis įgyvendinimo ir valdymo taisyklėmis laikantis to paties strateginio tvarkaraščio, bus koordinuotai įvertinami bei peržiūrimi (žr. 3 skirsnį).

---

[3] 2004 m. gruodžio 2 d. Tarybos sprendimas 2004/904/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2005–2010 m. laikotarpiui įsteigimo. OL L 381, 2004 12 28, p. 52.

Įsigaliojus Sutarčiai dėl Konstitucijos, Komisija galės išnagrinėti tolesnio derinimo ir supaprastinimo galimybes, kurios galėtų atsirasti dėl naujojo teisinio pagrindo (ypač dėl III-268 straipsnio).

Finansinių išteklių kiekviename fonde skyrimas valstybėms narėms bus grindžiamas konkrečiais ir objektyviais kriterijais, atspindinčiais valstybių narių padėtį atsižvelgiant į įsipareigojimus, kuriuos jos prisiėmė visos Bendrijos vardu ar jos visos naudai konkrečioje politikos kryptyje. Šie kriterijai daugiausia bus kiekybinio pobūdžio. Siekiant atsižvelgti tiek į pradinę padėtį valstybėse narėse, tiek ir į jos kaitą, kriterijai kiek įmanoma bus grindžiami „įprastiniais“ duomenimis ir „srautų“ duomenimis: tai leis papildyti vienos valstybės narės turimus išteklius, pavyzdžiui, augančiam asmenų skaičiui tikslinėje gyventojų grupėje paremti.

Šiuo tikslu, priemonėse numatoma pasitelkti Bendrijos statistiką, o jos nesant, nacionalinę statistiką. Nors gali kilti tam tikrų techninių sunkumų, manoma, kad statistikos pasitelkimas lėšų skirstymui turėtų teigiamą poveikį, nes padidintų šalies mastu skiriamą dėmesį teisingų duomenų pateikimui laiku. Siūlomas šios statistikos pasitelkimas skirstant lėšas 2007–2013 m. laikotarpiui yra įmanomas, ypač tikintis, kad planuojami priimti teisės aktai dėl migracijos statistikos sudarys geresnes suderintos statistikos turėjimo galimybes.

Išorinių sienų fonde sukuriamas svertinio koeficiento mechanizmas, grindžiamas *inter alia* FRONTEX agentūros atliekama bendros rizikos analize. Numatomos specialios nuostatos, skirtos padengti konkrečias papildomas išlaidas, susijusias su supaprastinto tranzito dokumentų (STD) ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentų (STGD) schemos įgyvendinimu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 693/2003 ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 694/2003.

Europos pabėgėlių, Integracijos ir Grąžinimo fonduose, remiantis Europos pabėgėlių fondo pavyzdžiu, kiekviena valstybė narė gaus nedidelę nustatyto dydžio sumą, skirtą užtikrinti minimalų išteklių lygį šiems tikslams įgyvendinti.

2.3. Papildomumas su politikos ir kitomis priemonėmis

Pagrindų programa yra politikos priemonių paketo, sudaryto tolesniam bendrosios prieglobsčio, migracijos ir išorinių sienų politikos plėtojimui, elementas: jis privalo būti glaudžiai susietas su kitų politikos priemonių, ypač teisės aktų, įgyvendinimu ir rengimu. Finansinis solidarumas privalo tarnauti aiškiai apibrėžtiems tikslams ir leisti bendrai finansuoti didelę papildomą naudą Bendrijai teikiančius veiksmus. Fondų naudojimas iš esmės privalo būti susietas su nacionalinės padėties gerinimu bendrųjų standartų prasme arba teikti kolektyvinę naudą ES mastu per įgyvendinamus koordinuotus ar bendrus veiksmus.

Pagrindų programos steigimas ir vykdymas papildys kitas iniciatyvas ir įstaigas, įsteigtas įgyvendinant bendrąją migracijos, prieglobsčio ir išorinių sienų politiką.

Visų pirma, išplėtotos didelio masto IT sistemos, remiančios išorinių sienų bei vizų politiką (Vizų informacinė sistema, Šengeno informacinė sistema) ir prieglobsčio politiką (EURODAC), pastebimai prisideda prie Bendrijos solidarumo, sukurdamos bendradarbiavimą ir ekonomiškai naudingą keitimąsi informacija tarp valstybių narių. Nors šios informacinės sistemos nėra įtrauktos į Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programos biudžeto prognozę, jų išplėtojimas ir naudojimas priklauso ilgalaikiams įsipareigojimams, o jas įsteigiančiuose teisės aktuose nėra jų trukmę ribojančių nuostatų. Greta dėl plėtros

numatyto pratęsimo, negalima atmesti funkcijų išplėtojimo 2007–2013 m., kuriems reikės numatyti biudžeto prognozę pasiūlytos finansinės struktūros 3 eilutėje.

FRONTEX agentūros veikla taip pat veiksmingai prisideda prie bendradarbiavimo stiprinimo per techninę ir veiklos paramą, sutelkdama visoms dalyvaujančioms valstybėms prieinamą įrangą ir išteklius. Laipsniškam agentūros veiklos srities ir apimties plėtojimui, ypač po 2007 m. numatyto įvertinimo, reikės numatyti tinkamus išteklius būsimos finansinės struktūros 3 biudžeto eilutėje. Komisijos tarnybos pasitelks FRONTEX agentūrą programavimo ir vertinimo etapuose.

Remdamasi šiuo metu vykstančios parengiamosios veiklos rezultatais, Komisija svarstys Europos migracijos stebėjimo tarnybos sukūrimą, siekdama sustiprinti daugialypių migracijos ir prieglobsčio reiškinių aspektų stebėseną ir analizę.

Yra numatytos nuostatos ne tik siekiant išvengti bet kokio fondų veiklos dubliavimo, bet ir užtikrinti, kur įmanoma, visokeriopą teigiamos sąveikos plėtojimą. Konkrečiai, prieglobsčio negavusių prieglobsčio prašytojų grąžinimo priemonių finansavimas iš Europos pabėgėlių fondo neatitiks reikalavimų nuo pirmųjų daugiametės programos įsigaliojimo metų, prasidedančių 2008 m. sausio 1 d.

Finansavimas iš Grąžinimo fondo bus numatytas tik nuo 2008 m., atsižvelgiant į Hagos programoje pasiūlytą būtinybę iš anksto įvertinti parengiamųjų grąžinimo veiksmų (2005–2006 m.) rezultatus.

Ypatingas dėmesys taip pat buvo skirtas Integracijos fondo ir Europos socialinio fondo (ESF) veiksmų papildomumui ir teigiamai sąveikai tiek apibrėžiant Integracijos fondo tikslus, tiek ir jį naudojant. Pasitelkdamas šį konkretų ir novatoriškumo siekiantį požiūrį, Integracijos fondas iš tiesų galės papildyti platesnės aprėpties ESF tikslus ir leis nustatyti sėkmingas strategijas bei praktikas, kurias galima dar labiau suderinti su ESF.

3. RACIONALIZACIJA IR SUPAPRASTINIMAS

3.1. Pereinamasis laikotarpis su dabartinėmis priemonėmis

Pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programą įgyvendinami keturi fondai sudaro darnią visumą, visapusiškai remiančią bendrųjų išorinių sienų, migracijos ir prieglobsčio politikos krypčių plėtojimą, visiškai laikantis solidarumo, papildomos naudos ir papildomumo principų. Jie perims ir iki visapusiško veikimo lygmens išplėtos galiojančių programų veiksmus ir parengiamuosius veiksmus, tokius kaip: ARGO, INTI, parengiamuosius veiksmus grąžinimo valdymo ir Europos pabėgėlių fondo (EPF) srityse.

2005 m. sausio 1 d. prasidėjęs antrasis EPF etapas baigsis 2010 m. Greta savanoriško grįžimo reikalavimus atitinkančių sąlygų paaiškinimo, prie šio komunikato pridėtu pasiūlymu iš dalies keisti EPF paprasčiausiai siekiama suderinti valdymo ir kontrolės sistemos tvarkaraštį ir praktines įgyvendinimo priemones su kitiems trims fondams pasiūlytomis priemonėmis: jo galiojimas pratęsiamas iki 2013 m., o naujos nuostatos įsigalios nuo 2008 m. sausio 1 d., tokiu būdu leidžiant iki galo įgyvendinti nuo 2005 iki 2007 m. trunkantį pirmąjį dabartinio sprendimo daugiamečio programavimo ciklą. Pasibaigus šiam laikotarpiui, programavimo ciklas bus suderintas su kitų trijų fondų ciklais.

Tačiau derėtų numatyti, kad EPF turinio pakeitimai turėtų būti pristatyti vėlesniu 2005 m. laikotarpiu drauge su Komisijos komunikatais, ypač dėl:

- Deklaracijos dėl nacionalinėse naujakurystės programose dalyvaujančių asmenų, atsižvelgiant į sritį, kurioje taikomas Tarybos sprendimas dėl EPF II 2005–2010 m., kuriuo Komisijos prašoma iki 2005 m. pabaigos pateikti pasiūlymą dėl Europos pabėgėlių fondo pakeitimo, atsižvelgiant į 2004 m. lapkričio 2 d. Tarybos išvadas dėl ilgalaikių sprendimų prieinamumo gerinimo. Šiose Tarybos išvadose Komisijos buvo paprašyta pateikti pasiūlymą dėl ES naujakurių schemos. Dar reikės sureguliuoti pagal ES naujakurystės schemą ar net ne jos ribose teikiamo visiško ar dalinio finansavimo priemones.

- Hagos programa ragina 2005 m. sukurti „reikiamas struktūras, apimančias valstybių narių nacionalines prieglobsčio tarnybas, siekiant sudaryti sąlygas praktiniam ir konstruktyviam bendradarbiavimui“. Todėl reikės svarstyti, kokiomis sąlygomis šių struktūrų nuostatos turėtų būti įtrauktos į „Bendrijos veiksmus“, ir kokias galimybes reikės numatyti Europos paramos biurui.

3.2. Bendros valdymo ir kontrolės priemonės

Kadangi pagrindų programos tikslai yra sustiprinti bendrųjų politikos krypčių įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu, ji bus įgyvendinama valstybių narių ir Komisijos pasidalijamojo valdymo principu. Tai leis valstybėms narėms pasirinkti veiksmus remiantis nuodugnia poreikių analize ir vietos padėčiai pritaikyta strategija, dėl kurios bus susitarta bendradarbiaujant su Komisija. Kadangi pasidalijamojo valdymo negalima taikyti trečiosioms šalims, užduotys bus perduodamos vykdyti decentralizuotai Išorinių sienų fonde dalyvaujančioms šalims, susijusioms su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu. Priemonių projektuose nurodomus Bendrijos veiksmus ir Komisijos techninę paramą Komisija įgyvendins tiesioginio valdymo būdu.

Tos pačios nuostatos buvo apibrėžtos ir keturių priemonių veiklai: daugiamečio strateginio programavimo ciklai (išskiriant du 2007–2010 m. ir 2011–2013 m. laikotarpius), pagrįsti Komisijos pateiktomis gairėmis, metiniu išteklių paskirstymu ir veikla grindžiamu programavimu bei daugiamečiais įvertinimais.

Panašiai, keturių fondų valdymo ir kontrolės sistemos turėtų būti derinamos, dėl ko sprendimų projektuose numatytos bendro ar pasidalijamojo įgyvendinimo nuostatos ar struktūros (Komitetas, nacionalinės valdymo ir audito priemonės).

Šių fondų valdymo būdai remiasi būtinybe užtikrinti darnumą ir skaidrumą. Darnumą, nes priemonių projektai nustato minimalias sąlygas, taikytinas valdymo, vidaus kontrolės ir audito sistemoms, o taip pat apima visus subjektus. Skaidrumą, nes kiekvienos priemonės dalies rezultatai žinomi skirtingiems subjektams. Keturiuose sprendimų projektuose taip pat atsižvelgiama į struktūrinių fondų programavimo ir įgyvendinimo mechanizmo įvertinimų išvadas, siekiant sukurti tokius mechanizmus, kurie tuo pačiu metu užtikrintų išteklių sutelkimą pagrindiniams ir strateginiams tikslams, ir įgyvendinimo mechanizmą, užtikrinantį veiksmingą įgyvendinimą tiek šalies, tiek ir Bendrijos lygmeniu, bei gerą Bendrijos finansavimo valdymą ir kontrolę.

3.3. Įvertinimas ir peržiūra

Siekiant užtikrinti veiksmų efektyvumą, būtina reguliariai atlikti politikos priemonių įgyvendinimo, rezultatų ir poveikio įvertinimą. Ypač tai yra svarbu įgyvendinant Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programą.

- pirma, 2005–2006 m. bus atlikti papildomi tyrimai, skirti apibrėžti pradinių daugiamečių gairių prioritetus pagal naująją programą, o taip pat nustatyti darnią ir baigtinę stebėsenos ir vertinimo sistemą (įskaitant sąnaudų, produktų, rezultatų ir pasekmių kiekybinių ir kokybinių rodiklių bendrų rinkinių apibrėžimą);

- antra, pirmojo pagrindų programos veiklos įvertinimo rezultatai turėtų būti pateikti 2010 m., kai bus peržiūrima Hagos programa; į šio vertinimo rezultatus bus atsižvelgta valdant ir vykdant programą;

- trečia, fonduose numatytų daugiamečių programų rezultatų įvertinimai, kurie turi būti pateikti 2012 m., padarys reikiamas išvadas atsižvelgiant į jų peržiūrą, o 2015 m. bus įvertintas jų poveikis.

Dėl politikos pokyčių ir įvertinimų rezultatų būtina numatyti programos peržiūrėjimo ir, jei reikia, jos pritaikymo prie naujų ar kintančių poreikių ir prioritetų galimybę:

- 2009 m. galimybė peržiūrėti tam tikrus fondų veiklos aspektus, tokius kaip: finansų paskirstymo būdai integracijos ir išorinių sienų, o ypač integracijos, srityse, atsižvelgiant į 2005 m. inicijuotų parengiamųjų veiksmų galutinio įvertinimo rezultatus,

- iki 2010 m. pabaigos, remiantis pirmuoju įvertinimu, siekiant nustatyti pagrindines kryptis ir prioritetus dėl pagrindų programos ateities.

4. FINANSINIAI IŠTEKLIAI

2007–2013 m. Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programai numatyta skirti bendra suma siekia 5,8663 mlrd. eurų (galiojančiomis kainomis). Iš šios sumos 1,184 mlrd. eurų numatyta skirta prieglobsčiui, 759 mln. eurų – Grąžinimo fondui; 1,771 mlrd. eurų – trečiųjų šalių piliečių integracijai ir 2,152 mlrd. eurų – išorinių sienų valdymui. Valstybėms narėms skirtos sumos nebus perkeliamos iš vieno fondo į kitą.

Be jau minėtų bendrųjų sumų nurodytai pagrindų programai, 2007–2013 m. FRONTEX agentūrai preliminariai numatyta skirti 285,1 mln. eurų suma, tuo tarpu didelio masto informacinių sistemų sukūrimo sąmata siekia daugiau negu 900 mln. eurų; taip pat, pratęsiant dabartinius parengiamuosius veiksmus, tam pačiam laikotarpiui preliminariai buvo numatytas 62,3 mln. eurų biudžetas ir galimam Europos migracijos stebėjimo tarnybos steigimui.

PRIEDAS

dėl 2007–2013 m. Solidarumo ir migracijos srautų valdymo pagrindų programos sukūrimo

Papildomumas su agentūromis ir kitomis priemonėmis laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje

Finansinėse perspektyvose yra numatytos kelios viena kitą papildančios priemonės, skirtos prisidėti prie teisingumo, laisvės ir saugumo erdvėje nustatytų politikos tikslų įgyvendinimo:

- pagrindų programos, pakeisiančios Komisijos šioje srityje administruojamą biudžeto eilučių gausybę;

- agentūrų ir Bendrijos ar Sąjungos įstaigų finansavimas iš Bendrijos biudžeto;

- susijusių didelio masto informacinių sistemų sukūrimas ir valdymas.

Naujosiose finansinėse perspektyvose bus įtraukta su nurodytos pagrindų programos sritimi susijusi agentūra:

- **Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra, įsteigta** pagal 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantį Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).

Kitos galiojančios priemonės liks galioti, kadangi jų neaprėpia naujoji pagrindų programa. Šios priemonės susijusios su prieglobsčio, migracijos ir išorinių sienų politikos krypčių srityse Tarybos ir (arba) Europos Parlamento teisės aktų pagrindu įsteigtų didelio masto IT sistemų sukūrimu ir įgyvendinimu:

- **EURODAC sistema**, įsteigta pagal 2000 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2725/2000 dėl „Eurodac“ sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją (OL L 316, 2000 12 15, p. 1) ir 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 343/2003, nustatantį valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus (OL L 050, 2003 2 25, p. 1).

- **Vizų informacinė sistema (VIS)**, įsteigta pagal 2004 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimą 2004/512/EB dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) sukūrimo (OL L 213, 2004 6 15, p. 5), dėl kurios Komisija yra pateikusi pasiūlymą (KOM(2004)835), kuriame išdėstė Vizų informacinės sistemos (VIS) paskirtį, funkcijas ir atsakomybės sritis,

- **Šengeno** informacinė **sistema (SIS II)**, dėl kurios iki 2005 m. pirmojo ketvirčio pabaigos Komisija ketina pateikti pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento.

Šių informacinių sistemų sukūrimas ir naudojimas priklauso ilgalaikiams įsipareigojimams, o jas įsteigiančiuose teisės aktuose nėra jų trukmę ribojančių nuostatų. Greta dėl plėtros numatyto pratęsimo, negalima atmesti funkcijų išplėtojimo 2007–2013 m.

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. ĮVADAS

Siekiant garantuoti nuoseklų ryšį tarp politikos tikslų ir lėšų, skirtų tiems tikslams pasiekti, 2007–2013 m. finansinės perspektyvos nuo pat pradžių buvo rengiamos vadovaujantis nustatytais politiniais tikslais. Kadangi laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sukūrimas yra laikomas vienu iš svarbiausių Europos Sąjungos prioritetų dar daugelį metų, šiam tikslui pasiekti būtina skirti žymiai daugiau finansinių lėšų. Savo komunikatuose „Mūsų bendros ateities kūrimas – išsiplėtusios Europos Sąjungos politikos sunkumai ir biudžeto priemonės 2007–2013 m.“[4] ir „2007–2013 m. finansinės perspektyvos“[5] Komisija taip pat pabrėžė, kad siekiant būsimose finansinėse perspektyvose sukurti daugiau paprastumo, svarbu naudoti teisinių priemonių pakeitimus. Remdama tris teisingumo, laisvės ir saugumo tikslus, Komisija nustato aiškią sistemą Bendrijos finansinių intervencijų plėtojimui, susistemindama savo pasiūlymus pagal tris bendras ir nustatytais politikos tikslais pagrįstas Solidarumo ir migracijos srautų valdymo, Pagrindinių teisių ir teisingumo, Saugumo ir teisių apsaugos programas.

Šių programų turinys buvo apibrėžtas Komisijos darbiniame dokumente[6], kuriame Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrajai programai buvo nustatytas toks esminis tikslas: *remti solidarumo principą žmonių srautų valdymo srityje, užtikrinant sąžiningą pasiskirstymą atsakomybe tarp valstybių narių, pasidalijant finansine našta diegiant integruotą Sąjungos išorinių sienų valdymą ir įgyvendinant bendrąsias prieglobsčio ir imigracijos politikos kryptis. (..)*

Šis solidarumas turėtų sustiprinti ir remti įgyvendinimą Bendrijos politikos ir teisės aktų, susijusių su šiomis keturiomis viena kitą papildančiomis migracijos srautų valdymo sritimis:

integruotas išorinių sienų valdymas, skirtas lygiaverčiam ir vienodam apsaugos lygiui ties išorinėmis sienomis užtikrinti;

- prieglobsčio politika, kaip tai jau yra pagal Europos pabėgėlių fondą[7], skirta remti valstybių narių tarpusavio solidarumu pagrįstos bendros Europos prieglobsčio politikos plėtojimą ir įgyvendinimą bei skatinti valstybių narių pastangų, atsakant už pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų priėmimo padarinius, pusiausvyrą;

- kova su neteisėta imigracija, visų pirma, ES neteisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių ar neteisėtai link ES migruojančių asmenų grąžinimas;

- trečiųjų šalių piliečių įsileidimas ir integracija, visų pirma, socialinė, pilietinė ir kultūrinė integracija, kad jie galėtų įsikurti ir aktyviai dalyvauti visame Europos visuomenės gyvenime.

---

4 KOM (2004) 101, 2004 2 10.

5 KOM (2004) 487, 2004 7 14.

6 P. Vitorino 2004 m. rugsėjo 28 d. pranešimas Komisijai (SEC (2004) 1195) „Suteikti veiklos užmojį laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei: politikos kontekstas ir ateities finansinių intervencijų kryptys“.

7 2004 m. gruodžio 2 d. Tarybos sprendimas 2004/904/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2005–2010 m. laikotarpiui įsteigimo, OL L 381, 2004 12 28.

2. VEIKSMO PAGRINDIMAS – EUROPOS PABĖGĖLIŲ FONDO PAKEITIMAS

Pirmąja šio solidarumo išraiška tapo EPF įsteigimas 2000 m.[8], remiantis trejų metų parengiamaisiais veiksmais. Europos Parlamento palaikytas ir Komisijos pasiūlymo pagrindu įsteigtas fondas leido padėti pamatus Bendrijos bendrai veiklai, taikančiai visapusišką požiūrį prieglobsčio prašytojų ir žmonių, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, priėmimo srityje. Jis taip pat padėjo užsitikrinti pritarimą direktyvai dėl laikinos apsaugos perkeltiesiems asmenims suteikimo esant masiniam srautui. Artėjant prie pabaigos bendrąją Europos prieglobsčio sistemą įsteigiančių teisės aktų derinimo pirmajam etapui, vadovaudamasi pirminio sprendimo sąlygomis ir remdamasi Komisijos pasiūlymu Taryba turėjo vėliausiai iki 2004 m. gruodžio 31 d. peržiūrėti šį sprendimą.

Įvertinimas ir išsamios konsultacijos su suinteresuotomis šalimis įvyko 2003 m.: vidutinio laikotarpio EPF I įvertinimas buvo užbaigtas 2003 m. lapkričio, o 2003 m. spalio 30–31 d. buvo surengta visuotinė konferencija. Remdamasi šio įvertinimo ir išplėstinio poveikio vertinimo rezultatais[9], 2004 m. vasario 12 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl EPF steigimo antrajam etapui nuo 2005 iki 2010 m. [10] Šį pasiūlymą Taryba priėmė 2004 m. gruodžio 2 d.

Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą sudarantiems kitiems trims fondams šiuo metu siūloma daug nuostatų ir mechanizmų iš antrojo EPF etapo:

- plačiau naudojamas fondų veiklos strateginis programavimas, suteikiant Komisijai stipresnį vadovaujantį vaidmenį ir atsižvelgiant į prieglobsčio politikos srityje Bendrijos priimtų teisės aktų sistemą;

- ne tik tikslinės gyventojų grupės į lėšų valstybėms narėms paskirstymo kriterijus įtraukimas, bet ir tai, kad ypač naujosios valstybės narės privalo daryti struktūrines investicijas, kad galėtų garantuoti nacionalinių prieglobsčio sistemų veiksmingumą;

- programavimo ir veiksmų ciklišKumas, duodantis naudingiausius ir gyvybingiausius rezultatus įgyvendinant konsultacijos procesu (tarp nacionalinių partnerių ir tarp valstybių narių bei Komisijos) pagrįstas daugiametes strategijas;

- pasidalijamojo valdymo nuostatų sustiprinimas, kurį remia padidinta parama Bendrijos lygmeniu (bendra finansinė ir administracinė struktūra ir bendros valdymo priemonės), kaip priemonės įgyvendinimo pagal gero finansinio valdymo principus garantas.

Be to, siekiant pastebimų rezultatų ir stipraus poveikio ne tik tikslinėms grupėms, bet ir pačioms sistemoms, pasiūlyme numatyta laipsniškai didinti biudžetą, ypač nuo 2008 m., kuris taps reikšminga Bendrijos solidarumo išraiška.

Atsižvelgiant į naujausią šio pasiūlymo įvertinimą ir peržiūrą bei šios priemonės trukmę, EPF darytini pakeitimai, susiję su Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrosios programos pagal naująsias finansines perspektyvas priėmimu, turėtų būti sutelkti ties procedūrų racionalizavimu (suderinant jas su kitiems trims fondams siūlomomis procedūromis),

---

8 2000 m. rugsėjo 28 d. Tarybos sprendimas 2000/596/EB dėl Europos pabėgėlių fondo steigimo 2000–2004 m., OL L 252, 2000 10 6, p. 12.

9 SEK (2004) 161, 2004 2 12.

10 KOM(2004)102, 2004 2 12, Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl Europos pabėgėlių fondo 2005–2010 m. laikotarpiui įsteigimo.

įgyvendinimo trukme (pratęsimas iki 2013 m.) ir papildomumu bei teigiama sąveika (ypač turint omenyje veiksmus pagal „Grąžinimo fondą“).

2.1. Priemonės trukmė

Kadangi dabartinis EPF etapas truks iki 2010 m., siūloma pratęsti jo trukmę iki finansinių perspektyvų pabaigos, t.y. iki 2013 m. Veiklos prasme tai reikš trečiosios daugiametės programos (nuo 2011 iki 2013 m.) įgyvendinimo pradžią. Kadangi pagal EPB II valstybės narės šiuo metu pradeda įgyvendinti pirmąją strateginę daugiametę programą, trunkančią nuo 2005 m. iki 2007 m. pabaigos, siūloma, kad šis pasiūlymas įsigaliotų antrojo daugiamečio programavimo laikotarpio pirmųjų metų pradžioje, t.y. 2008 m. sausio 1 d.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistemų racionalizacija

EPF II (2005–2010 m.) jau yra išsamių nuostatų dėl pasidalijamojo valdymo praktinio įgyvendinimo. Siekiant užtikrinti pagal bendrąją programą siūlomų kitų trijų fondų valdymo ir kontrolės procedūrų suderinamumą ir įmanomas bendras priemones, Komisija siūlo visiems keturiems fondams priimti tas pačias nuostatas. Šios nuostatos buvo parengtos konkrečiai atsižvelgiant į struktūrinių fondų įgyvendinimo sistemos reformą[11] ir į Komisijos 2004 m. rugsėjo 9 d. komunikate[12] nustatytas atitinkamų Komisijos ir valstybių narių atsakomybės sričių apibrėžimo kryptis. Siekiant nekomplikuoti valdymo ir kontrolės priemonių įgyvendinimo, taip pat siūloma, kad šios priemonės įsigaliotų 2008 m. sausio 1 d., baigus įgyvendinti pirmąjį daugiametį ciklą.

2.3. Papildomumas ir teigiama sąveika

EPF buvo pirmoji Bendrijos finansinė priemonė, išreiškusi Bendrijos ir valstybių narių solidarumą prisiimant bendrosios politikos išorinių sienų, imigracijos ir prieglobsčio srityse sukūrimo padarinius. Pateikus pasiūlymą dėl nuoseklios Solidarumo ir migracijos srautų valdymo veiksmų programos sukūrimo, EPF tampa priemonių paketo, siekiančio sukurti veikimo vienodomis sąlygomis Europos lygmeniu sistemą, dalimi.

Šiuo tikslu šis pasiūlymas, drauge su Teisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių integracijos fondą, Išorinių sienų fondą ir Grąžinimo fondą steigiančių sprendimų projektais, numato sukurti mechanizmus, užtikrinančius nuosekliai vykdomą visų keturių priemonių programavimą, įgyvendinimą ir įvertinimą. Siekiant užkirsti kelią dubliavimuisi su siūlomu Grąžinimo fondu, sprendime taip pat įtraukiami pakeitimai dėl grąžinimo reikalavimus atitinkančių veiksmų taikymo srities. Visų pirma, prieglobsčio negavusių prieglobsčio prašytojų grąžinimo priemonės turėtų būti finansuojamos iš Grąžinimo fondo ir todėl neatitiktų finansavimo iš EPF reikalavimų nuo pirmųjų daugiametės programos metų, prasidedančių 2008 m. sausio 1 d.

Priežastys, dėl kurių buvo atskirti šie du fondai, išdėstytos išsamiau išplėstiniame poveikio vertinime.

---

[11] Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, KOM(2004) 492 galutinis, 2004 7 14.

[12] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Valstybių narių ir Komisijos atsakomybė bendrai valdant struktūrinius fondus ir Sanglaudos fondą – dabartinė situacija ir naujojo programavimo laikotarpio po 2006 m. perspektyva“, KOM(2004) 580 galutinis, 2004 9 6.

3. PRITAIKYMAS TOLESNIAM PLĖTOJIMUI

Komisija vėliau pateiks pasiūlymą, kuriuo bus iš esmės pakeistas EPF. Pakeitimuose visų pirma būtų atsižvelgta į Hagos programą ir Deklaraciją dėl nacionalinėse naujakurystės programose dalyvaujančių asmenų, atsižvelgiant į Tarybos sprendimo dėl EPF II taikymo sritį 2005–2010 m.

Pakeitimai būtų susiję su šiomis sritimis:

- Deklaracijoje dėl nacionalinėse naujakurystės programose dalyvaujančių asmenų Komisijos prašoma iki 2005 m. pabaigos pateikti pasiūlymą dėl Europos pabėgėlių fondo pakeitimo, atsižvelgiant į 2004 m. lapkričio 2 d. Tarybos išvadas dėl ilgalaikių sprendimų prieinamumo gerinimo. Šiose Tarybos išvadose Komisijos buvo paprašyta pateikti pasiūlymą dėl ES naujakurių schemos. Galiausiai, pasiūlyme dėl EPB pakeitimų dar reikės sureguliuoti pagal ES naujakurystės schemą ar net ne jos ribose teikiamo visiško ar dalinio finansavimo priemones.

- Hagos programa ragina 2005 m. sukurti „reikiamas struktūras, apimančias valstybių narių nacionalines prieglobsčio tarnybas, siekiant sudaryti sąlygas praktiniam ir konstruktyviam bendradarbiavimui“. Taigi, reikės apsvarstyti, kaip reikėtų paremti šias struktūras.

2005 m. rudenį planuojama pateikti komunikatus šiose srityse ir pasiūlymą dėl EPF pakeitimo.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Finansinė pažyma, pridėta prie 2004 m. vasario mėn. pateikto pasiūlymo dėl EPF antrojo etapo, tebelieka galioti, atsižvelgiant į vis dar didelį prieglobsčio prašytojų skaičių valstybėse narėse. Savanoriškas prieglobsčio negavusių prašytojų grįžimas šiuo metu sudaro tik nežymią per fondą įgyvendinamų veiksmų dalį, todėl neatrodo tikėtina, jog šių veiksmų išbraukimas iš fondo taikymo srities turėtų pastebimų pasekmių biudžetui.

Fondo galiojimo pratęsimas 2011–2013 m. turėtų išlikti suderintas su 2004 m. atliktomis sąmatomis ir atsižvelgti į naujuosius prioritetus ir veiksmus, kurie greičiausiai papildys pasiūlymo prognozę 2005 m. rudenį. 2005 ir 2006 m. fondui skirta finansinė suma sudarė 114,09 mln. eurų. 2007–2013 m. Komisijos pasiūlytose finansinėse perspektyvose asignavimų suma siekia 1,184 mlrd. eurų. 2008–2013 m. atitinkama suma sudaro 1,1127 mlrd. eurų.

Taip pat privaloma numatyti tam tikrą sumą, kurią būtų galima naudoti neatidėliotinoms priemonėms įgyvendinti. Ši suma (10 mln. eurų per metus) nesikeis per visą laikotarpį; būtina numatyti lėšų pirmosiomis veiksmų įgyvendinimo savaitėmis ir tokiu būdu pasiruošti galimam masiniam pabėgėlių srautui, o pasibaigus šiam laikotarpiui, jas būtų galima papildyti atitinkamais įprastinių daugiamečių ir metinių programų valstybėse narėse pakeitimais.

2005/0046 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl 2008–2013 m. Europos pabėgėlių fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnio 2 dalies b punktą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą[13],

atsižvelgdami į Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[14],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[15],

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos[16],

kadangi:

(1) Siekiant palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, Europos bendrijos steigimo sutartyje numatyta patvirtinti priemones, kuriomis bus užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, kartu su gretutinėmis priemonėmis, susijusiomis su išorinių sienų kontrole, prieglobsčiu ir imigracija, bei su prieglobsčiu, imigracija ir trečiųjų šalių piliečių teisių apsauga susijusias priemones.

(2) Europos Vadovų Taryba savo specialiame susitikime Tamperėje 1999 m. spalio 15–16 d. dar kartą patvirtino savo apsisprendimą sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę. Šiam tikslui bendroji Europos prieglobsčio ir migracijos politika turėtų siekti tiek vienodų sąlygų trečiųjų šalių piliečiams, tiek geresnio migracijos srautų valdymo. Bendroji prieglobsčio politika, įskaitant Bendrąją Europos prieglobsčio sistemą, yra Europos Sąjungos tikslo laipsniškai sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, atvirą tiems, kurie verčiami aplinkybių teisėtai siekia apsaugos Europos Sąjungoje, sudėtinė dalis.

(3) Šios politikos įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas valstybių narių solidarumu ir reikalauja veikiančių mechanizmų, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant pabėgėlius ir perkeltuosius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą. Šiuo tikslu Sprendimu 2000/596/EB[17] 2000–2004 m. laikotarpiui buvo

---

13 OL C ...
14 OL C ...
15 OL C ...
16 OL C ...
17 OL L 252, 2002 10 6, p. 12.

įsteigtas Europos pabėgėlių fondas. Šį sprendimą pakeitė 2004 m. gruodžio 2 d. Tarybos sprendimas 2004/904/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2005–2010 m. laikotarpiui įsteigimo[18]. Tai užtikrino valstybių narių solidarumo tęstinumą, atsižvelgiant į neseniai prieglobsčio srityje priimtus Bendrijos teisės aktus, taip pat į patirtį, sukauptą įgyvendinant fondą 2000–2004 m.

(4) Atsižvelgiant į Komisijos pasiūlymų dėl Teisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių integracijos fondo, Neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo fondo (toliau – Grąžinimo fondas) ir Išorinių sienų fondo steigimo 2007–2013 m. pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą, visų pirma į bendras valdymo, kontrolės ir vertinimo priemones, turėtų būti įsteigtas naujas Europos pabėgėlių fondas.

(5) Būtina pritaikyti fondo trukmę prie daugiametės finansinės struktūros, kaip buvo nustatyta Tarpinstituciniame susitarime, taikytiname 2007–2013 m.

(6) Ši priemonė parengta taip, kad sudarytų nuoseklios sistemos, pavadintos Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programa, dalį. Programa siekiama spręsti teisingo valstybių narių pareigų pasiskirstymo klausimą, pasidalijant finansine našta, atsirandančia diegiant integruotą Sąjungos išorinių sienų valdymą ir įgyvendinant bendrąsias prieglobsčio ir imigracijos politikos kryptis, parengtas pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį.

(7) Tinkama remti valstybių narių pastangas suteikti tinkamas priėmimo sąlygas pabėgėliams ir perkeltiesiems asmenims bei taikyti sąžiningas bei veiksmingas prieglobsčio procedūras siekiant apginti asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, teises.

(8) Pabėgėlių integracija į šalies, kurioje jie yra įsikūrę, visuomenę yra vienas iš 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių statuso, papildytos 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu, tikslų. Tokiems asmenims privaloma sudaryti sąlygas dalytis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje paskelbtomis vertybėmis. Šiuo tikslu, turėtų būti teikiama parama valstybių narių veiksmams, skatinantiems šių asmenų socialinę, ekonominę ir kultūrinę integraciją, prisidedančią prie ekonominės ir socialinės sanglaudos, kurios palaikymas ir stiprinimas yra vienas iš esminių Bendrijos tikslų, numatytų Sutarties 2 straipsnyje ir 3 straipsnio 1 dalies k punkte.

(9) Reikia praktinės paramos, siekiant sukurti ar pagerinti sąlygas, leidžiančias pabėgėliams ir perkeltiesiems asmenims priimti turima informacija pagrįstą sprendimą išvykti iš valstybės narės teritorijos ir sugrįžti namo, jei jie to pageidautų, vadovaujantis Europos grąžinimo fondo nuostatomis.

(10) Turėtų būti sukurtas finansinis rezervas neatidėliotinoms priemonėms įgyvendinti, skirtas suteikti laikiną apsaugą esant masiniam pabėgėlių srautui pagal 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 2001/55/EB dėl minimalių normų suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui ir dėl priemonių, skatinančių

[18] OL L 381, 2004 12 28.

valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius, pusiausvyrą[19].

(11) Fondo teikiama parama bus veiksmingesnė ir tikslingesnė, jeigu reikalavimus atitinkančių veiksmų bendras finansavimas remsis dviejomis daugiametėmis programomis ir metine darbo programa, kurias parengs kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į savo padėtį ir poreikius.

(12) Sąžininga skirti išteklius proporcingai pagal kiekvienai valstybei narei tenkančią finansinę naštą, kylančią iš pastangų priimant pabėgėlius ir perkeltuosius asmenis, įskaitant pabėgėlius, kuriems teikiama tarptautinė apsauga pagal nacionalines programas.

(13) Pasidalijamojo valdymo, minimo 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 53 straipsnio 1 dalies b punkte[20], kontekste reikėtų nurodyti sąlygas, leidžiančias Komisijai vykdyti savo įsipareigojimus dėl Europos Bendrijų bendrojo biudžeto vykdymo, ir išaiškinti valstybių narių prievoles bendradarbiauti. Šių sąlygų taikymas leis Komisijai įsitikinti, kad valstybės narės naudoja fondą teisėtai ir teisingai, laikydamosi gero finansų valdymo principo, kaip apibrėžta finansinio reglamento 27 straipsnyje.

(14) Komisija turėtų preliminariai suskirstyti turimus asignavimus įsipareigojimams naudodama objektyvų ir skaidrų metodą.

(15) Teikdamas techninę paramą fondas turėtų remti įvertinimus, su fondo valdymu susijusių administracinių gebėjimų gerinimą, tyrimus, bandomuosius projektus ir keitimąsi patirtimi, visų pirma skatinant novatoriškus metodus ir praktiką.

(16) Valstybės narės turėtų priimti tinkamas priemones, garantuojančias gerą valdymo ir kontrolės sistemos darbą. Todėl būtina nustatyti bendruosius principus ir būtinas funkcijas, kurias vykdytų visos programos.

(17) Būtina numatyti bendros už fondo intervencijų valdymą atsakingosios institucijos kiekvienoje valstybėje narėje paskyrimą ir aiškiai apibrėžti jos atsakomybės sritis. Taip pat reikėtų numatyti audito institucijos paskyrimą ir jos funkcijas. Be to, siekiant užtikrinti vienodus kokybės standartus, susijusius su išlaidų tvirtinimu prieš jas perduodant Komisijai, ir išaiškinti informacijos, kuria pagrįstos išlaidų deklaracijos, pobūdį ir kokybę, būtina numatyti paskirti tvirtinančiąją instituciją.

(18) Pagal subsidiarumo ir proporcingumo principus valstybės narės yra pirmiausia atsakingos už intervencijų įgyvendinimą ir kontrolę.

(19) Siekiant garantuoti veiksmingą ir teisingą valstybių narių daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą, reikėtų nustatyti valstybių narių įsipareigojimus, susijusius su valdymo ir kontrolės sistemomis, išlaidų tvirtinimu ir neatitikimų Bendrijos teisei bei jos pažeidimų prevencija, nustatymu ir ištaisymu. Valdymo ir kontrolės srityje visų

---

[19] OL L 212, 2001 8 7, p. 12.
[20] OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

pirma būtina nustatyti metodus, kuriais remdamosi valstybės narės užtikrins, kad sistemos būtų įdiegtos ir deramai veiktų.

(20) Nepažeidžiant Komisijos finansinės kontrolės įgaliojimų, reikėtų stiprinti šios srities valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimą ir nustatyti kriterijus, leidžiančius Komisijai savo nacionalinių sistemų kontrolės strategijos kontekste nustatyti garantijos, kurią ji gali gauti iš nacionalinių audito institucijų, lygį.

(21) Fondo remiamų veiksmų efektyvumas ir poveikis taip pat priklauso nuo tų veiksmų įvertinimo. Reikėtų reglamentuoti valstybių narių ir Komisijos pareigas šioje srityje bei įvertinimo patikimumo užtikrinimo tvarką.

(22) Veiksmus reikėtų įvertinti atsižvelgiant į vidurio laikotarpio peržiūrą ir poveikio vertinimą, o įvertinimo procesas turėtų būti įtrauktas į projekto stebėsenos priemones.

(23) Šiuo sprendimu visai programos trukmei nustatoma finansinė struktūra, kuri taps pagrindiniu orientyru biudžeto valdymo institucijai, kaip apibrėžta 1999 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžeto sudarymo procedūros tobulinimo[21] 33 punkte.

(24) Kadangi siūlomų veiksmų tikslo – skatinti valstybių narių tarpusavio pastangų priimant pabėgėlius ir perkeltuosius asmenis pusiausvyrą – reikiamu mastu valstybės narės negali pasiekti, nes dėl veiksmų apimties ir poveikio tai galima geriau padaryti Bendrijos lygiu, Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal šiame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šis sprendimas neapima daugiau, nei yra būtina siekiant šio tikslo.

(25) Šio sprendimo įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką[22].

(26) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą, nėra jo saistoma ir neprivalo jo taikyti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I SKYRIUS
DALYKAS, TIKSLAI IR VEIKSMAI

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

[21] OL C 172, 1999 6 18, p. 1.
[22] OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

Siekiant prisidėti prie laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės stiprinimo, pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą šiuo sprendimu nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. įsteigiamas Europos pabėgėlių fondas, toliau – fondas.

Šiuo sprendimu nustatomi tikslai, prie kurių įgyvendinimo prisideda fondas, fondo naudojimas, turimi finansiniai ištekliai ir turimų finansinių išteklių paskirstymo kriterijai. .

Sprendimu nustatomos fondo valdymo taisyklės, įskaitant finansines taisykles, ir stebėsenos bei kontrolės mechanizmai, pagrįsti pareigų pasidalijimu tarp Komisijos ir valstybių narių.

2 straipsnis

Bendrasis fondo tikslas

1. Bendrasis fondo tikslas – remti ir skatinti valstybių narių pastangas priimant pabėgėlius ir perkeltuosius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius, atsižvelgiant į šioje srityje priimtus Bendrijos teisės aktus, bendrai finansuojant šiame sprendime numatytus veiksmus.

2. Fondas prisideda prie techninės paramos finansavimo valstybių narių arba Komisijos iniciatyva.

3 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai valstybėse narėse

1. Fondas remia valstybėse narėse vykdomus veiksmus, susijusius su:

   (a) priėmimo sąlygomis ir prieglobsčio procedūromis;

   (b) 6 straipsnyje minimų asmenų, kurių buvimas valstybėje narėje yra ilgalaikio ar nuolatinio pobūdžio, integracija;

   (c) 6 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse minimų asmenų, jeigu jie neįgijo naujos pilietybės, ir su 6 straipsnio 3 dalyje nurodomų asmenų, jeigu dėl jų prašymo suteikti tarptautinę apsaugą nebuvo priimtas neigiamas sprendimas, savanorišku grįžimu.

2. Priėmimo sąlygų ir prieglobsčio procedūrų srityje finansavimo reikalavimus atitinka šie veiksmai:

   (a) apgyvendinimo infrastruktūra ar paslaugos;

   (b) materialinės pagalbos ir medicininės priežiūros ar psichologinės pagalbos teikimas;

   (c) socialinė pagalba, informacija ar pagalba administraciniams formalumams atlikti;

   (d) teisinė ir kalbinė pagalba;

(e) švietimas, kalbų mokymas ir kitos iniciatyvos, atitinkančios asmens statusą;

(f) paramos paslaugų, tokių kaip vertimas ir mokymas, teikimas, skirtų priėmimo sąlygoms ir prieglobsčio procedūrų veiksmingumui bei kokybei pagerinti;

(g) informacija vietos bendruomenėms, bendrausiančiomis su priimančioje šalyje priimamais asmenimis.

3. 3 straipsnio 1 dalies b punkte minėtų asmenų ir jų šeimos narių integracijos į valstybių narių visuomenes srityje finansavimo reikalavimus atitinka šie veiksmai:

(a) patarimai ir pagalba tokiose srityse, kaip: būstas, pragyvenimo lėšos, integracija į darbo rinką, medicininė priežiūra, psichologinė pagalba ir socialinė rūpyba;

(b) veiksmai, leidžiantys gavėjams pritapti valstybės narės visuomenėje socialine ir kultūrine prasme bei drauge naudotis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje paskelbtomis vertybėmis;

(c) veiksmai, skatinantys ilgalaikį ir darnų dalyvavimą visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime;

(d) priemonės, sutelktos ties švietimu, profesiniu mokymu, kvalifikacijos ir diplomų pripažinimu;

(e) veiksmai, skirti skatinti asmenis naudotis savo teisėmis ir suteikti šiems asmenims galimybes pasirūpinti savimi;

(f) veiksmai, skatinantys prasmingą šių asmenų ir priimančios visuomenės bendravimą ir konstruktyvų dialogą, įskaitant veiksmus, skatinančius pagrindinių dalyvių, tokių kaip visuomenė, vietos valdžios institucijos, pabėgėlių asociacijos, savanorių grupės, socialiniai partneriai ir platesnė pilietinė visuomenė, dalyvavimą;

(g) priemonės, padedančios šiems asmenims įgyti įgūdžių, įskaitant kalbos mokymą;

(h) veiksmai, skatinantys vienodas galimybes kreiptis į valstybės institucijas ir gauti vienodus rezultatus šiems asmenims tvarkant reikalus valstybės institucijose.

4. Savanoriško grįžimo srityje finansavimo iš fondo reikalavimus atitinka šie veiksmai:

(a) informavimo ir konsultavimo paslaugos, susijusios su savanoriško grįžimo iniciatyvomis arba programomis;

(b) informavimas apie padėtį kilmės šalyje ar regione ar ankstesnėje nuolatinėje gyvenamojoje vietoje;

(c) bendras arba profesinis mokymas ir pagalba reintegracijai;

(d) Europos Sąjungoje gyvenančių kilmės bendruomenių veiksmai, kuriais palengvinamas šiame sprendime nurodytų asmenų savanoriškas grįžimas;

(e) veiksmai, palengvinantys nacionalinių grąžinimo programų rengimą ir įgyvendinimą.

5. Nuo 1 iki 4 punkto numatyti veiksmai visų pirma skatina bendrosios Europos prieglobsčio sistemos srityje galiojančių atitinkamų Bendrijos teisės aktų nuostatų įgyvendinimą.

6. Veiksmai atsižvelgia į konkrečią padėtį, kurioje atsidūrė pažeidžiami asmenys, tokie kaip: nepilnamečiai, nelydimi nepilnamečiai, žmonės su negalia, pagyvenę žmonės, nėščios moterys, vieniši tėvai, turintys nepilnamečių vaikų, taip pat asmenys, kurie buvo kankinti, prievartauti ar patyrė kitokias sunkaus psichologinio, fizinio ar seksualinio smurto formas.

4 straipsnis

Bendrijai svarbūs veiksmai

1. Komisijos iniciatyva iki 7 % fonde turimų lėšų gali būti panaudota finansuoti tarpvalstybinius veiksmus ar visai Bendrijai svarbius veiksmus („Bendrijos veiksmai“), susijusius su prieglobsčio politika ir 6 straipsnyje minimoms tikslinėms grupėms taikomomis priemonėmis.

2. Bendrijos veiksmai laikomi atitinkančiais reikalavimus, kada jie visų pirma:

(a) skatina Bendrijos bendradarbiavimą įgyvendinant Bendrijos teisę ir gerą praktiką;

(b) remia tarpvalstybinių bendradarbiavimo tinklų ir bandomųjų projektų, pagrįstų dviejose ar daugiau valstybių narių esančių įstaigų tarpvalstybine partneryste, kūrimą, skirtą skatinti naujoves, palengvinti keitimąsi patirtimi ir gera praktika bei pagerinti prieglobsčio politikos kokybę;

(c) remia tarpvalstybines sąmoningumo ugdymo kampanijas;

(d) remia tyrimus, informacijos apie geriausią praktiką ir visus kitus fondo aspektus sklaidą ir mainus, įskaitant moderniausių technologijų naudojimą;

(e) bandomieji projektai ir tyrimai, nagrinėjantys naujų Bendrijos bendradarbiavimo formų ir Bendrijos teisės galimybę šioje srityje;

(f) remia statistinių priemonių, metodikos ir bendrų rodiklių rengimą.

3. Metinė darbo programa, nustatanti Bendrijos veiksmų prioritetus, priimama 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

5 straipsnis

Neatidėliotinos priemonės

1. Taikant laikinos apsaugos mechanizmus, kaip apibrėžta Direktyvoje 2001/55/EB, fondas taip pat finansuoja pagalbos valstybėms narėms priemones, kai tokios priemonės vykdomos atskirai nuo 3 straipsnyje nurodytų veiksmų ar papildomai su jais.

2. Finansavimo reikalavimus atitinkančios neatidėliotinos priemonės susijusios su šio pobūdžio veiksmais:

   (a) priėmimu ir apgyvendinimu;

   (b) pragyvenimo priemonių, įskaitant maistą ir drabužius, teikimu;

   (c) medicinine, psichologine ar kitokia pagalba;

   (d) personalo ir administracinėmis išlaidomis, susijusiomis su konkrečių asmenų priėmimu ir priemonių įgyvendinimu;

   (e) logistikos ir transporto išlaidomis.

6 straipsnis

Tikslinės grupės

1. Šiame sprendime tikslines grupes sudaro šios kategorijos:

   (a) bet kuris trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, turintis 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijoje dėl pabėgėlių statuso ir 1967 m. protokole prie konvencijos apibrėžtą statusą, kuriam leidžiama gyventi kaip pabėgėliui vienoje iš valstybių narių;

   (b) bet kuris trečiosios šalies pilietis ar asmuo be pilietybės, kuris naudojasi papildoma apsaugos forma, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 2004/83/EB[23];

   (c) bet kuris trečiosios šalies pilietis ar asmuo be pilietybės, kuris kreipėsi dėl kurios nors 1 ir 2 punkte nurodytos apsaugos formos;

   (d) bet kuris trečiosios šalies pilietis ar asmuo be pilietybės, kuris naudojasi laikina apsauga, kaip apibrėžta Direktyvoje 2001/55/EB.

2. Trečiosios šalies pilietis – tai asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta Sutarties 17 straipsnio 1 dalyje.

[23] OL L 304, 2004 9 30, p. 12.

II SKYRIUS
PAGALBOS TEIKIMO PRINCIPAI

7 straipsnis

Papildomumas, nuoseklumas ir atitiktis

1. Fondas teikia pagalbą, papildančią nacionalinius, regioninius ir vietos veiksmus, į juos integruodamas Bendrijos prioritetus.

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad fondo ir valstybių narių pagalba būtų suderinama su Bendrijos veikla, politikos sritimis ir prioritetais. Šis nuoseklumas visų pirma nurodomas daugiametėje programoje, minimoje 19 straipsnyje.

3. Fondo finansuojama veikla atitinka Sutarties nuostatas ir pagal jas priimtų aktų nuostatas.

8 straipsnis

Programavimas

1. Fondo tikslai įgyvendinami per du daugiamečio programavimo laikotarpius (2008—2010 m. ir 2011—2013 m.). Daugiamečio programavimo sistema apima prioritetus ir valdymo, sprendimų priėmimo, audito ir tvirtinimo procesą.

2. Komisijos priimtos daugiametės programos įgyvendinamos metinių programų pagrindu.

9 straipsnis

Subsidiarumas ir proporcinė intervencija

1. Už 19 ir 21 straipsniuose minimų daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą atsako valstybės narės atitinkamame teritoriniame lygmenyje pagal kiekvienai valstybei narei būdingą institucinę sistemą. Ši pareiga vykdoma vadovaujantis šiuo sprendimu.

2. Komisijos ir valstybių narių naudojamos priemonės skiriasi priklausomai nuo Bendrijos paramos, susijusios su audito nuostatomis, dydžio. Diferencijavimas taip pat taikomas vertinimo nuostatoms bei daugiamečių ir metinių programų ataskaitoms.

10 straipsnis

Įgyvendinimo būdai

1. Fondui skirtas Bendrijos biudžetas įgyvendinamas Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 53 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta tvarka, išskyrus 4 straipsnyje minimus Bendrijos veiksmus ir 16 straipsnyje minimą techninę paramą.

   Valstybės narės ir Komisija užtikrina atitiktį gero finansų valdymo principui.

2. Komisija atlieka savo pareigą vykdyti Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą:

   (a) tikrindama, ar valstybėse narėse 32 straipsnyje nustatyta tvarka yra ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistemos;

   (b) nutraukdama arba laikinai sustabdydama visus ar dalį mokėjimų pagal 41 ir 42 straipsnius, jeigu netinkamai veikia nacionalinės valdymo ir kontrolės sistemos, ir taikydama bet kokias kitas reikalingas finansines pataisas 45 ir 46 straipsniuose nustatyta tvarka.

11 straipsnis

Papildomumas

1. Fondo parama nepakeičia viešųjų ar lygiaverčių valstybės narės išlaidų.

2. Bendradarbiaudama su kiekviena valstybe nare Komisija atlieka vidurio laikotarpio papildomumo patikrinimą iki 2012 m. gruodžio 31 d. ir *ex-post* patikrinimą iki 2015 m. gruodžio 31 d.

12 straipsnis

Partnerystė

1. Vadovaudamasi galiojančiomis nacionalinėmis normomis ir praktika, kiekviena valstybė narė sudaro partnerystę su jos paskirtomis institucijomis ir įstaigomis, būtent:

   (a) kompetentingomis regioninėmis, vietos, miesto ir kitomis valstybės institucijomis;

   (b) bet kokia kita atitinkama įstaiga, atstovaujančia pilietinei visuomenei ir nevyriausybinėms organizacijoms, įskaitant socialinius partnerius.

   Kiekviena valstybė narė užtikrina visuotinį ir veiksmingą visų atitinkamų įstaigų dalyvavimą pagal nacionalines normas ir praktiką.

2. Partnerystė vykdoma visiškai laikantis atitinkamos kiekvienos partnerių kategorijos institucinės, teisinės ir finansinės kompetencijos.

   Partnerystė apima daugiamečių programų rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą.

III SKYRIUS
FINANSINĖ STRUKTŪRA

13 straipsnis

Bendrieji ištekliai

1. Finansinė orientacinė suma fondo naudojimui nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. yra 1,1127 mlrd. eurų.

2. Metinius asignavimus fondui tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydama finansinių perspektyvų ribų.

3. Komisija preliminariai paskirsto metinius išteklius kiekvienai valstybei narei pagal 14 straipsnyje nustatytus kriterijus.

14 straipsnis

Metinis išteklių paskirstymas reikalavimus atitinkantiems veiksmams valstybėse narėse

1. Kiekvienai valstybei narei kasmet iš fondo skiriama fiksuota 300 000 eurų suma.

   Valstybėms, kurios Europos Sąjungos narėmis tapo 2004 m. gegužės 1 d., 2008–2013 m. laikotarpiui nustatoma metinė 500 000 eurų suma.

   Valstybėms narėms, įstosiančioms į Europos Sąjungą 2008–2013 m., likusiai 2008–2013 m. laikotarpio daliai, pradedant nuo kitų metų po jų įstojimo, nustatoma metinė 500 000 eurų suma.

2. Likę turimi metiniai ištekliai valstybėms narėms padalijami tokiu būdu:

   (a) 30 % proporcingai vienoje iš 6 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų kategorijų per paskutinius trejus metus priimtų asmenų skaičiui;

   (b) 70 % proporcingai 6 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytų ir per paskutinius trejus metus užregistruotų asmenų skaičiui.

3. Remiamasi naujausiais statistiniais duomenimis, kuriuos paskelbė Europos Bendrijų statistikos tarnyba, vadovaudamasi prieglobsčio duomenų rinkimą ir analizę reglamentuojančiais Bendrijos teisės aktais.

4. Kai 3 dalyje nurodytų statistinių duomenų negalima gauti, reikiamus duomenis pateikia valstybės narės.

15 straipsnis

Finansavimo struktūra

1. Fondo finansinė parama teikiama dotacijų forma.

2. Fondo remiami veiksmai bendrai finansuojami iš viešųjų arba privačių šaltinių, veiksmais nesiekiama pelno ir jie neatitinka reikalavimų finansavimui iš kitų šaltinių, numatytų Europos Bendrijų bendrajame biudžete.

3. Fondo asignavimai papildo viešąsias arba atitinkamas išlaidas, kurias valstybės narės skiria šio sprendimo reglamentuojamoms priemonėms.

4. Bendrijos parama remiamiems projektams, pagal 3 straipsnį valstybėse narėse įgyvendinamų veiksmų atveju, neviršija 50 % visų konkretaus veiksmo išlaidų.

   Ši parama gali būti padidinta iki 60 % projektams, skirtiems konkretiems prioritetams, nustatytiems 18 straipsnyje apibrėžtose Komisijos strateginėse gairėse.

   Ji didinama iki 75 % valstybėse narėse, kurios gauna Sanglaudos fondo finansavimą.

5. Paprastai Bendrijos finansinė pagalba Fondo remiamiems veiksmams suteikiama ne ilgesniam nei trejų metų laikotarpiui, atsižvelgiant į reguliarias pažangos ataskaitas.

16 straipsnis

Techninė parama Komisijos iniciatyva

1. Komisijos iniciatyva ir (arba) vardu Fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, stebėsenos, administracines ir techninės paramos priemones bei vertinimo, audito ir tikrinimo priemones, būtinas šio sprendimo įgyvendinimui, jeigu jos neviršija 0,20 % fondo metinių asignavimų.

2. Šie veiksmai apima:

   (a) su fondo veikla susijusius (įskaitant bendrojo pobūdžio) tyrimus, įvertinimus, ekspertų ataskaitas ir statistiką;

   (b) priemones, skirtas partneriams, fondo paramos gavėjams ir plačiajai visuomenei, ypač informacijos priemones;

   (c) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, tikrinimo ir įvertinimo sistemų įrengimą, eksploatavimą ir įvertinimą;

   (d) vertinimo metodų ir keitimosi informacija apie šios srities praktiką gerinimą.

17 straipsnis

Techninė parama valstybių narių iniciatyva

1. Konkrečios valstybės narės iniciatyva kiekvienos metinės programos atveju fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, valdymo, stebėsenos, įvertinimo, informacijos ir kontrolės priemones bei priemones, skirtas fondo naudojimo administracinių gebėjimų sustiprinimui.

2. Techninei paramai numatyta metinė suma negali viršyti 4 % bendros metinės valstybei narei skirto bendro finansavimo sumos, pridedant 30 000 eurų.

IV SKYRIUS
PROGRAMAVIMAS

18 straipsnis

Strateginių gairių priėmimas

1. Kiekvienam daugiamečio programavimo laikotarpiui Komisija priima strategines gaires, nustatydama struktūrą fondo intervencijai, atsižvelgdama į Bendrijos teisės aktų prieglobsčio politikos srityje rengimo ir įgyvendinimo pažangą bei fondo finansinių išteklių preliminarų paskirstymą atitinkamam laikotarpiui.

2. Kiekvienam šio fondo tikslui šios gairės visų pirma įgyvendina Bendrijos prioritetus, skirtus skatinti Bendrosios Europos prieglobsčio sistemos įgyvendinimą.

3. Komisija priima su pirmuoju daugiamečio programavimo laikotarpiu (2008–2010 m.) susijusias strategines gaires ne vėliau kaip iki 2007 m. kovo 31 d., o su antruoju daugiamečio programavimo laikotarpiu (2011–2013 m.) susijusias gaires – ne vėliau kaip iki 2010 m. kovo 31 d.

4. Strateginės gairės priimamos 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

19 straipsnis

Nacionalinių daugiamečių programų rengimas ir tvirtinimas

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienam programavimo laikotarpiui ir remdamasi 18 straipsnyje nurodytomis strateginėmis gairėmis pasiūlo daugiametės programos projektą, kuriame yra tokie elementai:

   (a) esamos padėties valstybėje narėje dėl 6 straipsnyje nurodytų asmenų priėmimo, prieglobsčio procedūrų, integracijos ir savanoriško grįžimo priemonių, aprašymas;

   (b) konkrečios valstybės narės keliamų reikalavimų, susijusių su priėmimu, prieglobsčio procedūromis, integracija ir savanorišku grįžimu, analizė ir veiklos tikslų, skirtų šiems reikalavimams įvykdyti per daugiametės programos laikotarpį, nurodymas;

   (c) tinkamos strategijos šiems tikslams pasiekti ir jų pasiekimui taikomų prioritetų pristatymas bei veiksmų, kuriais numatoma įgyvendinti šiuos prioritetus, aprašymas;

   (d) nurodymas, ar ši strategija suderinama su kitomis regioninėmis, nacionalinėmis ir Bendrijos priemonėmis;

   (e) informacija apie prioritetus ir jų konkrečius tikslus. Šie tikslai kiekybiškai įvertinami naudojant ribotą įgyvendinimo, rezultatų ir poveikio rodiklių skaičių, atsižvelgiant į proporcingumo principą. Rodikliai turi būti tokie, kad

būtų galima įvertinti pažangą pradinės situacijos atžvilgiu bei tikslų veiksmingumą įgyvendinant prioritetus;

(f) finansavimo plano projektas, kuriame kiekvienam prioritetui ir kiekvieniems metams nustatoma siūloma fondo finansinė parama bei bendro finansavimo iš valstybės ar privačių lėšų bendra suma;

(g) daugiametės programos įgyvendinimo nuostatos, įskaitant:

- visų valstybės narės skiriamų institucijų, nustatytų 25 straipsnyje, paskyrimą;
- įgyvendinimo, stebėsenos, kontrolės ir įvertinimo sistemų aprašymą;
- finansinių srautų sutelkimo ir judėjimo procedūrų apibrėžimą, siekiant užtikrinti jų skaidrumą;
- daugiametės programos viešumui užtikrinti apibrėžtas nuostatas;

2. Kiekvieną daugiametę programą valstybės narės parengia glaudžiai bendradarbiaudamos su 12 straipsnyje minimais partneriais.

3. Valstybės narės pateikia savo daugiamečių programų projektus ne vėliau kaip per keturis mėnesius po to, kai Komisija pateikė atitinkamo laikotarpio strategines gaires.

4. Komisija įvertina siūlomą daugiametę programą, atsižvelgdama į:

(a) suderinamumą su fondo tikslais ir 18 straipsnyje apibrėžtomis strateginėmis gairėmis;

(b) strategijos aktualumą, tinkamumą ir laukiamus rezultatus bei valstybės narės pasiūlytas veiklos prioritetų temas;

(c) praktinių valdymo ir kontrolės priemonių, kurias valstybė narė nustatė fondo intervencijų naudojimui, atitiktį šiame sprendime išdėstytoms nuostatoms;

(d) programos atitiktį Bendrijos teisei, visų pirma Bendrijos teisei, kuria siekiama užtikrinti laisvą asmenų judėjimą ir kartu tiesiogiai susijusias gretutines išorinių sienų kontrolei, prieglobsčio suteikimui ir imigracijai skirtas priemones.

5. Jeigu Komisija mano, kad daugiametė programa nesuderinama su strateginėmis gairėmis arba neatitinka šio sprendimo nuostatų, nustatančių valdymo ir kontrolės sistemas, ji paprašo valstybės narės atitinkamai pakeisti pasiūlytą programą.

6. Kiekvieną daugiametę programą Komisija patvirtina per keturis mėnesius nuo jos oficialaus pateikimo, 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

20 straipsnis

Daugiamečių programų pakeitimas

1. Konkrečios valstybės narės arba Komisijos iniciatyva daugiametė programa peržiūrima ir prireikus keičiama likusiam programavimo laikotarpiui, siekiant geriau arba kitaip atsižvelgti į Bendrijos prioritetus, visų pirma vadovaujantis Tarybos išvadomis. Daugiametės programos gali būti peržiūrimos atsižvelgiant į įvertinimus ir (arba) iškilus įgyvendinimo sunkumams.

2. Komisija priima sprendimą, patvirtinantį daugiametės programos pakeitimą, kaip įmanoma greičiau po to, kai atitinkama valstybė narė pateikia oficialų prašymą.

21 straipsnis

Metinės programos

1. Komisijos patvirtintos daugiametės programos įgyvendinamos metinių darbo programų pagrindu.

2. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų liepos 1 d. Komisija pateikia valstybėms narėms sumų, kurios joms bus skirtos ateinančiais metais iš visų asignavimų, skirtų pagal metinę biudžeto sudarymo procedūrą, sąmatą, apskaičiuotą 14 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. valstybės narės pateikia Komisijai ateinančių metų metinės programos projektą, parengtą pagal daugiametę programą ir apimantį:

   (a) pagal metinę programą finansuotinų projektų bendrąsias atrankos taisykles;

   (b) užduočių, kurias įgyvendindama metinę programą turės atlikti atsakingoji institucija, aprašymą;

   (c) siūlomą fondo paramos suskirstymą pagal įvairius programos veiksmus ir nurodytą prašomą sumą techninei paramai pagal 17 straipsnį, skirtą metinei programai įgyvendinti.

4. Nagrinėdama valstybės narės pasiūlymą, Komisija atsižvelgia į galutinę fondui pagal biudžeto sudarymo procedūrą skirtų asignavimų sumą ir priima sprendimą dėl bendro finansavimo iš fondo ne vėliau kaip iki atitinkamų metų kovo 1 d. Sprendime nurodoma valstybei narei skiriama suma ir laikotarpis, per kurį galima turėti reikalavimus atitinkančių išlaidų.

22 straipsnis

Neatidėliotinoms priemonėms taikomos specialios nuostatos

1. Valstybės narės pateikia Komisijai 5 straipsnyje numatytų neatidėliotinų priemonių poreikių ataskaitą ir įgyvendinimo planą drauge su planuojamų priemonių bei už jų įgyvendinimą atsakingų institucijų aprašymu.

2. Finansinė fondo parama 5 straipsnyje numatytoms neatidėliotinoms priemonėms gali būti teikiama tik šešis mėnesius ir negali viršyti 80 % kiekvienos priemonės išlaidų.

3. Turimi ištekliai paskirstomi valstybėms narėms pagal skaičių asmenų, kurie naudojasi laikina apsauga kiekvienoje valstybėje narėje, kaip nurodyta 5 straipsnio 1 dalyje.

V SKYRIUS
VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS

23 straipsnis

Įgyvendinimas

Komisija atsakinga už šio sprendimo įgyvendinimą ir priima reikalingas įgyvendinimo taisykles.

24 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemų bendrieji principai

Valstybių narių parengtų daugiamečių programų valdymo ir kontrolės sistemose numatoma:

(a) aiškiai apibrėžtos valdymo ir kontrolės įstaigų ir (arba) departamentų funkcijos ir aiškiai paskirstytos kiekvienos įstaigos ir (arba) departamento funkcijos;

(b) aiškus funkcijų atskyrimas tarp įstaigų ir (arba) departamentų, susijusių su valdymu, išlaidų tvirtinimu ir kontrole, ir aiškus šių funkcijų atskyrimas kiekvienoje įstaigoje ir (arba) departamente;

(c) pakankami ištekliai kiekvienai įstaigai arba departamentui paskirtoms funkcijoms vykdyti fondo finansuojamų veiksmų įgyvendinimo laikotarpiu;

(d) atsakingosios institucijos ir kiekvienos įgaliotosios institucijos veiksminga vidaus kontrolės tvarka;

(e) patikimos kompiuterizuotos apskaitos, stebėsenos ir finansinės atskaitomybės sistemos;

(f) veiksminga atskaitomybės ir stebėsenos sistema, kai užduotys perduodamos atlikti kitoms institucijoms;

(g) išsamūs atliktinų funkcijų procedūriniai vadovai;

(h) veiksmingos priemonės sistemos veikimo auditui atlikti;

(i) sistemos ir procedūros, užtikrinančios pakankamą audito seką;

(j) procedūros, susijusios su pranešimais apie pažeidimus ir jų stebėsena bei neteisingai išmokėtų sumų išieškojimu.

25 straipsnis

Institucijų paskyrimas

1. Kiekvienai daugiametei programai valstybė narė paskiria:

(a) atsakingąją instituciją: valstybės narės veikiančią įstaigą arba valstybės narės paskirtą nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, atsakingą už fondo remiamų daugiamečių ir metinių programų valdymą, tiesiogiai palaikančią visus ryšius su Komisija;

(b) tvirtinančiąją instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo ją įgaliojusio atsakingosios institucijos departamento, valstybės narės paskirtą tvirtinti išlaidų deklaracijas ir paraiškas dėl mokėjimo prieš išsiunčiant jas Komisijai;

(c) audito instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo valstybės narės paskirtos atsakingosios institucijos įgaliojimus suteikiančio departamento ir tikrinančią, ar gerai veikia valdymo ir kontrolės sistema;

(d) kur tinkama, įgaliotąją instituciją;

(e) atitikties vertinimo įstaigą, kuri paskiriama kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai metu. Jeigu paskirtoji audito institucija turi būtinus gebėjimus ir funkcinį nepriklausomumą, Komisija gali leisti jai vykdyti atitikties vertinimo įstaigos funkcijas. Savo veiklą ji privalo vykdyti vadovaudamasi tarptautiniais audito standartais.

2. Valstybė narė nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su šiomis institucijomis ir įstaigomis bei jų santykius su Komisija.

3. Pagal 24 straipsnio b punktą, kontrolės ir tvirtinimo funkcijas gali atlikti ta pati įstaiga arba departamentas.

4. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima 26–30 straipsnių įgyvendinimo taisykles.

26 straipsnis

Atsakingoji institucija

1. Atsakingoji institucija gali būti pačios valstybės narės įstaiga, nacionalinė valstybės institucija, taip pat įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė ir kuri vykdo valstybės tarnybos pavestas funkcijas. Jeigu valstybė narė paskiria

atsakingąją instituciją, kuri nėra pačios valstybės narės įstaiga, ji nustato visą jos santykius su minėta institucija reglamentuojančią tvarką ir institucijos santykius su Komisija.

2. Atsakingąja institucija paskirta įstaiga atitinka tokias minimalias sąlygas:

(a) turi juridinio asmens statusą, išskyrus kai ji yra valstybės narės veikianti įstaiga;

(b) turi lengvam ryšių palaikymui su įvairiais vartotojais ir kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis ir Komisija reikalingą infrastruktūrą;

(c) dirba administracinėje aplinkoje, leidžiančioje jai tinkamai vykdyti savo užduotis ir išvengti interesų konflikto;

(d) turi galimybę taikyti Komisijos fondo valdymo taisykles;

(e) turi finansinius ir valdymo pajėgumus, proporcingus Bendrijos lėšų, kurias ji bus paprašyta administruoti, apimčiai;

(f) turėti tinkamos profesinės kvalifikacijos ir kalbinių įgūdžių personalą administraciniam darbui tarptautinėje aplinkoje atlikti.

3. Valstybė narė teikia atsakingajai institucijai pakankamą finansavimą, kad ši galėtų tinkamai ir nepertraukiamai atlikti savo užduotis 2008–2013 m. laikotarpiu.

27 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduotys

1. Atsakingoji institucija atsakinga už veiksmingą, efektyvų ir teisingą daugiametės programos valdymą ir įgyvendinimą.

Ji visų pirma turi:

(a) tartis su atitinkamais partneriais (nevyriausybinėmis organizacijomis, vietos valdžios institucijomis, kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, socialiniais partneriais ir pan.) naudodama pagal 12 straipsnį nustatytą partnerystės mechanizmą;

(b) teikti Komisijai pasiūlymus dėl 19 ir 21 straipsniuose apibrėžtų daugiamečių ir metinių programų;

(c) organizuoti ir skelbti konkursus ir kvietimus teikti pasiūlymus;

(d) organizuoti atrankos ir sutarčių sudarymo procedūras bendram finansavimui iš fondo, laikydamasi skaidrumo, vienodo vertinimo ir dotacijų nesujungimo principų;

(e) gauti Komisijos atliekamus mokėjimus ir atlikti mokėjimus naudos gavėjams;

(f) užtikrinti bendro finansavimo iš fondo ir iš kitų atitinkamų nacionalinių ir Bendrijos finansinių priemonių nuoseklumą ir papildomumą;

(g) tikrinti bendrai finansuojamų produktų ir paslaugų atlikimą ir įsitikinti, kad už veiksmus deklaruotos išlaidos iš tiesų buvo patirtos ir atitiko Bendrijos bei nacionalines normas;

(h) užtikrinti, kad yra kompiuterizuota sistema, skirta registruoti ir laikyti kiekvieno pagal metines programas vykdomo veiksmo išsamius apskaitos duomenis, ir kad yra renkami įgyvendinimo duomenys, būtini finansų valdymui, stebėsenai, kontrolei ir įvertinimui;

(i) užtikrinti, kad naudos gavėjai ir kitos įstaigos, įgyvendinančios fondo bendrai finansuojamus veiksmus, tvarkytų arba atskirą apskaitos sistemą, arba turėtų atitinkamą apskaitos kodeksą visoms su veikla susijusioms operacijoms;

(j) užtikrinti, kad 49 straipsnyje minimų daugiamečių programų įvertinimai būtų atliekami iki šiame sprendime nustatytų galutinių terminų ir atitiktų Komisijos ir valstybės narės tarpusavyje suderintus kokybės standartus;

(k) parengti procedūras, kuriomis būtų užtikrinama, kad visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai, skirti tinkamai audito sekai užtikrinti, būtų laikomi pagal 43 straipsnyje nurodytus reikalavimus;

(l) užtikrinti, kad 30 straipsnio 1 dalyje minimam auditui atlikti audito institucija gautų visą reikiamą informaciją apie naudojamas valdymo procedūras ir iš fondo bendrai finansuojamus projektus;

(m) užtikrinti, kad tvirtinančioji institucija tvirtinimo tikslu gautų visą reikiamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų atžvilgiu;

(n) parengti ir pateikti Komisijai ataskaitas, tvirtinančiosios institucijos patvirtintas išlaidų ataskaitas ir paraiškas atlikti mokėjimus;

(o) vykdyti informavimo ir patariamąją veiklą bei paremtų veiksmų rezultatų sklaidą;

(p) bendradarbiauti su Komisija ir kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis.

2. Atsakingosios institucijos valstybėje narėje įgyvendinamų projektų valdymo veiklą galima finansuoti pagal 17 straipsnyje minimos techninės paramos priemones.

28 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduočių perdavimas

1. Kai visos ar dalis atsakingosios institucijos užduočių perduodamos įgaliotajai institucijai, atsakingoji institucija apibrėžia perduodamų užduočių sritį ir nustato išsamias perduotų užduočių įgyvendinimo procedūras, atitinkančias 26 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2. Šiose procedūrose numatoma reguliariai teikti atsakingajai institucijai informaciją apie veiksmingą perduotų užduočių vykdymą ir naudojamų priemonių aprašymą.

29 straipsnis

Tvirtinančioji institucija

1. Daugiametės programos tvirtinančioji institucija:

   (a) patvirtina, kad:

   – išlaidų ataskaita yra tiksli, gauta naudojant patikimas apskaitos sistemas ir pagrįsta patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais,

   – deklaruotos išlaidos atitinka taikytinas Bendrijos ir nacionalines normas ir buvo patirtos atliekant veiksmus, atrinktus pagal programai taikytinus ir Bendrijos bei nacionalines normas atitinkančius kriterijus;

   (b) užtikrina, kad tvirtinimo tikslui ji gavo iš atsakingosios institucijos tinkamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų ataskaitose įtrauktų išlaidų atžvilgiu;

   (c) tvirtinimo tikslu atsižvelgia į kiekvieną auditą, kurį atliko ar už kuriuos buvo atsakinga audito institucija;

   (d) tvarko kompiuterizuotą Komisijai deklaruotų išlaidų apskaitą;

   (e) užtikrina bet kokio Bendrijos finansavimo, kai dėl pastebėtų pažeidimų buvo nustatyta, jog šis buvo išmokėtas neteisėtai, o tam tikrais atvejais ir delspinigių, išieškojimą, tvarkydama išieškotinų sumų apskaitą ir sumokėdama išieškotas sumas Komisijai, ir, kai įmanoma, išskaitydama jas iš kitos išlaidų ataskaitos.

2. Tvirtinančiosios institucijos veiklą, susijusią su projektų valstybėse narėse įgyvendinimu, galima finansuoti pagal 17 straipsnyje minimas techninės pagalbos priemones su sąlyga, kad paisoma 25 straipsnyje nurodytų išimtinių šios institucijos teisių.

30 straipsnis

Audito institucija

1. Daugiametės programos audito institucija:

   (a) užtikrina, kad kiekvienas auditas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais audito standartais ir būtų skirtas patikrinti, ar veiksmingai veikia daugiametės programos valdymo ir kontrolės sistema;

   (b) užtikrina, kad veiksmai būtų audituojami pasirenkant tinkamą imties dydį deklaruotoms išlaidoms patikrinti, o pati imtis sudarytų mažiausiai 10 % visų kiekvienos metinės programos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

(c) per šešis mėnesius nuo daugiametės programos patvirtinimo pateikia Komisijai audito strategiją, kurioje nurodomos a ir b punktuose minimą auditą atliksiančios įstaigos, naudotina metodika, imčių metodas, naudotinas fondo remiamiems veiksmams audituoti, ir preliminarus audito planavimas, skirtas užtikrinti, kad pagrindiniai fondo bendro finansavimo naudos gavėjai būtų patikrinti, o auditai būtų tolygiai paskirstyti per visą programavimo laikotarpį.

2. Kai pagal šį sprendimą paskirta audito institucija taip pat yra paskirta audito institucija pagal sprendimus ....., ... ir .....[24], arba kai dviem arba daugiau iš šių fondų taikomos bendros sistemos, pagal 1 dalies c punktą galima pateikti bendrą suderintą audito strategiją.

3. Audito institucija parengia 50 straipsnio 2 dalyje nustatytos galutinės metinių programų įgyvendinimo ataskaitos projektą, kuriame yra:

(a) metinė audito ataskaita, pateikianti pagal audito strategiją atlikto metinės programos audito išvadas ir nurodanti visus programos valdymo ir kontrolės sistemose nustatytus trūkumus;

(b) nuomonė, ar valdymo ir kontrolės sistema veikė veiksmingai, kad užtikrintų pagrįstą Komisijai pateiktų išlaidų ataskaitų teisingumo garantiją ir ataskaitose nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą;

(c) deklaracija, įvertinanti paraiškos atlikti mokėjimą paskutinio balanso pagrįstumą ir galutinėje išlaidų ataskaitoje nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

4. Kai 1 dalyje minimą auditą atlieka ne audito institucija, o kita įstaiga, audito institucija užtikrina, kad tokios įstaigos turėtų būtiną funkcinį nepriklausomumą, o darbas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais pripažintais audito standartais.

5. Audito institucijos arba 4 dalyje minimos įstaigos veiklą, susijusią su valstybėse narėse įgyvendinamais projektais, galima finansuoti pagal 17 straipsnyje minimas techninės paramos priemones, su sąlyga, kad yra paisoma 25 straipsnyje nurodytų šios institucijos išimtinių teisių.

VI SKYRIUS
KONTROLĖ

31 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės privalo užtikrinti daugiamečių ir metinių programų gerą finansinį valdymą ir pagal jas atliekamų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

---

[24] Įrašyti nuorodas į sprendimus, kuriais steigiamas Grąžinimo fondas, Išorinių sienų fondas ir Integracijos fondas.

2. Jos užtikrina, kad atsakingosios institucijos ir bet kokia įgaliotoji institucija, tvirtinančiosios institucijos, audito institucijos ir bet kurios kitos susijusios įstaigos gautų tinkamus nurodymus dėl 24–30 straipsniuose minimų valdymo ir kontrolės sistemų kūrimo, užtikrinant veiksmingą ir teisingą Bendrijos finansavimo naudojimą.

3. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso. Valstybės narės apie tuos pažeidimus praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie administracinio ir teisinio procesų eigą.

Kai negalima išieškoti neteisėtai naudos gavėjui išmokėtų sumų, valstybė narė atsako už prarastų sumų sugrąžinimą į Europos Bendrijų biudžetą.

4. Valstybės narės visų pirma atsakingos už finansinę veiksmų kontrolę ir užtikrina, kad valdymo sistemos bei auditas būtų įgyvendinami garantuojant tinkamą ir veiksmingą Bendrijos lėšų panaudojimą. Valstybės narės pateikia Komisijai tų sistemų aprašymą.

5. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija rinkdamos 14 straipsnio įgyvendinimui reikalingus statistinius duomenis.

6. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–5 dalių įgyvendinimo taisyklės.

32 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemos

1. Prieš priimant daugiametę programą valstybės narės užtikrina, kad veiklos programoms pagal 24–30 straipsnius būtų sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos. Jos privalo užtikrinti veiksmingą sistemų darbą programavimo laikotarpiu.

2. Valstybės narės Komisijai kartu su kiekvienu daugiametės programos projektu pateikia atsakingųjų, įgaliotųjų ir tvirtinančiųjų institucijų bei vidaus audito sistemų, veikiančių tose institucijose ir įstaigose, audito institucijos ir bet kurių kitų įstaigų, atliekančių auditą, už kurį jos yra atsakingos, sistemų, jų struktūros ir procedūrų aprašymą.

3. Per tris mėnesius nuo kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai valstybės narės pateikia atitikties vertinimo įstaigos parengtą ataskaitą, kurioje išdėstomi sistemų vertinimo rezultatai ir pateikiama nuomonė dėl tų sistemų atitikties 24–30 straipsniams. Jeigu nuomonėje yra išlygų, ataskaitoje nurodomi trūkumai ir jų rimtumas. Suderinusios su Komisija valstybės narės parengia planą, nustatantį korekcines priemones, kurių reikės imtis, ir tų priemonių įgyvendinimo grafiką.

4. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–3 dalių įgyvendinimo taisyklės.

33 straipsnis

Komisijos pareigos

1. Komisija 32 straipsnyje nustatyta tvarka įsitikina, kad valstybės narės sukūrė 24–30 straipsnius atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir, remdamasi metinėmis audito ataskaitomis ir savo pačios auditu, kad sistemos sėkmingai veikia daugiamečių programų įgyvendinimo laikotarpiu.

2. Nepažeidžiant valstybių narių vykdomo audito, Komisijos pareigūnai arba įgalioti Komisijos atstovai gali atlikti auditą vietoje, kartais naudodami ir metinėse programose numatytų veiksmų auditą, ir patikrinti, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, pranešdami apie auditą ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną. Tokiame audite gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ir įgalioti atstovai.

3. Komisija gali reikalauti, kad valstybės narės atliktų patikrinimus vietoje, įsitikinant, ar sistemos veikia teisingai, ir viena arba daugiau operacijų yra teisingos. Tokiame audite gali dalyvauti Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai.

4. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad apie fondo remiamus veiksmus būtų tinkamai informuojama, užtikrinamas veiksmų viešumas ir adekvačios paskesnės priemonės.

5. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad veiksmai atitiktų ir papildytų kitas svarbias Bendrijos politikos kryptis, priemones ir iniciatyvas.

34 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybių narių kontrolės įstaigomis

1. Komisija bendradarbiauja su daugiamečių programų audito institucijomis, koordinuodama atitinkamus jų kontrolės planus ir audito metodus, ir nedelsdama pasikeičia valdymo ir kontrolės sistemoms atlikto audito rezultatais, siekdama kiek įmanoma geriau panaudoti kontrolės išteklius ir išvengti nepagrįsto darbo dubliavimosi.

   Komisija pateikia savo pastabas dėl audito strategijos, pateikiamos pagal 30 straipsnį, ne vėliau kaip per tris mėnesius arba pirmame susitikime po audito strategijos gavimo.

2. Formuodama savo pačios audito strategiją Komisija nustato tokias daugiametes programas:

   (a) kurios be išlygų atitinka pagal 32 straipsnį sukurtą sistemą arba kurioms išlygos buvo pašalintos panaudojus korekcines priemones, ir

   (b) kurių audito institucijos audito strategija pagal 30 straipsnį yra patenkinama arba kada remiantis Komisijos ir valstybės narės audito rezultatais buvo gauta pagrįsta garantija, jog valdymo ir kontrolės sistemos dirba veiksmingai.

   Tų programų atveju Komisija gali informuoti suinteresuotas valstybes nares, kad dėl deklaruotų išlaidų teisingumo, teisėtumo ir taisyklingumo ji iš esmės kliausis audito institucijos nuomone, o savo pačios auditą vietoje ji atliks tik ypatingomis aplinkybėmis.

VII SKYRIUS
FINANSŲ VALDYMAS

35 straipsnis

Atitikimas reikalavimams – išlaidų deklaracijos

1. Visose išlaidų deklaracijose nurodoma išlaidų, kurias patyrė naudos gavėjai, įgyvendindami veiksmus, suma ir atitinkamai gauta valstybės ar privati parama.

2. Išlaidos atitinka naudos gavėjų atliktus mokėjimus. Išlaidos pagrindžiamos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais.

3. Išlaidas galima laikyti atitinkančiomis fondo paramos reikalavimus tik tada, jeigu mokėjimai buvo atlikti ne anksčiau kaip iki 21 straipsnio 4 dalyje nurodytame Komisijos sprendime dėl bendro finansavimo nurodytų metų sausio 1 d. Bendrai finansuojami veiksmai negali būti užbaigti iki jų atitikimo finansavimo reikalavimams pradžios.

4. Fondo paramos reikalavimų neatitinka tokios išlaidos:

   – PVM;

   – skolos palūkanos;

   – žemės įsigijimas už sumą, viršijančią 10 % visų atitinkamos veiklos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

   – būstas.

5. Taisyklės, reglamentuojančios išlaidų, skirtų pagal 3 straipsnį įgyvendintiems veiksmams, fondo bendrai finansuojamiems valstybėse narėse, atitikimą reikalavimams, priimamos 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka..

36 straipsnis

Mokėjimo naudos gavėjams visuma

Valstybės narės įsitikina, ar atsakingoji institucija užtikrino, kad naudos gavėjai kiek įmanoma greičiau gautų visą paramos sumą iš valstybės lėšų. Neišskaitomos ir neatskaitomos jokios sumos ir neskaičiuojamas joks kitas konkretus mokestis ar kitas tolygaus poveikio mokestis, kuris sumažintų tas sumas naudos gavėjams.

37 straipsnis

Euro naudojimas

Visos Komisijos finansavimo sprendimuose, Komisijos įsipareigojimuose ir atliekamuose mokėjimuose minimos sumos ir patvirtintų išlaidų sumos bei prašymai atlikti mokėjimą, gauti iš valstybių narių, pateikiami ir atliekami eurais.

38 straipsnis

Įsipareigojimai

Bendrijos biudžetiniai įsipareigojimai prisiimami kiekvienais metais remiantis 21 straipsnio 4 dalyje minimu Komisijos sprendimu dėl bendro finansavimo.

39 straipsnis

Mokėjimai – Išankstinis mokėjimas

1. Komisija fondų paramos mokėjimus atlieka pagal biudžetinius įsipareigojimus.

2. Mokėjimai atliekami išankstinio mokėjimo ir likučio išmokos forma. Mokėjimai atliekami valstybės narės paskirtai atsakingajai institucijai.

3. Išankstinis mokėjimas, lygus 50 % Komisijos metiniu sprendimu dėl fondo bendro finansavimo paskirtos sumos, atliekamas valstybei narei per šešiasdešimt dienų nuo sprendimo dėl bendro finansavimo priėmimo.

4. Antrasis išankstinis mokėjimas atliekamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių po to, kai Komisija patvirtina metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitą ir patvirtintą išlaidų ataskaitą, parengtą pagal 29 straipsnio a punktą ir 35 straipsnį. Šis mokėjimas lygus mažiausiai 70 % pradinio mokėjimo sumos. Antro Komisijos atliekamo išankstinio mokėjimo suma neviršija 50 % bendros sumos, skirtos bendro finansavimo sprendimu, arba bet kuriuo atveju valstybės narės pagal metinę programą atrinktiems projektams skirtų Bendrijos lėšų sumos likučio, atėmus pirmojo išankstinio mokėjimo sumą.

5. Išankstinių mokėjimų palūkanos skiriamos atitinkamai programai ir turi būti išskaitytos iš galutinėje išlaidų ataskaitoje deklaruotų viešųjų išlaidų sumos.

6. Išankstiniu mokėjimu sumokėtos sumos išskaitomos iš sąskaitų užbaigus metinę programą.

40 straipsnis

Likučio išmokos

1. Komisija sumoka likutį, jeigu ji per devynis mėnesius iki metiniu sprendimu dėl fondo bendro finansavimo nustatyto išlaidų atitikimo reikalavimams termino pabaigos gauna tokius dokumentus:

   (a) patvirtintą išlaidų deklaraciją ir prašymą išmokėti likutį arba grąžinamų išlaidų deklaraciją, tinkamai parengtą pagal 29 straipsnio a punktą ir 35 straipsnį;

(b) metinės programos galutinio įgyvendinimo ataskaitą, įskaitant 51 straipsnyje nustatytą informaciją;

(c) caudito ataskaitą, nuomonę ir deklaraciją, numatytas 30 straipsnio 3 dalyje.

Likučio mokėjimas priklauso nuo to, ar priimama galutinė įgyvendinimo ataskaita ir prašymo išmokėti likutį pagrįstumo ataskaita.

2. Jeigu atsakingoji institucija nepateikia 1 dalyje nurodytų dokumentų iki nustatyto termino ir priimtina forma, Komisija kitaip panaudoja bet kurią atitinkamos metinės programos biudžetinio įsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam mokėjimui.

3. 2 dalyje nustatyta automatinio anuliavimo procedūra laikinai sustabdoma atitinkamų projektų sumai, kada valstybės narės lygiu 1 dalyje nustatytų dokumentų pateikimo laiku vyksta teismo procesas ar administracine tvarka nagrinėjamas skundas, turintis sustabdomąjį poveikį. Valstybė narė pateiktoje dalinėje baigiamojoje ataskaitoje pateikia išsamią informaciją apie tokius projektus ir kas 6 mėnesius siunčia tiems projektams parengtas pažangos ataskaitas. Per 3 mėnesius nuo teismo proceso ar skundo nagrinėjimo administracine tvarka pabaigos valstybė narė pateikia 1 dalyje numatytus dokumentus atitinkamiems projektams.

4. 1 dalyje minimas devynių mėnesių laikotarpis atidedamas, jeigu Komisija priima sprendimą laikinai sustabdantį bendro finansavimo mokėjimus atitinkamai metinei programai pagal 42 straipsnio nuostatas. Laikotarpis vėl pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kada valstybei narei pranešama apie 42 straipsnio 3 dalyje minimą Komisijos sprendimą.

5. Nepažeidžiant 41 straipsnio nuostatų, Komisija per šešis mėnesius nuo 1 dalyje minimų dokumentų gavimo informuoja valstybę narę apie išlaidų, kurias Komisijos nuomone gali padengti fondas, dydį ir bet kokias finansines pataisas, reikalingas dėl skirtumo tarp deklaruotų išlaidų ir mokėtinomis fondui pripažintų išlaidų. Valstybė narė savo pastabas turi pateikti per tris mėnesius.

6. Per tris mėnesius nuo valstybės narės pastabų gavimo Komisija nusprendžia, kokią išlaidų sumą turėtų padengti fondas, ir išieško likutį, atsirandantį dėl skirtumo tarp galutinių pripažintų išlaidų ir valstybėms narėms jau sumokėtų sumų.

7. Priklausomai nuo turimo finansavimo Komisija išmoka likutį ne vėliau kaip per šešiasdešimt dienų nuo tos dienos, kai ji priima pirmiau esančioje pirmoje dalyje minėtus dokumentus. Biudžetinio įsipareigojimo likutis gali būti atšauktas per šešis mėnesius nuo mokėjimo.

41 straipsnis

Laikinas mokėjimo termino atidėjimas

1. Pareigūnas, kuriam perduoti įgaliojimai, laikinai atideda mokėjimo terminą pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei iškyla abejonių dėl tinkamo valdymo ir kontrolės sistemų veikimo arba jei įgaliojimus turinčiam pareigūnui vykdant metinės peržiūros pastabų

stebėseną prireikia papildomos informacijos iš nacionalinių institucijų, arba jei jis įtaria, kad pateiktose išlaidų deklaracijose yra nustatyta didelių pažeidimų arba galima daryti prielaidą, kad jų yra.

2. Komisija nedelsdama apie laikino atidėjimo priežastis informuoja atitinkamą valstybę narę ir atsakingąją instituciją. Valstybė narė imasi būtinų priemonių kiek įmanoma greičiau pakeisti situaciją.

3. Maksimalus šešių mėnesių laikotarpis pratęsiamas kitam maksimaliam šešių mėnesių laikotarpiui, jeigu aišku, jog būtina priimti sprendimą pagal 42 ir 45 straipsnius.

42 straipsnis

Laikinas mokėjimų sustabdymas

1. Komisija gali laikinai sustabdyti visas arba dalį išankstinio finansavimo ir likučio išmokų, kai:

   (a) yra rimtas programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumas, kuris daro įtaką mokėjimų patvirtinimo procedūros patikimumui ir dėl kurio nebuvo imtasi korekcinių priemonių, arba

   (b) išlaidos, nurodytos patvirtintoje išlaidų ataskaitoje, yra susijusios su rimtu pažeidimu, kuris nebuvo ištaisytas, arba

   (c) valstybė narė nesilaikė savo įsipareigojimų, nustatytų 31 ir 32 straipsniuose.

2. Komisija gali nuspręsti laikinai sustabdyti išankstinio mokėjimo ir likučio išmokas po to, kai suteikia valstybei narei galimybę per tris mėnesius pateikti savo pastabas.

3. Komisija baigia laikiną išankstinio mokėjimo ir likučio išmokų sustabdymą, nusprendusi, kad valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, kad laikinas sustabdymas būtų panaikintas.

4. Jeigu valstybė narė nesiima reikalingų priemonių, Komisija gali priimti sprendimą sumažinti grynąją sumą arba anuliuoti Bendrijos paramą metinei programai pagal 46 straipsnį.

43 straipsnis

Dokumentų saugojimas

Kiekvienoje valstybėje narėje atsakingoji institucija užtikrina, kad visi patvirtinamieji dokumentai, susiję su atitinkamos metinės programos išlaidomis ir auditu, būtų laikomi taip, kad su jais galėtų susipažinti Komisija ir Audito Rūmai.

Nepažeidžiant valstybės pagalbos teikimą reglamentuojančių normų, dokumentai laikomi taip, kad su jais būtų galima susipažinti, mažiausiai trejus metus po metinės programos pabaigos. Šio laikotarpio skaičiavimas gali nutrūkti, jeigu vyksta teismo procesas, arba

Komisijos prašymu, kuriame nurodytos priežastys. Dokumentų originalai arba patvirtintos originalų kopijos laikomi visuotinai pripažintose duomenų laikmenose.

VIII SKYRIUS
FINANSINĖS PATAISOS

44 straipsnis

Valstybių narių daromos finansinės pataisos

1. Nepažeisdamos Komisijos įsipareigojimų dėl Europos Bendrijų biudžeto vykdymo, valstybės narės pirmiausia atsako už pažeidimų tyrimą. Gavusios įrodymų apie bet kokį didesnį pasikeitimą, turintį poveikio paramos panaudojimo arba kontrolės pobūdžiui ar reikalavimams, jos padaro būtinas finansines pataisas.

2. Valstybės narės daro būtinas finansines pataisas dėl nustatytų pavienių arba sisteminių pažeidimų vykdant veiksmus ar metines programas. Valstybės narės daromomis pataisomis išieškomas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį bei sunkumą ir į fondo patirtą finansinį nuostolį.

   Valstybės narės į savo metinę ataskaitą, siunčiamą Komisijai pagal 50 straipsnio 2 dalį, įtraukia konkrečiai metinei programai skirtų pradėtų vykdyti atšaukimo procedūrų sąrašą.

   Valstybės narės daromomis pataisomis atšaukiamas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis ir, jei per atitinkamos valstybės narės nustatytą laiką ši suma negrąžinama, mokamos palūkanos dėl įsipareigojimų nevykdymo, kurių norma nustatyta 47 straipsnio 2 dalyje.

3. Jei yra sisteminių pažeidimų, valstybė narė vykdo tyrimą, apimantį visas operacijas, kurioms jie galėjo turėti poveikio.

45 straipsnis

Komisijos atliekamas sąskaitų auditas ir daromos finansinės pataisos

1. Nepažeisdami Audito Rūmų įgaliojimų arba patikrinimų, kuriuos atlieka valstybės narės pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali vykdyti fondo finansuojamų operacijų ir valdymo bei kontrolės sistemų patikrinimus vietoje, įskaitant atrankinius patikrinimus, prieš tai pranešę bent jau prieš vieną darbo dieną. Komisija atitinkamą valstybę įspėja iš anksto, kad gautų visą reikalingą pagalbą. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti atstovai.

   Komisija gali reikalauti atitinkamos valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, kad įsitikintų, jog vienas ar daugiau sandorių yra teisingi. Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali dalyvauti atliekant tokius patikrinimus.

2. Jei, baigusi būtinus patikrinimus, Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nevykdo savo įsipareigojimų pagal 31 straipsnį, ji sustabdo išankstinį arba galutinį mokėjimą pagal 42 straipsnį.

46 straipsnis

Pataisų kriterijai

1. Jei per 42 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį valstybė narė nepadaro pataisų ir jei nepasiekiama susitarimo, Komisija gali nuspręsti per tris mėnesius atšaukti dalį arba visą Bendrijos įnašą į metinę programą tuo atveju, kai ji padaro išvadą, kad:

   (a) yra didelių trūkumų programos valdymo ir kontrolės sistemoje, dėl kurių jau sumokėtam Bendrijos įnašui į programą iškilo pavojus;

   (b) patvirtintoje išlaidų atskaitoje išlaidos nurodytos neteisingai ir valstybė narė jų neištaisė prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį;

   (c) valstybė narė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal 31 straipsnį prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį;

   Komisija priima sprendimą atsižvelgusi į valstybės narės pateiktas pastabas.

2. Atsižvelgdama į pažeidimo sisteminį pobūdį, Komisija savo finansines pataisas daro kiekvienu atskiru nustatyto pažeidimo atveju, norėdama nuspręsti, ar taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotą pataisą. Jei pažeidimas susijęs su išlaidų ataskaita, kuriai anksčiau metinėje ataskaitoje buvo suteikta neabejotina garantija pagal 30 straipsnio 3 dalies b punktą, bus galima daryti prielaidą, kad egzistuoja sisteminė problema, kuriai reikia taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotas pataisas, išskyrus tuos atvejus, kai valstybė narė per tris mėnesius gali pateikti įrodymų šiai prielaidai atmesti.

3. Priimdama sprendimą dėl pataisų sumos dydžio, Komisija atsižvelgia į pažeidimo svarbą ir atitinkamos metinės programos netikslumų mastą bei finansinį poveikį.

4. Kai Komisija savo poziciją grindžia ne jos tarnybose dirbančių auditorių nustatytais faktais, ji, išanalizavusi konkrečios valstybės narės panaudotas priemones pagal 32 straipsnį, pastebėtų pažeidimų ataskaitas ir valstybės narės pateiktus atsakymus, padaro išvadas dėl finansinių padarinių.

47 straipsnis

Grąžinimas

1. Bet koks grąžinimas Komisijos naudai atliekamas iki nustatytos dienos, kuri nurodyta vykdomajame rašte sumoms išieškoti, kuris sudaromas pagal Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002[25] 72 straipsnį. Šis terminas yra paskutinė antrojo mėnesio diena po vykdomojo rašto išdavimo.

[25] OL L 248, 2002 9 16.

2. Dėl bet kokio vėlavimo vykdant grąžinimą mokamos palūkanos dėl pavėluoto mokėjimo, pradedant nustatytu terminu ir baigiant faktinio mokėjimo diena. Taikoma palūkanų norma yra ta, kurią taiko Europos centrinis bankas savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, ir kuri paskelbta Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje, galiojusi to mėnesio, kurį sueina susigrąžinimo terminas, pirmą kalendorinę dieną, padidinus jį trimis su puse procento.“

48 straipsnis

Valstybių narių įsipareigojimai

Komisijos padaryta finansinė pataisa neapriboja valstybės narės įsipareigojimo vykdyti išieškojimą pagal 46 straipsnį.

IX SKYRIUS
STEBĖSENA, ĮVERTINIMAS IR ATASKAITOS

49 straipsnis

Stebėsena ir įvertinimas

1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis vykdo nuolatinę fondo veiklos stebėseną.

2. Komisija nuolatos vertina fondo veiklą kartu su valstybėmis narėmis, siekdama įvertinti veiksmų tinkamumą, veiksmingumą ir poveikį, atsižvelgiant į 2 straipsnyje nurodytą bendrąjį tikslą.

3. Komisija taip pat nagrinėja, kaip fondo veiksmai papildo atitinkamų Bendrijos politikos krypčių, priemonių ir iniciatyvų veiksmus.

50 straipsnis

Ataskaitos

1. Kiekvienos valstybės narės atsakinga institucija imasi būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad bus vykdoma projekto stebėsena ir atliktas įvertinimas.

   Šiam tikslui susitarimuose ir sutartyse, kuriuos ji sudaro su už veiksmų įgyvendinimą atsakingomis organizacijomis, turi būti straipsniai, numatantys įsipareigojimą teikti nuolatines ir išsamias ataskaitas apie pažangą įgyvendinant ir užbaigiant įgyvendinti nustatytus tikslus.

2. Ne vėliau kaip praėjus devyniems mėnesiams po termino iki kurio turi būti padarytos reikalavimus atitinkančios išlaidos, ir kuris yra nustatytas sprendime dėl bendro finansavimo kiekvienoje metinėje programoje, atsakinga institucija Komisijai pateikia galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir galutinę išlaidų deklaraciją kaip numatyta 35 straipsnyje.

3. Ne vėliau kaip iki 2012 m. birželio 30 d. (2008–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. birželio 30 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) valstybės narės pateikia Komisijai įvertinimo ataskaitą apie bendrai su fondu finansuojamų veiksmų rezultatus ir poveikį.

4. Ne vėliau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d. (2008–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. gruodžio 31 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) – Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui *ex-post* įvertinimo ataskaitą.

51 straipsnis

Galutinė metinė ataskaita

1. Siekiant susidaryti aiškią nuomonę apie metinių ir daugiamečių programų įgyvendinimą, 50 straipsnio 2 dalyje nurodytose ataskaitose pateikiama ši informacija:

   (a) apie metinės programos įgyvendinimo finansinį ir veiklos aspektą;

   (b) apie pažangą, pasiektą įgyvendinant daugiametę programą ir jos prioritetus palyginti su konkrečiais, besikeičiančiais tikslais, kartu su fizinių ir įgyvendinimo veiksnių, rezultatų ir kiekvieno prioriteto poveikio kiekybiniu vertinimu, jei ir kai galima tokį kiekybinį vertinimą pateikti;

   (c) apie veiksmus, kurių ėmėsi atsakingoji institucija, siekdama užtikrinti įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, visų pirma:

      – stebėsenos ir įvertinimo priemones, įskaitant susitarimus dėl duomenų rinkimo;

      – bet kurių svarbių problemų, su kuriomis buvo susidurta įgyvendinant veiklos programą, trumpą išdėstymą ir priemones, kurių buvo imtasi;

      – naudota techninė parama.

   (d) priemones, kurių buvo imtasi siekiant pateikti informaciją apie metines ir daugiametes programas ir jas paskelbti.

2. Laikoma, kad ataskaitos yra priimtinos, kai jose yra visa 1 straipsnio dalyje nurodyta informacija. Komisija per du mėnesius priima sprendimą dėl atsakingosios institucijos pateiktos metinės įgyvendinimo ataskaitos turinio. Jei Komisija iki nustatyto laiko nepateikia atsakymo, ataskaita laikoma priimta.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda bendrasis Solidarumo ir migracijos srautų valdymo komitetas, įsteigtas vadovaujantis sprendimu dėl Išorinių sienų fondo įsteigimo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą 2007–2013 m. laikotarpiui …/… (toliau – šis sprendimas ir sprendimai ….., ……ir...). [26] (toliau – komitetas).

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į šio sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

53 straipsnis

Peržiūra

Europos Parlamentas ir Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, ne vėliau kaip iki 2013 m. birželio 30 d. peržiūri šį sprendimą.

54 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1 Šis sprendimas neturi poveikio paramos, kurią Komisija patvirtino Sprendimo 2004/904/EB ar bet kurio kito 2007 m. gruodžio 31 d. šiai paramai taikomo teisės akto pagrindu, tęstinumui ar pakeitimui, įskaitant visišką ar dalinį atšaukimą.

2. Priimdama sprendimus dėl bendro finansavimo iš šio fondo, Komisija atsižvelgia į iki šio sprendimo įsigaliojimo pagal Sprendimą 2004/904/EB priimtas priemones, kurios turi finansinių pasekmių per bendro finansavimo aprėpiamą laikotarpį.

3. Bendram finansavimui skirtas sumas, kurias Komisija patvirtino nuo 2005 m. sausio 1 d. iki 2007 m. gruodžio 31 d., dėl kurių programų užbaigimui reikalingi dokumentai nebuvo išsiųsti Komisijai iki galutinės ataskaitos pateikimo termino, ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d. Komisija automatiškai panaikina, o neteisėtai išmokėtos sumos išieškomos.

   Į sumas, susijusias su operacijomis ar programomis, kurios buvo laikinai sustabdytos dėl sustabdomąjį poveikį turinčio teismo proceso ar skundo nagrinėjimo

[26] Įterpti nuorodas į sprendimus, kuriais įsteigiamas Grąžinimo fondas, Išorinių sienų fondas ir Integracijos fondas.

administracine tvarka, apskaičiuojant automatiškai panaikinamą sumą neatsižvelgiama.

4. Ne vėliau kaip iki 209 m. birželio 30 d. valstybės narės pateikia Komisijai 2005–2007 m. bendrai fondo finansuotų veiksmų rezultatų ir poveikio įvertinimo ataskaitą.

5. Ne vėliau kaip iki 2009 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui tarpinę ataskaitą, apžvelgiančią 2005–2007 m. pasiektus rezultatus ir fondo naudojimo kokybinius ir kiekybinius aspektus.

55 straipsnis

Panaikinimas

Šiuo dokumentu Sprendimas 2004/904/EB yra panaikinamas nuo 2008 m. sausio 1 d.

56 straipsnis

Taikymas

Šis sprendimas taikomas nuo 2008 m. sausio 1 d.

57 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. SOLIDARUMO PLĖTRA IŠORINIŲ SIENŲ IR VIZŲ POLITIKOS SRITYJE

1.1. Problemos išdėstymas ir analizė

Vidaus sienų panaikinimas Šengeno erdvėje galimas tik užtikrinus, kad išorinių sienų kontrolė kiek įmanoma veiksmingiau užkirstų kelią neteisėto atvykimo galimybei. Kai tik koks nors asmuo kurioje nors vietoje kerta ES sieną, jis praktiškai be apribojimų gali keliauti į kitas valstybes nares, nepriklausomai nuo jo teisės gyventi (kur nors kitur) ES. Todėl kiekviena Šengeno erdvei priklausanti valstybė narė suinteresuota, kad kitos valstybės narės veiksmingai kontroliuotų išorines sienas, už kurias pastarosios atsakingos, kadangi būtent ją gali neigiamai paveikti nepageidaujamas neteisėtų migrantų antplūdis, jeigu ši užduotis būtų vykdoma neveiksmingai. Taigi yra svarus argumentas šioje srityje EB lygiu priimti atitinkamas bendrąsias nuostatas ir parengti tam tikras priemones, kurios užtikrintų minimalius išorinių sienų kontrolės standartus, nepaisant to, kad pirmiausiai už tą kontrolę atsakingos atitinkamos valstybės narės. Tai aiškiai pripažįsta Šengeno konvencija, kuri nustato bendrąsias trečiųjų šalių piliečių atvykimo į ES taisykles. Todėl išorines sienas turinčios valstybės narės turėjo suderinti savo sienos kontrolę ir stebėjimą su ES lygiu nustatytais standartais ir procedūromis ir jos privalės tai daryti ir ateityje.

Palyginti mažai valstybių narių turi kokio nors ilgio ar geopolitinės svarbos sausumos ir (ar) jūros sienas, kurias reikėtų atidžiai ir kruopščiai stebėti, tačiau toms valstybėms tenka didžiausia atsakomybės už neteisėtos imigracijos kontrolę ir vidaus saugumo užtikrinimą našta, nes jos kontroliuoja Šengeno erdvės išorinių sienų kirtimą. Dėl šios priežasties joms taip pat tenka neproporcingai didelė dalis išlaidų, kurių reikia ne tik neteisėto atvykimo prevencijai, tačiau lygiai taip pat suteikiant galimybę be nepagrįsto delsimo ar nepatogumų atvykti tiems, kurie turi teisę tai padaryti.

1.2. Žingsnis į priekį

Valstybių narių ir Sąjungos dalijimasis išorinių sienų valdymo našta yra vienas iš penkių bendrosios išorinių sienų valdymo politikos komponentų. Šią politiką pasiūlė Komisija savo 2002 m. gegužės 7 d. komunikate „Siekiant integruoto Europos Sąjungos valstybių narių išorinių sienų valdymo“ (COM (2002) 233 galutinis) ir patvirtino Europos Vadovų Taryba savo „Europos Sąjungos valstybių narių išorinių sienų valdymo plane“ (Tarybos dokumentas 10019/02, 2002 m. birželio 14 d.).

Europos Vadovų Taryba keletą kartų prašė sukurti fondą, kuris remtų valstybes nares, šioje srityje Bendrijos labui jau ilgą laiką slegiamas sunkios finansinės naštos. Tai atsispindi 2004 m. lapkritį Europos Vadovų Tarybos priimtoje Hagos programoje, kurioje pabrėžiama „valstybių narių solidarumo ir sąžiningo atsakomybės pasidalijimo, įskaitant finansinius aspektus, būtinybė“.

1.3. Fondo tikslai

Fondas prisideda prie šių keturių pagrindinių politikos tikslų:

- gerinti kontrolės veiksmingumą ir tokiu būdu išorinių sienų valdymo ir apsaugos efektyvumą, siekiant sumažinti neteisėto atvykimo atvejų skaičių ir padidinti ES laisvo judėjimo vidaus erdvės saugumą;

- sudaryti sąlygas teisę turintiems keliautojams patekti į ES lengviau ir greičiau, pagal Šengeno *acquis* reikalavimus, tuo pat metu saugant ES nuo neteisėto atvykimo;

- pasiekti, kad valstybės narės vienodai taikytų ES teisę, ir nacionalinės sienos apsaugos tarnybos visuotinai veiksmingai atliktų savo užduotis pagal ES teisę;

- didinti vizų išdavimo veiksmingumą ir įdiegti kitas kontrolės priemones naudojamas valstybių viduje iki sienos kirtimo.

Siūloma, kad šis fondas taip pat remtų veiksmus, susijusius su bendrąja vizų politika. Veiksmingas vizų valdymas gali būti laikomas parengiamuoju išorinės sienos kontrolės etapu, todėl jis sudaro neatsiejamą Hagos programoje nurodytos bendrosios integruoto sienos valdymo sistemos dalį.

Šie tikslai taip pat apims dviejų veikiančių finansinių priemonių – „Šengeno priemonės“ ir „Kaliningrado priemonės“ – aspektus.

- Remiantis 2003 m. Stojimo akto 35 straipsnio 1 dalimi, buvo sukurta Šengeno priemonė, turėjusi padėti Estijai, Vengrijai, Latvijai, Lietuvai, Lenkijai, Slovakijai ir Slovėnijai finansuoti Šengeno *acquis* įgyvendinančius veiksmus prie naujųjų ES išorinių sienų. Priemonė baigiama įgyvendinti 2006 m.

- Remiantis Lietuvos stojimo į ES sutarties 5 protokolu dėl asmenų sausumos tranzito tarp Kaliningrado srities ir kitų Rusijos Federacijos dalių, Komisijos sprendimas K(2003) 5213 nustato Specialiosios Kaliningrado tranzito 2004–2006 m. programos įgyvendinimo priemones.

Kaliningrado priemonę keičia konkrečios fondo nuostatos. Lietuvos institucijų pareiga teisingai įgyvendinti tranzitą supaprastinančius Bendrijos įstatymus yra dalis visų valstybių narių vardu Lietuvos prisiimtos išorinių ES sienų kontrolės prievolės, todėl geriau šalies įnašą nustatyti išorinių sienų priemonės sistemoje, o ne atskirai.

1.4. Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (toliau – agentūra) veiklos papildomumas

Fondas prisideda prie pirmiau išvardytų keturių tikslų, papildydamas tolesnį atitinkamų įstatymų plėtojimą ir agentūros darbą.

Agentūra teikia Komisijai ir valstybėms narėms būtiną techninę paramą ir sudaro sąlygas paprasčiau taikyti esamas ir būsimas išorinėms sienoms skirtas Bendrijos priemones. Todėl fondas remia tik nacionalinio lygmens valstybių narių veiksmus, prisidedančius prie Bendrijos tikslų, tačiau nepalaiko veiksmų, susijusių su bendradarbiavimu su kitomis valstybėms narėmis valdant išorines sienas.

Be to, ištekliai fonde numatyti Bendrijai svarbiems veiksmams („Bendrijos veiksmams“) pirmiausiai bus susiję su vizų politika (fondo 4 tikslu) – dalyku, kuris nepriklauso agentūros kompetencijai.

1.5. Veiksmų sritis ir „išorinių sienų“ apibrėžimas

Kadangi fondas palaiko solidarumą valstybėms narėms įgyvendinant Šengeno nuostatas dėl išorinių sienų, valstybės narės gali pretenduoti į paramą tik tada, kai jas saisto šios nuostatos.

Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalis numato, kad Šengeno *acquis* nuostatos ir jį plėtojantys ar kitaip su juo susiję teisės aktai, išvardyti akto I priede, bus privalomi ir taikytini naujosiose valstybėse narėse nuo stojimo dienos[27]. Nuostatos ir aktai, neminimi priede, tačiau privalomi naujosioms valstybėms narėms nuo stojimo dienos, bus taikomi naujosiose valstybėse narėse pagal Tarybos sprendimą, priimtą pagal tą straipsnį (Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalį).

Tai yra dviejų etapų įgyvendinimo procedūra, pagal kurią tam tikros Šengeno *acquis* nuostatos yra privalomos ir taikytinos nuo stojimo į Sąjungą dienos, tuo tarpu kitos nuostatos, konkrečiai tos, kurios yra iš esmės susijusios su kontrolės prie vidaus sienų panaikinimu, privalomos nuo stojimo dienos, tačiau naujosiose valstybėse narėse taikytinos tik po pirmiau minėto Tarybos sprendimo. Šengeno nuostatos dėl išorinių sienų (Šengeno konvencijos 3–8 straipsniai ir juos įgyvendinantys sprendimai, visų pirma Bendrasis vadovas) yra išvardytos priede ir todėl yra privalomos ir taikytinos naujosiose valstybėse narėse nuo stojimo dienos[28].

Todėl naujosios valstybės narės gali gauti paramą iš šio fondo, jam pradėjus veikti 2007 m. sausio 1 d., net jeigu dar nepriimti Tarybos sprendimai dėl Šengeno nuostatų dėl asmenų kontrolės prie vidaus sienų panaikinimo taikymo vienai ar daugiau susijusių naujųjų valstybių narių. Visos valstybės narės turėtų turėti teisę į šio fondo paramą, kad galėtų užtikrinti kiek galima didesnį Šengeno priemonės ir Pereinamojo laikotarpio priemonės tęstinumą išorinių sienų kontrolės stiprinimo srityje. Atsižvelgiant į atitinkamo Tarybos sprendimo (-ų) pasekmes, reikėtų tęsti darbus siekiant būtinų kontrolės standartų prie naujųjų valstybių narių išorinių sienų, o Europos Sąjunga, atsižvelgdama į Bendrijos interesus, turėtų toliau remti šį pasiruošimą.

Šie samprotavimai leidžia daryti tokias išvadas:

- Atliekant metinį išorinių sienų, kurioms taikomas paskirstymo būdas, ilgio skaičiavimą, bus suskaičiuotos visos išorinės sienos su trečiosiomis šalimis, nesusijusiomis su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu. Be to, bus suskaičiuotos laikinosios sienos, tačiau tik tų valstybių narių, kurios jau visiškai įgyvendino Šengeno *acquis*. Taigi skaičiuojamos tik valstybių narių, kurios atlieka sienų kontrolę kitų valstybių vardu, laikinosios sienos. Tai atspindi dabartinę situaciją, tačiau būtina pabrėžti, jog ji yra tik laikino pobūdžio, nes sienos kontrolė bus panaikinta kaip įmanoma greičiau. Iš tiesų, kaip teigiama Hagos programoje: „Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares imtis visų reikiamų priemonių, kad kuo skubiau būtų panaikinta vidaus sienų kontrolė, jei bus įvykdyti visi reikalavimai taikyti Šengeno *acquis* ir kai 2007 m. pradės veikti Šengeno informacinė sistema (SIS II)“. Be to, siekiant dar labiau pabrėžti laikiną laikinųjų sienų pobūdį ir atspindėti faktą, kad politinį prioritetą reikėtų teikti „aiškiai nustatytoms“ sienoms, siūloma neteikti laikinoms sienoms tokios pat reikšmės kaip „aiškiai nustatytoms“ sienoms. Pabrėžtina, jog atsižvelgiant į Šengeno *acquis* visiškai įgyvendinančių valstybių narių laikinas sienas iki priimant pirmiau minėtą (-us) Tarybos

---

27 OL L 236, 2003 9 23, p. 33.

28 Išskyrus 5 straipsnio 1 dalies d punktą, susijusį su užklausomis Šengeno informacinėje sistemoje.

sprendimą (-us), atliekant metinius skaičiavimus šiam fondui, išorinių sausumos sienų ilgis gali viršyti būsimų aiškiai nustatytų Bendrijos išorinių sienų ilgį.

- Siekiant nustatyti fondo reikalavimus atitinkančius veiksmus, visi veiksmai prie laikinųjų sienų bus laikomi atitinkančiais reikalavimus, išskyrus tuos atvejus, kai tokie veiksmai prilygsta struktūrinei investicijai, nesuderinamai su asmenų kontrolės panaikinimo prie tų sienų tikslu. Tai reiškia, kad reikalavimų neatitiks investicijos į sienos perėjimo infrastruktūros ir susijusių pastatų statybą, renovaciją ar atnaujinimą bei sąveikai netinkančią įrangą.

Siekiant pagerinti bendradarbiavimą nacionaliniu lygiu tarp tarnybų, kurioms patikėta kontroliuoti asmenis, ir tų tarnybų, kurios atsakingos už prekių kontrolę (muitinės tarnybos) arba už kitas politikos sritis (policijos bendradarbiavimą, kovą su neteisėta imigracija), fondas gali finansuoti valstybių narių veiksmus, kurie stiprina sienos apsaugos tarnybų pajėgumą vykdyti savo atitinkamą misiją šioje srityje.

Taip pat bus užtikrintas muitinės veiksmų papildomumas. Glaudus institucijų, užtikrinančių asmenų kontrolę, ir institucijų, atsakingų už prekių kontrolę, bendradarbiavimas bus nepaprastai svarbus siekiant, kad prie išorinių sienų neliktų jokių spragų.

2. ĮVERTINIMAI

Komisija atliko *ex ante* įvertinimą, kuris pridedamas prie šio pasiūlymo.

3. TEISINIS PAGRINDAS IR POLITIKOS PRIEMONĖS PAGRINDIMAS

3.1. Teisinio pagrindo pasirinkimas

Siūlomas šio Tarybos sprendimo teisinis pagrindas yra Sutarties 62 straipsnio 2 dalis, nes šiame teisės akte kalbama apie „priemones, susijusias su valstybių narių išorinių sienų kirtimu“, o konkrečiai apie „reikalavimus ir procedūras, kurių valstybės narės turi laikytis prie tokių valstybės sienų tikrindamos asmenis“ (62 straipsnio 2 dalies a punktas) ir „vizų ne ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui taisykles, įskaitant (...) valstybių narių vizų išdavimo tvarką ir sąlygas“ (62 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktis).

Kadangi pasiūlymas remiasi EB sutarties IV antraštine dalimi (Vizų, prieglobsčio, imigracijos ir kitos su laisvu asmenų judėjimu susijusios politikos sritys), jis turi būti pateiktas ir priimtas laikantis prie Amsterdamo sutarties pridėtų protokolų dėl Jungtinės Karalystės, Airijos ir Danijos pozicijos.

Pagal protokolo, integruojančio Šengeno *acquis* į Europos Sąjungos teisinę sistemą (Šengeno protokolo) 6 straipsnį, Norvegija ir Islandija taip pat yra susijusios su Šengeno *acquis* įgyvendinimu ir tolesniu plėtojimu. Įvairių protokolų pasekmės nagrinėjamos toliau esančiame 6 punkte.

3.2. Solidarumas skiriant išteklius

Nepažeidžiant konkrečių skaičiavimų, susijusių su Kaliningrado tranzito programos įgyvendinimo našta, ištekliai valstybėms narėms bus skiriami remiantis paskirstymo būdu, kai

bendrai nustatoma santykinė valstybių narių našta įgyvendinant integruotą sienos valdymą ir bendrąją vizų politiką.

Reiškiant valstybių narių solidarumą šioje srityje reikėtų atsižvelgti į tokius dalykus:

- faktą, kad kiekviena valstybė narė turi pradinį minimalų darbo krūvį, susijusį su išorinių sienų kontrole ir stebėjimu bei bendrąja vizų politika, paremtą nekintančių elementų grupe, būtent išorinių sausumos sienų ilgiu, jūros sienų ilgiu ir nustatytų sienos perėjimo punktų (sausumos, oro, jūros) skaičiumi ir konsulinių įstaigų skaičiumi;

- faktą, kad kiekvienos valstybės narės atveju realų kiekvienos dienos institucijų „darbo krūvį“ lemia labiau kintantys veiksniai, būtent, išorines sienas (sausumos, oro, jūros) kertančių asmenų skaičius, trečiųjų šalių piliečių, kuriems neleidžiama atvykti, ir prašymų išduoti vizą (išduotų ir neišduotų vizų) skaičius.

Todėl siūloma, kad paskirstymo būdą sudarytų du komponentai: vienas – susijęs su pastoviais elementais, o kitas – su labiau kintančiais elementais. Turimi ištekliai valstybėms narėms būtų padalinti tokiu būdu:

- 40 % proporcingai pastoviems elementams ir

- 60 % proporcingai kintantiems elementams.

Siūloma nustatyti pastovių elementų įvedimo į teisinę bazę galimybę ir prieš priimant sprendimus šiuo klausimu pasitarti su FRONTEX agentūra.

Kadangi reikalingi duomenys yra duomenys, susiję su asmenų srautais ir vizomis, ir šie srautai gali kisti, skaičiavimus reikia atlikti kiekvienais metais. Tokių lėšų skirstymo kriterijų derinimas užtikrins, kad būtų tinkamai atsižvelgta į pasikeitimus (pavyzdžiui, susijusius su migracijos spaudimo tam tikruose sienos perėjimo punktuose pasikeitimais, neteisėtos migracijos maršrutų pokyčiais), numatant korekcinius veiksmus, kurių būtų imamasi padedant fondui.

Į skaičiavimus pagal paskirstymo būdą neįtraukiami ištekliai, kurie skiriami Kaliningrado tranzito programai. Šie ištekliai skaičiuojami remiantis prarastais mokesčiais ir papildomomis išlaidomis, susijusiomis su programa.

3.3. Fondo veiksmai

Atsižvelgdama į fondo bendruosius tikslus įdiegiant finansinį solidarumą tarp Bendrijos ir valstybių narių prisidėti prie mūsų išorinių sienų veiksmingos kontrolės ir stebėsenos įgyvendinimo, Komisija siūlo naudoti fondą daugiausiai pasidalijant valdymą su valstybėmis narėmis ir decentralizuojant valdymą su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių šalių atveju (žr. 6 punktą). Tai leis teikti finansinę paramą, kuri atitinkamai pritaikoma kiekvienos valstybės narės ir asocijuotos šalies konkrečiai situacijai ir poreikiams.

Be to, siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos pačiu veiksmingiausiu būdu, pasiūlyme pateiktos labai išsamios nuostatos dėl veiklos tikslų, kuriuos reikia pasiekti, bei veiksmų, kurie nurodyti kaip prisidedantys prie tų tikslų, rūšių.

3.4. Programavimas, finansų valdymas ir kontrolės sistemos

Atsižvelgiant į būtinybę racionalizuoti ir suderinti valdymo ir kontrolės sistemas, šio sprendimo pasiūlymo nuostatos yra suderintos su nuostatomis, pasiūlytomis kitiems trims fondams pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą. Programavimas organizuojamas daugiamečiu lygiu, numatant du programavimo laikotarpius (2007–2010 m. ir 2011–2013 m.) ir metines daugiamečių programų įgyvendinimo programas.

4. SUBSIDIARUMAS IR PROPORCINGUMAS

Subsidiarumas

Pagrindinis principas yra valstybių narių pareiga kontroliuoti ir stebėti savo sienas. Siekiant įdiegti „bendrąją integruotą sienos valdymo sistemą“ fondas aiškiai remia valstybių narių vykdomas užduotis, taip pat ir tas, kurios atliekamos visų Šengeno erdvės valstybių narių labui. Todėl veiksmus, kurie bus remiami, reikia aiškiai nustatyti ir susieti su objektyviomis sąlygomis atskirose valstybėse bei sukurti pridėtinę vertę visai Bendrijai.

Proporcingumas

Sprendimas sudarys sąlygas teikti finansinę fondo paramą veiksmų, kurie veiksmingai prisideda prie kelių nustatytų konkrečių tikslų, grupei, tuo pat metu valstybėms narėms suteikiant galimybę pasirinkti veiksmus ir jų įgyvendinimo būdą pagal programas, suderintas bendradarbiaujant su Komisija. Bendrijos asignavimų panaudojimui taip pat būtina taikyti aiškias ir vienodas taisykles, numatytas Tarybos sprendime, kuris yra tinkama Bendrijos programų įgyvendinimo priemonė.

5. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pagal finansines perspektyvas, kurias Komisija pasiūlė 2007–2013 m. laikotarpiui, fondui skiriamas 2,152 mlrd. eurų finansavimas.

6. ĮVAIRIŲ PRIE SUTARČIŲ PRIDEDAMŲ PROTOKOLŲ PASEKMĖS

Jungtinė Karalystė ir Airija

Pagal Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos teisinę sistemą 4 ir 5 straipsnius „Airija ir Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, kurios nėra įpareigotos laikytis Šengeno *acquis*, gali bet kada paprašyti dalyvauti taikant kai kurias arba visas šio *acquis* nuostatas“.

Šiuo pasiūlymu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė ir Airija pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB[29] ir paskesnį 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimą 2004/926/EB[30] dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo ir 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas nedalyvauja.

---

[29] OL L131, 2000 6 1, p. 43.
[30] OL L395, 2004 12 31, p. 70.

Dėl to Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja sprendimą priimant, nėra jo saistomos arba neprivalo jo taikyti.

Danija

Pagal Protokolą dėl Danijos pozicijos, pridedamą prie Amsterdamo sutarties, Danija nedalyvauja Tarybai priimant priemones pagal EB sutarties IV antraštinę dalį, išskyrus „priemones, nustatančias trečiąsias šalis, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorines sienas, turi pateikti vizą, arba priemones, susijusias su vienoda vizų forma“ (EB sutarties buvęs 100c straipsnis).

Kadangi šiuo pasiūlymu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, o pagal protokolo 5 straipsnį „Tarybai pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinės dalies nuostatas priėmus sprendimą dėl pasiūlymo ar iniciatyvos, pateiktos Šengeno *acquis* pagrindu, Danija per šešis mėnesius turi nuspręsti, ar ji įtrauks šį sprendimą į savo nacionalinę teisę“.

Norvegija ir Islandija

Remiantis Šengeno protokolo 6 straipsnio pirma įtrauka, 1999 m. gegužės 18 d. buvo pasirašytas Tarybos, Norvegijos ir Islandijos susitarimas dėl šių dviejų šalių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[31].

Šio susitarimo 1 straipsnis nustato, kad Norvegija ir Islandija yra susijusios su EB ir ES veikla tose srityse, kurioms taikomos nuostatos, nurodytos prie šio susitarimo pridedamuose A (Šengeno *acquis* nuostatos) ir B (Europos bendrijos teisės aktų, kurie pakeitė atitinkamas Šengeno konvencijos nuostatas arba buvo priimti ja vadovaujantis, nuostatos) prieduose, ir jų tolesniu plėtojimu.

Pagal susitarimo 2 straipsnį Norvegija ir Islandija taip pat įgyvendina ir taiko visus teisės aktus arba priemones, kuriuos Europos Sąjunga priima iš dalies keisdama ar plėtodama integruotą Šengeno *acquis* (A ir B priedai).

Šis pasiūlymas plėtoja Šengeno *acquis*, kaip apibrėžiama susitarimo A priede.

Dėl to jis turi būti aptartas „mišriame komitete“, kaip nurodyta susitarimo 4 straipsnyje, kad Norvegija ir Islandija turėtų progą „paaiškinti problemas, kurios joms iškyla dėl“ priemonės ir „pasisakyti bet kuriuo klausimu, susijusiu su joms rūpimų nuostatų plėtojimu arba jų įgyvendinimu“.

Šveicarija

Šveicarijos atveju šiuo pasiūlymu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibūdinta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos sudarytame susitarime dėl pastarosios asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, kurios priklauso Tarybos sprendimo 2004/860/EB dėl to susitarimo pasirašymo Europos Bendrijos vardu ir laikino tam tikrų nuostatų taikymo[32] 4 straipsnio 1 dalyje nurodytai sričiai.

---

[31] OL L 176, 1999 7 10, p. 35.

[32] OL L 370, 2004 12 17.

2004 m. spalio 26 d. su Šveicarija pasirašytas susitarimas leidžia po pasirašymo laikinai taikyti tam tikras nuostatas, ypač dėl Šveicarijos dalyvavimo mišriame komitete plėtojant Šengeno *acquis*.

2005/0047 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl 2007–2013 m. Išorinių sienų fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 62 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą[33],

atsižvelgdami į Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[34],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[35],

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos[36],

kadangi:

(1) Nors kiekviena valstybė narė, laikydamasi bendrųjų normų, prisideda prie aukšto ir vienodo asmenų kontrolės ir Europos Sąjungos išorinių sienų stebėjimo lygio užtikrinimo, vienoms valstybėms narėms tenka sunkesnė našta nei kitoms.

(2) Naštos skirtumas aiškinamas skirtinga padėtimi, susiklosčiusia valstybėse narėse dėl išorinės sienos geografijos, nustatytų ir veikiančių sienos perėjimo punktų skaičiaus, tiek teisėtos, tiek neteisėtos migracijos spaudimo dydžio, iškylančios rizikos ir grėsmės ir, galiausiai, nacionalinių tarnybų darbo krūvio, susijusio su prašymų išduoti vizą nagrinėjimu ir vizų išdavimu.

(3) Valstybių narių ir Sąjungos dalijimasis išorinių sienų valdymo našta yra vienas iš penkių bendrosios išorinių sienų valdymo politikos komponentų. Šią politiką pasiūlė Komisija savo 2002 m. gegužės 7 d. komunikate „Siekiant integruoto Europos Sąjungos valstybių narių išorinių sienų valdymo“[37] ir patvirtino Taryba savo „Europos Sąjungos valstybių narių išorinių sienų valdymo plane“[38].

(4) Nors 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės

---

33 OL C ...
34 OL C ...
35 OL C ...
36 OL …
37 KOM (2002) 23.
38 Tarybos dokumentas 10019/02, 2002 m. birželio 14 d.

sienų valdymo agentūrą[39] (toliau – agentūra), yra svarbus žingsnis link laipsniškos bendrosios integruoto sienos valdymo sistemos operatyvaus aspekto plėtros, veiksmingų ir bendrųjų išorinių sienų kontrolės ir priežiūros standartų įgyvendinimui reikalingas Bendrijos finansinio solidarumo mechanizmas, kuris remtų valstybes nares, Bendrijos labui prisiimančias ilgalaikę ir sunkią finansinę naštą.

(5) Išorinių sienų fondas (toliau – fondas) turėtų išreikšti solidarumą teikiant finansinę paramą toms valstybėms narėms, kurios taiko Šengeno nuostatas dėl išorinių sienų.

(6) Tokią finansinę paramą reikėtų koreguoti taip, kad tuo pat metu ji sietųsi su ankstesnėmis Europos Sąjungos finansinėmis išmokomis valstybėms narėms, kurios šio sprendimo įsigaliojimo metu dar netaikė visų Šengeno *acquis* nuostatų dalių, bet netaptų paprasta veiksmų, anksčiau finansuotų kitų šaltinių, numatytų Europos Sąjungos bendrajame biudžete, tąsa. Tokiais atvejais fondas turėtų padėti toms valstybėms narėms ruoštis visateisiam dalyvavimui, kuris, atsižvelgiant į Hagos programą, turėtų prasidėti kiek įmanoma anksčiau.

(7) Be to, fondas turėtų atsižvelgti į konkrečias situacijas, tokias kaip trečiųjų šalių piliečių, kuriems būtina kirsti vienos ar keletos valstybių narių teritoriją keliaujant tarp dviejų jų geografiškai nevientisos valstybės dalių, sausumos tranzitas, ne tik dėl atitinkamos(-ų) valstybės narės (-ių), tačiau dėl visų valstybių narių, kurios panaikino kontrolę prie savo vidaus sienų, interesų. Tokiais atvejais, finansuotini veiksmai turėtų būti išsamiai apibrėžti, o skiriami ištekliai turėtų būti nustatyti remiantis faktiniu su tais veiksmais susijusių poreikių vertinimu.

(8) Fondas turėtų numatyti paramą nacionalinėms priemonėms ir valstybių narių bendradarbiavimui vizų politikoje ir kitoje veikloje valstybių viduje iki sienos kirtimo, kai bendradarbiavimas vyksta išorinių sienų kontrolės parengiamajame etape. Veiksmingas valstybių narių konsulinių įstaigų trečiosiose šalyse organizuojamos veiklos valdymas yra naudingas bendrajai vizų politikai, priklausančiai daugiasluoksnei sistemai, kurios tikslas – palengvinti teisėtas keliones ir padėti Europos Sąjungai spręsti neteisėtos imigracijos problemą, bei sudaro neatsiejamą bendrosios integruoto sienos valdymo sistemos dalį.

(9) Reikėtų nustatyti objektyvius lėšų skyrimo valstybėms narėms kriterijus. Tie kriterijai turėtų atspindėti pastovius elementus, kurie lemia realų atskaitos tašką valstybei narei, įgyvendinančiai savo įsipareigojimus pagal Šengeno *acquis* nuostatas, bei labiau kintančius elementus, kurie parodo nacionalinių institucijų darbo krūvį. Tačiau tam tikriems pastoviems elementams galima pritaikyti svertinį koeficientą, *inter alia,* atsižvelgiant į riziką ir pavojus prie išorinių sienų, santykinį konsulinių įstaigų darbo krūvį arba keleivių srautų prie nustatytų sienos perėjimo punktų dydį. Tokiu atveju, būtų galima paprašyti agentūros pagalbos.

(10) Atsižvelgiant į agentūros misiją padėti valstybėms narėms įgyvendinti išorinės sienos valdymo operatyvius aspektus ir siekiant plėtoti agentūros misijos ir valstybių narių pareigos vykdyti išorinių sienų kontrolę ir stebėjimą papildomumą, Komisija turėtų tartis su agentūra dėl valstybių narių pateikiamų daugiamečių programų projektų bei dėl Komisijos rengiamų strateginių gairių.

---

[39] OL L 349, 2004 11 25, p. 1.

(11) Be to, Komisija gali paprašyti agentūros prisidėti prie Komisijos atliekamo fondo poveikio išorinių sienų kontrolės politikos ir įstatymų tobulinimui, fondo ir agentūros uždavinių sąveikos bei lėšų skyrimo valstybėms narėms kriterijų tinkamumo, atsižvelgiant į šioje srityje Europos Sąjungos įgyvendinamus tikslus, vertinimo.

(12) Ši priemonė parengta taip, kad sudarytų nuoseklios sistemos, pavadintos Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąja programa, dalį. Programa siekiama spręsti teisingo valstybių narių pareigų pasiskirstymo klausimą, pasidalijant finansine našta, atsirandančia diegiant integruotą Sąjungos išorinių sienų valdymą ir įgyvendinant bendrąsias prieglobsčio ir imigracijos politikos kryptis, parengtas pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį.

(13) Valstybės narės dalyvavimas šioje priemonėje neturėtų sutapti su jos dalyvavimu būsimoje laikinojoje priemonėje, kuri būtų parengta padėti valstybėms narėms naudos gavėjoms finansuoti veiksmus prie naujųjų Sąjungos išorinių sienų įgyvendinant Šengeno *acquis* ir išorinių sienų kontrolę.

(14) Fondo teikiama parama būtų veiksmingesnė ir tikslingesnė, jeigu reikalavimus atitinkančių veiksmų bendrasis finansavimas remtųsi strateginėmis daugiametėmis programomis ir susijusiomis metinėmis darbo programomis, kurias bendradarbiaudama su Komisija parengia kiekviena valstybė narė.

(15) Remdamasi Komisijos priimtomis strateginėmis gairėmis kiekviena valstybė narė turėtų parengti daugiametį programavimo dokumentą, atsižvelgdama į savo situaciją ir poreikius bei išdėstydama savo plėtros strategiją, dėl kurios susitaria ir sprendimą priima Komisija ir kuri sudaro metinių programų rengimo pagrindą.

(16) Daugiametis programavimas turėtų būti orientuotas siekti fondų tikslų, užtikrinant reikalingus finansinius išteklius ir bendrųjų Bendrijos ir valstybių narių veiksmų nuoseklumą ir tęstinumą.

(17) Daugiametis programavimas turėtų užtikrinti fondo koordinavimą su kitomis finansinėmis priemonėmis.

(18) Vadovaujantis įgyvendinimo metodais, minimais 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento[40] 53 straipsnio 1 dalies b punkte, reikėtų nurodyti sąlygas, leidžiančias Komisijai vykdyti savo Europos Bendrijų bendrojo biudžeto įgyvendinimo įsipareigojimus, ir išaiškinti valstybių narių bendradarbiavimo prievoles. Šių sąlygų taikymas leis Komisijai įsitikinti, kad valstybės narės naudoja fondą teisėtai ir teisingai, laikydamosi gero finansų valdymo principo, kaip apibrėžta finansinio reglamento 27 straipsnyje.

(19) Komisija turėtų preliminariai suskirstyti turimus asignavimus įsipareigojimams naudodama objektyvų ir skaidrų metodą.

(20) Teikdamas techninę paramą fondas turėtų remti įvertinimus, su fondo valdymu susijusių administracinių gebėjimų gerinimą, tyrimus, bandomuosius projektus ir keitimąsi patirtimi, visų pirma skatinant novatoriškus metodus ir praktiką.

---

[40] OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

(21) Valstybės narės turėtų priimti tinkamas priemones, garantuojančias gerą valdymo ir kontrolės sistemos darbą. Todėl būtina nustatyti bendruosius principus ir būtinas funkcijas, kurias vykdytų visos programos.

(22) Būtina numatyti bendros už fondo intervencijų valdymą atsakingos institucijos kiekvienoje valstybėje narėje paskyrimą ir aiškiai apibrėžti jos pareigas. Taip pat reikėtų numatyti audito institucijos paskyrimą ir funkcijas. Be to, siekiant užtikrinti vienodus kokybės standartus, susijusius su išlaidų tvirtinimu prieš jas perduodant Komisijai, ir išaiškinti, koks turi būti informacijos, kuria pagrįstos išlaidų deklaracijos, pobūdis ir kokybė, būtina numatyti paskirti tvirtinančiąją instituciją.

(23) Pagal subsidiarumo ir proporcingumo principus valstybės narės yra pirmiausia atsakingos už intervencijų įgyvendinimą ir kontrolę.

(24) Siekiant garantuoti veiksmingą ir teisingą daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą, reikėtų nustatyti valstybių narių įsipareigojimus, susijusius su valdymo ir kontrolės sistemomis, išlaidų patvirtinimu ir neatitikimų Bendrijos teisei bei jos pažeidimų prevencija, nustatymu ir ištaisymu. Valdymo ir kontrolės srityje visų pirma būtina nustatyti metodus, kuriais remdamosi valstybės narės užtikrina, kad sistemos yra įdiegtos ir pakankamai gerai veikia.

(25) Nepažeidžiant Komisijos finansinės kontrolės įgaliojimų, reikėtų stiprinti valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimą šioje srityje ir nustatyti kriterijus, leidžiančius Komisijai savo nacionalinių sistemų kontrolės strategijos kontekste nustatyti garantijos, kurią ji gali gauti iš nacionalinių audito institucijų, lygį.

(26) Fondo remiamų veiksmų efektyvumas ir poveikis taip pat priklauso nuo tų veiksmų įvertinimo. Reikėtų reglamentuoti valstybių narių ir Komisijos pareigas šioje srityje bei įvertinimo patikimumo užtikrinimo tvarką.

(27) Veiksmus reikėtų įvertinti atsižvelgiant į vidurio laikotarpio peržiūrą ir poveikio vertinimą, o įvertinimo procesas turėtų būti įtrauktas į projekto stebėsenos priemones.

(28) Šis sprendimas visai programos trukmei nustato finansinę struktūrą, kuri taps pagrindiniu orientyru biudžeto valdymo institucijai, kaip apibrėžta 1999 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžeto sudarymo procedūros tobulinimo 33 punkte[41].

(29) Kadangi valstybės narės negali visiškai pasiekti šio sprendimo tikslų, būtent remti bendrosios integruoto sienos valdymo sistemos sukūrimo ir konsulinių įstaigų trečiosiose šalyse organizuojamos veiklos valdymo, nes dėl veiksmų apimties ir poveikio tai galima geriau padaryti Bendrijos lygiu, Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šis sprendimas neapima daugiau, nei yra būtina siekiant šio tikslo.

---

[41] OL C 172, 1999 6 18, p. 1.

(30) Šio sprendimo įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką[42].

(31) Islandijos ir Norvegijos atveju šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* toje srityje, kuri nurodyta Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant šį susitarimą[43] 1 straipsnio A ir B punktuose.

(32) Šveicarijos atveju šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos sudarytame susitarime dėl pastarosios asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* toje srityje, kuri nurodyta Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A dalyje, siejamoje su Tarybos sprendimo 2004/860/EB dėl to susitarimo pasirašymo Europos bendrijos vardu ir tam tikrų nuostatų laikino taikymo[44] 4 straipsnio 1 dalimi.

(33) Siekiant nustatyti papildomas taisykles, būtinas šios priemonės įgyvendinimui, reikėtų sudaryti susitarimą tarp Bendrijos ir pirmiau minėtų asocijuotų valstybių.

(34) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir nėra jo saistoma ir neprivalo jo taikyti. Kadangi šis sprendimas plėtoja Šengeno *acquis* pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 3 dalies IV antraštinės dalies nuostatas, Danija pagal minėto protokolo 5 straipsnį per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai Taryba priima šį sprendimą, turėtų nuspręsti, ar jį įgyvendins ar neįgyvendins savo nacionaliniuose teisės aktuose.

(35) Šis sprendimas plėtoja Šengeno *acquis* nuostatas Jungtinei Karalystei nedalyvaujant pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB ir paskesnį 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimą 2004/926/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas[45]. Todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą ir nėra jo saistoma arba neprivalo jo taikyti.

(36) Šis sprendimas plėtoja Šengeno *acquis* nuostatas Airijai nedalyvaujant pagal 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas[46]. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir nėra jo saistoma arba neprivalo jo taikyti,

---

42 OL L 184, 1999 7 17, p. 23.
43 OL L 176, 1999 7 10, p. 31.
44 OL L 370, 2004 12 17, p. 78.
45 OL L 131, 2000 6 1, p. 43.
46 OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I SKYRIUS
DALYKAS, TIKSLAI IR VEIKSMAI

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Siekiant prisidėti prie laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės stiprinimo, šiuo sprendimu pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą laikotarpiui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. įsteigiamas Europos išorinių sienų fondas, toliau – fondas.

Šiuo sprendimu nustatomi tikslai, prie kurių įgyvendinimo prisideda fondas, fondo naudojimas, turimi finansiniai ištekliai ir turimų finansinių išteklių paskirstymo kriterijai.

Sprendimu nustatomos fondo valdymo taisyklės, įskaitant finansines taisykles, stebėsenos ir kontrolės mechanizmai, kurie remiasi pareigų pasidalijimu tarp Komisijos ir valstybių narių.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šiame sprendime:

(a) „išorinės sienos“ yra valstybių narių išorinės sienos, kurios gali būti arba nebūti laikinosios sienos;

(b) „laikinosios sienos“ yra:

– bendra siena tarp valstybės narės, visiškai įgyvendinančios Šengeno *acquis*, ir valstybės narės, kuri privalo visiškai taikyti Šengeno *acquis* pagal savo Stojimo aktą, bet kuriai dar neįsigaliojo Tarybos sprendimas, leidžiantis joms tą *acquis* visiškai taikyti;

– bendra siena tarp dviejų valstybių narių, kurios privalo visiškai taikyti Šengeno *acquis* pagal savo Stojimo aktą, bet kurioms dar neįsigaliojo Tarybos sprendimas, leidžiantis joms tą *acquis* visiškai taikyti;

(c) „agentūra“ yra Europos Sąjungos valstybių narių Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra, įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004;

(d) „bendroji integruoto sienos valdymo sistema“ yra sistema, kurioje valstybės narės kompetentingos institucijos plėtoja ir įdiegia nuoseklų savo turimų žmogiškųjų išteklių, įrangos ir technologijų skirstymą, kad būtų vienodai ir sistemingai taikomos Europos Sąjungos normos, kada įgyvendinant kontrolės ir stebėjimo uždavinius siekiama užtikrinti aukšto lygio išorinių sienų saugumą. Šis požiūris atitinka Europos Sąjungos normas ir formuojamas

sistemingai renkant žvalgybos duomenis, susijusius su ankstesne padėtimi vietoje prie ir už valstybės narės išorinių sienų, atsižvelgiant į bendros rizikos analizę, kaip nustato agentūra.

3 straipsnis

Bendrieji tikslai

1. Fondas prisideda prie tokių tikslų:

   (a) bendrosios integruoto sienos valdymo sistemos įgyvendinimas valstybėse narėse kontroliuojant ir stebint išorines sienas;

   (b) veiksmingas asmenų srautų valdymas prie išorinių sienų, atliekamas valstybių narių, siekiant užtikrinti, viena vertus, aukštą apsaugos prie išorinių sienų lygį vidaus saugumui ir, kita vertus, sklandų išorinių sienų kirtimą *bona fide* keliautojams pagal Šengeno *acquis*;

   (c) vienodas Europos Sąjungos teisės taikymas valstybėse narėse ir visuotinis nacionalinių sienos apsaugos tarnybų veiksmingumas pagal Europos Sąjungos įstatymus atliekant savo užduotis prie išorinių sienų;

   (d) valdymo veiklos, organizuojamos valstybių narių konsulinių įstaigų trečiosiose šalyse, gerinimas ir tų valstybių narių bendradarbiavimas šioje srityje.

2. Fondas prisideda prie techninės paramos finansavimo valstybių narių arba Komisijos iniciatyva.

4 straipsnis

Konkretūs tikslai

1. Apie 3 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:

   (a) rekomendacijų, veiklos standartų ir geriausios praktikos, kaip nustato agentūra, įgyvendinimas;

   (b) priemonių, būtinų gerinti stebėjimo sistemas tarp nustatytų sienos perėjimo punktų, plėtojimas ir taikymas;

   (c) priemonių arba veiksmingų sistemų, leidžiančių planingai rinkti žvalgybos duomenis apie besiklostančią padėtį vietoje prie ir už išorinių sienų, įdiegimas;

   (d) tinkamo asmenų, kertančių visų rūšių išorines sienas (sausumos, oro ir jūros) skaičiaus fiksavimo užtikrinimas;

   (e) patikimos ir aukštos kokybės, registracija ar kitais duomenų rinkimo šaltiniais pagrįstų statistinių ir administracinių duomenų apie keliautojų kategorijas,

patikrinimo ir stebėjimo priemonių skaičių ir pobūdį prie skirtingų rūšių išorinių sienų rinkimo sistemos įvedimas ar atnaujinimas;

(f) efektyvaus, struktūrinio, strateginio ir veiklos koordinavimo tarp visų sienos perėjimo punktuose veikiančių nacionalinių institucijų užtikrinimas;

(g) nacionalinių sienos apsaugos tarnybų gebėjimų ir kvalifikacijos vykdyti savo stebėjimo ir kontrolės užduotis gerinimas;

(h) informacijos mainų nacionaliniu lygiu tarp institucijų, atsakingų už išorinių sienų valdymą, ir kitų svarbių kompetentingų institucijų gerinimas;

(i) kokybės valdymo standartų visai prie išorinių sienų vykdomai veiklai skatinimas.

2. 3 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:

(a) išskyrus laikinąsias sienas – sistemingos atvykstančių ir išvykstančių asmenų kontrolės sienos perėjimo punktuose nustatymas, visų pirma naudojant naujus darbo metodus, logistines priemones ir naujausias technologijas;

(b) technologijų naudojimo ir už veiksmingą tų technologijų naudojimą atsakingų darbuotojų specializuotų mokymų skatinimas;

(c) informacijos mainų skatinimas ir mokymų apie padirbtus kelionės dokumentus gerinimas, įskaitant tokių dokumentų atpažinimo bendrųjų priemonių ir praktikos plėtojimą;

(d) veiksmingo duomenų tikrinimo realiuoju laiku sienos perėjimo punktuose, naudojant didelės apimties IT sistemas, tokias kaip SIS ir VIS, ir efektyvių informacijos mainų realiuoju laiku tarp visų sienos perėjimo punktų prie išorinių sienų skatinimas;

(e) operatyvaus ir racionalaus agentūros parengtos rizikos analizės rezultatų įgyvendinimo užtikrinimas veiklos ir techniniame lygmenyje.

3. 3 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:

(a) laipsniškas vienodo sienos apsaugos tarnybos mokymo, rengimo ir kvalifikacijos įdiegimas kiekvienoje valstybėje narėje, visų pirma įgyvendinant bendrąją pagrindinę agentūros parengtą mokymų programą ir nuosekliai papildant agentūros veiklą šioje srityje;

(b) parama ir dažnesnis valstybių narių keitimasis sienos apsaugos tarnybos pareigūnais ir jų komandiruotės, pagal agentūros gaires ir veiklą šioje srityje;

(c) skatinimas naudoti panašias ar tolygias naujausias technologijas prie išorinių sienų, kada tai yra būtina teisingam, efektyviam ir vienodam normų taikymui;

(d) nacionalinių institucijų gebėjimų taikyti tas pačias procedūras ir priimti vienodus, operatyvius ir aukštos kokybės sprendimus vizų bei teisės atvykti klausimais stiprinimas;

(e) sulaikymo vietų oro ir jūrų uostuose stiprinimas ir sąlygų jose gerinimas;

(f) saugumo sienos perėjimo punktų patalpose gerinimas, siekiant užtikrinti sienos apsaugos tarnybos pareigūnų saugumą bei apsaugoti įrangą, stebėjimo sistemas ir transporto priemones.

4. 3 straipsnio 1 dalies d punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:

(a) imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų tinklo veiklos pajėgumų stiprinimas ir veiksmingesnio valstybių narių tarnybų bendradarbiavimo tinkle skatinimas;

(b) priemonių, taikomų lėktuvų skrydžiams, iš kurių tikimasi neteisėtai atvykstančiųjų prie valstybių narių išorinių sienų, įvedimas;

(c) veiksmingesnio bendradarbiavimo su vežėjais išvykimo šalių oro uostuose skatinimas, įskaitant vienodą vežėjų darbuotojų mokymą apie kelionės dokumentus;

(d) bendradarbiavimo tarp valstybių narių skatinimas didinant konsulinių įstaigų pajėgumus nagrinėti prašymus išduoti vizą;

(e) bendros skirtingose trečiosiose šalyse esančių valstybės narės konsulinių įstaigų tyrimų praktikos, bendrų administracinių procedūrų ir sprendimų dėl vizų skatinimas;

(f) pažangos siekiant sistemingo ir reguliaraus skirtingų valstybių narių konsulinių ir kitų įstaigų bendradarbiavimo skatinimas, įskaitant vizų išdavimo išteklių ir priemonių sutelkimą, informacijos mainus, apklausas ir tyrimus dėl prašymų išduoti vizą bei bendro prašymų išduoti vizą centro kūrimą;

(g) nacionalinių iniciatyvų, kuriomis siekiama įdiegti bendrą tyrimo praktiką, vienodas administracines procedūras ir sprendimų priėmimą dėl vizų išdavimo skirtingų valstybių narių konsulinėse įstaigose, skatinimas;

(h) bendrų konsulinių įstaigų kūrimas atsižvelgiant į politikos raidą šioje srityje.

5 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai valstybėse narėse

1. Valstybėse narėse fondas remia veiksmus, susijusius su 4 straipsnio 1–4 dalyse nustatytais tikslais, visų pirma:

(a) sienos perėjimo infrastruktūra ir susijusiais pastatais, tokiais kaip pasienio postai, sraigtasparnių nusileidimo aikštelės ar kelio juostos ar būdelės eilėje laukiantiems automobiliams ir asmenims sienos perėjimo punktuose;

(b) infrastruktūra ir pastatais, reikalingais stebėjimui tarp sienos perėjimo punktų;

(c) veiklos įranga, tokia kaip laboratorinė įranga, dokumentų ekspertizės priemonės, detektoriai, mobilūs ar stacionarūs terminalai užklausoms SIS ir nacionalinėse sistemose, palydovo signalų ir kitų signalų priėmimo terminalai;

(d) išorinių sienų stebėjimo transporto priemonėmis, tokiomis kaip automobiliai, laivai, sraigtasparniai ir lengvieji lėktuvai, su specialiai sumontuota elektronine įranga, skirta sienos stebėjimui ir asmenų paieškai sunkvežimiuose;

(e) įranga informacijos mainams realiuoju laiku tarp atitinkamų institucijų;

(f) informacijos ir ryšių technologijų sistemomis;

(g) personalo, pavyzdžiui, sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, imigracijos pareigūnų ir konsulatų pareigūnų, komandiruočių ir mainų tarp valstybių narių programomis;

(h) atitinkamų institucijų personalo mokymu ir rengimu;

(i) investicijomis į naujausių technologijų kūrimą, bandymą ir įdiegimą;

(j) tyrimais ir bandomaisiais projektais, įgyvendinančiais rekomendacijas, veiklos standartus ir geriausią praktiką, kaip nustato agentūra;

(k) tyrimais ir bandomaisiais projektais, skatinančiais naujoves, palengvinančiais keitimąsi patirtimi ir gera praktika bei gerinančiais veiklos, kurią trečiosiose šalyse organizuoja valstybių narių konsulinės įstaigos, valdymo kokybę.

2. Fondas neremia veiksmų laikinųjų sienų atžvilgiu, kai tokie veiksmai prilygsta struktūrinėms investicijoms, nesuderinamoms su asmenų kontrolės prie tų sienų panaikinimo tikslu, visų pirma, kaip minima 1 dalies a ir b punktuose.

6 straipsnis

Kaliningrado tranzito programa

1. Fondas remia tranzito vizų prarastus mokesčius ir papildomas išlaidas, kurios atsiranda įgyvendinant STD ir STGD programą pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 693/2003[47] ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 694/2003[48].

2. 1 dalyje papildomos išlaidos reiškia išlaidas, kurios atsiranda tiesiogiai dėl konkrečių reikalavimų realiai įgyvendinant specialią tranzito programą ir kurias sąlygoja tranzito vizų ir kitų vizų išdavimas.

Finansavimo reikalavimus atitinka tokios papildomos išlaidos:

(a) investicijos į infrastruktūrą;

[47] OL L 99, 2003 4 17, p. 8.
[48] OL L 99, 2003 4 17, p. 15.

(b) sienos apsaugos tarnybos pareigūnų ir geležinkelio darbuotojų rengimas;

(c) papildomos veiklos sąnaudos, įskaitant konkrečiai specialios tranzito programos veiklą vykdančio personalo atlyginimus.

3. 1 dalyje numatyti prarasti mokesčiai skaičiuojami pagal Bendrųjų konsulinių nurodymų dėl vizų 12 priede nustatytą mokesčio už tranzito vizas lygį.

7 straipsnis

Bendrijai svarbūs veiksmai

1. Komisijos iniciatyva iki 2 % fondo turimų išteklių gali būti naudojami finansuoti tarpvalstybiniams veiksmams arba visai Bendrijai svarbiems veiksmams („Bendrijos veiksmams“), susijusiems su bendruoju tikslu prisidėti prie valstybių narių konsulinių įstaigų trečiosiose šalyse organizuojamos veiklos gerinimo ir bendradarbiavimo tarp tų įstaigų valstybių narių ir su tikslu skatinti laipsnišką muitinės, veterinarijos ir fitosanitarijos kontrolės įdiegimą į integruoto sienos valdymo veiklą, atsižvelgiant į politikos raidą šioje srityje.

2. Bendrijos veiksmai laikomi atitinkančiais reikalavimus, kada jie visų pirma:

(a) skatina Bendrijos bendradarbiavimą įgyvendinant Bendrijos teisę ir gerą praktiką;

(b) remia tarpvalstybinių bendradarbiavimo tinklų ir bandomųjų projektų, kurie remiasi tarpvalstybine konsulinių įstaigų, esančių dviejose ar daugiau valstybių narių, partneryste, steigimą, stengiantis skatinti naujoves ir palengvinti keitimąsi patirtimi ir gera praktika;

(c) remia tyrimus, informacijos sklaidą ir mainus, įskaitant informaciją apie naujausių technologijų naudojimą, geriausią praktiką ir visus kitus bendrojo tikslo prisidėti prie trečiosiose šalyse valstybių narių konsulinių įstaigų organizuojamos veiklos ir tų įstaigų valstybių narių bendradarbiavimo gerinimo įgyvendinimo aspektus;

(d) remia projektus ir tyrimus, nagrinėjančius naujų Bendrijos bendradarbiavimo ir Bendrijos teisės formų galimybes šioje srityje;

(e) remia statistinių priemonių, metodikos ir bendrųjų rodiklių rengimą.

3. Metinė darbo programa, nustatanti Bendrijos veiksmų prioritetus, priimama 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

II SKYRIUS
PAGALBOS TEIKIMO PRINCIPAI

8 straipsnis

Papildomumas, nuoseklumas ir atitiktis

1. Fondas teikia pagalbą, papildančią nacionalinius, regioninius ir vietos veiksmus, į juos integruodamas Bendrijos prioritetus.

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad fondo ir valstybių narių pagalba būtų suderinama su Bendrijos veikla, politikos sritimis ir prioritetais. Šis nuoseklumas visų pirma nurodomas daugiametėje programoje, minimoje 20 straipsnyje.

3. Fondo finansuojama veikla atitinka Sutarties nuostatas ir pagal jas priimtų aktų nuostatas.

9 straipsnis

Programavimas

1. Fondo tikslai įgyvendinami per du daugiamečio programavimo laikotarpius (2007–2010 m. ir 2011–2013 m.). Daugiamečio programavimo sistema apima prioritetus ir valdymo, sprendimų priėmimo, audito ir tvirtinimo procesą.

2. Komisijos priimtos daugiametės programos įgyvendinamos metinių programų pagrindu.

10 straipsnis

Subsidiarumas ir proporcinė intervencija

1. Už 20 ir 22 straipsniuose minimų daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą atsako valstybės narės atitinkamame teritoriniame lygmenyje pagal kiekvienai valstybei narei būdingą institucinę sistemą. Ši pareiga vykdoma vadovaujantis šiuo sprendimu.

2. Komisijos ir valstybių narių naudojamos priemonės skiriasi priklausomai nuo Bendrijos paramos, susijusios su audito nuostatomis, dydžio. Diferencijavimas taip pat taikomas vertinimo nuostatoms bei daugiamečių ir metinių programų ataskaitoms.

11 straipsnis

Įgyvendinimo būdai

1. Fondui skirtas Bendrijos biudžetas vykdomas Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002[49] 53 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta tvarka, išskyrus 7 straipsnyje minimus Bendrijos veiksmus ir 17 straipsnyje minimą techninę paramą.

   Valstybės narės ir Komisija užtikrina atitiktį gero finansų valdymo principui.

2. Komisija atlieka savo pareigą vykdyti Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą:

   (a) tikrindama, ar valstybėse narėse 32 straipsnyje nustatyta tvarka yra ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistemos;

   (b) nutraukdama arba laikinai sustabdydama visus ar dalį mokėjimų pagal 41 ir 42 straipsnius, jeigu netinkamai veikia nacionalinės valdymo ir kontrolės sistemos, ir taikydama bet kokias kitas reikalingas finansines pataisas 45 ir 46 straipsniuose nustatyta tvarka.

3. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusios šalys dalyvauja fonde pagal šio sprendimo nuostatas.

4. Sudaromi susitarimai, kuriuose nustatomos tokiam dalyvavimui būtinos papildomos taisyklės, įskaitant nuostatas, užtikrinančias Bendrijos finansinių interesų ir Audito Rūmų audito įgaliojimų apsaugą.

12 straipsnis

Papildomumas

1. Fondo parama nepakeičia viešųjų ar lygiaverčių valstybės narės išlaidų.

2. Bendradarbiaudama su kiekviena valstybe nare Komisija atlieka vidurio laikotarpio papildomumo patikrinimą iki 2012 m. gruodžio 31 d. ir *ex-post* patikrinimą iki 2015 m. gruodžio 31 d.

13 straipsnis

Partnerystė

1. Vadovaudamasi galiojančiomis nacionalinėmis normomis ir praktika, kiekviena valstybė narė sudaro partnerystę su jos paskirtomis institucijomis ir įstaigomis, būtent:

   (a) kompetentingomis regioninėmis, vietos, miesto ir kitomis valstybės institucijomis;

   (b) bet kokia kita atitinkama įstaiga, atstovaujančia pilietinei visuomenei ir nevyriausybinėms organizacijoms, įskaitant socialinius partnerius.

[49] OL L 248, 2002 9 16, p.1.

2. Kiekviena valstybė narė užtikrina visuotinį ir veiksmingą visų atitinkamų įstaigų dalyvavimą pagal nacionalines normas ir praktiką.

3. Partnerystė vykdoma visiškai laikantis atitinkamos kiekvienos partnerių kategorijos institucinės, teisinės ir finansinės kompetencijos.

4. Partnerystė apima daugiamečių programų rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą.

III SKYRIUS
FINANSINĖ STRUKTŪRA

14 straipsnis

Bendrieji ištekliai

1. Finansinė orientacinė suma fondo naudojimui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. yra 2,152 mlrd. eurų.

2. Metinius asignavimus fondui tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydama finansinių perspektyvų ribų.

3. Komisija preliminariai paskirsto metinius išteklius kiekvienai valstybei narei pagal 15 straipsnyje nustatytus kriterijus.

15 straipsnis

Metinis išteklių paskirstymas reikalavimus atitinkantiems veiksmams valstybėse narėse

1. Turimi metiniai ištekliai valstybėms narėms paskirstomi tokiu būdu:

   (a) 40 % proporcingai objektyviems veiksniams, praėjusiais metais lėmusiems valstybių narių išeities poziciją sienų valdymo ir vizų politikos valdymo konsulinėse įstaigose klausimais, ir

   (b) 60 % proporcingai bendram praėjusiais metais paveiktų asmenų ir valstybių narių priimtų įstatymų, taikant Europos Sąjungos teisę dėl sienų valdymo ir vizų politikos konsulinėse įstaigose skaičiui.

2. Komponente pagal 1 dalies a punktą atsižvelgiama į tokius veiksnius: išorinių sausumos sienų ilgį, išorinių jūros sienų ilgį, nustatytų sienos perėjimo punktų skaičių ir konsulinių įstaigų skaičių.

3. Šiems veiksniams *inter alia* turėtų būti pritaikytas svertinis koeficientas, atsižvelgiant į:

   – išorinių sienų pobūdį ir jo sąlygojamą stebėjimo sudėtingumo laipsnį;

– keleivių srautų prie nustatytų sienos perėjimo punktų dydį, darantį įtaką gebėjimui užtikrinti veiksmingą srautų valdymą;

– prašymų išduoti vizą konsulinėse įstaigose skaičių;

– rizikos ir grėsmės, iškylančios prie išorinių sienų, lygį, atsižvelgiant į agentūros atliekamą rizikos analizę, remiantis bendru integruotu rizikos analizės modeliu;

– konkrečią situaciją konkrečiose teritorijose, kurioms tenka didelis neteisėtos imigracijos spaudimas.

4. Atsižvelgiant į išorinių sausumos sienų ilgį, minimą 2 dalyje, atliekant skaičiavimus neatsižvelgiama į laikinąsias sienas, išskyrus visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių laikinąsias sienas. Tačiau dėl tų laikinųjų sienų kitų išorinių sausumos sienų atžvilgiu taikomas 65 % svertinis koeficientas.

5. Komponente pagal 1 dalies b punktą atsižvelgiama į tokius veiksnius: nustatytus sienos perėjimo punktus kertančių asmenų skaičių, trečiųjų šalių piliečių, kuriems neleidžiama atvykti prie išorinių sienų, skaičių ir prašymų išduoti vizą skaičių.

6. Keleivių srautų ir trečiųjų šalių piliečių, kuriems neleidžiama atvykti prie valstybių narių sienų, skaičiaus orientaciniai rodikliai yra naujausi statistiniai duomenys, kuriuos pagal Bendrijos įstatymus parengia Europos Bendrijų statistikos tarnyba.

7 Kai 6 dalyje nurodytų statistinių duomenų negalima gauti, reikiamus duomenis pateikia valstybės narės.

8. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamas pastoviems veiksniams taikomas svertinis koeficientas.

9. Skiriant 1 dalyje minimus išteklius kartu neskiriami 6 straipsnio tikslams numatyti ištekliai. Tie ištekliai neviršija 15 milijonų eurų ir neviršija 75 % bendrų išlaidų, minimų 6 straipsnio 1 dalyje.

16 straipsnis

Finansavimo struktūra

1. Fondo finansinė parama teikiama dotacijų forma.

2. Fondo remiami veiksmai bendrai finansuojami iš viešųjų arba privačių šaltinių, veiksmais nesiekiama pelno ir jie neatitinka reikalavimų finansavimui iš kitų šaltinių, numatytų Europos Bendrijų bendrajame biudžete.

3. Fondo asignavimai papildo viešąsias arba atitinkamas išlaidas, kurias valstybės narės skiria šio sprendimo reglamentuojamoms priemonėms.

4. Bendrijos parama remiamiems projektams, pagal 4 straipsnį valstybėse narėse įgyvendinamų veiksmų atveju, neviršija 50 % visų konkretaus veiksmo išlaidų.

Ši parama gali būti padidinta iki 60 % projektams, skirtiems konkretiems prioritetams, nustatytiems 18 straipsnyje apibrėžtose Komisijos daugiametėse gairėse.

Ji didinama iki 75 % valstybėse narėse, gaunančiose Sanglaudos fondo finansavimą.

5. Paprastai Bendrijos finansinė pagalba Fondo remiamiems veiksmams suteikiama ne ilgesniam nei trejų metų laikotarpiui, atsižvelgiant į reguliarias pažangos ataskaitas.

17 straipsnis

Techninė pagalba Komisijos iniciatyva

1. Komisijos iniciatyva ir (arba) vardu Fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, stebėsenos, administracines ir techninės paramos priemones bei vertinimo, audito ir tikrinimo priemones, būtinas šio sprendimo įgyvendinimui, jeigu jos neviršija 0,20 % fondo metinių asignavimų.

2. Šie veiksmai apima:

   (a) su fondo veikla susijusius (įskaitant bendrojo pobūdžio) tyrimus, įvertinimus, ekspertų ataskaitas ir statistiką;

   (b) priemones, skirtas partneriams, fondo paramos gavėjams ir plačiajai visuomenei, ypač informacijos priemones;

   (c) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, tikrinimo ir įvertinimo sistemų įrengimą, eksploatavimą ir sujungimą;

   (d) vertinimo metodų ir keitimosi informacija apie šios srities praktiką gerinimą.

18 straipsnis

Techninė pagalba valstybių narių iniciatyva

1. Konkrečios valstybės narės iniciatyva kiekvienos metinės programos atveju fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, valdymo, stebėsenos, įvertinimo, informacijos ir kontrolės priemones bei priemones, skirtas fondo įgyvendinimo administracinių gebėjimų sustiprinimui.

2. Techninei pagalbai numatyta metinė suma negali viršyti 4 % bendros metinės valstybei narei skirto bendro finansavimo sumos, pridedant 30 000 eurų.

IV SKYRIUS
PROGRAMAVIMAS

19 straipsnis

Strateginių gairių priėmimas

1. Kiekvienam daugiamečio programavimo laikotarpiui Komisija priima strategines gaires, nustatydama struktūrą fondo intervencijai, atsižvelgdama į pažangą plėtojant ir įgyvendinant Bendrijos teisės aktus išorinių sienų ir vizų politikos srityje bei fondo finansinių išteklių preliminarų paskirstymą atitinkamam laikotarpiui.

2. Šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose minimų bendrųjų tikslų atžvilgiu tose gairėse visų pirma įgyvendinami Bendrijos prioritetai, siekiant tolesnio laipsniško bendrosios integruoto sienos valdymo sistemos kūrimo išorinėms sienoms ir Sąjungos išorinių sienų kontrolės ir stebėjimo sustiprinimo.

3. Šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies d punkte minimo bendrojo tikslo atžvilgiu tose gairėse visų pirma įgyvendinami Bendrijos prioritetai, siekiant toliau plėtoti bendrąją vizų politiką, priklausančią daugialypei sistemai, kurios tikslas yra palengvinti teisėtas keliones ir spręsti neteisėtos imigracijos problemą gerinant administracinę praktiką vietos konsulinėse misijose.

4. Komisija priima su pirmąja daugiamete programa (2007–2010 m.) susijusias strategines gaires ne vėliau kaip iki 2006 m. kovo 31 d., o su antruoju daugiamečiu programavimo laikotarpiu (2011–2013 m.) susijusias gaires – ne vėliau kaip iki 2010 m. kovo 31 d.

5. Strateginės gairės priimamos 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

20 straipsnis

Nacionalinių daugiamečių programų rengimas ir tvirtinimas

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienam programavimo laikotarpiui ir remdamasi 19 straipsnyje nurodytomis strateginėmis gairėmis pasiūlo daugiametės programos projektą, kuriame yra tokie elementai:

   (a) dabartinės padėties valstybėje narėje, susijusios su infrastruktūra, įranga, transporto priemonėmis, informacijos ir ryšių technologijos sistemomis ir personalo, dirbančio atitinkamai pasienio ir konsulinėse institucijose, mokymu ir švietimu, aprašymas;

   (b) valstybės narės reikalavimų, susijusių su infrastruktūra, įranga, transporto priemonėmis, informacijos ir ryšių technologijos sistemomis ir personalo, dirbančio atitinkamai pasienio ir konsulinėse įstaigose, rengimu ir mokymu, analizė ir nurodyti veiklos tikslai, kuriais siekiama tuos reikalavimus įgyvendinti daugiametės programos apimamu laikotarpiu;

(c) tinkamos strategijos tiems tikslams pasiekti ir jų pasiekimui taikomų prioritetų pristatymas bei veiksmų, kuriais numatoma įgyvendinti šiuos prioritetus, aprašymas;

(d) nurodymas, ar ši strategija suderinama su kitomis regioninėmis, nacionalinėmis ir Bendrijos priemonėmis;

(e) informacija apie prioritetus ir jų konkrečius tikslus. Šie tikslai kiekybiškai įvertinami naudojant ribotą įgyvendinimo, rezultatų ir poveikio rodiklių skaičių, atsižvelgiant į proporcingumo principą. Rodikliai turi būti tokie, kad būtų galima įvertinti pažangą pradinės situacijos atžvilgiu bei tikslų veiksmingumą įgyvendinant prioritetus;

(f) finansavimo plano projektas, kuriame kiekvienam prioritetui ir kiekvieniems metams nustatoma siūloma fondo finansinė parama bei bendro finansavimo iš valstybės ar privačių lėšų bendra suma;

(g) daugiametės programos įgyvendinimo nuostatos, įskaitant:

– visų valstybės narės skiriamų institucijų, apibrėžtų 25 straipsnyje, paskyrimą;

– įgyvendinimo, stebėsenos, kontrolės ir įvertinimo sistemų aprašymą;

– finansinių srautų sutelkimo ir judėjimo procedūrų apibrėžimą, siekiant užtikrinti jų skaidrumą;

– daugiametės programos viešumui užtikrinti apibrėžtas nuostatas.

2. Kiekvieną daugiametę programą valstybės narės parengia glaudžiai bendradarbiaudamos su 13 straipsnyje minimais partneriais.

3. Valstybės narės pateikia savo daugiamečių programų projektus ne vėliau kaip per keturis mėnesius po to, kai Komisija pateikė atitinkamo laikotarpio strategines gaires.

4. Komisija įvertina siūlomą daugiametę programą, atsižvelgdama į:

(a) suderinamumą su fondo tikslais ir 19 straipsnyje apibrėžtomis strateginėmis gairėmis;

(b) strategijos aktualumą, tinkamumą ir laukiamus rezultatus bei valstybės narės pasiūlytas veiklos prioritetų temas;

(c) praktinių valdymo ir kontrolės priemonių, kurias valstybė narė nustatė fondo intervencijų naudojimui, atitiktį šiame sprendime išdėstytoms nuostatoms;

(d) programos atitiktį Bendrijos teisei, visų pirma Bendrijos teisei, kuria siekiama užtikrinti laisvą asmenų judėjimą ir kartu tiesiogiai susijusias gretutines išorinių sienų kontrolei, prieglobsčio suteikimui ir imigracijai skirtas priemones.

5. Jeigu Komisija mano, kad daugiametė programa nesuderinama su strateginėmis gairėmis arba neatitinka šio sprendimo nuostatų, nustatančių praktines valdymo ir kontrolės priemones, ji paprašo valstybės narės atitinkamai pakeisti pasiūlytą programą.

6. Komisija kiekvieną daugiametę programą patvirtina per keturis mėnesius nuo jos oficialaus pateikimo, 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

21 straipsnis

Daugiamečių programų pakeitimas

1. Konkrečios valstybės narės arba Komisijos iniciatyva daugiametė programa peržiūrima ir prireikus keičiama likusiam programavimo laikotarpiui, siekiant geriau arba kitaip atsižvelgti į Bendrijos prioritetus, visų pirma vadovaujantis Tarybos išvadomis. Daugiametės programos gali būti peržiūrimos atsižvelgiant į įvertinimus ir (arba) iškilus įgyvendinimo sunkumams.

2. Komisija priima sprendimą, patvirtinantį daugiametės programos pakeitimą, kaip įmanoma greičiau po to, kai atitinkama valstybė narė pateikia oficialų prašymą.

22 straipsnis

Metinės programos

1. Komisijos patvirtintos daugiametės programos įgyvendinamos metinių darbo programų pagrindu.

2. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų liepos 1 d. Komisija pateikia valstybėms narėms sumų, kurios joms bus skirtos ateinančiais metais iš visų asignavimų, skirtų pagal metinę biudžeto sudarymo procedūrą, sąmatą, apskaičiuotą 15 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. valstybės narės pateikia Komisijai ateinančių metų metinės programos projektą, parengtą pagal daugiametę programą ir apimantį:

   (a) pagal metinę programą finansuotinų projektų bendrąsias atrankos taisykles;

   (b) užduočių, kurias įgyvendindama metinę programą turės atlikti atsakingoji institucija, aprašymą;

   (c) siūlomą fondo paramos suskirstymą pagal įvairius programos veiksmus ir nurodytą prašomą sumą techninei pagalbai pagal 18 straipsnį, skirtą metinei programai įgyvendinti.

4. Nagrinėdama valstybės narės pasiūlymą, Komisija atsižvelgia į galutinę fondui pagal biudžeto sudarymo procedūrą skirtų asignavimų sumą ir priima sprendimą dėl bendro finansavimo iš fondo ne vėliau kaip iki atitinkamų metų kovo 1 d.. Sprendime nurodoma valstybei narei skiriama suma ir laikotarpis, per kurį galima turėti

reikalavimus atitinkančių išlaidų. Komisija nusiunčia agentūrai patvirtintas nacionalines metines programas.

V SKYRIUS
VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS

23 straipsnis

Įgyvendinimas

Komisija atsakinga už šio sprendimo įgyvendinimą ir priima reikalingas įgyvendinimo taisykles.

24 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemų bendrieji principai

Valstybių narių parengtų daugiamečių programų valdymo ir kontrolės sistemose numatoma:

(a) aiškiai apibrėžtos valdymo ir kontrolės įstaigų ir (arba) departamentų funkcijos ir aiškiai paskirstytos funkcijos kiekvienoje įstaigoje;

(b) aiškus funkcijų atskyrimas tarp įstaigų ir (arba) departamentų, susijusių su valdymu, išlaidų tvirtinimu ir kontrole, ir aiškus šių funkcijų atskyrimas kiekvienoje įstaigoje ir (arba) departamente;

(c) pakankami ištekliai kiekvienai įstaigai arba departamentui paskirtoms funkcijoms vykdyti fondo finansuojamų veiksmų įgyvendinimo laikotarpiu;

(d) atsakingosios institucijos ir kiekvienos įgaliotosios institucijos veiksminga vidaus kontrolės tvarka;

(e) patikimos kompiuterizuotos apskaitos, stebėsenos ir finansinės atskaitomybės sistemos;

(f) veiksminga atskaitomybės ir stebėsenos sistema, kai užduotys perduodamos atlikti kitoms institucijoms;

(g) išsamūs atliktinų funkcijų procedūriniai vadovai;

(h) veiksmingos priemonės sistemos veikimo auditui atlikti;

(i) sistemos ir procedūros, užtikrinančios pakankamą audito seką;

(j) procedūros, susijusios su pranešimais apie pažeidimus ir jų stebėsena bei su neteisėtai išmokėtų sumų išieškojimu.

25 straipsnis

Institucijų paskyrimas

1. Kiekvienai daugiametei programai valstybė narė paskiria:

   (a) atsakingąją instituciją: valstybės narės veikiančią įstaigą arba valstybės narės paskirtą nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, atsakingą už fondo remiamų daugiamečių ir metinių programų valdymą, tiesiogiai palaikančią visus ryšius su Komisija;

   (b) tvirtinančiąją instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo ją įgaliojusio atsakingosios institucijos departamento, valstybės narės paskirtą tvirtinti išlaidų deklaracijas ir paraiškas dėl mokėjimo prieš išsiunčiant jas Komisijai;

   (c) audito instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo valstybės narės paskirtos atsakingosios institucijos įgaliojimus suteikiančio departamento ir tikrinančią, ar gerai veikia valdymo ir kontrolės sistema.

   (d) kur tinkama, įgaliotąją instituciją;

   (e) atitikties vertinimo įstaigą, kuri paskiriama kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai metu. Jeigu paskirtoji audito institucija turi būtinus gebėjimus ir funkcinį nepriklausomumą, Komisija gali leisti jai vykdyti atitikties vertinimo įstaigos funkcijas. Savo veiklą ji privalo vykdyti vadovaudamasi tarptautiniais audito standartais.

2. Valstybė narė nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su šiomis institucijomis ir įstaigomis bei jų santykius su Komisija.

3. Pagal 24 straipsnio b punktą, kontrolės ir tvirtinimo funkcijas gali atlikti ta pati įstaiga arba departamentas.

4. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima 26–30 straipsnių įgyvendinimo taisykles.

26 straipsnis

Atsakingoji institucija

1. Atsakingoji institucija gali būti pačios valstybės narės įstaiga, nacionalinė valstybės institucija, taip pat įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė ir vykdanti valstybės tarnybos pavestas funkcijas. Jeigu valstybė narė paskiria atsakingąją instituciją, kuri nėra pačios valstybės narės įstaiga, ji nustato visą jos santykius su minėta institucija reglamentuojančią tvarką ir institucijos santykius su Komisija.

2. Atsakingąja institucija paskirta įstaiga atitinka tokias minimalias sąlygas:

(a) turi juridinio asmens statusą, išskyrus kai ji yra valstybės narės veikianti įstaiga;

(b) turi lengvam bendravimui su įvairiais vartotojais ir kitų valstybių narių atsakingomis institucijomis ir Komisija reikalingą infrastruktūrą;

(c) dirba administracinėje aplinkoje, leidžiančioje jai tinkamai vykdyti savo užduotis ir išvengti interesų konflikto;

(d) turi galimybę taikyti Komisijos fondo valdymo taisykles;

(e) turi finansinius ir valdymo pajėgumus, proporcingus Bendrijos lėšų, kurias ji bus paprašyta administruoti, apimčiai;

(f) turi tinkamos profesinės kvalifikacijos ir kalbinių įgūdžių personalą administraciniam darbui tarptautinėje aplinkoje atlikti.

3. Valstybė narė teikia atsakingajai institucijai pakankamą finansavimą, kad ši galėtų tinkamai ir nepertraukiamai atlikti savo užduotis 2007–2013 m. laikotarpiu.

27 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduotys

1. Atsakingoji institucija atsakinga už veiksmingą, efektyvų ir teisingą daugiametės programos valdymą ir įgyvendinimą. Ji visų pirma turi:

(a) tartis su atitinkamais partneriais (nevyriausybinėmis organizacijomis, vietos valdžios institucijomis, kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, socialiniais partneriais ir pan.) naudodama pagal 13 straipsnį sukurtą partnerystę;

(b) teikti Komisijai pasiūlymus dėl 20 ir 22 straipsniuose apibrėžtų daugiamečių ir metinių programų;

(c) organizuoti ir skelbti konkursus ir kvietimus teikti pasiūlymus;

(d) organizuoti atrankos ir sutarčių sudarymo procedūras bendram finansavimui iš fondo, laikydamasi skaidrumo, vienodo vertinimo ir dotacijų nesujungimo principų;

(e) gauti Komisijos atliekamus mokėjimus ir atlikti mokėjimus naudos gavėjams;

(f) užtikrinti bendro finansavimo iš fondo ir iš kitų atitinkamų nacionalinių ir Bendrijos finansinių priemonių nuoseklumą ir papildomumą;

(g) tikrinti bendrai finansuojamų produktų ir paslaugų atlikimą ir įsitikinti, kad už veiksmus deklaruotos išlaidos iš tiesų buvo patirtos ir atitiko Bendrijos bei nacionalines normas;

(h) užtikrinti, kad yra kompiuterizuota sistema, skirta registruoti ir laikyti kiekvieno pagal metines programas vykdomo veiksmo išsamius apskaitos duomenis, ir kad yra renkami įgyvendinimo duomenys, būtini finansų valdymui, stebėsenai, kontrolei ir įvertinimui;

(i) užtikrinti, kad naudos gavėjai ir kitos įstaigos, įgyvendinančios fondo bendrai finansuojamus veiksmus, tvarkytų arba atskirą apskaitos sistemą, arba turėtų atitinkamą apskaitos kodeksą visoms su veikla susijusioms operacijoms;

(j) užtikrinti, kad 48 straipsnyje minimų daugiamečių programų įvertinimai būtų atliekami iki šiame sprendime nustatytų galutinių terminų ir atitiktų Komisijos ir valstybės narės tarpusavyje suderintus kokybės standartus;

(k) parengti procedūras, kuriomis būtų užtikrinama, kad visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai, skirti tinkamai audito sekai užtikrinti, būtų laikomi pagal 43 straipsnyje nurodytus reikalavimus;

(l) užtikrinti, kad 30 straipsnio 1 dalyje minimam auditui atlikti audito institucija gautų visą reikiamą informaciją apie naudojamas valdymo procedūras ir iš fondo bendrai finansuojamus projektus;

(m) užtikrinti, kad tvirtinančioji institucija tvirtinimo tikslu gautų visą reikiamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų atžvilgiu;

(n) parengti ir pateikti Komisijai ataskaitas, tvirtinančiosios institucijos patvirtintas išlaidų ataskaitas ir paraiškas atlikti mokėjimus;

(o) vykdyti informavimo ir patariamąją veiklą bei paremtų veiksmų rezultatų sklaidą;

(p) bendradarbiauti su Komisija ir kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis.

2. Atsakingosios institucijos valstybėje narėje įgyvendinamų projektų valdymo veiklą galima finansuoti pagal 18 straipsnyje minimos techninės pagalbos priemones.

28 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduočių perdavimas

1. Kai visos ar dalis atsakingosios institucijos užduočių perduodamos įgaliotajai institucijai, atsakingoji institucija apibrėžia perduodamų užduočių sritį ir nustato išsamias perduotų užduočių įgyvendinimo procedūras, atitinkančias 26 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2. Šiose procedūrose numatoma reguliariai teikti atsakingajai institucijai informaciją apie veiksmingą perduotų užduočių vykdymą ir naudojamų priemonių aprašymą.

29 straipsnis

Tvirtinančioji institucija

1. Daugiametės programos tvirtinančioji institucija:

   (a) patvirtina, kad:

   – išlaidų ataskaita yra tiksli, gauta naudojant patikimas apskaitos sistemas ir pagrįsta patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais,

   – deklaruotos išlaidos atitinka taikytinas Bendrijos ir nacionalines normas ir buvo patirtos atliekant veiksmus, atrinktus pagal programai taikytinus ir Bendrijos bei nacionalines normas atitinkančius kriterijus;

   (b) užtikrina, kad tvirtinimo tikslui ji gavo iš atsakingosios institucijos tinkamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų ataskaitose įtrauktų išlaidų atžvilgiu;

   (c) tvirtinimo tikslu atsižvelgia į kiekvieno audito, kurį atliko ar už kurį buvo atsakinga audito institucija, rezultatus;

   (d) tvarko kompiuterizuotą Komisijai deklaruotų išlaidų apskaitą;

   (e) užtikrina bet kokio Bendrijos finansavimo, kai dėl pastebėtų pažeidimų buvo nustatyta, jog šis buvo išmokėtas neteisėtai, o tam tikrais atvejais ir delspinigių, išieškojimą, tvarkydama išieškotinų sumų apskaitą ir sumokėdama išieškotas sumas Komisijai, ir, kai įmanoma, išskaitydama jas iš kitos išlaidų ataskaitos.

2. Tvirtinančiosios institucijos veiklą, susijusią su projektų valstybėse narėse įgyvendinimu, galima finansuoti pagal 18 straipsnyje minimas techninės pagalbos priemones, su sąlyga, kad paisoma 25 straipsnyje nurodytų išimtinių šios institucijos teisių.

30 straipsnis

Audito institucija

1. Daugiametės programos audito institucija:

   (a) užtikrina, kad kiekvienas auditas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais audito standartais ir būtų skirtas patikrinti, ar veiksmingai veikia daugiametės programos valdymo ir kontrolės sistema;

   (b) užtikrina, kad veiksmai būtų audituojami pasirenkant tinkamą imties dydį deklaruotoms išlaidoms patikrinti, o pati imtis sudarytų mažiausiai 10 % visų kiekvienos metinės programos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

   (c) per šešis mėnesius nuo daugiametės programos patvirtinimo pateikia Komisijai audito strategiją, kurioje nurodomos a ir b punktuose minimą auditą atliksiančios įstaigos, naudotina metodika, imčių metodas, naudotinas fondo

remiamiems veiksmams audituoti, ir preliminarus audito planavimas, skirtas užtikrinti, kad pagrindiniai fondo bendro finansavimo naudos gavėjai būtų patikrinti, o auditai būtų tolygiai paskirstyti per visą programavimo laikotarpį;

2. Kai pagal šį sprendimą paskirta audito institucija taip pat yra paskirta audito institucija pagal sprendimus ....., ... ir ..... [50], arba kai dviem arba daugiau iš šių fondų taikomos bendros sistemos, pagal 1 dalies c punktą galima pateikti bendrą suderintą audito strategiją.

3. Audito institucija parengia 50 straipsnio 2 dalyje nustatytos galutinės metinių programų įgyvendinimo ataskaitos projektą, kuriame yra:

   (a) metinė audito ataskaita, pateikianti pagal audito strategiją atlikto metinės programos audito išvados ir nurodanti visus programos valdymo ir kontrolės sistemose nustatytus trūkumus;

   (b) nuomonė, ar valdymo ir kontrolės sistema veikė veiksmingai, kad užtikrintų pagrįstą Komisijai pateiktų išlaidų ataskaitų teisingumo garantiją ir ataskaitose nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

   (c) deklaracija, įvertinanti paraiškos atlikti mokėjimą paskutinio balanso pagrįstumą ir galutinėje išlaidų ataskaitoje nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

4. Kai 1 dalyje minimą auditą atlieka ne audito institucija, o kita įstaiga, audito institucija užtikrina, kad tokios įstaigos turėtų būtiną funkcinį nepriklausomumą, o darbas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais pripažintais audito standartais.

5. Audito institucijos arba 4 dalyje minimos įstaigos veiklą, susijusią su valstybėse narėse įgyvendinamais projektais, galima finansuoti pagal 18 straipsnyje minimas techninės paramos priemones, su sąlyga, kad yra paisoma 25 straipsnyje nurodytų šios institucijos išimtinių teisių.

VI SKYRIUS
KONTROLĖ

31 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės privalo užtikrinti daugiamečių ir metinių programų gerą finansinį valdymą ir pagal jas atliekamų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

2. Jos užtikrina, kad atsakingosios institucijos ir bet kokia įgaliotoji institucija, tvirtinančiosios institucijos, audito institucijos ir bet kurios kitos susijusios įstaigos

[50] Įrašyti nuorodas į sprendimus, kuriais įsteigiamas Europos pabėgėlių fondas, Integracijos fondas ir Grąžinimo fondas.

gautų tinkamus nurodymus dėl 24–30 straipsniuose minimų valdymo ir kontrolės sistemų kūrimo, užtikrinant veiksmingą ir teisingą Bendrijos finansavimo naudojimą.

3. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso. Valstybės narės apie tuos pažeidimus praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie administracinių ir teisinių procesų eigą.

Kada negalima išieškoti neteisėtai naudos gavėjui išmokėtų sumų, valstybė narė atsako už prarastų sumų sugrąžinimą į Europos Bendrijų biudžetą.

4. Valstybės narės visų pirma atsakingos už finansinę veiksmų kontrolę ir užtikrina, kad valdymo sistemos bei auditas būtų įgyvendinami garantuojant tinkamą ir veiksmingą Bendrijos lėšų panaudojimą. Valstybės narės pateikia Komisijai tų sistemų aprašymą.

5. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija rinkdamos 15 straipsnio įgyvendinimui reikalingus statistinius duomenis.

6. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–5 dalių įgyvendinimo taisyklės.

32 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemos

1. Prieš priimant daugiametę programą valstybės narės užtikrina, kad pagal 24–30 straipsnius būtų sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos. Jos privalo užtikrinti veiksmingą sistemų darbą programavimo laikotarpiu.

2. Valstybės narės kartu su kiekvienu daugiametės programos projektu pateikia Komisijai sistemų, visų pirma naudojamų atsakingųjų, įgaliotųjų ir tvirtinančiųjų institucijų struktūroje ir procedūrose, ir vidaus audito sistemų, veikiančių tose institucijose ir įstaigose, audito institucijoje ir bet kuriose kitose įstaigose, atliekančiose auditą, už kurį audito institucija yra atsakinga, aprašymą.

3. Per tris mėnesius nuo kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai valstybės narės pateikia atitikties vertinimo įstaigos parengtą ataskaitą, kurioje išdėstomi sistemų vertinimo rezultatai ir pateikiama nuomonė dėl tų sistemų atitikties 24–30 straipsniams. Jeigu nuomonėje yra išlygų, ataskaitoje nurodomi trūkumai ir jų rimtumas. Suderinusios su Komisija valstybės narės parengia planą, nustatantį korekcines priemones, kurių reikės imtis, ir tų priemonių įgyvendinimo grafiką.

4. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–3 dalių įgyvendinimo taisyklės.

33 straipsnis

Komisijos pareigos

1. Komisija 30 straipsnyje nustatyta tvarka įsitikina, kad valstybės narės sukūrė 24–30 straipsnius atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir, remdamasi metinėmis audito ataskaitomis ir savo pačios auditu, kad sistemos sėkmingai veikia daugiamečių programų įgyvendinimo laikotarpiu.

2. Nepažeidžiant valstybių narių vykdomo audito, Komisijos pareigūnai arba įgalioti Komisijos atstovai gali atlikti auditą vietoje, kartais naudodami ir metinėse programose numatytų veiksmų auditą, ir patikrinti, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, pranešdami apie auditą ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną. Tokiame audite gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ir įgalioti atstovai.

3. Komisija gali reikalauti valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, įsitikinant, ar sistemos veikia teisingai, ir viena arba daugiau operacijų yra teisingos. Tokiame audite gali dalyvauti Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai.

4. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad apie fondo remiamus veiksmus būtų tinkamai informuojama, užtikrinamas veiksmų viešumas ir adekvačios paskesnės priemonės.

5. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad veiksmai atitiktų ir papildytų kitas svarbias Bendrijos politikos kryptis, priemones ir iniciatyvas.

34 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybių narių kontrolės įstaigomis

1. Komisija bendradarbiauja su daugiamečių programų audito institucijomis, koordinuodama atitinkamus jų kontrolės planus ir audito metodus, ir nedelsdama pasikeičia valdymo ir kontrolės sistemoms atlikto audito rezultatais, siekdama kiek įmanoma geriau panaudoti kontrolės išteklius ir išvengti nepagrįsto darbo dubliavimosi.

   Komisija pateikia savo pastabas dėl audito strategijos, pateikiamos pagal 30 straipsnį, ne vėliau kaip per tris mėnesius arba pirmame susitikime po audito strategijos gavimo.

2. Formuodama savo pačios audito strategiją Komisija nustato tokias daugiametes programas:

   (a) kurios be išlygų atitinka pagal 32 straipsnį sukurtą sistemą arba kurioms išlygos buvo pašalintos panaudojus korekcines priemones, ir

   (b) kurių audito institucijos audito strategija pagal 30 straipsnį yra patenkinama arba kada remiantis Komisijos ir valstybės narės audito rezultatais buvo gauta pagrįsta garantija, jog valdymo ir kontrolės sistemos veikia veiksmingai.

3. Tų programų atveju Komisija gali informuoti suinteresuotas valstybes nares, kad dėl deklaruotų išlaidų teisingumo, teisėtumo ir taisyklingumo ji iš esmės pasikliaus audito institucijos nuomone, o savo pačios auditą vietoje ji atliks tik ypatingomis aplinkybėmis.

VII SKYRIUS
FINANSŲ VALDYMAS

35 straipsnis

Atitikimas reikalavimams – išlaidų deklaracijos

1. Visose išlaidų deklaracijose nurodoma išlaidų, kurias patyrė naudos gavėjai, įgyvendindami veiksmus, suma ir atitinkamai gauta valstybės ar privati parama.

2. Išlaidos atitinka naudos gavėjų atliktus mokėjimus. Išlaidos pagrindžiamos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais.

3. Išlaidas galima laikyti atitinkančiomis fondo paramos reikalavimus tik tada, jeigu mokėjimai buvo atlikti ne anksčiau kaip iki 22 straipsnio 4 dalyje nurodytame Komisijos sprendime dėl bendro finansavimo nurodytų metų sausio 1 d. Bendrai finansuojami veiksmai negali būti užbaigti iki jų atitikimo finansavimo reikalavimams pradžios.

4. Fondo paramos reikalavimų neatitinka tokios išlaidos:

   – PVM;

   – skolos palūkanos;

   – žemės įsigijimas už sumą, viršijančią 10 % visų atitinkamos veiklos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

   – būstas.

5. Taisyklės, reglamentuojančios išlaidų, skirtų pagal 4 straipsnį įgyvendintiems veiksmams, fondo bendrai finansuojamiems valstybėse narėse, atitikimą reikalavimams, priimamos 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

36 straipsnis

Mokėjimo naudos gavėjams visuma

Valstybės narės įsitikina, ar atsakingoji institucija užtikrino, kad naudos gavėjai kiek įmanoma greičiau gautų visą paramos sumą iš valstybės lėšų. Neišskaitomos ir neatskaitomos jokios sumos ir neskaičiuojamas joks kitas konkretus mokestis ar kitas tolygaus poveikio mokestis, kuris sumažintų tas sumas naudos gavėjams.

37 straipsnis

Euro naudojimas

Visos Komisijos finansavimo sprendimuose, Komisijos įsipareigojimuose ir atliekamuose mokėjimuose minimos sumos ir patvirtintų išlaidų sumos bei prašymai atlikti mokėjimą, gauti iš valstybių narių, pateikiami ir atliekami eurais.

38 straipsnis

Įsipareigojimai

Bendrijos biudžetiniai įsipareigojimai prisiimami kiekvienais metais remiantis 22 straipsnio 4 dalyje minimu Komisijos sprendimu dėl bendro finansavimo.

39 straipsnis

Mokėjimai – Išankstinis mokėjimas

1. Komisija fondų paramos mokėjimus atlieka pagal biudžetinius įsipareigojimus.

2. Mokėjimai atliekami išankstinio mokėjimo ir likučio išmokos forma. Mokėjimai atliekami valstybės narės paskirtai atsakingajai institucijai.

3. Išankstinis mokėjimas, lygus 50 % Komisijos metiniu sprendimu dėl fondo bendro finansavimo paskirtos sumos, atliekamas valstybei narei per šešiasdešimt dienų nuo sprendimo dėl bendro finansavimo priėmimo.

4. Antrasis išankstinis mokėjimas atliekamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių po to, kai Komisija patvirtina metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitą ir patvirtintą išlaidų ataskaitą, parengtą pagal 29 straipsnio a punktą ir 35 straipsnį. Šis mokėjimas lygus mažiausiai 70 % pradinio mokėjimo sumos. Antro Komisijos atliekamo išankstinio mokėjimo suma neviršija 50 % bendros sumos, skirtos bendro finansavimo sprendimu, arba bet kuriuo atveju valstybės narės pagal metinę programą atrinktiems projektams skirtų Bendrijos lėšų sumos likučio, atėmus pirmojo išankstinio mokėjimo sumą.

5. Išankstinių mokėjimų palūkanos skiriamos atitinkamai programai ir turi būti išskaitytos iš galutinėje išlaidų ataskaitoje deklaruotų viešųjų išlaidų sumos.

6. Išankstiniu mokėjimu sumokėtos sumos išskaitomos iš sąskaitų užbaigus metinę programą.

40 straipsnis

Likučio išmokos

1. Komisija sumoka likutį, jeigu ji per devynis mėnesius iki metiniu sprendimu dėl fondo bendro finansavimo nustatyto išlaidų atitikimo reikalavimams termino pabaigos gauna tokius dokumentus:

   (a) patvirtintą išlaidų deklaraciją ir prašymą išmokėti likutį arba grąžinamų išlaidų deklaraciją, tinkamai parengtą pagal 29 straipsnio a punktą ir 35 straipsnį;

(b) metinės programos galutinio įgyvendinimo ataskaitą, įskaitant 51 straipsnyje nustatytą informaciją;

(c) audito ataskaitą, nuomonę ir deklaraciją, numatytas 30 straipsnio 2 dalyje.

Likučio išmokėjimas priklauso nuo to, ar priimama galutinė įgyvendinimo ataskaita ir prašymo išmokėti likutį pagrįstumo ataskaita.

2. Jeigu atsakingoji institucija nepateikia 1 dalyje nurodytų dokumentų iki nustatyto termino ir priimtina forma, Komisija kitaip panaudoja bet kurią atitinkamos metinės programos biudžetinio įsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam mokėjimui.

3. 2 dalyje nustatyta automatinio anuliavimo procedūra laikinai sustabdoma atitinkamų projektų sumai, kada valstybės narės lygiu 1 dalyje nustatytų dokumentų pateikimo laiku vyksta teismo procesas ar administracine tvarka nagrinėjamas skundas, turintis sustabdomąjį poveikį. Valstybė narė pateiktoje dalinėje baigiamojoje ataskaitoje pateikia išsamią informaciją apie tokius projektus ir kas 6 mėnesius siunčia tiems projektams parengtas pažangos ataskaitas. Per 3 mėnesius nuo teismo proceso ar skundo nagrinėjimo administracine tvarka pabaigos valstybė narė pateikia 1 dalyje numatytus dokumentus atitinkamiems projektams.

4. 1 dalyje minimas devynių mėnesių laikotarpis atidedamas, jeigu Komisija priima sprendimą laikinai sustabdantį bendro finansavimo mokėjimus atitinkamai metinei programai pagal 42 straipsnio nuostatas. Laikotarpis vėl pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai valstybei narei pranešama apie 42 straipsnio 3 dalyje minimą Komisijos sprendimą.

5. Nepažeidžiant 41 straipsnio nuostatų, Komisija per šešis mėnesius nuo 1 dalyje minimų dokumentų gavimo informuoja valstybę narę apie išlaidų, kurias Komisijos nuomone gali padengti fondas, dydį ir bet kokias finansines pataisas, reikalingas dėl skirtumo tarp deklaruotų išlaidų ir mokėtinomis fondui pripažintų išlaidų. Valstybė narė savo pastabas turi pateikti per tris mėnesius.

6. Per tris mėnesius nuo valstybės narės pastabų gavimo Komisija nusprendžia, kokią išlaidų sumą turėtų padengti fondas, ir išieško likutį, atsirandantį dėl skirtumo tarp galutinių pripažintų išlaidų ir valstybėms narėms jau sumokėtų sumų.

7. Priklausomai nuo turimo finansavimo Komisija išmoka likutį ne vėliau kaip per šešiasdešimt dienų nuo tos dienos, kai ji priima pirmiau esančioje pirmoje dalyje minėtus dokumentus. Biudžetinio įsipareigojimo likutis gali būti atšauktas per šešis mėnesius nuo mokėjimo.

41 straipsnis

Laikinas mokėjimo termino atidėjimas

1. Pareigūnas, kuriam perduoti įgaliojimai, laikinai atideda mokėjimo terminą pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei iškyla abejonių dėl tinkamo valdymo ir kontrolės sistemų veikimo arba jei įgaliojimus turinčiam pareigūnui vykdant metinės peržiūros pastabų

stebėseną prireikia papildomos informacijos iš nacionalinių institucijų, arba jei jis įtaria, kad pateiktose išlaidų deklaracijose yra nustatyta didelių pažeidimų arba galima daryti prielaidą, kad jų yra.

Komisija nedelsdama apie laikino atidėjimo priežastis informuoja atitinkamą valstybę narę ir atsakingąją instituciją. Valstybė narė imasi būtinų priemonių kiek įmanoma greičiau ištaisyti situaciją.

2. Maksimalus šešių mėnesių laikotarpis pratęsiamas kitam maksimaliam šešių mėnesių laikotarpiui, jeigu aišku, jog būtina priimti sprendimą pagal 42 ir 45 straipsnius.

42 straipsnis

Laikinas mokėjimų sustabdymas

1. Komisija gali laikinai sustabdyti visas arba dalį išankstinio finansavimo ir likučio išmokų, kada:

   (a) yra rimtas programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumas, kuris daro įtaką mokėjimų patvirtinimo procedūros patikimumui ir dėl kurio nebuvo imtasi korekcinių priemonių, arba

   (b) išlaidos, nurodytos patvirtintoje išlaidų ataskaitoje, yra susijusios su rimtu pažeidimu, kuris nebuvo ištaisytas, arba

   (c) valstybė narė nesilaikė savo įsipareigojimų, nustatytų 31 ir 32 straipsniuose.

2. Komisija gali nuspręsti laikinai sustabdyti išankstinio mokėjimo ir likučio išmokas po to, kai suteikia valstybei narei galimybę per tris mėnesius pateikti savo pastabas.

3. Komisija baigia laikiną išankstinio mokėjimo ir likučio išmokų sustabdymą nusprendusi, jog valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, kad laikinas sustabdymas būtų panaikintas.

4. Jeigu valstybė narė nesiima reikalingų priemonių, Komisija gali priimti sprendimą sumažinti grynąją sumą arba anuliuoti Bendrijos paramą metinei programai pagal 46 straipsnį.

43 straipsnis

Dokumentų saugojimas

Kiekvienoje valstybėje narėje atsakingoji institucija užtikrina, kad visi patvirtinamieji dokumentai, susiję su atitinkamos metinės programos išlaidomis ir auditu, būtų laikomi taip, kad su jais galėtų susipažinti Komisija ir Audito Rūmai.

Nepažeidžiant valstybės pagalbos teikimą reglamentuojančių normų, dokumentai laikomi taip, kad su jais būtų galima susipažinti, mažiausiai trejus metus po metinės programos pabaigos.

Laikomi dokumentų originalai arba patvirtintos originalų kopijos visuotinai pripažintose duomenų laikmenose.

Šio laikotarpio skaičiavimas gali nutrūkti, jeigu vyksta teisinis procesas, arba Komisijos prašymu, kuriame nurodytos priežastys.

VIII SKYRIUS
FINANSINĖS PATAISOS

44 straipsnis

Valstybių narių daromos finansinės pataisos

1. Nepažeisdamos Komisijos įsipareigojimų dėl Europos Bendrijų bendrojo biudžeto vykdymo, valstybės narės pirmiausiai atsako už pažeidimų tyrimą. Gavusios įrodymų apie bet kokį didesnį pasikeitimą, turintį poveikio paramos panaudojimo arba kontrolės pobūdžiui ar reikalavimams, jos padaro būtinas finansines pataisas.

2. Valstybės narės daro būtinas finansines pataisas dėl nustatytų pavienių arba sisteminių pažeidimų vykdant veiksmus ar metines programas. Valstybės narės daromomis pataisomis išieškomas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį bei sunkumą ir į fondo patirtą finansinį nuostolį.

   Valstybės narės į savo metinę ataskaitą, siunčiamą Komisijai pagal 50 straipsnio 2 dalį, įtraukia konkrečiai metinei programai skirtų pradėtų vykdyti atšaukimo procedūrų sąrašą.

   Valstybės narės daromomis pataisomis atšaukiamas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis ir, jei per atitinkamos valstybės narės nustatytą laiką ši suma negrąžinama, mokamos palūkanos dėl įsipareigojimų nevykdymo, kurių norma nustatyta 47 straipsnio 2 dalyje.

3. Jei yra sisteminių pažeidimų, valstybė narė vykdo tyrimą, apimantį visas operacijas, kurioms jie galėjo turėti poveikio.

45 straipsnis

Komisijos atliekamas sąskaitų auditas ir daromos finansinės pataisos

1. Nepažeisdami Audito Rūmų įgaliojimų arba patikrinimų, kuriuos atlieka valstybės narės pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali vykdyti fondo finansuojamų operacijų ir valdymo bei kontrolės sistemų patikrinimus vietoje, įskaitant atrankinius patikrinimus, prieš tai pranešę bent jau prieš vieną darbo dieną. Komisija atitinkamą valstybę narį įspėja iš anksto, kad gautų visą reikalingą pagalbą. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti atstovai.

Komisija gali reikalauti atitinkamos valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, kad įsitikintų, jog vienas ar daugiau sandorių yra teisingi. Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali dalyvauti atliekant tokius patikrinimus.

2. Jei, baigusi būtinus patikrinimus, Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nevykdo savo įsipareigojimų pagal 31 straipsnį, ji sustabdo išankstinį arba galutinį mokėjimą pagal 42 straipsnį.

46 straipsnis

Pataisų kriterijai

1. Jei per 42 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį valstybė narė nepadaro pataisų ir jei nepasiektas susitarimas, Komisija gali nuspręsti per tris mėnesius atšaukti dalį arba visą Bendrijos įnašą į metinę programą tuo atveju, kai ji padaro išvadą, kad:

   (a) yra didelių trūkumų programos valdymo ir kontrolės sistemoje, dėl kurių jau sumokėtam Bendrijos įnašui į programą iškilo pavojus;

   (b) patvirtintoje išlaidų atskaitoje išlaidos nurodytos neteisingai ir valstybė narė jų neištaisė prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį;

   (c) valstybė narė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal 31 straipsnį prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį;

   Komisija priima sprendimą atsižvelgusi į valstybės narės pateiktas pastabas.

2. Atsižvelgdama į pažeidimo sisteminį pobūdį, Komisija savo finansines pataisas daro kiekvienu atskiru nustatyto pažeidimo atveju, norėdama nuspręsti, ar taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotą pataisą. Jei pažeidimas susijęs su išlaidų ataskaita, kuriai anksčiau metinėje ataskaitoje buvo suteikta neabejotina garantija pagal 30 straipsnio 3 dalies b punktą, bus galima daryti prielaidą, kad egzistuoja sisteminė problema, kuriai reikia taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotas pataisas, išskyrus tuos atvejus, kai valstybė narė per tris mėnesius gali pateikti įrodymų šiai prielaidai atmesti.

3. Priimdama sprendimą dėl pataisų sumos dydžio, Komisija atsižvelgia į pažeidimo svarbą ir atitinkamos metinės programos netikslumų mastą bei finansinį poveikį.

4. Kai Komisija savo poziciją grindžia ne jos tarnybose dirbančių auditorių nustatytais faktais, ji, išanalizavusi konkrečios valstybės narės panaudotas priemones pagal 32 straipsnį, pastebėtų pažeidimų ataskaitas ir valstybės narės pateiktus atsakymus, padaro išvadas dėl finansinių padarinių.

47 straipsnis

Grąžinimas

1. Bet koks grąžinimas Komisijos naudai atliekamas iki nustatytos dienos, kuri nurodyta vykdomajame rašte sumoms išieškoti, kuris sudaromas pagal Tarybos

reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002[51] 72 straipsnį. Šis terminas yra paskutinė antrojo mėnesio diena po vykdomojo rašto išdavimo.

2. Dėl bet kokio vėlavimo vykdant grąžinimą mokamos palūkanos dėl pavėluoto mokėjimo, pradedant nustatytu terminu ir baigiant faktinio mokėjimo diena. Taikoma palūkanų norma yra ta, kurią taiko Europos centrinis bankas savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, ir kuri paskelbta Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje, galiojusi to mėnesio, kurį sueina susigrąžinimo terminas, pirmą kalendorinę dieną, padidinus jį trimis su puse procento.“

48 straipsnis

Valstybių narių įsipareigojimai

Komisijos padaryta finansinė pataisa neapriboja valstybės narės įsipareigojimo vykdyti išieškojimą pagal 46 straipsnį.

IX SKYRIUS
STEBĖSENA, ĮVERTINIMAS IR ATASKAITOS

49 straipsnis

Stebėsena ir įvertinimas

1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis vykdo nuolatinę fondo veiklos stebėseną.

2. Komisija nuolatos vertina fondo veiklą kartu su valstybėmis narėmis, siekdama įvertinti veiksmų tinkamumą, veiksmingumą ir poveikį, atsižvelgiant į 3 straipsnyje nurodytus tikslus. Komisija taip pat nagrinėja, kaip fondo veiksmai papildo atitinkamų Bendrijos politikos krypčių, priemonių ir iniciatyvų veiksmus.

3. Komisija iki 2011 m. gruodžio mėnesio įvertina fondo poveikį išorinių sienų kontrolės politikos ir įstatymų plėtojimui, įvertina fondo ir agentūros užduočių sąveiką bei įvertina, ar nustatyti tinkami kriterijai skirti lėšas valstybėms narėms, atsižvelgiant į šioje srityje Europos Sąjungos įgyvendinamus tikslus.

50 straipsnis

Ataskaitos

1. Kiekvienos valstybės narės atsakinga institucija imasi būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad bus vykdoma projekto stebėsena ir atliktas įvertinimas.

   Šiam tikslui susitarimuose ir sutartyse, kuriuos ji sudaro su už veiksmų įgyvendinimą atsakingomis organizacijomis, turi būti straipsniai, numatantys įsipareigojimą teikti

[51] OL L 248, 2002 12 16.

nuolatines ir išsamias ataskaitas apie pažangą įgyvendinant ir užbaigiant įgyvendinti nustatytus tikslus.

2. Ne vėliau kaip praėjus devyniems mėnesiams po termino iki kurio turi būti padarytos reikalavimus atitinkančios išlaidos, ir kuris yra nustatytas sprendime dėl bendro finansavimo kiekvienoje metinėje programoje, atsakinga institucija Komisijai pateikia galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir galutinę išlaidų deklaraciją kaip numatyta 35 straipsnyje.

3. Valstybės narės Komisijai pateikia:

(a) ne vėliau kaip iki 2010 m. birželio 30 d. – įvertinimo ataskaitą apie bendrai su fondu finansuojamų veiksmų įgyvendinimą;

(b) atitinkamai ne vėliau kaip iki 2012 m. birželio 30 d. (2007–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. birželio 30 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) – įvertinimo ataskaitą apie bendrai su fondu finansuojamų veiksmų rezultatus ir poveikį.

4. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia:

(a) ne vėliau kaip iki 2009 m. birželio 30 d. – ataskaitą apie 15 straipsnyje nustatytų kriterijų taikymą skirstant metinius išteklius valstybėms narėms kartu su pasiūlymais dėl pakeitimų, jei manoma, kad tai yra būtina;

(b) ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d. – tarpinę ataskaitą apie pasiektus rezultatus ir kiekybinius bei kokybinius fondo naudojimo aspektus kartu su pasiūlymu apie tolesnę fondo plėtrą;

(c) atitinkamai ne vėliau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d. (2007–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. gruodžio 31 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) – *ex-post* įvertinimo ataskaitą.

51 straipsnis

Galutinė metinė ataskaita

1. Siekiant susidaryti aiškią nuomonę apie metinių ir daugiamečių programų įgyvendinimą, 50 straipsnio 2 dalyje nurodytose ataskaitose pateikiama ši informacija:

(a) apie metinės programos įgyvendinimo finansinį ir veiklos aspektą;

(b) apie pažangą, pasiektą įgyvendinant daugiametę programą ir jos prioritetus palyginti su konkrečiais, besikeičiančiais tikslais, kartu su fizinių ir įgyvendinimo veiksnių, rezultatų ir kiekvieno prioriteto poveikio kiekybiniu vertinimu, jei ir kai galima tokį kiekybinį vertinimą pateikti;

(c) apie veiksmus, kurių ėmėsi atsakingoji institucija, siekdama užtikrinti įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, visų pirma:

– stebėsenos ir vertinimo priemones, įskaitant susitarimus dėl duomenų rinkimo;

– bet kurių svarbių problemų, su kuriomis buvo susidurta įgyvendinant veiklos programą, trumpą išdėstymą ir priemones, kurių buvo imtasi;

– naudotą techninę pagalbą;

(d) priemones, kurių buvo imtasi siekiant pateikti informaciją apie metines ir daugiametes programas ir jas paskelbti.

2. Laikoma, kad ataskaitos yra priimtinos, kai jose yra visa 1 straipsnio dalyje nurodyta informacija. Komisija per du mėnesius priima sprendimą dėl atsakingosios institucijos pateiktos metinės įgyvendinimo ataskaitos turinio. Jei Komisija iki nustatyto laiko nepateikia atsakymo, ataskaita laikoma priimta. Komisija praneša agentūrai apie patvirtintas nacionalines įgyvendinimo ataskaitas.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda bendrasis Solidarumo ir migracijos srautų valdymo komitetas, įsteigtas šiuo sprendimu[52] (toliau – komitetas).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į šio sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

53 straipsnis

Peržiūra

Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Komisijos pasiūlymu, ne vėliau kaip iki 2013 m. birželio 30 d. peržiūri šį sprendimą.

54 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.

---

[52] Įterpti nuorodas į sprendimus, kuriais įsteigiamas Pabėgėlių fondas, Integracijos fondas ir Grąžinimo fondas.

55 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. SOLIDARUMO PLĖTRA TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIŲ INTEGRACIJOS SRITYJE

1.1. Problemos išdėstymas ir analizė

Migracija į ES iš trečiųjų šalių yra kiekvienos valstybės narės kasdienė realybė. Nors santykinis trečiųjų šalių piliečių skaičius valstybėse narėse labai skiriasi, visų valstybių narių visuomenės susiduria su didėjančios etninės, kultūrinės ir kalbinės įvairovės reiškiniu ir poreikiu rūpintis „tarpkultūriniais santykiais“.

Kaip buvo patvirtinta pirmojoje metinėje ataskaitoje dėl migracijos ir integracijos[53], imigracija ir toliau vaidina svarbų vaidmenį vykstant ekonominei ir socialinei Europos Sąjungos plėtrai. Atsižvelgiant į tai, kad didėja pagyvenusių gyventojų skaičius ir mažėja darbinio amžiaus gyventojų skaičius, tikėtina, kad padidės imigracijos srautai ir vis labiau reikės tenkinti išplėstos ES poreikius. Europa privalo tam ruoštis.

Sėkminga imigrantų integracija yra kartu socialinės sanglaudos dalykas ir ekonominio efektyvumo prielaida. Prisimenant pakartotinai paskelbtą Lisabonos darbotvarkę, labai svarbu užtikrinti jau atvykusių ir ateityje atvyksiančių imigrantų integraciją.

Hagos programoje aiškiai atsispindi griežtesnės politikos, kuria siekiama Europos Sąjungoje skatinti trečiųjų šalių piliečių integraciją, svarba. Teisės aktai, kuriais apsaugomos ilgalaikių nuolatinių gyventojų teisės, teisės aktai dėl šeimų susijungimo ir dėl kovos su diskriminacija, rasizmu ir ksenofobija – visi jie jau suderinti ir dabar yra perkeliami arba greitai bus perkelti į nacionalinę teisę. Šios direktyvos sudaro ES integracijos politikos pagrindą.

Trečiųjų šalių piliečiai turi ypatingų integracinių poreikių, kurie skiriasi nuo kitų socialiai nuskriaustų grupių poreikių, vien todėl, kad trečiųjų šalių piliečiai dažniausiai būna neseniai atvykę į priimančią visuomenę. Dažnai trečiųjų šalių piliečiai gali būti nesusipažinę su Europos vertybėmis ir gali menkai mokėti priimančiosios bendruomenės kalbą bei nežinoti, kaip spręsti kasdienes problemas. Taip pat labai svarbu tai, kad kartais jie neturi tokių pat teisių ir pareigų kaip ES piliečiai. Iš tiesų, trečiųjų šalių piliečiams gali būti taikomos griežtos bausmės, kai kuriais atvejais jiems gali būti atimta teisė gyventi šalyje, jei jie nesilaiko su jais susijusių reglamentų arba konkrečių procedūrų.

1.2. Žingsnis į priekį

Bendruosiuose pagrindiniuose principuose, kuriuos 2004 m. lapkričio 19 d. priėmė Taryba ir valstybių narių vyriausybių atstovai JLS Taryboje, pabrėžiamas poreikis integracijos problemas spręsti kaip visumą. Nurodoma, kad reikia imtis veiksmų ne tik valstybėse narėse, bet ir Europos lygmeniu, norint užtikrinti, kad integracijai būtų skirtas pagrindinis dėmesys formuojant politiką ir ją įgyvendinant, kartu plėtojant konkrečias politikos kryptis, skirtas trečiųjų šalių piliečių integravimui.

---

[53] KOM (2004) 508, 2004 7 16.

Principuose pabrėžiama, kad „jei vienai valstybei narei to nepavyksta padaryti, tai gali neigiamai atsiliepti kitoms valstybėms narėms ir Europos Sąjungai“ ir kad, visos valstybės narės turi stengtis vykdyti veiksmingą integracijos strategiją.

2002 m. Komisija ėmėsi bandomųjų integracijos projektų (INTI). Šias iniciatyvas ribojo finansinių perspektyvų, nustatytų iki 2006 m. pabaigos, nedidelė 3 biudžeto eilutės suma. Atsižvelgdama į tai, kad projektai buvo labai sėkmingi, Komisija, pirmininkaujant Olandijai ministrų konferencijos dėl integracijos metu, pasiūlė „Integracijos fondo“ idėją.

1.3. Fondo tikslai

Vadovaujantis bendraisiais pagrindiniais principais, Fondas prisideda prie šių šešių politikos tikslų įgyvendinimo:

1. Supaprastinti migrantų priėmimo procedūrų rengimą ir įgyvendinimą stiprinant integracijos komponentą ir iš anksto numatant trečiųjų šalių piliečių poreikius;

2. Prisidėti prie trečiųjų šalių piliečiams skirtų įvadinių programų bei veiklos rengimo ir įgyvendinimo ugdant gebėjimus, formuojant ir įgyvendinant politiką (bendrasis pagrindinis principas Nr. 4);

3. Skatinti aktyvesnį trečiųjų šalių piliečių dalyvavimą priimančiosios valstybės pilietiniame, kultūriniame ir politiniame gyvenime, siekiant propaguoti aktyvų pilietiškumą ir pagrindinių vertybių pripažinimą (bendrasis pagrindinis principas Nr. 7);

4. Tobulinti valstybių narių valstybės ir privačių paslaugų teikėjų pajėgumus bendrauti su trečiųjų šalių piliečiais ir jų organizacijomis bei geriau pasirūpinti trečiųjų šalių piliečių įvairių grupių poreikiais;

5. Tobulinti priimančiosios visuomenės galimybes prisitaikyti prie didėjančios įvairovės integracinius veiksmus pritaikant priimančiosios valstybės gyventojams (bendrasis pagrindinis principas Nr.1);

6. Didinti valstybių narių pajėgumus plėtoti, stebėti ir vertinti integracijos politiką.

Be solidarumo mechanizmo, Fondas taip pat numato politikos sistemą, skirtą Komisijos iniciatyva („Bendrijos veiksmai“) remti keitimąsi patirtimi ir geriausia praktika bei valstybių narių bendradarbiavimą, ypač siekiant toliau skatinti INTI pradėtos daugiau struktūriškai apibrėžtos politikos plėtrą.

1.4. Papildomumas su Europos socialiniu fondu

2004 m. liepos 14 d. komunikate dėl finansinių perspektyvų pabrėžiama, kad „*bendrosios imigracijos politikos įgyvendinimas reikalauja, kad Bendrija imtųsi patikimų veiksmų, siekdama spręsti daugialypius trečiųjų šalių piliečių integravimo klausimus. Tai reiškia, kad turėtų būti kreipiama daugiau dėmesio aktyvesniam migrantų dalyvavimui Europos socialinio fondo veikloje(...). Tie veiksmai, kurių neremia ESF, pavyzdžiui, dalyvavimas pilietiniame ir politiniame gyvenime, pagarba įvairovei ir piliečių teisėms ir pareigoms, arba prieglobsčio siekiantiems asmenims skirtos priemonės, įskaitant tinklų kūrimą, lyginamąją analizę ir rodiklių šiose srityse nustatymą, bus finansuojami pagal finansinių perspektyvų 3 biudžeto eilutę*.“

Norėdama pasirengti tokiems veiksmams, Komisija 2004 m. liepos 14 d. pateikė pasiūlymą dėl Europos socialinio fondo (toliau – ESF) patikslinimo. Šiame pasiūlyme nurodoma, kad fondas turėtų remti konkrečius veiksmus, skirtus socialinei migrantų aprėpčiai ir jų dalyvavimui užimtumo srityje stiprinti, įskaitant orientavimą ir kalbos mokymą bei užsienyje įgytų mokėjimų patvirtinimą, taip pat įvairovės darbo vietose skatinimą bei kovą su diskriminacija. Be to, Europos užimtumo strategija ir socialinės aprėpties procesas taip pat numato konkrečius migrantų integracijos į darbo rinką ir skatinant jų galimybes pasinaudoti pagrindinėmis teisėmis, paslaugomis ir ištekliais tikslus. Galiausiai, pradedant 2000 m. priimtos direktyvos kovai su diskriminacija suformavo teisinį pagrindą, užtikrinantį, kad bet kokia rasizmo ir trečiųjų šalių piliečių diskriminacijos forma yra draudžiama.

Ši priemonė yra skirta ESF nenumatytai papildomai veiklai, susijusiai su trečiųjų šalių piliečių integracija, remti. Ji yra skirta atkreipti dėmesį į konkrečius integracijos srities poreikius, atsirandančius formuojant bendrą imigracijos politiką.

Rengiant atskirą, trečiųjų šalių piliečiams skirtą priemonę, kuri yra susijusi su solidarumu pasiremiant santykiniu trečiųjų šalių piliečių, esančių valstybėse narėse skaičiumi, atsižvelgiama į tam tikras konkrečias problemas, kylančias dėl to, kad imigrantai nėra pakankamai integruojami. Visų pirma priemonė turės poveikio trečiųjų šalių piliečių galimybėms atitikti integracijos reikalavimus, kuriuos kelia juos priimančioji valstybė, suteiks teisę lankyti detalius kursus, kuriuose supažindiname su piliečių teisėmis ir pareigomis, ir užtikrins, kad imigrantai turėtų galimybę integruotis ne tik į darbo rinką, bet ir į kitas visuomenės gyvenimo sritis, ypač tie, kurie nedirba arba kuriems neleidžiama dirbti. Tai atspindi bendrojo pagrindinio principo Nr. 4 idėją – Taryba pageidauja įvadinių programų, kurių tikslas – parengti tinkamiausią būtinų „priemonių rinkinį“ integracijos procesui pradėti. Dalyvavimas tokiose programose imigrantams padės greitai surasti vietą pagrindinėse darbo, būsto, mokymo ir sveikatos srityse bei pradėti ilgalaikį, atitinkantį nustatytas taisykles, adaptacijos naujoje visuomenėje procesą.

Argumentai, nurodantys, kokiu būdu ši priemonė papildo ESF, yra toliau aptariami išplėstiniame poveikio vertinime.

Komisijos komunikate dėl migracijos, integracijos ir užimtumo bei metinėje migracijos ir integracijos ataskaitoje pabrėžiama, kad vien tik integruotas požiūris negali užtikrinti sėkmingos integracijos visose visuomenės gyvenimo srityse ir sukurti socialiai darnią visuomenę, kurioje imigrantai gerai jaustųsi. Siekiant papildyti ESF veiksmus šioje srityje, būtina priemonė, tiesiogiai skirta trečiųjų šalių piliečiams ir jų konkretiems poreikiams tenkinti.

Norint garantuoti šios priemonės ir ESF veiksmų nuoseklumą, buvo sukurtas mechanizmas užkirsti kelią veiksmų dubliavimui ES ir nacionaliniu lygmeniu, įskaitant nacionalinių įgyvendinimo institucijų įsipareigojimus koordinuoti atitinkamų fondų programavimą.

2. ĮVERTINIMAS

Komisija atliko *ex ante* įvertinimą, kuris pridedamas prie šio pasiūlymo.

3. TEISINIS PAGRINDAS IR POLITIKOS PRIEMONĖS PAGRINDIMAS

3.1. Teisinio pagrindo pasirinkimas

Siūlomas šio Tarybos sprendimo teisinis pagrindas yra 63 straipsnio 3 dalis, nes šiame teisės akte kalbama apie „imigracijos politikos priemones“, susijusias su „atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų bei ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi, taip pat leidimų šeimoms susijungti išdavimo valstybėse narėse tvarka“ (63 straipsnio 3 dalies a punktas).

Kadangi pasiūlymas remiasi EB steigimo sutarties IV antraštine dalimi (Vizų, prieglobsčio, imigracijos ir kitos su laisvu asmenų judėjimu susijusios politikos sritys), jis turi būti pateiktas ir priimtas laikantis prie Amsterdamo sutarties pridėtų protokolų dėl Jungtinės Karalystės, Airijos ir Danijos pozicijos. Jungtinė Karalystė ir Airija dėl šios priemonės turi galimybę rinktis. Danija nedalyvaus priimant šį sprendimą, jos šis sprendimas nesaisto ir ji neprivalo jo taikyti.

Solidarumo išraiška skiriant išteklius

Pirma, norint parodyti, kad daugeliui valstybių narių (ypač naujosioms valstybėms narėms) reikės padaryti tam tikras struktūrines investicijas, kad trečiųjų šalių piliečiai sėkmingai integruotųsi, kiekvienais metais valstybėms narėms bus skiriama nustatyto dydžio suma. Ši suma 2007–2013 m. bus didesnė valstybėms, kurios 2004 m. gegužės 1 d. tapo Europos Sąjungos narėmis. Be to, valstybės narės, įstojusios į Europos Sąjungą 2007–2013 m., šiuo laikotarpiu (2007–2013 m.) pradedant nuo kitų metų po jų įstojimo, taip pat gaus didesnę sumą.

Antra, siekiant išreikšti solidarumą, didžioji dalis valstybėms narėms skirtų lėšų bus skiriamos remiantis paskirstymo būdu, pagrįstu santykiniu valstybių narių pasiskirstymu, susijusiu su trečiųjų šalių piliečių teisėtu buvimu ES. Paskirstymo būdas remiasi dviem komponentais – vienas yra susijęs su šalyje esančių trečiųjų šalių piliečių skaičiumi, kitas – su jų srautais. Apskaičiuojant pirmąjį komponentą imamas teisėtai esančių valstybėje narėje trečiųjų šalių piliečių skaičiaus vidurkis per trejų metų laikotarpį tam, kad būtų sušvelnintas atsitiktinio, netipinio jų skaičiaus padidėjimo ar sumažėjimo poveikis. Apskaičiuojant antrąjį komponentą, pridedamas bendras trečiųjų šalių piliečių, gavusių leidimus būti valstybių narių teritorijoje (vadovaujantis nacionaline arba Bendrijos teise) per paskutiniųjų trejų metų laikotarpį, skaičius. Šis bendras skaičius apytiksliai atitiks asmenų skaičių, kurie galėjo pasinaudoti neseniai atvykusiems skirtomis integracijos priemonėmis, darant prielaidą, kad įvadinės programos ir kita su jų priėmimu susijusi veikla galėjo vykti praėjus metams po tų asmenų atvykimo ir ta veikla galėjo būti kursų serija, vykstanti per vienerių ar dviejų metų laikotarpį.

Kadangi Komisija siūlo, kad fondas iš esmės būtų skirtas trečiųjų šalių piliečiams, kurie neseniai atvyko ir kuriuos valstybė narė priėmė gyventi savo teritorijoje („neseniai atvykusieji“), pats svarbiausias bus antrasis komponentas, kuris dėl šios priežasties bus svaresnis už pirmąjį (60%). Tikslas yra nukreipti fondo lėšas siekiant paremti tas valstybes nares, kurios tik neseniai pradėjo priimti migrantus, arba tas valstybes nares, kurios per šių finansinių perspektyvų laikotarpį tikriausiai taps imigracijos šalimis. Reikia iš naujo aptarti, kokiu būdu pagrindinį dėmesį nukreipti neseniai atvykusiesiems.

Šių kriterijų derinys skirstant lėšas garantuos, kad taikant finansinio paskirstymo būdą bus tinkamai atsižvelgiama į įvykių raidą (pavyzdžiui, susijusią su imigracijos politikos krypčių pokyčiais) kartu leidžiant imtis korekcinių veiksmų remiant fondui.

Dėl srautų komponento – skaičiuojant turi būti neįtraukiamos kai kurios trečiųjų šalių piliečių kategorijos, pavyzdžiui, studentai, mokslo darbuotojai ir sezoniniai darbuotojai bei asmenys, kurių statusas keičiasi arba kuriems pratęsiamas anksčiau suteiktas buvimo laikotarpis.

Dėl esančių trečiųjų šalių piliečių ir jų srautų komponentų – neįtraukiami pabėgėliai ir kiti tarptautinę apsaugą turintys asmenys, nes jie naudojasi Europos pabėgėlių fondu (EPF). Kita vertus, asmenys, kuriems suteiktas humanitarinis leidimas gyventi (pavyzdžiui, dėl medicininių priežasčių), gali būti įtraukti, nes jie nesinaudoja EPF.

Tai neapriboja valstybių narių galimybių nukreipti lėšas finansuoti veiklai, kuri (taip pat) apimtų studentus, mokslo darbuotojus ir sezoninius darbuotojus.

3.2. Fondo veiksmai

Atsižvelgdama į bendruosius fondo tikslus – prisidėti prie nacionalinės integracijos politikos įgyvendinimo vadovaujantis bendraisiais pagrindiniais principais, Komisija siūlo vykdyti fondo veiklą taikant pasidalijamąjį valdymą kartu su valstybėmis narėmis. Tai leis teikti finansinę paramą, kuri nukreipiama atitinkamai pagal kiekvienos valstybės narės konkrečią situaciją ir poreikius.

Be to, siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos pačiu veiksmingiausiu būdu, pasiūlyme pateiktos labai išsamios nuostatos dėl veiklos tikslų, kuriuos reikia pasiekti, bei veiksmų, kurie nurodyti kaip prisidedantys prie tų tikslų, rūšių.

3.3. Programavimas

Programavimas organizuojamas daugiamečiu lygmeniu, numatant du programavimo laikotarpius: 2007–2010 m. ir 2011–2013 m.

Programavimas vyksta dviem lygmenimis:

Daugiametis programavimas (politinis lygmuo): vadovaudamasi Komisijos priimtomis strateginėmis gairėmis ir atsižvelgdama į trūkumų bei poreikių analizę, kiekviena valstybė narė parengs nacionalinę daugiametę programą, kurioje nurodyti prioritetai ir veiksmų strategija, dėl kurių bus tariamasi su Komisija, ir kurie sudarys pasirengimo veiklai sistemą.

Metinis programavimas (veiklos lygmuo): remdamasi suderinta strategija ir išteklių paskirstymu taikant griežtai nustatytus kriterijus, Komisija patvirtina kiekvienai valstybei narei skirtą metinę programą.

3.4. Finansų valdymas ir kontrolė

Taikant pasidalijamąjį valdymą, vienas iš pagrindinių būsimo reguliavimo teisės aktų paketo, skirto 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui, tikslų yra aiškiai apibrėžti įvairių subjektų, susijusių su Bendrijos biudžeto vykdymu, įsipareigojimų pasiskirstymą, sistemą ir pobūdį, vadovaujantis patirtimi, įgyta taikant dabartinę teisės aktų visumą.

3.5. Valdymo ir kontrolės sistemos

Sprendimas didina fondo valdymo ir kontrolės sistemos bendros tarpusavio sąveikos darnumą ir skaidrumą:

- Darnumas, kaip aiškiai apibrėžta – tokių pat būtiniausių reikalavimų taikymas kontrolės ir audito sistemoms visais proceso etapais, taip pat įvairių subjektų atitinkamoms užduotims ir įsipareigojimams;

- Skaidrumas, prireikus – kad padidėtų sistemos veiksmingumas, efektyvumas ir bendroji pusiausvyra, įvairūs subjektai, kurių atžvilgiu vykdoma kontrolė, turi sužinoti kitų subjektų kontrolės rezultatus.

Sprendimas nustato bendrą būtiniausių reikalavimų, kuriuos turi atitikti bet kuri su fondo valdymu susijusi valdymo ir vidaus kontrolės sistema, pagrindą. Šiam tikslui valstybės narės suteikia garantiją, susijusią su valdymo ir kontrolės sistemomis:

- kiekvieno daugiamečio laikotarpio pradžioje – remiantis nepriklausomos audito įstaigos nuomone apie sistemą;

- Kiekvienais metais – vadovaujantis audito institucijos nuomone, paremta metine kontrolės ataskaita ir galutine išlaidų ataskaita, pridedama prie metinių programų įgyvendinimo galutinės ataskaitos.

Papildymo principas – t. y. ES ištekliai turėtų papildyti, o ne pakeisti nacionalinius išteklius; šis principas išliks pagrindiniu principu. Valstybės narės atsako už papildymo principo taikymo fondo veikloje užtikrinimą.

Sprendimu siūloma nustatyti laikino mokėjimo termino atidėjimo ir laikino sustabdymo tvarką, kai kyla didelės problemos prašymo dėl mokėjimo pateikimo metu.

4. SUBSIDIARUMAS IR PROPORCINGUMAS

Subsidiarumas

Išlieka pagrindinis principas – valstybių narių pareiga kurti ir įgyvendinti integracijos strategiją. Tačiau, nacionalines pastangas įgyvendinti „bendruosius pagrindinius principus“ gali paremti fondas, atsižvelgdamas į šių politikos krypčių poveikį kitoms valstybėms narėms. Todėl veiksmus, kurie bus remiami, reikia aiškiai nustatyti ir susieti su objektyviomis sąlygomis atskirose valstybėse bei sukurti pridėtinę vertę visai Bendrijai.

Proporcingumas

Sprendimas sudarys sąlygas teikti finansinę fondo paramą veiksmų, kurie veiksmingai prisideda prie kelių nustatytų konkrečių tikslų, grupei, tuo pat metu valstybėms narėms suteikiant galimybę pasirinkti veiksmus ir jų įgyvendinimo būdą pagal programas, suderintas bendradarbiaujant su Komisija. Bendrijos asignavimų panaudojimui taip pat būtina taikyti aiškias ir vienodas taisykles, numatytas Tarybos sprendime, kuris yra tinkama Bendrijos programų įgyvendinimo priemonė.

5. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pagal finansines perspektyvas, kurias Komisija pasiūlė 2007–2013 m. laikotarpiui, fondui skiriamas 1,771 mlrd. eurų finansavimas.

2005/0048 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl 2007–2013 m. Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnio 3 dalies a punktą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą[54],

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[55],

atsižvelgdama į Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[56],

atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę[57],

kadangi:

(1) Siekiant palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, Europos bendrijos steigimo sutartyje numatyta patvirtinti priemones, kuriomis bus užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, kartu su gretutinėmis priemonėmis, susijusiomis su išorinių sienų kontrole, prieglobsčiu ir imigracija, bei su prieglobsčiu, imigracija ir trečiųjų šalių piliečių teisių apsauga susijusias priemones.

(2) Europos Vadovų Taryba, specialaus susitikimo 1999 m. spalio 15–16 d. Tamperėje metu, nurodė, kad Europos Sąjunga privalo užtikrinti vienodas sąlygas trečiųjų šalių piliečiams, teisėtai gyvenantiems jos valstybių narių teritorijoje. Energingesnės integracijos politikos tikslas – suteikti jiems teises ir pareigas, prilygintinas ES piliečių teisėms ir pareigoms. Ja taip pat turėtų būti stiprinama kova su diskriminacija ekonominiame, socialiniame ir kultūrinime gyvenime bei kuriamos kovos su rasizmu ir ksenofobija priemonės.

(3) Trečiųjų šalių piliečių integracija valstybėse narėse yra pagrindinis ekonominės ir socialinės sanglaudos skatinimo elementas; ši sanglauda yra esminis Sutartyje nustatytas Bendrijos tikslas.

(4) Europos Vadovų Taryba 2004 m. lapkričio 4–5 d. Hagos programoje pabrėžia, kad norint pasiekti valstybių narių visuomenės stabilumo ir sanglaudos tikslą, svarbu

---

54 OL C ...
55 OL C ...
56 OL C ...
57 OL C ...

parengti veiksmingas politikos kryptis. Būtina nuosekliau koordinuoti nacionalines integracijos politikos kryptis remiantis bendra sistema ir pakvieti valstybes nares, Tarybą ir Komisiją skatinti patirties ir informacijos apie integraciją struktūrinius mainus.

(5) Kaip nurodyta Hagos programoje, 2004 m. lapkričio 19 d. Europos Sąjungos Taryba ir valstybių narių vyriausybių atstovai nustatė „Bendruosius pagrindinius imigrantų integracijos Europos Sąjungoje principus“. Bendrieji pagrindiniai principai padeda valstybėms narėms formuoti integracijos politiką, nes juose pateikiami apgalvoti pagrindinių principų orientyrai, kuriais vadovaudamosi valstybės narės gali nagrinėti ir vertinti savo pastangas.

(6) Bendrieji pagrindiniai principai papildo ir yra visiškai suderinti su galiojančiomis teisės aktų sistemomis, įskaitant teisės aktus, susijusius su lyčių lygybe, nediskriminavimu ir socialine aprėptimi, Europos žmogaus teisių konvenciją ir Bendrijos dokumentus, kuriuose pateikiamos integracijos nuostatos, pavyzdžiui, Tarybos direktyvas, kuriomis nustatomi bendrosios imigracijos politikos pagrindai vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutartimi, ypač jos 63 straipsnio 3 ir 4 punktais.

(7) 2002 m. spalio 14 d. Taryba savo išvadose dėl integracijos pabrėžia, kad neseniai atvykę imigrantai turėtų turėti galimybę greitai ir tinkamu būdu gauti informacijos apie juos priimančią visuomenę ir, vadovaujantis nacionalinės teisės nuostatomis, turėtų būti organizuojami kalbos kursai. Tarybos nuomone taip pat svarbu, kad nacionalinės sistemos skatintų aktyvų trečiųjų šalių piliečių dalyvavimą Bendrijos gyvenime ir darbo rinkoje pagal nacionalinę teisę. Valstybių narių integracijos politika – tai vyriausybių, regionų ir vietos valdžios institucijų, migrantų ir nevyriausybinių organizacijų, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės suderinti veiksmai.

(8) Jei viena valstybė narė nesuformuoja ir neįgyvendina integracijos politikos, tai įvairiais būdais gali turėti neigiamo poveikio kitoms valstybėms narėms ir Europos Sąjungai.

(9) Siekiant paremti šios srities programavimą, biudžeto valdymo institucija nuo 2003 m. iki 2005 m. į Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą įtraukė konkrečius asignavimus, skirtus integracijos srities parengiamųjų veiksmų finansavimui.

(10) Vadovaudamasi 2002 m. išvadomis dėl integracijos, Komisija 2004 m. liepos 14 d. komunikate dėl finansinių perspektyvų pasiūlė sutelkti didesnį dėmesį į aktyvesnį migrantų dalyvavimą Europos socialinio fondo (toliau – ESF) veikloje. Savo pasiūlyme ESP 2007–2013 m. Komisija nurodo, kad fondas turėtų remti konkrečius veiksmus, skirtus socialinei migrantų integracijai stiprinti ir suaktyvinti jų dalyvavimą užimtumo srityje, įskaitant orientavimą ir kalbos mokymą bei užsienyje įgytų mokėjimų patvirtinimą, taip pat įvairovės darbo vietose skatinimą bei kovą su diskriminacija.

(11) Be to, atsižvelgiant į parengiamuosius veiksmus ir darant nuorodas į Komisijos komunikatus dėl imigracijos, integracijos bei užimtumo ir į pirmąją ataskaitą dėl migracijos ir integracijos, laikoma, kad nuo 2007 m. būtina, kad Bendrija turėtų konkrečią priemonę, papildančią valstybių narių nacionalines pastangas formuoti ir įgyvendinti integracijos politiką tam, kad trečiųjų šalių piliečiai, atstovaujantys

įvairioms kultūroms, religijoms, kalboms ir etninėms grupėms, galėtų įsikurti ir aktyviai dalyvauti visose Europos visuomenės gyvenimo srityse pagal bendruosius pagrindinius principus ir papildant ESF veiklą.

(12) Norint užtikrinti, kad Bendrijos atsakas dėl trečiųjų šalių piliečių integracijos būtų nuoseklus, pagal šią priemonę finansuojami veiksmai turėtų būti konkretūs ir turėtų papildyti ESF finansuojamus veiksmus. Atsižvelgiant į tai, kas buvo pasakyta, bus parengti konkretūs programavimo susitarimai, siekiant užtikrinti, kad Bendrijos atsakas dėl trečiųjų šalių piliečių integracijos pasinaudojant ESF ir šia priemone būtų nuoseklus.

(13) Atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės taiko pasidalijamąjį valdymą šios priemonės ir ESF atžvilgiu, norint užtikrinti įgyvendinimo nuoseklumą nacionaliniu lygiu taip pat turėtų būti sudaryti susitarimai. Šiam tikslui turėtų būti reikalaujama, kad valstybių narių institucijos, atsakingos už šios priemonės įgyvendinimą, sukurtų mechanizmus, skirtus bendradarbiauti ir koordinuoti veiklą su valstybių narių paskirtomis institucijomis dėl ESF naudojimo valdymo, ir užtikrinti, kad šio fondo numatyti veiksmai būtų konkretūs ir papildytų ESF finansuojamus veiksmus.

(14) Ši priemonė parengta taip, kad sudarytų nuoseklios sistemos, pavadintos Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąja programa, dalį. Programa siekiama spręsti teisingo valstybių narių pareigų pasiskirstymo klausimą, pasidalijant finansine našta, atsirandančia diegiant integruotą Sąjungos išorinių sienų valdymą ir įgyvendinant bendrąsias prieglobsčio ir imigracijos politikos kryptis, parengtas pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį.

(15) Fondo teikiama parama bus veiksmingesnė ir tikslingesnė, jeigu finansavimo reikalavimus atitinkančių veiksmų bendras finansavimas remtųsi strateginėmis daugiametėmis programomis ir susijusiomis metinėmis darbo programomis, kurias, bendradarbiaudama su Komisija, parengtų kiekviena valstybė narė.

(16) Remiantis Komisijos priimtomis strateginėmis gairėmis, kiekviena valstybė narė turėtų parengti daugiametį programavimo dokumentą, atsižvelgdama į savo situaciją ir poreikius bei išdėstydama savo plėtros strategiją, dėl kurios susitaria ir sprendimą priima Komisija ir kuri sudaro metinių programų rengimo pagrindą.

(17) Daugiametis programavimas turi būti orientuotas siekti fondo tikslų užtikrinant reikalingus finansinius išteklius ir Bendrijos bei valstybių narių bendrų veiksmų nuoseklumą ir tęstinumą.

(18) Be konkrečių susitarimų, kurie sudaromi siekiant užtikrinti suderinamumą su ESF, programavimu turėtų būti užtikrinamas fondo veiklos koordinavimas su kitomis finansinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, Europos pabėgėlių fondu, Išorinių sienų fondu, Europos grąžinimo fondu ir PROGRESS programa.

(19) Atsižvelgiant į pasidalijamąjį valdymą, minimą 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 53 straipsnio 1 dalies b punkte[58], reikėtų nurodyti

[58] OL L 248, 2002 9 16, p. 1

sąlygas, leidžiančias Komisijai vykdyti savo įsipareigojimus dėl Europos Bendrijų bendrojo biudžeto vykdymo, ir išaiškinti valstybių narių prievoles bendradarbiauti. Šių sąlygų taikymas leis Komisijai įsitikinti, kad valstybės narės naudoja fondą teisėtai ir teisingai bei laikydamosi gero finansų valdymo principo, kaip apibrėžta finansinio reglamento 27 straipsnyje.

(20) Siekiant užtikrinti realų poveikį, fondo parama negali pakeisti valstybių narių valstybės išlaidų vadovaujantis šiuo sprendimu.

(21) Reikėtų nustatyti objektyvius lėšų skyrimo valstybėms narėms kriterijus. Nustatant šiuos kriterijus, reikėtų atsižvelgti į bendrą trečiųjų šalių piliečių, teisėtai esančių valstybėse narėse, skaičių ir per referencinį laikotarpį neseniai atvykusių trečiųjų šalių piliečių skaičių. Tikslas yra atkreipti dėmesį į neseniai atvykusiuosius, ypač norint paremti tas valstybes nares, kurios tik neseniai pradėjo priimti migrantus, arba tas valstybes nares, kurios per šių finansinių perspektyvų laikotarpį tikriausiai taps imigracijos šalimis. Kriterijai turėtų būti peržiūrimi.

(22) Techninės paramos teikimo srityje ši priemonė turėtų remti įvertinimus, administracinių gebėjimų, susijusių su fondo valdymu, gerinimą, tyrimus, bandomuosius projektus ir keitimąsi patirtimi, kuriais visų pirma siekiama paskatinti novatoriškus metodus ir praktiką.

(23) Valstybės narės turėtų priimti atitinkamas priemones, garantuojančias tinkamą valdymo ir kontrolės sistemos veikimą. Todėl būtina nustatyti bendruosius principus ir būtinas funkcijas, kurias vykdytų visų programų sistemos.

(24) Todėl būtina numatyti bendros už fondo intervencijų valdymą atsakingos institucijos kiekvienoje valstybėje narėje paskyrimą ir aiškiai apibrėžti jos pareigas. Taip pat reikėtų numatyti audito institucijos paskyrimą ir funkcijas. Be to, siekiant užtikrinti vienodus kokybės standartus, susijusius su išlaidų patvirtinimu prieš perduodant Komisijai, ir išaiškinti informacijos, kuria pagrįstos išlaidų deklaracijos, pobūdį ir kokybę, būtina numatyti paskirti tvirtinančiąją instituciją.

(25) Pagal subsidiarumo ir proporcingumo principus valstybės narės yra pirmiausiai atsakingos už intervencijų vykdymą ir kontrolę.

(26) Siekiant garantuoti veiksmingą ir teisingą daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą, reikėtų nustatyti valstybių narių įsipareigojimus, susijusius su valdymo ir kontrolės sistemomis, išlaidų patvirtinimu ir neatitikimų Bendrijos teisei bei jos pažeidimų prevencija, nustatymu ir ištaisymu. Valdymo ir kontrolės atveju visų pirma būtina nustatyti metodus, kuriais valstybės narės užtikrins, kad sistemos būtų įdiegtos ir tinkamai veiktų.

(27) Nepažeidžiant Komisijos finansinės kontrolės įgaliojimų, reikėtų stiprinti šios srities valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimą ir nustatyti kriterijus, leidžiančius Komisijai savo nacionalinių sistemų kontrolės strategijos kontekste nustatyti garantijos, kurią ji gali gauti iš nacionalinių audito institucijų, lygį.

(28) Be to, kadangi nustačius valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų, laikinai sustabdomi mokėjimai, taip pat turėtų būti numatytos priemonės, leidžiančios pareigūnui, kuriam perduoti įgaliojimai, laikinai sustabdyti mokėjimus, jei kyla abejonių dėl tinkamo šių

sistemų veikimo, arba leidžiančios Komisijai padaryti išskaitymus iš mokėjimų tuo atveju, jei atitinkama valstybė narė neįgyvendino visų likusių korekcinio veiksmų plano priemonių.

(29) Šia priemone remiamų veiksmų veiksmingumas ir poveikis taip pat priklauso nuo tų veiksmų įvertinimo. Reikėtų įforminti valstybių narių bei Komisijos atsakomybę šioje srityje ir susitarimus dėl įvertinimo patikimumo užtikrinimo.

(30) Veiksmus reikėtų įvertinti atsižvelgiant į tarpinę peržiūrą ir poveikio vertinimą, o įvertinimo procesas turėtų būti įtrauktas į projekto stebėsenos priemones.

(31) Šiuo sprendimu visai programos trukmei nustatoma finansinė struktūra, kuri taps pagrindiniu orientyru biudžeto valdymo institucijai, kaip apibrėžta 1999 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžetinės procedūros gerinimo 33 punkte[59].

(32) Kadangi siūlomų veiksmų tikslo – skatinti trečiųjų šalių piliečių integraciją priimančiųjų valstybių narių visuomenėse vadovaujantis bendraisiais pagrindiniais principais– reikiamu mastu valstybės narės negali įvykdyti, o dėl veiklos apimties ir padarinių, šis tikslas būtų tinkamiau įvykdytas Bendrijos lygmeniu, Bendrija gali imtis priemonių pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal šiame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šis sprendimas neapima daugiau, nei yra būtina siekiant šių tikslų.

(33) Šio sprendimo įgyvendinimui būtinos priemonės turi būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką[60].

(34) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą, todėl nėra jo saistoma ir neprivalo jo taikyti.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I SKYRIUS
DALYKAS, TIKSLAI IR VEIKSMAI

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Siekiant prisidėti prie laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės stiprinimo, šiuo sprendimu įsteigiamas Europos trečiųjų šalių piliečių integracijos fondas laikotarpiui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. (toliau – fondas), kuris sudaro Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrosios programos dalį.

---

[59] OL C 172, 1999 6 18, p. 1.
[60] OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

Šiuo sprendimu nustatomi tikslai, prie kurių įgyvendinimo prisideda fondas, fondo naudojimas, turimi finansiniai ištekliai ir turimų finansinių išteklių paskirstymo kriterijai.

Sprendimas nustato fondo valdymo taisykles, įskaitant finansines taisykles, stebėsenos ir kontrolės mechanizmus, kurie remiasi pareigų pasidalijimu tarp Komisijos ir valstybių narių.

2 straipsnis

Bendrasis fondo tikslas

1. Bendrasis fondo tikslas yra paremti valstybių narių pastangas padėti trečiųjų šalių piliečiams, atstovaujantiems įvairioms kultūroms, religijoms, kalboms ir etninėms grupėms, įsitvirtinti ir aktyviai dalyvauti visose Europos visuomeninio gyvenimo srityse – taikant priėmimo procedūras, vykdant įvadines programas ir veiklą, dalyvaujant pilietiniame ir politiniame gyvenime bei gerbiant įvairovę ir piliečių teises ir pareigas.

2. Siekiant 1 dalyje nurodyto tikslo, fondas prisidės prie trečiųjų šalių piliečių integracijos nacionalinių strategijų rengimo atsižvelgiant į Europos Sąjungos imigrantų integracijos bendruosius pagrindinius principus, dėl kurių 2004 m. lapkričio 19 d. susitarė Taryba ir valstybių narių vyriausybių atstovai.

3. Fondas prisideda prie techninės paramos finansavimo valstybių narių arba Komisijos iniciatyva.

3 straipsnis

Konkretūs tikslai

Fondas prisideda prie šių konkrečių tikslų:

(a) supaprastinti migrantų priėmimo procedūrų organizavimą ir įgyvendinimą;

(b) paremti trečiųjų šalių piliečiams skirtų įvadinių programų ir veiklos organizavimą ir įgyvendinimą. Šių programų ir veiklos tikslas – supažinti neseniai atvykusius trečiųjų šalių piliečius su priimančiąja visuomene ir suteikti jiems pagrindinio būtinumo žinių apie priimančiosios visuomenės kalbą, istoriją, institucijas, socialines ekonominės ypatybes, kultūros gyvenimą ir pagrindines normas bei vertybes,

(c) suaktyvinti trečiųjų šalių piliečių dalyvavimą pilietiniame, kultūriniame ir politiniame priimančiosios visuomenės gyvenime ir gerinti įvairių trečiųjų šalių piliečių grupių, vyriausybės ir pilietinės visuomenės dialogą, siekiant skatinti aktyvios pilietybės idėją bei pagrindinių vertybių pripažinimą;

(d) tobulinti valstybių narių valstybės ir privačių paslaugų teikėjų gebėjimus bendrauti su trečiųjų šalių piliečiais ir jų organizacijomis bei geriau pasirūpinti trečiųjų šalių piliečių įvairių grupių poreikiais;

(e) tobulinti priimančiosios visuomenės gebėjimus prisitaikyti prie didėjančios įvairovės integracinius veiksmus pritaikant priimančiosios valstybės gyventojams, tokiu būdu pabrėžiant, kad sėkmingai integracijai būtinas abipusis procesas atsižvelgiant į pokyčius įvairovės valdymo srityje;

(f) didinti valstybių narių gebėjimus tobulinti, stebėti ir vertinti trečiųjų šalių piliečiams skirtą integracijos politiką.

4 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai valstybėse narėse

1. Kalbant apie 3 straipsnio a dalyje nustatytą tikslą, valstybėse narėse fondas remia veiksmus, kuriais siekiama:

(a) supaprastinti valstybių narių taikomų priėmimo procedūrų rengimą skatinant konsultacijas su suinteresuotomis šalimis ir ekspertų patarimus ar informacijos mainus dėl metodų, skirtų konkrečių tautybių atstovams arba trečiųjų šalių piliečių kategorijoms;

(b) veiksmingiau įgyvendinti tokias procedūras ir padaryti jas prieinamesnes trečiųjų šalių piliečiams, pasinaudojant patogia vartotojui ryšių ir informacijos technologija, skirta *inter alia* informavimo kampanijoms bei atrankos procedūroms.

(c) geriau ruošti atvykusius trečiųjų šalių piliečius integracijai į priimančią visuomenę paremiant išankstinių priemonių rengimą, pavyzdžiui, kilmės šalyje rengti informacinius rinkinius ir išsamius kursus apie piliečių teises ir pareigas.

2. Kalbant apie 3 straipsnio b dalyje nustatytą tikslą, valstybėse narėse fondas remia veiksmus, kuriais siekiama:

(a) tobulinti ir gerinti neseniai atvykusių trečiųjų šalių piliečiams skirtų įvadinių programų ir veiklos kokybę vietos ir regionų lygmeniu, ypač pabrėžiant supažindinimą su piliečių teisėmis ir pareigomis.

(b) tobulinti įvadines programas ir veiklą norint padėti tam tikroms grupėms, pavyzdžiui, asmenų, kurių atžvilgiu taikomos priėmimo procedūros, išlaikytiniams, vaikams, moterims, pagyvenusiems žmonėms, neraštingiems ar žmonėms su negalia, atsižvelgiant į konkrečius jų poreikius taikant kriterijus, nustatytus norintiems sėkmingai užbaigti įvadinių programų kursus;

(c) stengtis, kad įvadinės programos ir su piliečių gyvenimu susijusi veikla būtų lankstesni, ypač organizuojant vakarinius arba neakivaizdžius kursus, intensyvius mokymo modulius, nuotolinį arba elektroninį mokymą ar panašius mokymus, leidžiančius trečiųjų šalių piliečiams dalyvauti kursų programose dirbant arba mokantis.

(d) kurti ir įgyvendinti įvadines programas ar veiklą, susijusią su supažindinimu su piliečių teisėmis ir pareigomis, skirtas trečiųjų šalių piliečiams, ypač „visai neseniai atvykusiems“, turintiems socialinių ir kultūrinių problemų, susijusių

su tapatybės klausimais, ir paauglių nusikalstamumo prevencijai, įskaitant „auklėtojų“ ir „pavyzdinio modelio“ programas.

3. Kalbant apie 3 straipsnio c dalyje nustatytą tikslą, valstybėse narėse fondas remia veiksmus, kuriais siekiama:

(a) prisidėti prie skirtingų tikybos krypčių bei religinio dialogo tarp bendruomenių ir (arba) tarp bendruomenių ir sprendimus priimančių institucijų plėtros, kuria siekiama gerbti piliečių teises bei pareigas ir įvairovę;

(b) plėsti trečiųjų šalių piliečių dalyvavimą ir stiprinti jų, kaip aktyvių piliečių, vaidmenį skatinant juos dalyvauti integruotose (savanoriškose) organizacijose arba remiant specialių savanoriškų programų, stažuočių ir jose numatytų gebėjimų ugdymo programų rengimą ir įgyvendinimą vietos ir regionų lygmeniu;

(c) prisidėti prie aktyvesnio kai kurių trečiųjų šalių piliečių grupių, pavyzdžiui, priėmimo procedūroms atrinktų asmenų išlaikytinių, vaikų, moterų, pagyvenusių, neraštingų žmonių arba žmonių su negalia pilietinio dalyvavimo;

(d) paremti valstybių narių pastangas priimant politinius sprendimus kurti nacionalines, regionines ir vietos patariamąsias programas, skirtas trečiųjų šalių piliečiams konsultuoti ir su visais suinteresuotais subjektais tarpusavyje keistis informacija;

(e) plėsti trečiųjų šalių piliečių dalyvavimą vietiniuose rinkimuose ir demokratiniuose procesuose remiant visuomenės informavimo kampanijas ir tam skirtas gebėjimų ugdymo programas;

(f) prisidėti prie nacionalinių parengiamųjų pilietybės ir natūralizacijos programų rengimo ir tobulinimo.

4. Kalbant apie 3 straipsnio d dalyje nustatytą tikslą, valstybėse narėse fondas remia veiksmus, kuriais siekiama:

(a) sudaryti galimybes trečiųjų šalių piliečiams pasinaudoti teikiamomis paslaugomis – *inter alia* tarpkultūrinėmis vertimo žodžiu ir raštu paslaugomis, auklėjimo programomis, bendruomenių atstovų tarpininkavimo paslaugomis, kuriant ir tobulinant vieno langelio principu veikiančius informacijos teikimo punktus ir plečiant galimybes jais pasinaudoti bei tobulinant darbuotojų gebėjimus bendrauti su įvairių kultūrų atstovais;

(b) kurti ir atnaujinti visapuses informavimo priemones, pavyzdžiui, vadovus, tinklalapius, darbuotojų įgūdžių įvairovės registrus;

(c) kurti darnias integracijos ir įvairovės valdymo organizacines struktūras bei formuoti įvairių valdžios subjektų bendradarbiavimo metodiką, leidžiančią pareigūnams greitai sužinoti kitų šalių patirtį ir praktiką ir, jei įmanoma, sujungti išteklius;

(d) stiprinti gebėjimus koordinuoti nacionalinę integracijos strategiją, skirtą trečiųjų šalių piliečiams įvairiose valdžios pakopose;

(e) sukurti ir įgyvendinti priemones, skirtas informacijai apie įvairių kategorijų trečiųjų šalių piliečių poreikius rinkti ir analizuoti vietos ir regionų lygmeniu, įskaitant trečiųjų šalių piliečių konsultavimo programas ir informacijos mainus tarp suinteresuotų subjektų, vykdant tyrimus imigrantų bendruomenėse, skirtus išsiaiškinti, kaip geriausiai patenkinti tokius poreikius.

5. Kalbant apie 3 straipsnio e dalyje nustatytą tikslą, valstybėse narėse fondas remia veiksmus, kuriais siekiama:

(a) supažindinti priimančią visuomenę su įvadinių programų, veiklos ir priėmimo programų turiniu, padariniais ir tokių programų sąveika su valstybiniais ir privačiais paslaugų teikėjais, darbdaviais, įskaitant MVĮ, švietimo ir kitomis institucijomis;

(b) skatinti migracijos ir priėmimo programų reiškinio pripažinimą priimančioje visuomenėje organizuojant visuomenės informavimo kampanijas;

(c) prisidėti organizuojant ir remiant (didelius) tarpkultūrinius populiarius renginius, skirtus konkrečioms tikslinėms grupėms ar plačiajai visuomenei, jei tokiuose renginiuose vyks tarpkultūrinis dialogas ir bus keičiamasi nuomonėmis apie daugiakultūrę visuomenę;

(d) skatinti įvairių kultūrų (jaunimo) organizacijų dialogą ir mainus;

(e) plačiau propaguoti integracijos klausimus;

(f) aktyviau įtraukti trečiųjų šalių piliečius formuojant visuomenės požiūrį į migracijos reiškinį;

(g) didinti privačių subjektų vaidmenį skatinant ir valdant įvairovę.

6. Kalbant apie 3 straipsnio f dalyje nustatytą tikslą, valstybėse narėse fondas remia veiksmus, kuriais siekiama:

(a) stiprinti pajėgumus rinkti, analizuoti ir skleisti statistinius duomenis apie trečiųjų šalių piliečių integraciją ir integracijos politiką, skirtą trečiųjų šalių piliečiams;

(b) prisidėti prie trečiųjų šalių piliečiams skirtos imigracijos ir integracijos politikos vertinimo remiant nacionalinius poveikio vertinimus, suinteresuotų šalių, pavyzdžiui, darbdavių ir švietimo įstaigų, konsultacijų ir vertinimo mechanizmus ir stebėsenos priemones;

(c) nustatyti rodiklius ir lyginamąją metodiką pažangos vertinimui nacionaliniu lygmeniu;

(d) kurti kokybiškus testus ir vertinimo sistemas privalomoms integracijos programoms;

(e) prisidėti prie priėmimo procedūrų ar įvadinių programų vertinimo remiant reprezentatyvius tyrimus tarp trečiųjų šalių piliečių, kurie pasinaudojo

programomis, ir (arba) tarp atitinkamų suinteresuotų šalių – įmonių, nevyriausybinių organizacijų ir regionų bei vietos valdžios institucijų.

5 straipsnis

Bendrijai svarbūs veiksmai

1. Komisijos iniciatyva iki 7 % fonde turimų išteklių gali būti panaudota finansuoti tarpvalstybinius veiksmus ar visai Bendrijai svarbius veiksmus („Bendrijos veiksmai“), susijusius su imigracijos ir integracijos politika, bei priemones, taikytinas 6 straipsnyje nurodytai tikslinei grupei.

2. Bendrijos veiksmai laikomi atitinkančiais reikalavimus, kai jie visų pirma:

   (a) skatina Bendrijos bendradarbiavimą įgyvendinant Bendrijos teisę ir gerą praktiką imigracijos srityje ir ir įgyvendinant gerą praktiką integracijos srityje;

   (b) remia tarpvalstybinių bendradarbiavimo tinklų ir bandomųjų projektų, pagrįstų trijose ar daugiau valstybių narių esančių įstaigų tarpvalstybine partneryste, kūrimą, kuriais siekiama skatinti naujoves, palengvinti keitimąsi patirtimi ir gera praktika bei pagerinti integracijos politikos kokybę;

   (c) remia tarpvalstybines sąmoningumo ugdymo kampanijas;

   (d) remia studijas, informacijos apie geriausią praktiką ir visus kitus fondo veiklos aspektus sklaidą ir mainus, įskaitant moderniausių technologijų naudojimą;

   (e) remia bandomuosius projektus ir tyrimus, nagrinėjančius naujų Bendrijos bendradarbiavimo formų galimybę imigracijos ir integracijos srityje bei Bendrijos teisę imigracijos srityje;

   (f) remia statistinių priemonių, metodikos ir bendrų rodiklių rengimą.

3. Metinė darbo programa, nustatanti Bendrijos veiksmų prioritetus, priimama 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

6 straipsnis

Tikslinės grupės

1. Šiame sprendime tikslines grupes sudaro:

   (a) trečiųjų šalių piliečiai, kurie yra gavę valstybės narės institucijų išduotą leidimą būti jos teritorijoje, nesvarbu, ar įsidarbinimo, savisamdos, šeimų susijungimo ar kitam tikslui, išskyrus trečiųjų šalių piliečius arba asmenis be pilietybės, kurie vertinami kaip pabėgėliai arba kuriems gali būti taikoma papildoma apsauga pagal 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvą 2004/83/EB ir

   (b) trečiųjų šalių piliečiai, kurie yra trečiosios šalies teritorijoje ir kurie, norėdami gauti valstybės narės išduotą leidimą atvykti ir būti šios valstybės narės

teritorijoje, vykdo konkrečius pasirengimo išvykti reikalavimus, numatytus nacionalinėje teisėje, įskaitant susijusius su sugebėjimu integruotis į šios valstybės narės gyvenimą.

2. Trečiosios šalies pilietis – tai asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta Sutarties 17 straipsnio 1 dalyje.

II SKYRIUS
PAGALBOS TEIKIMO PRINCIPAI

7 straipsnis

Papildomumas, nuoseklumas ir atitiktis

1. Fondas teikia pagalbą, papildančią nacionalinius, regioninius ir vietos veiksmus, į juos integruodamas Bendrijos prioritetus.

   Visų pirma norint užtikrinti, kad Bendrijos atsakas dėl trečiųjų šalių piliečių integracijos būtų nuoseklus, pagal šią priemonę finansuojami veiksmai turėtų būti konkretūs ir jie turėtų papildyti Europos socialinio fondo finansuojamus veiksmus.

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad fondo ir valstybių narių pagalba būtų suderinama su Bendrijos veikla, politikos sritimis ir prioritetais. Šis nuoseklumas visų pirma nurodomas daugiametėje programoje.

3. Fondo finansuojama veikla atitinka Sutarties nuostatas ir pagal jas priimtų aktų nuostatas.

8 straipsnis

Programavimas

1. Fondo tikslai įgyvendinami per du daugiamečio programavimo laikotarpius (2007–2010 m. ir 2011–2013 m.). Daugiamečio programavimo sistema apima prioritetus ir valdymo, sprendimų priėmimo, audito ir tvirtinimo procesą.

2. Komisijos priimtos daugiametės programos įgyvendinamos metinių programų pagrindu.

9 straipsnis

Subsidiarumas ir proporcinė intervencija

1. Už 19 ir 21 straipsniuose minimų daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą atsako valstybės narės atitinkamame teritoriniame lygmenyje pagal kiekvienai valstybei narei būdingą institucinę sistemą. Ši pareiga vykdoma vadovaujantis šiuo sprendimu.

2. Komisijos ir valstybių narių naudojamos priemonės skiriasi priklausomai nuo Bendrijos paramos, susijusios su audito nuostatomis, dydžio. Diferencijavimas taip pat taikomas vertinimo nuostatoms bei daugiamečių ir metinių programų ataskaitoms.

10 straipsnis

Įgyvendinimo būdai

1. Fondui skirtas Bendrijos biudžetas vykdomas Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 53 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta tvarka, išskyrus 5 straipsnyje minimus Bendrijos veiksmus ir 16 straipsnyje minimą techninę pagalbą. Valstybės narės ir Komisija užtikrina atitiktį gero finansų valdymo principui.

2. Komisija atlieka savo pareigą vykdyti Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą:

   (a) tikrindama, ar valstybėse narėse 31 straipsnyje nustatyta tvarka yra ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistemos;

   (b) nutraukdama arba laikinai sustabdydama visus ar dalį mokėjimų pagal 40 ir 41 straipsnius, jeigu netinkamai veikia nacionalinės valdymo ir kontrolės sistemos, ir taikydama bet kokias kitas reikalingas finansines pataisas 44 ir 45 straipsniuose nustatyta tvarka.

11 straipsnis

Papildomumas

1. Fondo parama nepakeičia viešųjų ar lygiaverčių valstybės narės išlaidų.

2. Bendradarbiaudama su kiekviena valstybe nare Komisija atlieka vidurio laikotarpio papildomumo patikrinimą iki 2012 m. gruodžio 31 d. ir *ex-post* patikrinimą iki 2015 m. gruodžio 31 d.

12 straipsnis

Partnerystė

1. Vadovaudamasi galiojančiomis nacionalinėmis normomis ir praktika, kiekviena valstybė narė sudaro partnerystę su jos paskirtomis institucijomis ir įstaigomis, būtent:

   (a) su valstybės narės paskirtomis įgyvendinimo institucijomis Europos socialinio fondo intervencijoms valdyti ir su kitomis kompetentingomis regionų, vietos, miestų bei kitomis valdžios institucijomis;

   (b) bet kokia kita atitinkama įstaiga, atstovaujančia pilietinei visuomenei ir nevyriausybinėms organizacijoms, įskaitant socialinius partnerius.

Kiekviena valstybė narė užtikrina visuotinį ir veiksmingą visų atitinkamų įstaigų dalyvavimą pagal nacionalines normas ir praktiką.

2. Partnerystė vykdoma visiškai laikantis atitinkamos kiekvienos partnerių kategorijos institucinės, teisinės ir finansinės kompetencijos.

Partnerystė apima daugiamečių programų rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą.

III SKYRIUS
FINANSINĖ STRUKTŪRA

13 straipsnis

Bendrieji ištekliai

1. Metinius asignavimus fondui tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydama finansinių perspektyvų ribų.

2. Komisija preliminariai paskirsto metinius išteklius kiekvienai valstybei narei pagal 14 straipsnyje nustatytus kriterijus.

14 straipsnis

Metinis išteklių paskirstymas reikalavimus atitinkantiems veiksmams valstybėse narėse

1. Kiekvienai valstybei narei kasmet iš fondo skiriama fiksuota 300 000 eurų suma.

Valstybėms, kurios Europos Sąjungos narėmis tapo 2004 m. gegužės 1 d., 2007–2013 m. laikotarpiui nustatoma metinė 500 000 eurų suma.

Valstybėms narėms, įstosiančioms į Europos Sąjungą 2007–2013 m., likusiai 2007–2013 m. laikotarpio daliai, pradedant nuo kitų metų po jų įstojimo, nustatoma metinė 500 000 eurų suma.

2. Likę turimi metiniai ištekliai valstybėms narėms padalijami tokiu būdu:

(a) 40 % proporcingai valstybėse narėse teisėtai gyvenančių per ankstesniųjų trejų metų laikotarpį trečiųjų šalių piliečių bendro skaičiaus vidurkiui pagal 6 straipsnį ir

(b) 60 % proporcingai trečiųjų šalių piliečių, per ankstesnių trejų metų laikotarpį gavusių valstybės narės išduotą leidimą gyventi jos teritorijoje, skaičiui pagal 6 straipsnį.

3. Tačiau atliekant 2 dalies b punkte nurodytą skaičiavimą neįtraukiamos šios asmenų kategorijos:

(a) sezoniniai darbuotojai, kaip apibrėžta šalies teisėje;

(b) trečiųjų šalių piliečiai, atvykę studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais pagal 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvą 2004/114/EB[61];

(c) trečiųjų šalių piliečiai, priimti vykdyti mokslinius tyrimus pagal 2005 m. .....Tarybos direktyvą ...../.....

(d) trečiųjų šalių piliečiai, kuriems valstybės narės institucijos atnaujino leidimą, arba kurių statusas buvo pakeistas, įskaitant trečiųjų šalių piliečius, kurie gavo ilgalaikių gyventojų statusą pagal 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvą 2003/109/EB[62].

4. Remiamasi naujausiais statistiniais duomenimis, kuriuos paskelbė Europos Bendrijų statistikos tarnyba, vadovaudamasi Bendrijos teise.

5. Kai 4 dalyje nurodytų statistinių duomenų negalima gauti, reikiamus duomenis pateikia valstybės narės.

15 straipsnis

Finansavimo struktūra

1. Fondo finansinė parama teikiama dotacijų forma.

2. Fondo remiami veiksmai bendrai finansuojami iš viešųjų arba privačių šaltinių, veiksmais nesiekiama pelno ir jie neatitinka reikalavimų finansavimui iš kitų šaltinių, numatytų Europos Bendrijų bendrajame biudžete.

3. Fondo asignavimai papildo viešąsias arba atitinkamas išlaidas, kurias valstybės narės skiria šio sprendimo reglamentuojamoms priemonėms.

4. Bendrijos parama remiamiems projektams, pagal 4 straipsnį valstybėse narėse įgyvendinamų veiksmų atveju, neviršija 50 % visų konkretaus veiksmo išlaidų.

5. Ši parama gali būti padidinta iki 60 % projektams, skirtiems konkretiems prioritetams, nustatytiems 18 straipsnyje apibrėžtose Komisijos daugiametėse gairėse.

6. Ji didinama iki 75 % valstybėse narėse, gaunančiose Sanglaudos fondo finansavimą.

7. Paprastai Bendrijos finansinė pagalba Fondo remiamiems veiksmams suteikiama ne ilgesniam nei trejų metų laikotarpiui, atsižvelgiant į reguliarias pažangos ataskaitas.

16 straipsnis

Techninė pagalba Komisijos iniciatyva

---

61 OL L 375, 2004 12 23, p. 12.
62 OL L 16, 2004 1 23, p. 44.

1. Komisijos iniciatyva ir (arba) vardu Fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, stebėsenos, administracines ir techninės paramos priemones bei vertinimo, audito ir tikrinimo priemones, būtinas šio sprendimo įgyvendinimui, jeigu jos neviršija 0,20 % fondo metinių asignavimų.

2. Šie veiksmai apima:

   (a) su fondo veikla susijusias (įskaitant bendrojo pobūdžio) studijas, įvertinimus, ekspertų ataskaitas, statistiką;

   (b) priemones, skirtas partneriams, fondo paramos gavėjams ir plačiajai visuomenei, ypač informacijos priemones;

   (c) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, tikrinimo ir įvertinimo sistemų įrengimą, eksploatavimą ir įvertinimą;

   (d) vertinimo metodų ir keitimosi informacija apie šios srities praktiką gerinimą.

17 straipsnis

Techninė pagalba valstybių narių iniciatyva

1. Konkrečios valstybės narės iniciatyva kiekvienos metinės programos atveju fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, valdymo, stebėsenos, įvertinimo, informacijos ir kontrolės priemones bei priemones, skirtas fondo naudojimo administracinių gebėjimų sustiprinimui.

2. Techninei ir administracinei pagalbai numatyta metinė suma negali viršyti 4 % bendros metinės valstybei narei skirto bendro finansavimo sumos, pridedant 30 000 eurų.

IV SKYRIUS
PROGRAMAVIMAS

18 straipsnis

Daugiamečių gairių priėmimas

1. Kiekvienam daugiamečio programavimo laikotarpiui Komisija priima strategines gaires, nustatydama struktūrą fondo intervencijai, atsižvelgdama į imigracijos ir kitų sričių, susijusių su trečiųjų šalių piliečių integracija, bendrijos teisės aktų tobulinimo ir įgyvendinimo pažangą bei į fondo finansinių išteklių preliminarų paskirstymą atitinkamam laikotarpiui.

2. Kiekvienam fondo tikslui – šiomis gairėmis visų pirma įgyvendinami Bendrijos prioritetai, siekiant paremti bendruosius pagrindinius principus.

3. Komisija priima su pirmuoju daugiamečio programavimo laikotarpiu (2007–2010 m.) susijusias gaires 2006 m. kovo 31 d., o su antruoju daugiamečio programavimo laikotarpiu (2011–2013 m.) susijusias gaires – 2010 m. kovo 31 d.

4. Strateginės gairės priimamos 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

19 straipsnis

Nacionalinių daugiamečių programų rengimas ir tvirtinimas

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienam programavimo laikotarpiui ir remdamasi 18 straipsnyje nurodytomis strateginėmis gairėmis pasiūlo daugiametės programos projektą, kuriame yra tokie elementai:

   (a) esamos padėties apie nacionalinės integracijos strategijos įgyvendinimą aprašymas, atsižvelgiant į bendruosius pagrindinius principus ir, jei tinka, atsižvelgiant į nacionalinių priėmimo ir įvadinių programų įgyvendinimą valstybėse narėse;

   (b) konkrečios valstybės narės keliamų reikalavimų, susijusių su nacionaline integracijos strategija ir, tam tikrais atvejais, priėmimo ir įvadinėmis programomis, analizė ir veiklos tikslų, skirtų šiems reikalavimams įvykdyti per daugiametės programos laikotarpį, nurodymas;

   (c) tinkamos strategijos šiems tikslams pasiekti ir jų pasiekimui taikomų prioritetų pristatymas bei veiksmų, kuriais numatoma įgyvendinti šiuos prioritetus, aprašymas;

   (d) nurodymas, ar ši strategija suderinama su kitomis regioninėmis, nacionalinėmis ir Bendrijos priemonėmis;

   (e) informacija apie prioritetus ir jų konkrečius tikslus. Šie tikslai kiekybiškai įvertinami naudojant ribotą įgyvendinimo, rezultatų ir poveikio rodiklių skaičių, atsižvelgiant į proporcingumo principą. Rodikliai turi būti tokie, kad būtų galima įvertinti pažangą pradinės situacijos atžvilgiu bei tikslų veiksmingumą įgyvendinant prioritetus;

   (f) finansavimo plano projektas, kuriame kiekvienam prioritetui ir kiekvieniems metams nustatoma siūloma fondo finansinė parama bei bendro finansavimo iš valstybės ar privačių lėšų bendra suma;

   (g) daugiametės programos įgyvendinimo nuostatos, įskaitant:

      – visų valstybės narės skiriamų institucijų, nurodytų 24 straipsnyje, paskyrimą;

      – įgyvendinimo, stebėsenos, kontrolės ir įvertinimo sistemų aprašymą, įskaitant priemonių, kurių buvo imtasi siekiant užtikrinti veiksmų suderinamumą su Europos socialinio fondo veiksmais, aprašymą;

– finansinių srautų sutelkimo ir judėjimo procedūrų apibrėžimą, siekiant užtikrinti jų skaidrumą;

– daugiametės programos viešumui užtikrinti apibrėžtas nuostatas.

2. Kiekvieną daugiametę programą valstybės narės parengia glaudžiai bendradarbiaudamos su 12 straipsnyje minimais partneriais.

3. Valstybės narės pateikia savo daugiamečių programų projektus ne vėliau kaip per keturis mėnesius po to, kai Komisija pateikė atitinkamo laikotarpio strategines gaires.

4. Komisija įvertina siūlomą daugiametę programą, atsižvelgdama į:

(a) suderinamumą su fondo tikslais ir 18 straipsnyje apibrėžtomis strateginėmis gairėmis;

(b) strategijos aktualumą, tinkamumą ir laukiamus rezultatus bei valstybės narės pasiūlytas veiklos prioritetų temas;

(c) praktinių valdymo ir kontrolės priemonių, kurias valstybė narė nustatė fondo intervencijų naudojimui, atitiktį šiame sprendime išdėstytoms nuostatoms;

(d) programos atitiktį Bendrijos teisei, visų pirma Bendrijos teisei, kuria siekiama užtikrinti laisvą asmenų judėjimą ir kartu tiesiogiai susijusias gretutines išorinių sienų kontrolei, prieglobsčio suteikimui ir imigracijai skirtas priemones.

5. Jeigu Komisija mano, kad daugiametė programa nesuderinama su strateginėmis gairėmis arba neatitinka šio sprendimo nuostatų, nustatančių valdymo ir kontrolės sistemas, ji paprašo valstybės narės atitinkamai pakeisti pasiūlytą programą.

6. Komisija kiekvieną daugiametę programą patvirtina per keturis mėnesius nuo jos oficialaus pateikimo, 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

20 straipsnis

Daugiamečių programų pakeitimas

1. Konkrečios valstybės narės arba Komisijos iniciatyva daugiametė programa peržiūrima ir prireikus keičiama likusiam programavimo laikotarpiui, siekiant geriau arba kitaip atsižvelgti į Bendrijos prioritetus, visų pirma vadovaujantis Tarybos išvadomis. Daugiametės programos gali būti peržiūrimos atsižvelgiant į įvertinimus ir (arba) iškilus įgyvendinimo sunkumams.

2. Komisija priima sprendimą, patvirtinantį daugiametės programos pakeitimą, kaip įmanoma greičiau po to, kai atitinkama valstybė narė pateikia oficialų prašymą.

21 straipsnis

Metinės programos

1. Komisijos patvirtintos daugiametės programos įgyvendinamos metinių darbo programų pagrindu.

2. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų liepos 1 d. Komisija pateikia valstybėms narėms sumų, kurios joms bus skirtos ateinančiais metais iš visų asignavimų, skirtų pagal metinę biudžeto sudarymo procedūrą, sąmatą, apskaičiuotą 14 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. valstybės narės pateikia Komisijai ateinančių metų metinės programos projektą, parengtą pagal daugiametę programą ir apimantį:

   (a) pagal metinę programą finansuotinų projektų bendrąsias atrankos taisykles;

   (b) užduočių, kurias įgyvendindama metinę programą turės atlikti atsakingoji institucija, aprašymą;

   (c) siūlomą fondo paramos suskirstymą pagal įvairius programos veiksmus ir nurodytą prašomą sumą techninei pagalbai pagal 17 straipsnį, skirtą metinei programai įgyvendinti.

4. Nagrinėdama valstybės narės pasiūlymą Komisija atsižvelgia į galutinę fondui pagal biudžeto sudarymo procedūrą skirtų asignavimų sumą ir priima sprendimą dėl finansavimo iš fondo ne vėliau kaip iki atitinkamų metų kovo 1 d. Sprendime nurodoma valstybei narei skiriama suma ir laikotarpis, per kurį galima turėti reikalavimus atitinkančių išlaidų.

V SKYRIUS
VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS

22 straipsnis

Įgyvendinimas

Komisija atsakinga už šio sprendimo įgyvendinimą ir priima reikalingas įgyvendinimo taisykles.

23 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemų bendrieji principai

Valstybių narių sukurtose daugiamečių programų valdymo ir kontrolės sistemose numatomos:

   (a) aiškiai apibrėžtos valdymo ir kontrolės įstaigų ir (arba) departamentų funkcijos ir aiškiai paskirstytos funkcijos kiekvienoje įstaigoje;

(b) aiškus funkcijų atskyrimas tarp įstaigų ir (arba) departamentų, susijusių su valdymu, išlaidų tvirtinimu ir kontrole, ir aiškus šių funkcijų atskyrimas kiekvienoje įstaigoje ir (arba) departamente;

(c) pakankami ištekliai kiekvienai įstaigai arba departamentui paskirtoms funkcijoms vykdyti fondo finansuojamų veiksmų įgyvendinimo laikotarpiu;

(d) atsakingosios institucijos ir kiekvienos įgaliotosios institucijos veiksminga vidaus kontrolės tvarka;

(e) patikimos kompiuterizuotos apskaitos, stebėsenos ir finansinės atskaitomybės sistemos;

(f) veiksminga atskaitomybės ir stebėsenos sistema, kai užduotys perduodamos atlikti kitoms institucijoms;

(g) išsamūs atliktinų funkcijų procedūriniai vadovai;

(h) veiksmingos priemonės sistemos veikimo auditui atlikti;

(i) sistemos ir procedūros, užtikrinančios pakankamą audito seką;

(j) procedūros, susijusios su pranešimais apie pažeidimus ir jų stebėsena bei su neteisėtai išmokėtų sumų išieškojimu.

24 straipsnis

Institucijų paskyrimas

1. Kiekvienai daugiametei programai valstybė narė paskiria:

(a) atsakingąją instituciją: valstybės narės veikiančią įstaigą arba valstybės narės paskirtą nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, atsakingą už fondo remiamų daugiamečių ir metinių programų valdymą, tiesiogiai palaikančią visus ryšius su Komisija;

(b) tvirtinančiąją instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo ją įgaliojusio atsakingosios institucijos departamento, valstybės narės paskirtą tvirtinti išlaidų deklaracijas ir paraiškas dėl mokėjimo prieš išsiunčiant jas Komisijai;

(c) audito instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo valstybės narės paskirtos atsakingosios institucijos įgaliojimus suteikiančio departamento ir tikrinančią, ar gerai veikia valdymo ir kontrolės sistema;

(d) kur tinkama, įgaliotąją instituciją;

(e) atitikties vertinimo įstaigą, kuri paskiriama kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai metu. Jeigu paskirtoji audito institucija turi būtinus gebėjimus ir funkcinį nepriklausomumą, Komisija gali leisti jai vykdyti

atitikties vertinimo įstaigos funkcijas. Savo veiklą ji privalo vykdyti vadovaudamasi tarptautiniais audito standartais.

2. Valstybė narė nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su šiomis institucijomis ir įstaigomis bei jų santykius su Komisija.

3. Pagal 23 straipsnio b punktą, kontrolės ir tvirtinimo funkcijas gali atlikti ta pati įstaiga arba departamentas.

4. 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima 25–29 straipsnių įgyvendinimo taisykles.

25 straipsnis

Atsakingoji institucija

1. Atsakingoji institucija gali būti pačios valstybės narės įstaiga, nacionalinė valstybės institucija, taip pat įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė ir vykdanti valstybės tarnybos pavestas funkcijas. Jeigu valstybė narė paskiria atsakingąją instituciją, kuri nėra pačios valstybės narės įstaiga, ji nustato visą jos santykius su minėta institucija reglamentuojančią tvarką ir institucijos santykius su Komisija.

2. Atsakingąja institucija paskirta įstaiga atitinka tokias minimalias sąlygas: .

(a) turi juridinio asmens statusą, išskyrus kai ji yra valstybės narės veikianti įstaiga;

(b) turi lengvam ryšių palaikymui su įvairiais vartotojais ir kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis ir Komisija reikalingą infrastruktūrą;

(c) dirba administracinėje aplinkoje, leidžiančioje jai tinkamai vykdyti savo užduotis ir išvengti interesų konflikto;

(d) turi galimybę taikyti Komisijos fondo valdymo taisykles;

(e) turi finansinius ir valdymo pajėgumus, proporcingus Bendrijos lėšų, kurias ji bus paprašyta administruoti, apimčiai;

(f) turi tinkamos profesinės kvalifikacijos ir kalbinių įgūdžių personalą administraciniam darbui tarptautinėje aplinkoje atlikti.

3. Valstybė narė teikia atsakingajai institucijai pakankamą finansavimą, kad ši galėtų tinkamai ir nepertraukiamai atlikti savo užduotis 2007–2013 m. laikotarpiu.

26 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduotys

1. Atsakingoji institucija atsakinga už veiksmingą, efektyvų ir teisingą daugiametės programos valdymą ir įgyvendinimą.

Ji visų pirma turi:

(a) tartis su atitinkamais partneriais (nevyriausybinėmis organizacijomis, vietos valdžios institucijomis, kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, socialiniais partneriais ir pan.), naudodama pagal 12 straipsnį įsteigtą partnerystę;

(b) teikti Komisijai pasiūlymus dėl 19 ir 21 straipsniuose apibrėžtų daugiamečių ir metinių programų;

(c) sukurti bendradarbiavimo mechanizmą su valstybės narės paskirtomis valdymo institucijomis, kurio tikslas – įgyvendinti Europos socialinio fondo numatytus veiksmus;

(d) organizuoti ir skelbti konkursus ir kvietimus teikti pasiūlymus;

(e) organizuoti atrankos ir sutarčių sudarymo procedūras bendram finansavimui iš fondo, laikydamasi skaidrumo, vienodo vertinimo ir dotacijų nesujungimo principų;

(f) gauti Komisijos atliekamus mokėjimus ir atlikti mokėjimus naudos gavėjams;

(g) užtikrinti bendro finansavimo iš fondo ir iš kitų atitinkamų nacionalinių ir Bendrijos finansinių priemonių nuoseklumą ir papildomumą;

(h) tikrinti bendrai finansuojamų produktų ir paslaugų atlikimą ir įsitikinti, kad už veiksmus deklaruotos išlaidos iš tiesų buvo patirtos ir atitiko Bendrijos bei nacionalines normas;

(i) užtikrinti, kad yra kompiuterizuota sistema, skirta registruoti ir laikyti kiekvieno pagal metines programas vykdomo veiksmo išsamius apskaitos duomenis, ir kad yra renkami įgyvendinimo duomenys, būtini finansų valdymui, stebėsenai, kontrolei ir įvertinimui;

(j) užtikrinti, kad naudos gavėjai ir kitos įstaigos, įgyvendinančios fondo bendrai finansuojamus veiksmus, tvarkytų arba atskirą apskaitos sistemą, arba turėtų atitinkamą apskaitos kodeksą visoms su veikla susijusioms operacijoms;

(k) užtikrinti, kad 48 straipsnyje minimų daugiamečių programų įvertinimai būtų atliekami iki šiame sprendime nustatytų galutinių terminų ir atitiktų Komisijos ir valstybės narės tarpusavyje suderintus kokybės standartus;

(l) parengti procedūras, kuriomis būtų užtikrinama, kad visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai, skirti tinkamai audito sekai užtikrinti, būtų laikomi pagal 42 straipsnyje nurodytus reikalavimus;

(m) užtikrinti, kad 29 straipsnio 1 dalyje minimam auditui atlikti audito institucija gautų visą reikiamą informaciją apie naudojamas valdymo procedūras ir iš fondo bendrai finansuojamus projektus;

(n) užtikrinti, kad tvirtinančioji institucija tvirtinimo tikslu gautų visą reikiamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų atžvilgiu;

(o) parengti ir pateikti Komisijai ataskaitas, tvirtinančiosios institucijos patvirtintas išlaidų ataskaitas ir paraiškas atlikti mokėjimus;

(p) vykdyti informavimo ir patariamąją veiklą bei paremtų veiksmų rezultatų sklaidą;

(q) bendradarbiauti su Komisija ir kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis.

2. Atsakingosios institucijos valstybėje narėje įgyvendinamų projektų valdymo veiklą galima finansuoti pagal 17 straipsnyje minimos techninės pagalbos priemones.

27 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduočių perdavimas

1. Kai visos ar dalis atsakingosios institucijos užduočių perduodamos įgaliotajai institucijai, atsakingoji institucija apibrėžia perduodamų užduočių sritį ir nustato išsamias perduotų užduočių įgyvendinimo procedūras, atitinkančias 25 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2. Šiose procedūrose numatoma reguliariai teikti atsakingajai institucijai informaciją apie veiksmingą perduotų užduočių vykdymą ir naudojamų priemonių aprašymą.

28 straipsnis

Tvirtinančioji institucija

1. Daugiametės programos tvirtinančioji institucija:

(a) patvirtina, kad:

- išlaidų ataskaita yra tiksli, gauta naudojant patikimas apskaitos sistemas ir pagrįsta patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais,

(b) deklaruotos išlaidos atitinka taikytinas Bendrijos ir nacionalines normas ir buvo patirtos atliekant veiksmus, atrinktus pagal programai taikytinus ir Bendrijos bei nacionalines normas atitinkančius kriterijus;

(c) užtikrina, kad tvirtinimo tikslui ji gavo iš atsakingosios institucijos tinkamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų ataskaitose įtrauktų išlaidų atžvilgiu;

(d) tvirtinimo tikslu atsižvelgia į kiekvieno audito, kurį atliko ar už kurį buvo atsakinga audito institucija, rezultatus;

(e) tvarko kompiuterizuotą Komisijai deklaruotų išlaidų apskaitą;

(f) užtikrina bet kokio Bendrijos finansavimo, kai dėl pastebėtų pažeidimų buvo nustatyta, jog šis buvo išmokėtas neteisėtai, o tam tikrais atvejais ir delspinigių,

išieškojimą, tvarkydama išieškotinų sumų apskaitą ir sumokėdama išieškotas sumas Komisijai, ir, kai įmanoma, išskaitydama jas iš kitos išlaidų ataskaitos.

2. Tvirtinančiosios institucijos veiklą, susijusią su projektų valstybėse narėse įgyvendinimu, galima finansuoti pagal 17 straipsnyje minimas techninės pagalbos priemones, su sąlyga, kad paisoma 24 straipsnyje nurodytų išimtinių šios institucijos teisių.

29 straipsnis

Audito institucija

1. Daugiametės programos audito institucija:

(a) užtikrina, kad kiekvienas auditas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais audito standartais ir būtų skirtas patikrinti, ar veiksmingai veikia daugiametės programos valdymo ir kontrolės sistema;

(b) užtikrina, kad veiksmai būtų audituojami pasirenkant tinkamą imties dydį deklaruotoms išlaidoms patikrinti, o pati imtis sudarytų mažiausiai 10 % visų kiekvienos metinės programos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

(c) per šešis mėnesius nuo daugiametės programos patvirtinimo pateikia Komisijai audito strategiją, kurioje nurodomos a ir b punktuose minimą auditą atliksiančios įstaigos, naudotina metodika, imčių metodas, naudotinas fondo remiamiems veiksmams audituoti, ir preliminarus audito planavimas, skirtas užtikrinti, kad pagrindiniai fondo bendro finansavimo naudos gavėjai būtų patikrinti, o auditai būtų tolygiai paskirstyti per visą programavimo laikotarpį.

2. Kai pagal šį sprendimą paskirta audito institucija taip pat yra paskirta audito institucija pagal sprendimus ....., ... ir .....[63], arba kai dviem arba daugiau iš šių fondų taikomos bendros sistemos, pagal 1 dalies c punktą galima pateikti bendrą suderintą audito strategiją.

3. Audito institucija parengia 49 straipsnio 2 dalyje nustatytos galutinės metinių programų įgyvendinimo ataskaitos projektą, kuriame yra:

(a) metinė audito ataskaita, pateikianti pagal audito strategiją atlikto metinės programos audito išvadas ir nurodanti visus programos valdymo ir kontrolės sistemose nustatytus trūkumus;

(b) nuomonė, ar valdymo ir kontrolės sistema veikė veiksmingai, kad užtikrintų pagrįstą Komisijai pateiktų išlaidų ataskaitų teisingumo garantiją ir ataskaitose nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą;

(c) deklaracija, įvertinanti paraiškos atlikti mokėjimą paskutinio balanso pagrįstumą ir galutinėje išlaidų ataskaitoje nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

---

[63] Įrašyti nuorodas į sprendimus, kuriais įsteigiamas EPF, Išorinių sienų fondas ir Grąžinimo fondas.

4. Kai 1 dalyje minimą auditą atlieka ne audito institucija, o kita įstaiga, audito institucija užtikrina, kad tokios įstaigos turėtų būtiną funkcinį nepriklausomumą, o darbas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais pripažintais audito standartais.

5. Audito institucijos arba 4 dalyje minimos įstaigos veiklą, susijusią su valstybėse narėse įgyvendinamais projektais, galima finansuoti pagal 17 straipsnyje minimas techninės pagalbos priemones, su sąlyga, kad yra paisoma 24 straipsnyje nurodytų šios institucijos išimtinių teisių.

VI SKYRIUS
KONTROLĖ

30 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės privalo užtikrinti daugiamečių ir metinių programų gerą finansinį valdymą ir pagal jas atliekamų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

2. Jos užtikrina, kad atsakingosios institucijos ir bet kokia įgaliotoji institucija, tvirtinančiosios institucijos, audito institucijos ir bet kurios kitos susijusios įstaigos gautų tinkamus nurodymus dėl 23–29 straipsniuose minimų valdymo ir kontrolės sistemų kūrimo, užtikrinant veiksmingą ir teisingą Bendrijos finansavimo naudojimą.

3. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso. Valstybės narės apie tuos pažeidimus praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie administracinių ir teismo procesų eigą.

   Kai negalima išieškoti neteisėtai naudos gavėjui išmokėtų sumų, valstybė narė atsako už prarastų sumų sugrąžinimą į Europos bendrijų biudžetą.

4. Valstybės narės visų pirma atsakingos už finansinę veiksmų kontrolę ir užtikrina, kad valdymo sistemos bei auditas būtų įgyvendinami garantuojant tinkamą ir veiksmingą Bendrijos lėšų panaudojimą. Valstybės narės pateikia Komisijai tų sistemų aprašymą.

5. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija rinkdamos 14 straipsnio įgyvendinimui reikalingus statistinius duomenis.

6. 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–5 dalių įgyvendinimo taisyklės.

31 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemos

1. Prieš priimant daugiametę programą valstybės narės užtikrina, kad veiklos programoms pagal 23–29 straipsnius būtų sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos. Jos privalo užtikrinti veiksmingą sistemų darbą programavimo laikotarpiu.

2. Valstybės narės Komisijai kartu su kiekvienu daugiametės programos projektu pateikia atsakingųjų, įgaliotųjų ir tvirtinančiųjų institucijų bei vidaus audito sistemų, veikiančių tose institucijose ir įstaigose, audito institucijos ir bet kurių kitų įstaigų, atliekančių auditą, už kurį jos yra atsakingos, sistemų, jų struktūros ir procedūrų aprašymą.

3. Per tris mėnesius nuo kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai valstybės narės pateikia atitikties įvertinimo įstaigos parengtą ataskaitą, kurioje išdėstomi sistemų įvertinimo rezultatai ir pateikiama nuomonė dėl tų sistemų atitikties 23–28 straipsniams. Jeigu nuomonėje yra išlygų, ataskaitoje nurodomi trūkumai ir jų rimtumas. Suderinusios su Komisija valstybės narės parengia planą, nustatantį korekcines priemones, kurių reikės imtis, ir tų priemonių įgyvendinimo grafiką.

4. 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–3 dalių įgyvendinimo taisyklės.

32 straipsnis

Komisijos pareigos

1. Komisija 30 straipsnyje nustatyta tvarka įsitikina, kad valstybės narės sukūrė 23–29 straipsnius atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir, remdamasi metinėmis audito ataskaitomis ir savo pačios auditu, kad sistemos sėkmingai veikia daugiamečių programų įgyvendinimo laikotarpiu.

2. Nepažeidžiant valstybių narių vykdomo audito, Komisijos pareigūnai arba įgalioti Komisijos atstovai gali atlikti auditą vietoje, kartais naudodami ir metinėse programose numatytų veiksmų auditą, ir patikrinti, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, pranešdami apie auditą ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną. Tokiame audite gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti atstovai.

3. Komisija gali reikalauti valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, įsitikinant, ar sistemos veikia teisingai, ir viena arba daugiau operacijų yra teisingos. Tokiame audite gali dalyvauti Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai.

4. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad apie fondo remiamus veiksmus būtų tinkamai informuojama, užtikrinamas veiksmų viešumas ir adekvačios paskesnės priemonės.

5. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad veiksmai atitiktų ir papildytų kitas svarbias Bendrijos politikos kryptis, priemones ir iniciatyvas.

33 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybių narių kontrolės įstaigomis

1. Komisija bendradarbiauja su daugiamečių programų audito institucijomis, koordinuodama jų atitinkamus kontrolės planus ir audito metodus ir nedelsdama

pasikeičia valdymo ir kontrolės sistemoms atlikto audito rezultatais, siekdama kiek įmanoma geriau panaudoti kontrolės išteklius ir išvengti nepagrįsto darbo dubliavimosi.

Komisija pateikia savo pastabas dėl audito strategijos, pateikiamos pagal 29 straipsnį, ne vėliau kaip per tris mėnesius arba pirmame susitikime po audito strategijos gavimo.

2. Formuodama savo pačios audito strategiją Komisija nustato tokias daugiametes programas:

(a) kurios be išlygų atitinka pagal 31 straipsnį sukurtą sistemą arba kurioms išlygos buvo pašalintos panaudojus korekcines priemones, ir

(b) kurių audito institucijos audito strategija pagal 29 straipsnį yra patenkinama arba kada remiantis Komisijos ir valstybės narės audito rezultatais buvo gauta pagrįsta garantija, jog valdymo ir kontrolės sistemos veikia veiksmingai.

Tų programų atveju Komisija gali informuoti suinteresuotas valstybes nares, kad dėl deklaruotų išlaidų teisingumo, teisėtumo ir taisyklingumo ji iš esmės pasikliaus audito institucijos nuomone, o savo pačios auditą vietoje ji atliks tik ypatingomis aplinkybėmis.

VII SKYRIUS
FINANSŲ VALDYMAS

34 straipsnis

Atitikimas reikalavimams – išlaidų deklaracijos

1. Visose išlaidų deklaracijose nurodoma išlaidų, kurias patyrė naudos gavėjai, įgyvendindami veiksmus, suma ir atitinkamai gauta valstybės ar privati parama.

2. Išlaidos atitinka naudos gavėjų atliktus mokėjimus. Išlaidos pagrindžiamos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais.

3. Išlaidas galima laikyti atitinkančiomis fondo paramos reikalavimus tik tada, jeigu mokėjimai buvo atlikti ne anksčiau kaip iki 21 straipsnio 4 dalyje nurodytame Komisijos sprendime dėl bendro finansavimo nurodytų metų sausio 1 d. Bendrai finansuojami veiksmai negali būti užbaigti iki jų atitikimo finansavimo reikalavimams pradžios.

4. Fondo paramos reikalavimų neatitinka tokios išlaidos:

– PVM;

– skolos palūkanos;

– žemės įsigijimas už sumą, viršijančią 10 % visų atitinkamos veiklos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

– būstas.

5. Taisyklės, reglamentuojančios išlaidų, skirtų pagal 4 straipsnį įgyvendintiems veiksmams, fondo bendrai finansuojamiems valstybėse narėse, atitikimą reikalavimams priimamos 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

35 straipsnis

Mokėjimo naudos gavėjams visuma

Valstybės narės įsitikina, ar atsakingoji institucija užtikrino, kad naudos gavėjai kiek įmanoma greičiau gautų visą paramos sumą iš valstybės lėšų. Neišskaitomos ir neatskaitomos jokios sumos ir neskaičiuojamas joks kitas konkretus mokestis ar kitas tolygaus poveikio mokestis, kuris sumažintų tas sumas naudos gavėjams.

36 straipsnis

Euro naudojimas

Visos Komisijos finansavimo sprendimuose, Komisijos įsipareigojimuose ir atliekamuose mokėjimuose minimos sumos ir patvirtintų išlaidų sumos bei prašymai atlikti mokėjimą, gauti iš valstybių narių, pateikiami ir atliekami eurais.

37 straipsnis

Įsipareigojimai

Bendrijos biudžetiniai įsipareigojimai prisiimami kiekvienais metais remiantis 21 straipsnio 4 dalyje minimu Komisijos sprendimu dėl finansavimo.

38 straipsnis

Mokėjimai – Išankstinis mokėjimas

1. Komisija fondų paramos mokėjimus atlieka pagal biudžetinius įsipareigojimus.

2. Mokėjimai atliekami išankstinio mokėjimo ir likučio išmokos forma. Mokėjimai atliekami valstybės narės paskirtai atsakingajai institucijai.

3. Išankstinis mokėjimas, lygus 50 % Komisijos metiniu sprendimu dėl fondo finansavimo paskirtos sumos, atliekamas valstybei narei per šešiasdešimt dienų nuo sprendimo dėl finansavimo priėmimo.

4. Antrasis išankstinis mokėjimas atliekamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių po to, kai Komisija patvirtina metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitą ir patvirtintą išlaidų ataskaitą, parengtą pagal 28 straipsnio a punktą ir 34 straipsnį. Šis

mokėjimas lygus mažiausiai 70 % pradinio mokėjimo sumos. Antro Komisijos atliekamo išankstinio mokėjimo suma neviršija 50 % bendros sumos, skirtos bendro finansavimo sprendimu, arba bet kuriuo atveju valstybės narės pagal metinę programą atrinktiems projektams skirtų Bendrijos lėšų sumos likučio, atėmus pirmojo išankstinio mokėjimo sumą.

5. Išankstinių mokėjimų palūkanos skiriamos atitinkamai programai ir turi būti išskaitytos iš galutinėje išlaidų ataskaitoje deklaruotų viešųjų išlaidų sumos.

6. Išankstiniu mokėjimu sumokėtos sumos išskaitomos iš sąskaitų užbaigus metinę programą.

39 straipsnis

Likučio išmokos

1 Komisija išmoka likutį, jeigu ji per devynis mėnesius iki metiniu sprendimu dėl fondo bendro finansavimo nustatyto išlaidų atitikimo reikalavimams termino pabaigos gauna tokius dokumentus:

(a) patvirtintą išlaidų deklaraciją ir prašymą išmokėti likutį arba grąžinamų išlaidų deklaraciją, tinkamai parengtą pagal 28 straipsnio a punktą ir 34 straipsnį;

(b) metinės programos galutinio įgyvendinimo ataskaitą, įskaitant 50 straipsnyje nustatytą informaciją;

(c) audito ataskaitą, nuomonę ir deklaraciją, numatytas 29 straipsnio 3 dalyje.

Likučio išmokėjimas priklauso nuo to, ar priimama galutinė įgyvendinimo ataskaita ir prašymo išmokėti likutį pagrįstumo ataskaita.

2. Jeigu atsakingoji institucija nepateikia 1 dalyje nurodytų dokumentų iki nustatyto termino ir priimtina forma, Komisija kitaip panaudoja bet kurią atitinkamos metinės programos biudžetinio įsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam mokėjimui.

3. 2 dalyje nustatyta automatinio anuliavimo procedūra laikinai sustabdoma atitinkamų projektų sumai, kai valstybės narės lygiu 1 dalyje nustatytų dokumentų pateikimo laiku vyksta teismo procesas ar administracine tvarka nagrinėjamas skundas, turintis sustabdomąjį poveikį. Valstybė narė pateiktoje dalinėje baigiamojoje ataskaitoje pateikia išsamią informaciją apie tokius projektus ir kas 6 mėnesius siunčia tiems projektams parengtas pažangos ataskaitas. Per 3 mėnesius nuo teismo proceso ar skundo nagrinėjimo administracine tvarka pabaigos valstybė narė pateikia 1 dalyje numatytus dokumentus atitinkamiems projektams.

4. 1 dalyje minimas devynių mėnesių laikotarpis atidedamas, jeigu Komisija priima sprendimą, laikinai sustabdantį bendro finansavimo mokėjimus atitinkamai metinei programai pagal 41 straipsnio nuostatas. Laikotarpis vėl pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai valstybei narei pranešama apie 41 straipsnio 3 dalyje minimą Komisijos sprendimą.

5. Nepažeidžiant 40 straipsnio nuostatų, Komisija per šešis mėnesius nuo 1 dalyje minimų dokumentų gavimo informuoja valstybę narę apie išlaidų, kurias Komisijos nuomone gali padengti fondas, dydį ir bet kokias finansines pataisas, reikalingas dėl skirtumo tarp deklaruotų išlaidų ir mokėtinomis fondui pripažintų išlaidų. Valstybė narė savo pastabas turi pateikti per tris mėnesius.

6. Per tris mėnesius nuo valstybės narės pastabų gavimo Komisija nusprendžia, kokią išlaidų sumą turėtų padengti fondas, ir išieško likutį, atsirandantį dėl skirtumo tarp galutinių pripažintų išlaidų ir valstybėms narėms jau sumokėtų sumų.

7. Priklausomai nuo turimo finansavimo Komisija išmoka likutį ne vėliau kaip per šešiasdešimt dienų nuo tos dienos, kai ji priima pirmiau esančioje pirmoje dalyje minėtus dokumentus. Biudžetinio įsipareigojimo likutis gali būti atšauktas per šešis mėnesius nuo mokėjimo.

40 straipsnis

Laikinas mokėjimo termino atidėjimas

1. Pareigūnas, kuriam perduoti įgaliojimai, laikinai atideda mokėjimo terminą pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei iškyla abejonių dėl tinkamo valdymo ir kontrolės sistemų veikimo arba jei įgaliojimus turinčiam pareigūnui vykdant metinės peržiūros pastabų stebėseną prireikia papildomos informacijos iš nacionalinių institucijų, arba jei jis įtaria, kad pateiktose išlaidų deklaracijose yra nustatyta didelių pažeidimų arba galima daryti prielaidą, kad jų yra.

   Komisija nedelsdama apie laikino atidėjimo priežastis informuoja atitinkamą valstybę narę ir atsakingąją instituciją. Valstybė narė imasi būtinų priemonių kiek įmanoma greičiau ištaisyti situaciją.

2. Maksimalus šešių mėnesių laikotarpis pratęsiamas kitam maksimaliam šešių mėnesių laikotarpiui, jeigu aišku, jog būtina priimti sprendimą pagal 41 ir 44 straipsnius.

41 straipsnis

Laikinas mokėjimų sustabdymas

1. Komisija gali laikinai sustabdyti visas arba dalį išankstinio finansavimo ir likučio išmokų, kai:

   (a) yra rimtas programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumas, kuris daro įtaką mokėjimų patvirtinimo procedūros patikimumui ir dėl kurio nebuvo imtasi korekcinių priemonių, arba

   (b) išlaidos, nurodytos patvirtintoje išlaidų ataskaitoje, yra susijusios su rimtu pažeidimu, kuris nebuvo ištaisytas, arba

   (c) valstybė narė nesilaikė savo įsipareigojimų, nustatytų 30 ir 31 straipsniuose.

2. Komisija gali nuspręsti laikinai sustabdyti išankstinio mokėjimo ir likučio išmokas po to, kai suteikia valstybei narei galimybę per tris mėnesius pateikti savo pastabas.

3. Komisija baigia laikiną išankstinio mokėjimo ir likučio išmokų sustabdymą nusprendusi, kad valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, kad laikinas sustabdymas būtų panaikintas.

4. Jeigu valstybė narė nesiima reikalingų priemonių, Komisija gali priimti sprendimą sumažinti grynąją sumą arba anuliuoti Bendrijos paramą metinei programai pagal 45 straipsnį.

42 straipsnis

Dokumentų saugojimas

Kiekvienoje valstybėje narėje atsakingoji institucija užtikrina, kad visi patvirtinamieji dokumentai, susiję su atitinkamos metinės programos išlaidomis ir auditu, būtų laikomi taip, kad su jais galėtų susipažinti Komisija ir Audito Rūmai.

Nepažeidžiant valstybės pagalbos teikimą reglamentuojančių normų dokumentai laikomi taip, kad su jais būtų galima susipažinti, mažiausiai trejus metus po metinės programos pabaigos. Šio laikotarpio skaičiavimas gali nutrūkti, jeigu vyksta teismo procesas arba Komisijos prašymu, kuriame nurodytos priežastys.

Laikomi dokumentų originalai arba patvirtintos originalų kopijos visuotinai pripažintose duomenų laikmenose.

VIII SKYRIUS

FINANSINĖS PATAISOS

43 straipsnis

Valstybių narių daromos Valstybių narių daromos finansinės pataisos

1. Nepažeisdamos Komisijos įsipareigojimų dėl Europos Bendrijų biudžeto vykdymo, valstybės narės pirmiausia atsako už pažeidimų tyrimą. Gavusios įrodymų apie bet kokį didesnį pasikeitimą, turintį poveikio paramos panaudojimo arba kontrolės pobūdžiui ar reikalavimams, jos padaro būtinas finansines pataisas.

2. Valstybė narė daro būtinas finansines pataisas dėl nustatytų pavienių arba sisteminių pažeidimų vykdant veiksmus ar metines programas. Valstybės narės daromomis pataisomis išieškomas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį bei sunkumą ir į fondo patirtą finansinį nuostolį.

3. Valstybės narės į savo metinę ataskaitą, siunčiamą Komisijai pagal 49 straipsnio 2 dalį, įtraukia konkrečiai metinei programai skirtų pradėtų vykdyti atšaukimo procedūrų sąrašą.

Valstybės narės daromomis pataisomis atšaukiamas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis ir, jei per atitinkamos valstybės narės nustatytą laiką ši suma negrąžinama, mokamos palūkanos dėl įsipareigojimų nevykdymo, kurių norma nustatyta 46 straipsnio 2 dalyje.

4. Jei yra sisteminių pažeidimų, valstybė narė vykdo tyrimą, apimantį visas operacijas, kurioms jie galėjo turėti poveikio.

44 straipsnis

Komisijos atliekamas sąskaitų auditas ir daromos finansinės pataisos

1. Nepažeisdami Audito Rūmų įgaliojimų arba patikrinimų, kuriuos atlieka valstybės narės pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali vykdyti fondo finansuojamų operacijų ir valdymo bei kontrolės sistemų patikrinimus vietoje, įskaitant atrankinius patikrinimus, prieš tai pranešę bent jau prieš vieną darbo dieną. Komisija atitinkamą valstybę narę įspėja iš anksto, kad gautų visą reikalingą pagalbą. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai.

   Komisija gali reikalauti atitinkamos valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, kad įsitikintų, jog vienas ar daugiau sandorių yra teisingi. Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali dalyvauti atliekant tokius patikrinimus.

2. Jei, baigusi būtinus patikrinimus, Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nevykdo savo įsipareigojimų pagal 30 straipsnį, ji sustabdo išankstinį arba galutinį mokėjimą pagal 41 straipsnį.

45 straipsnis

Pataisų kriterijai

1. Jei per 41 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį valstybė narė nepadaro pataisų ir jei nepasiektas susitarimas, Komisija gali nuspręsti per tris mėnesius atšaukti dalį arba visą Bendrijos įnašą į metinę programą tuo atveju, kai ji padaro išvadą, kad:

   (a) yra didelių trūkumų programos valdymo ir kontrolės sistemoje, dėl kurių jau sumokėtam Bendrijos įnašui į programą iškilo pavojus;

   (b) patvirtintoje išlaidų atskaitoje išlaidos nurodytos neteisingai ir valstybė narė jų neištaisė prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį;

   (c) valstybė narė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal 29 straipsnį prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį.

   Komisija priima sprendimą atsižvelgusi į valstybės narės pateiktas pastabas.

2. Atsižvelgdama į pažeidimo sisteminį pobūdį, Komisija savo finansines pataisas daro kiekvienu atskiru nustatyto pažeidimo atveju, norėdama nuspręsti, ar taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotą pataisą. Jei pažeidimas susijęs su išlaidų ataskaita, kuriai

anksčiau metinėje ataskaitoje buvo suteikta neabejotina garantija pagal 29 straipsnio 3 dalies b punktą, bus galima daryti prielaidą, kad egzistuoja sisteminė problema, kuriai reikia taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotas pataisas, išskyrus tuos atvejus, kai valstybė narė per tris mėnesius gali pateikti įrodymų šiai prielaidai atmesti.

3. Priimdama sprendimą dėl pataisų sumos dydžio, Komisija atsižvelgia į pažeidimo svarbą ir atitinkamos metinės programos netikslumų mastą bei finansinį poveikį.

4. Kai Komisija savo poziciją grindžia ne jos tarnybose dirbančių auditorių nustatytais faktais, ji, išanalizavusi konkrečios valstybės narės panaudotas priemones pagal 31 straipsnį, pastebėtų pažeidimų ataskaitas ir valstybės narės pateiktus atsakymus, padaro išvadas dėl finansinių padarinių.

46 straipsnis

Grąžinimas

1. Bet koks grąžinimas Komisijos naudai atliekamas iki nustatytos dienos, kuri nurodyta vykdomajame rašte sumoms išieškoti, kuris sudaromas pagal Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002[64] 72 straipsnį. Šis terminas yra paskutinė antrojo mėnesio diena po vykdomojo rašto išdavimo.

2. Dėl bet kokio vėlavimo vykdant grąžinimą mokamos palūkanos dėl pavėluoto mokėjimo, pradedant nustatytu terminu ir baigiant faktinio mokėjimo diena. Taikoma palūkanų norma yra ta, kurią taiko Europos centrinis bankas savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, ir kuri paskelbta Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje, galiojusi to mėnesio, kurį sueina susigrąžinimo terminas, pirmą kalendorinę dieną, padidinus jį trimis su puse procento.“

47 straipsnis

Valstybių narių įsipareigojimai

Komisijos padaryta finansinė pataisa neapriboja valstybės narės įsipareigojimo vykdyti išieškojimą pagal 45 straipsnį.

IX SKYRIUS
STEBĖSENA, ĮVERTINIMAS IR ATASKAITOS

48 straipsnis

Stebėsena ir įvertinimas

1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis vykdo nuolatinę fondo veiklos stebėseną.

---

64 OL L 248, 2002 9 16.

2. Komisija nuolatos vertina fondo veiklą kartu su valstybėmis narėmis, siekdama įvertinti veiksmų tinkamumą, veiksmingumą ir poveikį, atsižvelgiant į 2 straipsnyje nurodytus tikslus.

3. Komisija taip pat nagrinėja, kaip fondo veiksmai papildo atitinkamų Bendrijos politikos krypčių, priemonių ir iniciatyvų veiksmus.

49 straipsnis

Ataskaitos

1. Kiekvienos valstybės narės atsakinga institucija imasi būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad bus vykdoma projekto stebėsena ir atliktas įvertinimas.

Šiam tikslui susitarimuose ir sutartyse, kuriuos ji sudaro su už veiksmų įgyvendinimą atsakingomis organizacijomis, turi būti straipsniai, numatantys įsipareigojimą teikti nuolatines ir išsamias ataskaitas apie pažangą įgyvendinant ir užbaigiant įgyvendinti nustatytus tikslus.

2. Ne vėliau kaip praėjus devyniems mėnesiams po termino iki kurio turi būti padarytos reikalavimus atitinkančios išlaidos, ir kuris yra nustatytas sprendime dėl bendro finansavimo kiekvienoje metinėje programoje, atsakinga institucija Komisijai pateikia galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir galutinę išlaidų deklaraciją kaip numatyta 34 straipsnyje.

3. Valstybės narės Komisijai pateikia:

(a) ne vėliau kaip iki 2010 m. birželio 30 d. – vertinimo ataskaitą apie bendrai su fondu finansuojamų veiksmų įgyvendinimą;

(b) atitinkamai ne vėliau kaip iki 2012 m. birželio 30 d. (2007–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. birželio 30 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) – įvertinimo ataskaitą apie bendrai su fondu finansuojamų veiksmų rezultatus ir poveikį.

4. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia:

(a) ne vėliau kaip iki 2009 m. birželio 30 d. – ataskaitą apie 14 straipsnyje nustatytų kriterijų taikymą skirstant metinius išteklius valstybėms narėms kartu su pasiūlymais dėl pakeitimų, jei manoma, kad tai yra būtina;

(b) ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d. – tarpinę ataskaitą apie pasiektus rezultatus ir kiekybinius bei kokybinius fondo naudojimo aspektus kartu su pasiūlymu apie tolesnę fondo plėtrą;

(c) atitinkamai ne vėliau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d. (2007–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. gruodžio 31 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) – *ex-post* įvertinimo ataskaitą.

50 straipsnis

Galutinė metinė ataskaita

1. Siekiant susidaryti aiškią nuomonę apie metinių ir daugiamečių programų įgyvendinimą, 49 straipsnio 2 dalyje nurodytose ataskaitose pateikiama ši informacija:

   (a) apie metinės programos įgyvendinimo finansinį ir veiklos aspektą;

   (b) apie pažangą, pasiektą įgyvendinant daugiametę programą ir jos prioritetus palyginti su konkrečiais, besikeičiančiais tikslais, kartu su fizinių ir įgyvendinimo veiksnių, rezultatų ir kiekvieno prioriteto poveikio kiekybiniu vertinimu, jei ir kai galima tokį kiekybinį vertinimą pateikti;

   (c) apie veiksmus, kurių ėmėsi atsakingoji institucija, siekdama užtikrinti įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, visų pirma:

   – stebėsenos ir vertinimo priemones, įskaitant susitarimus dėl duomenų rinkimo;

   – bet kurių svarbių problemų, su kuriomis buvo susidurta įgyvendinant veiklos programą, trumpą išdėstymą ir priemones, kurių buvo imtasi;

   – naudotą techninę pagalbą;

   – priemones, kurių buvo imtasi siekiant pateikti informaciją apie metines ir daugiametes programas ir jas paskelbti.

2. Laikoma, kad ataskaitos yra priimtinos, kai jose yra visa 1 straipsnio dalyje nurodyta informacija. Komisija per du mėnesius priima sprendimą dėl atsakingosios institucijos pateiktos metinės įgyvendinimo ataskaitos turinio. Jei Komisija iki nustatyto laiko nepateikia atsakymo, ataskaita laikoma priimta.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

51 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda bendrasis Solidarumo ir migracijos srautų valdymo komitetas, įsteigtas vadovaujantis sprendimu dėl išorinių sienų fondo įsteigimo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą 2007–2013 m. laikotarpiui …/…..[65] (toliau – komitetas).

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai.

---

[65] Įterpti nuorodas į sprendimus, kuriais įsteigiamas EPF, Išorinių sienų fondas ir Grąžinimo fondas.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

52 straipsnis

Peržiūra

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, ne vėliau kaip iki 2013 m. birželio 30 d. peržiūri šį sprendimą.

53 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.

54 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Tarybos vardu
Pirmininkas

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. SOLIDARUMO PLĖTRA NETEISĖTAI ESANČIŲ TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIŲ GRĄŽINIMO SRITYJE

1.1. Problemos išdėstymas ir analizė

Labai svarbu grąžinti trečiųjų šalių piliečius, kurie neatitinka arba daugiau nebeatitinka atvykimo, buvimo arba gyvenimo Europos Sąjungos valstybių narių teritorijose sąlygų, kadangi jie į jas atvyko neteisėtai arba pasibaigė jų viza ar leidimas gyventi, arba jų prieglobsčio prašymas galiausiai buvo atmestas.

Tai labai svarbu siekiant užtikrinti, kad nebūtų pakenkta leidimo įvažiuoti politikai ir siekiant užtikrinti teisinės valstybės principo, kuris yra sudėtinis laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės elementas, įgyvendinimą.

Tačiau praktiškai įgyvendinti grąžinimo politiką yra labai sudėtinga, ypač valstybėms narėms, turinčioms palyginti žemą BVP ir nedaug patirties. Grąžinimo valdymas yra sudėtingas procesas, reikalaujantis užmegzti gerus darbo santykius su grąžinimo valstybėmis ir tuo pačiu metu išlaikyti pusiausvyrą tarp asmens teisių ir humanistinių aspektų bei valstybės teisėsaugos interesų. Neteisėtoms situacijoms dažnai *de facto* leidžiama tęstis ir valstybės narės dažnai patiria dideles ir nesibaigiančias išlaidas ilgam laikui sulaikydamos atitinkamus asmenis bei įsitraukdamos į ilgus teisinius ginčus dėl jų išsiuntimo.

Neteisėtos imigracijos mažinimas taikant veiksmingą grąžinimo politiką yra visų valstybių narių rūpestis. Teritorijoje be vidaus sienų asmenys iš esmės gali judėti nevaržomai. Neteisėto buvimo toleravimas vienoje valstybėje narėje gali neigiamai paveikti kovą su neteisėtu darbu visoje ES, kas savo ruožtu gali dar labiau paskatinti neteisėtą imigraciją į ES. Priešingai, veiksminga grąžinimo politika visoje ES galėtų turėti teigiamą poveikį bendros imigracijos politikos patikimumui ir padėti padidinti palankumą teisėtai valstybėse narėse esantiems trečiųjų šalių piliečiams.

1.2. Žingsnis į priekį

Atsižvelgiant į sunkumų mastą, valstybėms narėms daug geriau pavyks juos įveikti, jei jos veiks išvien, o ne pavieniui, ypač jei jos vadovausis modeliais, kuriais remiantis keliose valstybėse narėse buvo įgyvendinta sėkminga bet sąžininga grąžinimo politika, ypač „integruoto grąžinimo valdymo“ koncepcija, kuria siekiama iki minimumo sumažinti riziką ir kliūtis.

Įgyvendinusios sėkminga patirtimi pagrįstą praktiką nacionaliniu lygmeniu, valstybės narės taip pat galėtų apsikeisti išsamesne informacija apie grąžinimo valdymo procesus, žmones, dėl kurių išsiuntimo buvo priimti sprendimai, apie patirtį įgyvendinant įvairias priemones ir paskatas, kuriomis skatinamas savanoriškas grįžimas, bei sąlygas trečiose šalyse. Galiausiai, valstybės narės galėtų labiau dalytis grąžinimo operacijų ir pagalbos šiose šalyse prieš ir po grąžinimo išlaidas.

Tačiau tai turi būti paremta bendru supratimu, kas gali būti grąžinamas, ir kaip reikia įgyvendinti grąžinimo politiką. Šiuo metu Komisija rengia Direktyvos dėl bendrų procedūrų standartų valstybėse narėse grąžinant neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius pasiūlymą.

Direktyva nustatys vienodas grąžinimo procedūrų sąlygas ES. Tokie standartai negali išspręsti nustatytų problemų grąžinimo politikos įgyvendinimo veiksmingumo požiūriu, tačiau jie bus dar viena svarbi nuoseklios ir visapusiškos ES grąžinimo politikos dalis.

Be to, fondo remiami veiksmai turėtų būti įgyvendinami vadovaujantis žmogaus teisių standartais.

Hagos programoje Europos Vadovų Taryba paragino įsteigti Grąžinimo fondą.

1.3. Fondo tikslai

Pagrindiniai fondo tikslai yra šie:

- valstybių narių integruoto grąžinimo valdymo įvedimas ir tokio valdymo organizavimo ir įgyvendinimo tobulinimas;

- valstybių narių bendradarbiavimo stiprinimas integruoto grąžinimo valdymo ir jo įgyvendinimo srityje;

- veiksmingo ir vienodo bendrų grąžinimo standartų taikymo skatinimas pagal šios srities politikos plėtrą.

Iš esmės, fondas remtų tiek imigrantų, tiek prieglobsčio prašytojų, kurių atžvilgiu buvo priimtas neigiamas sprendimas, grąžinimą.

Grąžinimo priemonių prieglobsčio negavusiems prieglobsčio prašytojams finansavimas iš Europos pabėgėlių fondo nebeatitinka reikalavimų tik nuo 2008 m. sausio 1 d., tokiu būdu leidžiant iki galo įgyvendinti pirmąjį dabartinio sprendimo daugiamečio programavimo ciklą.

Šiais metais Komisija inicijuos parengiamuosius veiksmus grąžinimo srityje. Parengiamieji veiksmai bus įgyvendinami 2005 ir 2006 m. Kad būtų atsižvelgta į kaip galima daugiau (pirmųjų) šių parengiamųjų veiksmų rezultatų, siūloma fondo naudojimą pradėti tik 2008 m. Todėl 2007 m. finansavimas nenumatytas.

2. TEISINIS PAGRINDAS IR POLITIKOS PRIEMONĖS PAGRINDIMAS

2.1. Teisinio pagrindo pasirinkimas

Siūlomas šio Tarybos sprendimo teisinis pagrindas yra 63 straipsnio 3 dalies b punktas, nes šiame teisės akte kalbama apie „imigracijos politikos priemones“, susijusias su „neteisėta imigracija ir neteisėtu apsigyvenimu, įskaitant neteisėtai gyvenančių asmenų repatriaciją“.

Remiantis su 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu, nustatančiu tam tikrų sričių, numatytų Europos bendrijos steigimo sutarties 3 dalies IV antraštinėje dalyje, reglamentavimą laikantis tos Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos (2004/927/EB), Taryba laikosi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos priimdama priemones, numatytas 63 straipsnio 2 dalies b punkte.

Kadangi pasiūlymas remiasi Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštine dalimi (Vizų, prieglobsčio, imigracijos ir kitos su laisvu asmenų judėjimu susijusios politikos sritys), jis turi būti pateiktas ir priimtas laikantis prie Amsterdamo sutarties pridėtų protokolų dėl Jungtinės

Karalystės, Airijos ir Danijos pozicijos. Jungtinė Karalystė ir Airija dėl šios priemonės turi galimybę rinktis. Danija nedalyvaus priimant šį sprendimą, jos šis sprendimas nesaisto ir ji neprivalo jo taikyti.

Solidarumo išraiška skiriant išteklius

Išteklių skyrimo valstybėms narėms metodika būtų panaši į numatytąją Tarybos sprendime dėl EPF steigimo 2005–2010 m.

Pirma, norint parodyti, kad daugeliui valstybių narių (ir ypač naujosioms valstybėms narėms) reikės tam tikrų struktūrinių investicijų, siekiant sėkmingai grąžinti neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius, kiekvienais metais valstybėms narėms bus skiriama nustatyto dydžio suma. Ši suma 2008–2013 m. bus didesnė valstybėms, kurios 2004 m. gegužės 1 d. tapo Europos Sąjungos narėmis. Be to, valstybės narės, įstojusios į Europos Sąjungą 2008–2013 m., šiuo laikotarpiu (2008–2013 m.) pradedant nuo kitų metų po jų įstojimo, taip pat gaus didesnę sumą.

Antra, siekiant išreikšti solidarumą, didžioji dalis valstybėms narėms skirtų lėšų bus skiriamos remiantis paskirstymo būdu, pagrįstu santykine valstybių narių našta, susijusia su grąžinimo valdymu. Paskirstymo būdas remiasi dviem komponentais – vienas yra susijęs su trečiųjų šalių piliečių, kurių atžvilgiu priimtas sprendimas dėl grąžinimo, įpareigojantis juos ir (arba) pranešantis jiems apie prievolę išvykti iš valstybės narės teritorijos, skaičiumi, kitas – su sėkmingai įgyvendintais grąžinimais. Apskaičiuojant pirmąjį komponentą bus sudedamas trečiųjų šalių piliečių, kurių atžvilgiu toks sprendimas buvo priimtas per praėjusius trejus metus, bendras skaičius. Šis bendras skaičius apytiksliai atitiks asmenų, dėl kurių valdžios institucijos svarsto, ar jie turės būti išsiųsti per nurodytą orientacinį laikotarpį, skaičių. Galiausiai uždelsimas tarp sprendimo ir realaus išvykimo yra dažnai neišvengiamas – pačiam išsiuntimui įvykdyti (sprendimo grąžinti įvykdymui) kai kuriose valstybėse narėse gali reikėti priimti specialų sprendimą ir (arba) taikyti specialius procesinius veiksmus (įskaitant, prireikus sulaikymą iki išsiuntimo). Antrasis komponentas lygus sėkmingai įgyvendintų grąžinimų skaičiui. Tokiu būdu bus sukurtas vidinis mechanizmas, skatinantis valstybes nares investuoti ir gerinti grąžinimo valdymą bei prisidėti prie neteisėtos imigracijos mažinimo visoje ES. Kadangi pagrindinis dėmesys turėtų būti skiriamas būsimoms pastangoms, santykis tarp dviejų komponentų turėtų atitinkamai būti 70 % – 30 %.

Asmenų, kurių atžvilgiu priimtas sprendimas dėl grąžinimo, kategorijos sąvokos apibrėžimas iš esmės turėtų sutapti su šios kategorijos sąvokos apibrėžimu būsimoje Tarybos direktyvoje.

Į šios sąvokos apibrėžimą siūloma neįtraukti trečiųjų šalių piliečių, kuriems buvo neleista atvykti į VN tranzito zoną, kadangi galima daryti išvadą, kad šie asmenys niekada nebuvo atvykę į ES teritoriją ir kad jiems nebūtinai taikomas pirmiau minėtos būsimos Tarybos direktyvos režimas, tuo tarpu jų realiam grįžimui paprastai taikomos kitos priemonės.

Tai neapriboja valstybių narių galimybių nukreipti finansavimą veiksmams, kurie pagal fondo tikslus (taip pat) apimtų šią asmenų kategoriją. Tas pats principas taikomas savanoriškam trečiųjų šalių piliečių, nepateikusių prieglobsčio prašymo ir (dar) neteisėtai nesančių valstybės narės teritorijoje, grįžimui.

2.2. Fondo veiksmai

Atsižvelgdama į bendruosius fondo tikslus – prisidėti prie integruoto grąžinimo valdymu pagrįstos grąžinimo politikos įgyvendinimo, Komisija siūlo fondą naudoti daugiausia taikant pasidalijamąjį valdymą su valstybėmis narėmis. Tai leis teikti finansinę paramą, skirtą atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės konkrečią situaciją ir poreikius.

Be to, siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos pačiu veiksmingiausiu būdu, pasiūlyme pateikiamos labai išsamios nuostatos dėl siektinų veiklos tikslų bei veiksmų, kurie nurodomi kaip prisidedantys prie šių tikslų, rūšių.

3. ĮVERTINIMAS

Ligi šiol lėšos administraciniam bendradarbiavimui grąžinimo srityje (ARGO programa) remti buvo skiriamos tik Bendrijos lygmenyje. Šie veiksmai daugiausia dėmesio skyrė geriausios praktikos tyrimams ir keitimuisi tokia informacija tarp valdžios institucijų ir kitų suinteresuotų šalių, pavyzdžiui, TMO.

Komisija atliko *ex ante* įvertinimą, kuris pridedamas prie šio pasiūlymo.

4. SUBSIDIARUMAS IR PROPORCINGUMAS

Subsidiarumas

Išlieka galioti pagrindinis principas – valstybių narių pareiga kurti ir įgyvendinti grąžinimo valdymą visose jo srityse. Todėl pagrindiniu investicijų ir suplanuotų išlaidų šaltiniu ir toliau lieka nacionaliniai biudžetai. Tačiau, nacionalines pastangas įgyvendinti integruoto grąžinimo valdymo principą pagal bendrus standartus gali paremti fondas, atsižvelgiant į šios politikos poveikį kitoms valstybėms narėms. Todėl remtinus veiksmus reikia aiškiai nustatyti ir susieti su objektyviomis sąlygomis atskirose valstybėse bei sukurti pridėtinę vertę visai Bendrijai.

Proporcingumas

Sprendimas leis teikti finansinę fondo paramą grupei veiksmų, savo veikla prisidedančių prie kelių nustatytų konkrečių tikslų, tuo pat metu leidžiant valstybėms narėms pasirinkti veiksmus ir būdą, kaip juos įgyvendinti, pagal modelius, suderintus bendradarbiaujant su Komisija. Fondas turi būti strategine priemone, kuri prisidės prie nacionalinių grąžinimo strategijų kūrimo. Bendrijos asignavimų panaudojimui taip pat būtina taikyti aiškias ir vienodas taisykles, numatytas Tarybos sprendime, kuris yra tinkama Bendrijos programų įgyvendinimo priemonė.

5. POVEIKIS BIUDŽETUI

2007 m. finansavimas nenumatytas. Pagal finansines perspektyvas, kurias Komisija pasiūlė 2008–2013 m. laikotarpiui, fondui skiriamas 759 mln. eurų finansavimas.

Finansinių išteklių paskirstymui valstybėms narėms Komisija siekia taikyti objektyviais kriterijais pagrįstą metodą. Kad būtų atspindėta reali situacija kiekvienoje valstybėje narėje, kriterijai pirmiausia susiejami su „tiksline grupe“. Tai garantuos, kad taikant finansinio

paskirstymo metodą bus tinkamai atsižvelgiama į įvykių raidą (pavyzdžiui, susijusią su leidimo įvažiuoti politikos pokyčiais) kartu leidžiant imtis korekcinių veiksmų remiant fondui.

2005/0049 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl 2008–2013 m. Europos grąžinimo fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnio 3 dalies b punktą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą[66],

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[67],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[68],

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos[69]

kadangi:

(1) Siekiant palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, Europos bendrijos steigimo sutartyje numatyta patvirtinti priemones, kuriomis bus užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas kartu su gretutinėmis priemonėmis, susijusiomis su išorės sienų kontrole, prieglobsčiu ir imigracija, bei priemones, susijusias su prieglobsčiu, imigracija ir trečiųjų šalių piliečių teisių užtikrinimu.

(2) Europos Vadovų Taryba savo specialiame susitikime Tamperėje 1999 m. spalio 15–16 d. dar kartą patvirtino savo apsisprendimą sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę. Šiam tikslui bendroji Europos prieglobsčio ir migracijos politika turėtų siekti tiek vienodų sąlygų trečiųjų šalių piliečiams, tiek geresnio migracijos srautų valdymo.

(3) Veiksminga Bendrijos grąžinimo politika yra būtina siekiant papildyti patikimą teisinę imigracijos ir prieglobsčio politiką; ji taip pat yra svarbus kovos su neteisėta imigracija komponentas. Atsižvelgdamos į grąžinimo programų ir priverstinio grąžinimo operacijų įgyvendinimą valstybės narės numatė didelius biudžetus. Bendri Europos Sąjungos veiksmai šioje srityje, remiami atitinkamų Bendrijos finansinių priemonių, galėtų paremti valstybes nares, pabrėžti neteisėtai gyvenančių asmenų grąžinimo būtinybę ir prisidėti prie didesnio valstybių narių solidarumo.

---

66 OL C ...
67 OL C ...
68 OL C ...
69 OL …

(4) 2002 m. vasario 28 d. Taryba priėmė Bendrą pagalbos planą kovai su neteisėta imigracija ir prekyba žmonėmis Europos Sąjungoje[70], kuriame ji pabrėžė, kad readmisijos ir grąžinimo politikos kryptys yra neatsiejamas ir itin svarbus komponentas kovojant su neteisėta imigracija bei nustatė du elementus, kuriais turėtų būti pagrįsta Bendrijos grąžinimo politika, t.y. bendrieji principai ir bendrosios priemonės gerinant valstybių narių bendradarbiavimą administravimo srityje.

(5) 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos Grąžinimo veiksmų programa, pagrįsta 2002 m. spalio 14 d. Komisijos Komunikatu dėl Bendrijos neteisėtai gyvenančių asmenų grąžinimo politikos, grąžinimo valdymo valstybėse narėse atžvilgiu nustatoma visa veiksmų grandinė, apimanti tiek trečiųjų šalių piliečių priverstinį grąžinimą, tiek savanorišką grįžimą, taip pat pagrindinius grąžinimo etapus, įskaitant pasirengimą ir tolesnius veiksmus.

(6) Europos Vadovų Taryba 2003 m. birželio 19–20 d. susitikime Salonikuose kreipėsi į Komisiją, prašydama ištirti visus, su atskira Bendrijos grąžinimo priemone susijusius aspektus, kad visų pirma paremtų prioritetus, numatytus Grąžinimo veiksmų programoje.

(7) Parengiamieji veiksmai 2005–2006 m. buvo inicijuoti remiantis 2004 m. birželio 8 d. išvadomis, kuriose Taryba ragino biudžeto valdymo instituciją pateikti parengiamuosius veiksmus ir prašė Komisijos atsižvelgti į jos požiūrį dėl integruoto grąžinimo planų plėtojimo glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

(8) Europos Vadovų Taryba savo susitikime Briuselyje 2004 m. lapkričio 4–5 d. paragino Hagos programa pradėti Europos grąžinimo fondo (toliau – fondas) parengiamąjį etapą ir atsižvelgiant į parengiamojo etapo vertinimą įsteigti fondą iki 2007 m.

(9) 2004 m. lapkričio mėn. Taryba atkreipė dėmesį į pirmininkaujančios valstybės ataskaitą dėl geriausios pristatytos grąžinimo į konkrečias šalis praktikos analizės. Ataskaitoje buvo nurodomos didelės galimybės ir poreikis praktiškiau bendradarbiauti tarp valstybių narių grąžinimo praktikos srityje. Ataskaitoje buvo nurodomos galimybės grąžinimo politikos bei bendrųjų politikos krypčių srityje tiek nacionaliniame, tiek Bendrijos lygmenyje taikyti labiau integruotą požiūrį. Taip pat ataskaitoje buvo nurodyta geriausia valstybių narių praktika trečiųjų šalių piliečių savanoriško grįžimo arba priverstinio grąžinimo į jų kilmės ar tranzito šalį srityje, pavyzdžiui, Remiamo savanoriško grįžimo programų skatinimas siekiant užtikrinti grįžimą ilgam laikui, konsultavimas grąžinimo srityje ir bendrų grąžinimo operacijų organizavimas, įskaitant užsakomuosius reisus.

(10) Būtina, kad Bendrija turėtų priemonę, paremiančią ir paskatinančią valstybių narių pastangas gerinti grąžinimo valdymą visose jo srityse, remiantis integruoto grąžinimo valdymo principu ir siekiant paremti sąžiningą ir veiksmingą bendrų standartų įgyvendinimą grąžinimo srityje, kaip nustatyta dabartinėse ir būsimose su grąžinimu susijusiose Bendrijos priemonėse.

---

[70] OL C 142, 2002 6 14, p. 23.

(11) 2007 m. finansavimas pagal šią priemonę neturėtų būti numatytas, kad remiantis Komisijos ataskaita dėl parengiamųjų veiksmų vertinimo būtų galima atsižvelgti į parengiamųjų grąžinimo veiksmų rezultatus (2005–2006 m.).

(12) Atitinkami bendri standartai yra visų pirma 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo[71] ir logiškai iš jos išplaukiantis 2004 m. vasario 23 d. Tarybos sprendimas 2004/191/EB nustatantis finansinių skirtumų, atsirandančių dėl Direktyvos 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo taikymo, kompensavimo kriterijus ir praktines priemones[72] ir Tarybos sprendimas 2004/573/EB dėl jungtinių skrydžių organizavimo, iš dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijos išsiunčiant trečiųjų šalių piliečius, kurių atžvilgiu priimti atskiri įsakymai dėl išsiuntimo[73].

(13) Tai taip pat susiję su būsimomis Bendrijos priemonėmis, pavyzdžiui, su bendrų procedūrų valstybėse narėse grąžinant neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius standartų priemone, kuri turėtų sukurti vienodas grąžinimo procedūrų sąlygas Europos Sąjungoje ir todėl apibrėžtų sąlygas bei skirtumą, pagal kurį valstybės narės imtųsi grąžinimo priemonių.

(14) Norint užtikrinti, kad Bendrijos atsakas dėl neteisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo būtų nuoseklus, pagal šią priemonę finansuojami veiksmai turėtų būti konkretūs ir turėtų papildyti Europos pabėgėlių fondo finansuojamus veiksmus bei programavimą, skirtą paremti bendradarbiavimą vystymosi labui bei ekonominį bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis ir regionais, kurie nėra valstybės narės arba užjūrio šalys ir teritorijos.

(15) Visų pirma, tai reikštų, kad prieglobsčio negavę prašytojai turėtų būti įtraukiami tik į šios priemonės, pagal kurią jie daugiau nebeįtraukiami į grąžinimo sąrašą pagal Europos pabėgėlių fondą, veiksmus. Pasibaigus pirmajam daugiamečiam Europos pabėgėlių fondo (2005–2007 m.) ciklui, ši priemonė taip pat turėtų būti taikoma prieglobsčio negavusiems prašytojams.

(16) Ši priemonė parengta taip, kad sudarytų nuoseklios sistemos, pavadintos Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąja programa, dalį. Programa siekiama spręsti teisingo valstybių narių pareigų pasiskirstymo klausimą, pasidalijant finansine našta, atsirandančia diegiant integruotą Sąjungos išorinių sienų valdymą ir įgyvendinant bendrąsias prieglobsčio ir imigracijos politikos kryptis, parengtas pagal Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinę dalį.

(17) Pagrindinis šios priemonės tikslas turėtų būti integruoto grąžinimo valdymo skatinimas nacionaliniu lygmeniu. Valstybės narės yra skatinamos įgyvendinti grąžinimo operacijas pagal integruoto grąžinimo veiksmų planus, kuriuose analizuojama situacija valstybėse narėse, atsižvelgiant į tikslinę gyventojų grupę, numatytus tikslus, atsižvelgiant į numatytas operacijas ir bendradarbiaujant su atitinkamomis suinteresuotomis šalimis, pavyzdžiui, JTVPK ir TMO, siūlyti grąžinimo modelius, siekiančius įvairiomis priemonėmis užtikrinti veiksmingą ir

---

71 OL L 149, 2001 6 2, p. 34.
72 OL L 60, 2004 2 27, p. 55.
73 OL L 261, 2004 8 6, p. 28.

ilgalaikį grąžinimą. Tam tikrais atvejais integruoto grąžinimo planai turėtų būti reguliariai vertinami ir koreguojami.

(18) Kad būtų skatinamas savanoriškas asmenų, besilaikančių prievolės išvykti, grįžimas, tokiems grąžinamiems asmenims turėtų būti numatytos paskatos, pavyzdžiui lengvatinės sąlygos teikiant didesnę grąžinimo pagalbą. Tokio pobūdžio savanoriškas grįžimas yra naudingas tiek oriam grąžinamų asmenų grąžinimui, tiek valdžios institucijoms sąnaudų efektyvumo prasme.

(19) Tačiau, politikos požiūriu, savanoriškas grįžimas ir priverstinis grąžinimas yra neatsiejami ir valstybės narės turėtų būti skatinamos įgyvendinant grąžinimo valdymą stiprinti šių dviejų formų papildomumą. Egzistuoja akivaizdus poreikis įgyvendinti priverstinius grąžinimus, kad būtų užtikrintas Europos Sąjungos imigracijos ir prieglobsčio politikos bei valstybių narių imigracijos ir prieglobsčio sistemų vientisumas. Todėl priverstinio grąžinimo galimybė yra būtina sąlyga, siekiant užtikrinti, kad nebūtų pakenkta šiai politikai ir siekiant užtikrinti teisinės valstybės principo, kuris pats yra labai svarbus laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės kūrimui, įgyvendinimą. Todėl siekiant palengvinti priverstinį grąžinimą šia priemone turėtų būti remiami valstybių narių veiksmai.

(20) Be to, pagrindinės kliūtys, su kuriomis grąžinimo srityje susiduria valstybės narės yra susijusios su priverstiniu grąžinimu. Viena svarbi kliūtis yra netikrumas dėl atitinkamo asmens tapatybės ir (arba) būtinų kelionės dokumentų neturėjimas. Kilmės šalys dažnai vėluoja arba atsisako išduoti grąžinimo kelionės dokumentus dėl trūkstamos informacijos apie tautybę arba tapatybę. Siekdami išvengti išsiuntimo, neteisėtai gyvenantys asmenys gali paslėpti arba sunaikinti savo kelionės dokumentus ir dažnai dėtis turį visiškai kitokią tapatybę ir (arba) tautybę. Todėl dažnai būdavo atliekamos ilgos ir brangiai kainuojančios procedūros, apimančios grąžinamo asmens pristatymą keliose ambasadose arba kalbos ar dialekto analizę. Valstybės narės turėtų būti raginamos gerinti bendradarbiavimą su trečiųjų šalių konsulinėmis tarnybomis bei tarpusavyje daugiau keistis informacija ir bendradarbiauti veiklos lygmenyje bendradarbiaujant su tokiomis tarnybomis.

(21) Galiausiai, ši priemonė turi būtinai valstybėse narėse, kurios laiko tai tinkama, remti konkrečias priemones grąžinamiems asmenims grąžinimo šalyje, kad pirmiausia būtų užtikrintas veiksmingas jų grąžinimas geromis sąlygomis į jų kilmės miestą arba regioną ir antra, kad būtų sustiprinta jų ilgalaikė reintegracija į jų bendruomenę. Tokios priemonės neturėtų būti pagalba trečiajai šaliai kaip tokiai ir atitiks finansavimo reikalavimus tik tuomet jeigu pradėta veikla bus būtinai tęsiama ir iš esmės įgyvendinama valstybių narių teritorijoje pagal integruoto grąžinimo planą.

(22) Viena iš agentūros, įsteigtos pagal 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantį Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (toliau – agentūra), užduočių – teikti reikiamą pagalbą valstybėms narėms organizuojant bendras grąžinimo operacijas ir nurodyti geriausią praktiką, susijusią su kelionės dokumentų įgijimu ir neteisėtai valstybėse narėse esančių trečiųjų šalių piliečių išsiuntimu. Todėl agentūra turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi veiksmingo tarp valstybių narių suderinto grąžinimo sąlygų, paliekant bendrų grąžinimo operacijų įgyvendinimą ir organizavimą kompetentingoms nacionalinėms tarnyboms. Todėl agentūra turėtų turėti galimybę naudoti Bendrijos veiksmais šioje priemonėje numatytus išteklius.

(23) Fondo teikiama parama bus veiksmingesnė ir tikslingesnė, jeigu reikalavimus atitinkančių veiksmų bendras finansavimas bus pagrįstas strateginėmis daugiametėmis programomis ir susijusiomis metinėmis darbo programomis, kurias bendradarbiaudama su Komisija parengtų kiekviena valstybė narė.

(24) Remiantis Komisijos priimtomis strateginėmis gairėmis, kiekviena valstybė narė turėtų parengti daugiametį programavimo dokumentą, atsižvelgdama į savo situaciją ir poreikius bei išdėstydama savo plėtros strategiją, dėl kurios susitaria ir sprendimą priima Komisija ir kuri sudaro metinių programų rengimo pagrindą.

(25) Daugiametis programavimas turėtų būti orientuotas siekti fondų tikslų užtikrinant reikalingus finansinius išteklius ir bendrų Bendrijos ir valstybių narių veiksmų nuoseklumą ir tęstinumą.

(26) Daugiametis programavimas turėtų užtikrinti šios priemonės koordinavimą su kitomis finansinėmis priemonėmis.

(27) Atsižvelgiant į pasidalijamąjį valdymą, minimą 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento[74] 53 straipsnio 1 dalies b punkte, reikėtų nurodyti sąlygas, leidžiančias Komisijai vykdyti savo įsipareigojimus dėl Europos Bendrijų bendrojo biudžeto vykdymo, ir išaiškinti valstybių narių prievoles bendradarbiauti. Šių sąlygų taikymas leis Komisijai įsitikinti, kad valstybės narės naudoja fondą teisėtai ir teisingai bei laikydamosi gero finansų valdymo principo, kaip apibrėžta finansinio reglamento 27 straipsnyje.

(28) Komisija turėtų preliminariai suskirstyti turimus asignavimus įsipareigojimams naudodama objektyvų ir skaidrų metodą.

(29) Techninės paramos teikimo srityje ši priemonė turėtų remti įvertinimus, administracinių gebėjimų, susijusių su fondo valdymu, gerinimą, tyrimus, bandomuosius projektus ir keitimąsi patirtimi, kuriais visų pirma siekiama paskatinti novatoriškus metodus ir praktiką.

(30) Valstybės narės turėtų priimti atitinkamas priemones, garantuojančias tinkamą valdymo ir kontrolės sistemos veikimą. Todėl būtina nustatyti bendruosius principus ir būtinas funkcijas, kurias vykdytų visos programos.

(31) Būtina numatyti bendros už fondo intervencijų valdymą atsakingos institucijos kiekvienoje valstybėje narėje paskyrimą ir aiškiau apibrėžti jos pareigas. Taip pat reikėtų numatyti audito institucijos paskyrimą ir funkcijas. Be to, siekiant užtikrinti vienodus kokybės standartus, susijusius su išlaidų patvirtinimu prieš jas perduodant Komisijai, ir išaiškinti informacijos, kuria pagrįstos išlaidų deklaracijos, pobūdį ir kokybę, būtina numatyti paskirti tvirtinančiąją instituciją.

(32) Pagal subsidiarumo ir proporcingumo principus valstybės narės yra pirmiausia atsakingos už intervencijų naudojimą ir kontrolę.

---

[74] OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

(33) Siekiant garantuoti veiksmingą ir teisingą daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą, reikėtų nustatyti valstybių narių įsipareigojimus, susijusius su valdymo ir kontrolės sistemomis, išlaidų patvirtinimu ir neatitikimų Bendrijos teisei bei jos pažeidimų prevencija, nustatymu ir ištaisymu. Valdymo ir kontrolės atveju visų pirma būtina nustatyti metodus, kuriais valstybės narės užtikrins, kad sistemos būtų įdiegtos ir deramai veiktų.

(34) Nepažeidžiant Komisijos finansinės kontrolės įgaliojimų, reikėtų stiprinti valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimą šioje srityje ir nustatyti kriterijus, leidžiančius Komisijai savo nacionalinių sistemų kontrolės strategijos kontekste nustatyti garantijos, kurią ji gali gauti iš nacionalinių audito institucijų, lygį.

(35) Šia priemone remiamų veiksmų veiksmingumas ir poveikis taip pat priklauso nuo tų veiksmų įvertinimo. Reikėtų reglamentuoti valstybių narių ir Komisijos pareigas šioje srityje bei įvertinimo patikimumo užtikrinimo tvarką.

(36) Veiksmus reikėtų įvertinti atsižvelgiant į vidurio laikotarpio peržiūrą ir poveikio vertinimą, o įvertinimo procesas turėtų būti įtrauktas į projekto stebėsenos priemones.

(37) Šiuo sprendimu visai programos trukmei nustatoma finansinė struktūra, kuri taps pagrindiniu orientyru biudžeto valdymo institucijai, kaip apibrėžta 1999 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžetinės procedūros gerinimo 33 punkte[75].

(38) Kadangi valstybės narės negali visiškai pasiekti siūlomų veiksmų tikslų, būtent skatinti neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimą vadovaujantis bendrais standartais ir integruoto grąžinimo valdymo principu, nes dėl veiksmų apimties ir poveikio tai galima geriau padaryti Bendrijos lygiu, Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal šiame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šis sprendimas neapima daugiau, nei yra būtina siekiant šių tikslų.

(39) Šio sprendimo įgyvendinimui būtinos priemonės turi būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką[76].

(40) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą, todėl nėra jo saistoma arba neprivalo jo taikyti.

---

[75] OL C 172, 1999 6 18, p. 1.

[76] OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I SKYRIUS
DALYKAS, TIKSLAI IR VEIKSMAI

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Siekiant prisidėti prie laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės stiprinimo šiuo sprendimu nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigiamas Europos grąžinimo fondas, toliau – „fondas“.

Šiuo sprendimu nustatomi tikslai, prie kurių įgyvendinimo prisideda fondas, fondo naudojimas, turimi finansiniai ištekliai ir turimų finansinių išteklių paskirstymo kriterijai.

Sprendimu nustatomos fondo valdymo taisyklės, įskaitant finansines taisykles, ir stebėsenos bei kontrolės mechanizmai, pagrįsti atsakomybės pasidalijimu tarp Komisijos ir valstybių narių.

2 straipsnis

Bendrieji fondo tikslai

1 Bendrasis fondo tikslas – remti valstybių narių pastangas gerinti grąžinimo valdymą visose jo srityse, naudojant integruoto grąžinimo valdymo koncepciją, atsižvelgiant į šioje srityje priimtus Bendrijos teisės aktus.

2. Fondas prisideda prie techninės pagalbos finansavimo valstybių narių arba Komisijos iniciatyva.

3 straipsnis

Konkretūs tikslai

1. Fondas prisideda prie šių konkrečių tikslų:

   (a) valstybių narių integruoto grąžinimo valdymo įvedimo ir tokio valdymo organizavimo ir įgyvendinimo tobulinimo;

   (b) valstybių narių bendradarbiavimo integruoto grąžinimo valdymo ir jo įgyvendinimo srityje stiprinimo;

   (c) veiksmingo ir vienodo bendrų grąžinimo standartų taikymo skatinimo pagal šios srities politikos plėtrą.

2. Integruotas grąžinimo valdymas apima visų pirma kompetentingų valstybės narės institucijų integruoto grąžinimo planų parengimą ir įgyvendinimą. Šie planai:

– remiasi išsamiu situacijos valstybėje narėje vertinimu atsižvelgiant į tikslinę gyventojų grupę ir iššūkius, susijusius su numatyta veikla (pavyzdžiui, susijusia su kelionės dokumentų įgijimu ir kitomis praktinėmis grąžinimo kliūtimis). Išsamus vertinimas atliekamas bendradarbiaujant su visomis atitinkamomis institucijomis ir partneriais;

– siekia įgyvendinti visą eilę priemonių, skatinančių neteisėtai jų teritorijoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių savanoriško grįžimo modelius, ir prireikus, įgyvendinančių šių asmenų priverstinio grąžinimo operacijas, visiškai atsižvelgiant į humanistinius principus ir pagarbą jų orumui;

– apima galimybę priklausomai nuo atitinkamo nagrinėjamų bylų skaičiaus pasirinkti tikslinę grupę;

– apima planavimą ir (arba) grafiką ir tam tikrais atvejais numato periodinį įvertinimo mechanizmą, leidžiantį koreguoti planavimą ir įvertinti praktinį plano poveikį.

3. Integruoto grąžinimo planuose pagrindinis dėmesys skiriamas visų pirma veiksmingam ir ilgalaikiam grąžinimui, tiek savanoriško grįžimo, tiek priverstinio grąžinimo srityje, taikant tokius veiksmus, kaip efektyvus informavimas iki išvykimo bei kelionės ir tranzito organizavimas grąžinimo šalyje. Siekiant skatinti savanorišką grįžimą, kiek įmanoma gali būti numatomos paskatos savanoriškai grįžtantiems asmenims, pavyzdžiui didesnė grąžinimo pagalba.

Jei valstybės narės laiko tai tinkama, jos taip pat gali teikti priėmimo ir reintegracijos paramą.

4 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai valstybėse narėse

1. Finansavimo iš šio fondo reikalavimus atitinka veiksmai, susiję su 3 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytu tikslu, ir ypač:

(a) veiksmingo, stabilaus ir ilgalaikio valstybių narių institucijų veiklos bendradarbiavimo su trečiųjų šalių konsulinėmis ir imigracijos tarnybomis užmezgimas arba tobulinimas, siekiant gauti kelionės dokumentus trečiųjų šalių piliečių grąžinimui ir užtikrinti greitas ir sėkmingas išsiuntimo procedūras;

(b) neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo skatinimas ir palengvinimas, visų pirma taikant remiamo savanoriško grįžimo programas, siekiant užtikrinti grąžinimo ilgalaikiškumą;

(c) priverstinio neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo supaprastinimas ir įgyvendinimas, siekiant sustiprinti imigracijos politikos patikimumą ir vientisumą bei sutrumpinti asmenų, laukiančių priverstinio išsiuntimo, sulaikymo laikotarpį.

2. Finansavimo iš šio fondo reikalavimus atitinka veiksmai, susiję su 3 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytu tikslu, ir ypač:

(a) bendradarbiavimas surenkant ir suteikiant potencialiems grąžinamiems asmenims informaciją apie kilmės šalį;

(b) bendradarbiavimas užmezgant veiksmingus, stabilius ir ilgalaikius veiklos darbo santykius tarp valstybių narių institucijų ir trečiųjų šalių konsulinių ir imigracijos tarnybų, siekiant palengvinti konsulinės pagalbos teikimą gaunant kelionės dokumentus trečiųjų šalių piliečių grąžinimui ir užtikrinti greitas ir sėkmingas išsiuntimo procedūras;

(c) bendrų integruoto grąžinimo planų, įskaitant bendras savanoriško grįžimo programas, rengimas ir įgyvendinimas pagal konkrečias kilmės, ankstesnės gyvenamosios vietos arba tranzito šalis;

(d) esamos padėties ir galimybių stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą grąžinimo administravimo srityje bei tarptautinių ir nevyriausybinių organizacijų vaidmens, kurį jos suvaidins šiame kontekste, tyrimai;

(e) apsikeitimas informacija, parama ir konsultacijomis ypatingai pažeidžiamų grupių grąžinimo srityje;

(f) geriausios praktikos seminarų praktikams organizavimas, atkreipiant dėmesį į konkrečias trečiąsias šalis ir (arba) regionus;

(g) bendros priemonės, sudarančios galimybes priimti grįžtančius asmenis kilmės, ankstesnės gyvenamosios vietos arba tranzito šalyse;

(h) bendras veiksmų rengimas, siekiant užtikrinti ilgalaikę asmenų reintegraciją kilmės arba ankstesnės gyvenamosios vietos šalyje;

(i) bendros priemonės grąžinamų asmenų padėčiai ir jų padėties tolygumui stebėti.

3. Finansavimo iš šio fondo reikalavimus atitinka veiksmai, susiję su 3 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytu tikslu, ir ypač:

(a) kompetentingų institucijų gebėjimo kaip galima greičiau priimti kokybiškus sprendimus dėl grąžinimo stiprinimas;

(b) kompetentingų administravimo institucijų gebėjimo vykdyti (užtikrinti, kad būtų vykdoma) skubius sprendimus dėl išsiuntimo visiškai laikantis pagarbos žmogaus orumui ir atitinkamų su tokiomis operacijomis susijusių Europos saugumo standartų, stiprinimas;

(c) teisminių institucijų gebėjimo greičiau vertinti apskųstus sprendimus dėl grąžinimo stiprinimas;

(d) seminarų ir bendro mokymo organizavimas kompetentingų administravimo, teisėsaugos ir teisminių institucijų personalui teisinių ir praktinių grąžinimo aspektų srityje;

(e) kompetentingų administravimo institucijų gebėjimo veiksmingai įgyvendinti bendras priemones dėl abipusio pripažinimo ir bendrų grąžinimo operacijų, įskaitant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros nustatytas rekomendacijas, veiklos standartus ir geriausią praktiką, stiprinimas.

4. Straipsnio 1–3 dalyse numatyti veiksmai konkrečiai skatina bendros Europos imigracijos ir grąžinimo politikos srityje galiojančių atitinkamų Bendrijos teisės aktų nuostatų įgyvendinimą.

5. Veiksmai atsižvelgia į konkrečią padėtį, kurioje atsidūrė pažeidžiami asmenys, tokie kaip: nepilnamečiai, nelydimi nepilnamečiai, neįgalūs asmenys, pagyvenę asmenys, nėščios moterys, nepilnamečių vaikų turintys vieniši tėvai, taip pat asmenys, kurie buvo kankinti, prievartauti ar nukentėjo nuo kitų sunkių psichologinės, fizinės ar seksualinės prievartos formų.

5 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys veiksmai valstybėse narėse

Remiami veiksmai gali apimti šias priemones:

– visais grąžinimo atvejais informavimą iki grąžinimo, būtinų kelionės dokumentų gavimą, būtino sveikatos patikrinimo iki grąžinimo išlaidas, kelionės ir maisto išlaidas grąžinamiems ir lydintiems asmenims, įskaitant medicinos personalą, lydinčių asmenų apgyvendinimą, konkrečią pagalbą pažeidžiamoms grupėms, pavyzdžiui, vaikams arba žmonėms su negalia, vežimo į galutinę paskirties vietą grąžinimo šalyje išlaidas ir bendradarbiavimą su kilmės, ankstesnės gyvenamosios vietos arba tranzito šalies institucijomis;

– be to, neteisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių priverstinio grąžinimo atveju, laikino grąžinamų ir juos lydinčių asmenų iš dalyvaujančios valstybės narės apgyvendinimo organizuojančioje valstybėje narėje iki išvykimo bendrų grąžinimo operacijų atveju išlaidas;

– be to, neteisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių savanoriško grįžimo atveju, išsamų informavimą iki grįžimo, pagalbą ir konsultavimą bei pagrindines prieš grįžimą patirtas išlaidas;

– be to, jei valstybės narės laiko tai tinkama, pirmąsias po grąžinimo patirtas išlaidas, grąžinamo asmens daiktų vežimą, atitinkamą laikiną apgyvendinimą pirmomis dienomis po atvykimo į grąžinimo šalį priėmimo centre arba jei būtina viešbutyje, mokymą ir pagalbą ieškant darbo bei tam tikrais atvejais ribotą paramą pradedant užsiimti ekonomine veikla;

– kompetentingų administravimo, teisėsaugos ir teisminių institucijų personalo rengimą ir mokymą, šių kategorijų personalo iš kitų valstybių narių komandiruotes, siekiant užtikrinti veiksmingą ir vienodą bendrų grąžinimo standartų taikymą ir sustiprinti bendradarbiavimą bei misijas, siekiant įvertinti grąžinimo politikos rezultatus trečiosiose šalyse;

– operatyvaus bendradarbiavimo su trečiųjų šalių konsulinėmis įstaigomis ir imigracijos tarnybomis atveju siekiant gauti kelionės dokumentus ir užtikrinti greitas išsiuntimo procedūras, įstaigų ir tarnybų, atsakingų už trečiųjų šalių piliečių tapatybės nustatymą bei jų kelionės dokumentų tikrinimą, personalo kelionės ir apgyvendinimo valstybėse narėse išlaidas;

– reintegracijos atveju, priemones, stiprinančias grąžinimo ilgalaikiškumą pagal integruoto grąžinimo valdymo sampratą, ir jei valstybė narė laiko tai tinkama, paskatas pinigais ir kitas reintegracijos procesui užtikrinti būtinas trumpalaikes priemones, skirtas vystyti grąžinamo asmens asmeninį tobulėjimą, pavyzdžiui, mokymą, pagalbą surandant ir ieškant darbo, pagalbą pradedant užsiimti ekonomine veikla ir pagalbą bei konsultavimą po grįžimo, ir priemones, leidžiančias valstybėms narėms imtis atitinkamų praktinių priemonių grąžinamiems asmenims sutikti trečiosiose šalyse jiems atvykus.

6 straipsnis

Bendrijai svarbūs veiksmai

1. Komisijos iniciatyva iki 7 % fonde turimų išteklių gali būti panaudota finansuoti tarpvalstybinius veiksmus ar visai Bendrijai svarbius veiksmus („Bendrijos veiksmai“), susijusius su imigracijos ir integracijos politika, bei priemones, taikytinas 7 straipsnyje nurodytai tikslinei grupei.

2. Bendrijos veiksmai laikomi atitinkančiais reikalavimus, kai jie visų pirma:

   (a) skatina Bendrijos bendradarbiavimą įgyvendinant Bendrijos teisę ir gerą praktiką;

   (b) remia tarpvalstybinių bendradarbiavimo tinklų ir bandomųjų projektų, pagrįstų dviejose ar daugiau valstybių narių esančių įstaigų tarpvalstybine partneryste, steigimą, skirtą skatinti naujoves, palengvinti keitimąsi patirtimi ir gera praktika bei pagerinti grąžinimo politikos kokybę;

   (c) remia tarpvalstybines sąmoningumo ugdymo kampanijas;

   (d) remia studijas, keitimąsi informacija apie geriausią praktiką ir visus kitus fondo aspektus sklaidą ir mainus, įskaitant keitimąsi informacija apie moderniausių technologijų naudojimą;

   (e) bandomieji projektai ir tyrimai, nagrinėjantys naujų Bendrijos bendradarbiavimo ir Bendrijos teisės būdų galimybę šioje srityje;

   (f) remia statistinių priemonių, metodikos ir bendrų rodiklių rengimą.

3. Metinė darbo programa, nustatanti Bendrijos veiksmų prioritetus, priimama 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

7 straipsnis

Tikslinės grupės

1. Šiame sprendime tikslinės grupės apima trečiųjų šalių piliečius, neteisėtai gyvenančius valstybėje narėje.

2. Tai apima trečiųjų šalių piliečius, kuriems nereikia arba daugiau nebereikia tarptautinės apsaugos, kadangi jų prieglobsčio prašymas buvo atmestas galutiniu sprendimu pagal atitinkamos valstybės teisės sistemą arba kadangi jų statusas buvo panaikintas, nustojo galioti arba nebuvo pratęstas (galutiniu sprendimu) pagal šalies ir Bendrijos teisę.

3. Trečiosios šalies pilietis – tai asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta Sutarties 17 straipsnio 1 dalyje.

II SKYRIUS
PAGALBOS TEIKIMO PRINCIPAI

8 straipsnis

Papildomumas, nuoseklumas ir atitiktis

1. Fondas teikia pagalbą, papildančią nacionalinius, regioninius ir vietos veiksmus, į juos integruodamas Bendrijos prioritetus.

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad fondo ir valstybių narių pagalba būtų suderinama su Bendrijos veikla, politikos sritimis ir prioritetais. Šis nuoseklumas visų pirma nurodomas daugiametėje programoje, minimoje 20 straipsnyje.

3. Fondo finansuojama veikla atitinka Sutarties nuostatas ir pagal jas priimtų aktų nuostatas.

9 straipsnis

Programavimas

1. Fondo tikslai įgyvendinami per du daugiamečio programavimo laikotarpius (2008–2010 m. ir 2011–2013 m.). Daugiamečio programavimo sistema apima prioritetus ir valdymo, sprendimų priėmimo, audito ir tvirtinimo procesą.

2. Komisijos priimtos daugiametės programos įgyvendinamos metinių programų pagrindu.

10 straipsnis

Subsidiarumas ir proporcinė intervencija

1. Už 20 ir 22 straipsniuose minimų daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą atsako valstybės narės atitinkamame teritoriniame lygmenyje pagal kiekvienai valstybei narei būdingą institucinę sistemą. Ši pareiga vykdoma vadovaujantis šiuo sprendimu.

2. Komisijos ir valstybių narių naudojamos priemonės skiriasi priklausomai nuo Bendrijos paramos, susijusios su audito nuostatomis, dydžio. Diferencijavimas taip pat taikomas vertinimo nuostatoms bei daugiamečių ir metinių programų ataskaitoms.

11 straipsnis

Įgyvendinimo būdai

1. Fondui skirtas Bendrijos biudžetas vykdomas Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 53 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta tvarka, išskyrus 6 straipsnyje minimus Bendrijos veiksmus ir 17 straipsnyje minimą techninę pagalbą.

   Valstybės narės ir Komisija užtikrina atitiktį gero finansų valdymo principui.

2. Komisija atlieka savo pareigą vykdyti Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą:

   (a) tikrindama, ar valstybėse narėse 32 straipsnyje nustatyta tvarka yra ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistemos;

   (b) nutraukdama arba laikinai sustabdydama visus ar dalį mokėjimų pagal 41 ir 42 straipsnius, jeigu netinkamai veikia nacionalinės valdymo ir kontrolės sistemos, ir taikydama bet kokias kitas reikalingas finansines pataisas 45 ir 46 straipsniuose nustatyta tvarka.

12 straipsnis

Papildomumas

1. Fondo parama nepakeičia viešųjų ar lygiaverčių valstybės narės išlaidų.

2. Bendradarbiaudama su kiekviena valstybe nare Komisija atlieka vidurio laikotarpio papildomumo patikrinimą iki 2012 m. gruodžio 31 d. ir *ex-post* patikrinimą iki 2015 m. gruodžio 31 d.

13 straipsnis

Partnerystė

1. Vadovaudamasi galiojančiomis nacionalinėmis normomis ir praktika, kiekviena valstybė narė sudaro partnerystę su jos paskirtomis institucijomis ir įstaigomis, būtent:

   (a) kompetentingomis regioninėmis, vietos, miesto ir kitomis valstybės institucijomis;

   (b) bet kokia kita atitinkama įstaiga, atstovaujančia pilietinei visuomenei ir nevyriausybinėms organizacijoms, įskaitant socialinius partnerius.

Kiekviena valstybė narė užtikrina visuotinį ir veiksmingą visų atitinkamų įstaigų dalyvavimą pagal nacionalines normas ir praktiką.

2. Partnerystė vykdoma visiškai laikantis atitinkamos kiekvienos partnerių kategorijos institucinės, teisinės ir finansinės kompetencijos.

Partnerystė apima daugiamečių programų rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą.

III SKYRIUS
FINANSINĖ STRUKTŪRA

14 straipsnis

Bendrieji ištekliai

1. Finansinė orientacinė suma fondo naudojimui nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. yra 759 milijonai eurų.

2. Metinius asignavimus fondui tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydama finansinių perspektyvų ribų.

3. Komisija preliminariai paskirsto metinius išteklius kiekvienai valstybei narei pagal 15 straipsnyje nustatytus kriterijus.

15 straipsnis

Metinis išteklių paskirstymas reikalavimus atitinkantiems veiksmams valstybėse narėse

1. Kiekvienai valstybei narei kasmet iš fondo skiriama fiksuota 300 000 eurų suma.

Valstybėms, kurios Europos Sąjungos narėmis tapo 2004 m. gegužės 1 d., 2008–2013 m. laikotarpiui nustatoma metinė 500 000 eurų suma.

Valstybėms narėms, įstosiančioms į Europos Sąjungą 2008–2013 m., likusiai 2008–2013 m. laikotarpio daliai, pradedant nuo kitų metų po jų įstojimo, nustatoma metinė 500 000 eurų suma.

2. Likę turimi metiniai ištekliai valstybėms narėms padalijami tokiu būdu:

(a) 70 % proporcingai bendram trečiųjų šalių piliečių, neteisėtai gyvenančių arba neteisėtai gyvenusių valstybės narės teritorijoje, ir kurių atžvilgiu pagal šalies ir Bendrijos teisę priimtas sprendimas dėl grąžinimo, t. y., administracinis arba teismo sprendimas ar aktas, nurodantis ar paskelbiantis buvimo neteisėtumą ir nustatantis prievolę asmenį grąžinti, per praėjusius trejus metus skaičiui;

(b) 30 % proporcingai trečiųjų šalių piliečių, kurie realiai išvyko iš valstybės narės teritorijos, tiek savanoriškai, tiek prievarta, po administracinio ar teismo įsakymo išvykti, per praėjusius trejus metus skaičiui;

3. 2 dalyje minimi trečiųjų šalių piliečiai neapima:

(a) trečiųjų šalių piliečių, kuriems valstybė narė neleidžia atvykti į tranzito zoną;

(b) trečiųjų šalių piliečių, kurie vienos valstybės narės bus grąžinti kitai valstybei narei, ypač vadovaujantis 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 343/2003, nustatančiu valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus.

4. Remiamasi naujausiais statistiniais duomenimis, kuriuos paskelbė Europos Bendrijų statistikos tarnyba, vadovaudamasi Bendrijos teise.

5. Kai 4 dalyje nurodytų statistinių duomenų negalima gauti, reikiamus duomenis pateikia valstybės narės.

16 straipsnis

Finansavimo struktūra

1. Fondo finansinė parama teikiama dotacijų forma.

2. Fondo remiami veiksmai bendrai finansuojami iš viešųjų arba privačių šaltinių, veiksmais nesiekiama pelno ir jie neatitinka reikalavimų finansavimui iš kitų šaltinių, numatytų Europos Bendrijų bendrajame biudžete.

3. Fondo asignavimai papildo viešąsias arba atitinkamas išlaidas, kurias valstybės narės skiria šio sprendimo reglamentuojamoms priemonėms.

4. Bendrijos parama remiamiems projektams, pagal 4 straipsnį valstybėse narėse įgyvendinamų veiksmų atveju, neviršija 50 % visų konkretaus veiksmo išlaidų.

Ši parama gali būti padidinta iki 60 % projektams, skirtiems konkretiems prioritetams, nustatytiems 19 straipsnyje apibrėžtose Komisijos daugiametėse gairėse.

Ji didinama iki 75 % valstybėse narėse, gaunančiose Sanglaudos fondo finansavimą.

5. Paprastai Bendrijos finansinė pagalba Fondo remiamiems veiksmams suteikiama ne ilgesniam nei trejų metų laikotarpiui, atsižvelgiant į reguliarias pažangos ataskaitas.

17 straipsnis

Techninė pagalba Komisijos iniciatyva

1. Komisijos iniciatyva ir (arba) vardu Fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, stebėsenos, administracines ir techninės paramos priemones bei vertinimo, audito ir tikrinimo priemones, būtinas šio sprendimo įgyvendinimui, jeigu jos neviršija 0,20 % fondo metinių asignavimų.

2. Šie veiksmai apima:

(a) su fondo veikla susijusius (įskaitant bendrojo pobūdžio) tyrimus, įvertinimus, ekspertų ataskaitas ir statistiką;

(b) priemones, skirtas partneriams, fondo paramos gavėjams ir plačiajai visuomenei, ypač informacijos priemones;

(c) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, tikrinimo ir įvertinimo sistemų įrengimą, eksploatavimą ir sujungimą;

(d) vertinimo metodų ir keitimosi informacija apie šios srities praktiką gerinimą.

18 straipsnis

Techninė pagalba valstybių narių iniciatyva

1. Konkrečios valstybės narės iniciatyva kiekvienos metinės programos atveju fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, valdymo, stebėsenos, įvertinimo, informacijos ir kontrolės priemones bei priemones, skirtas fondo naudojimo administracinių gebėjimų sustiprinimui.

2. Techninei paramai numatyta metinė suma negali viršyti 4 % bendros metinės valstybei narei skirto bendro finansavimo sumos, pridedant 30 000 eurų.

IV SKYRIUS
PROGRAMAVIMAS

19 straipsnis

Strateginių gairių priėmimas

1. Kiekvienam daugiamečio programavimo laikotarpiui Komisija priima strategines gaires, nustatydama struktūrą fondo intervencijai, atsižvelgdama į grąžinimo ir priemonių, kurių Bendrija imasi neteisėtos imigracijos srityje, srities Bendrijos teisės aktų rengimo tobulinimo ir įgyvendinimo pažangą bei fondo finansinių išteklių preliminarų paskirstymą atitinkamam laikotarpiui.

2. 3 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose minimiems fondo tikslams šios gairės visų pirma įgyvendina Bendrijos prioritetus skatinti:

– trečiųjų šalių piliečių, neturinčių paso arba kitų asmens tapatybės dokumentų, grąžinimą;

– trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomos Bendrijos readmisijos sutartys arba nacionalinės dvišalės readmisijos sutartys, grąžinimą, siekiant stiprinti tarptautinės teisės nustatytą prievolę vėl įsileisti savo šalies piliečius;

– trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės, atvykusių iš konkrečios šalies arba joje gyvenusių ne kaip jos piliečiai, grąžinimą į šią šalį;

– ypatingai pažeidžiamų grupių grąžinimą;

3 straipsnio 1 dalies c punkte minimo fondo tikslui šios gairės visų pirma įgyvendina Bendrijos prioritetus supažindinti su bendrais standartais ES bei šių standartų integravimu į kasdienius grąžinimo valdymo procesus valstybių narių administracinėse institucijose.

3. Komisija priima su pirmuoju daugiamečio programavimo laikotarpiu (2008–2010 m.) susijusias strategines gaires ne vėliau kaip iki 2007 m. kovo 31 d., o su antruoju daugiamečio programavimo laikotarpiu (2011–2013 m.) susijusias strategines gaires – 2010 m. kovo 31 d.

4. Strateginės gairės priimamos 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

20 straipsnis

Nacionalinių daugiamečių programų rengimas ir tvirtinimas

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienam programavimo laikotarpiui ir remdamasi 19 straipsnyje nurodytomis strateginėmis gairėmis pasiūlo daugiametės programos projektą, kuriame yra tokie elementai:

(a) esamos padėties valstybėje narėje aprašymas integruoto grąžinimo valdymo principo, bendradarbiavimo su trečiųjų šalių konsulinėmis ir imigracijos tarnybomis, su savanorišku grįžimu ir priverstiniu grąžinimu susijusių priemonių ir politikos krypčių, požiūrio į reintegracijos priemones ir grąžinimo ilgalaikiškumą, kompetentingų administracinių ir teisminių institucijų gebėjimų stiprinimo bei su pirmiau išvardytomis sritimis susijusio bendradarbiavimo su kitomis valstybėmis narėmis srityse;

(b) konkrečios valstybės narės keliamų reikalavimų, susijusių su bendradarbiavimu su trečiųjų šalių konsulinėmis ir imigracijos tarnybomis, su savanorišku grįžimu ir priverstiniu grąžinimu susijusiomis priemonėmis ir politikos kryptimis, požiūriu į reintegracijos priemones ir grąžinimo ilgalaikiškumą, kompetentingų administracinių ir teisminių institucijų gebėjimų stiprinimu bei su pirmiau išvardytomis sritimis susijusiu bendradarbiavimu su kitomis valstybėmis narėmis analizė ir veiklos tikslų, skirtų šiems reikalavimams įvykdyti daugiametės programos laikotarpiu, nurodymas;

(c) tinkamos strategijos šiems tikslams pasiekti ir jų pasiekimui taikomų prioritetų pristatymas bei veiksmų, kuriais numatoma įgyvendinti šiuos prioritetus, aprašymas;

(d) nurodymas, ar ši strategija suderinama su kitomis regioninėmis, nacionalinėmis ir Bendrijos priemonėmis;

(e) informacija apie prioritetus ir jų konkrečius tikslus. Šie tikslai kiekybiškai įvertinami naudojant ribotą įgyvendinimo, rezultatų ir poveikio rodiklių skaičių, atsižvelgiant į proporcingumo principą. Rodikliai turi būti tokie, kad būtų galima įvertinti pažangą pradinės situacijos atžvilgiu bei tikslų veiksmingumą įgyvendinant prioritetus;

(f) finansavimo plano projektas, kuriame kiekvienam prioritetui ir kiekvieniems metams nustatoma siūloma fondo finansinė parama bei bendro finansavimo iš valstybės ar privačių lėšų bendra suma;

(g) daugiametės programos įgyvendinimo nuostatos, įskaitant:

– visų valstybės narės skiriamų institucijų, nustatytų 25 straipsnyje, paskyrimą;

– įgyvendinimo, stebėsenos, kontrolės ir įvertinimo sistemų aprašymą;

– finansinių srautų sutelkimo ir judėjimo procedūrų apibrėžimą, siekiant užtikrinti jų skaidrumą;

– daugiametės programos viešumui užtikrinti apibrėžtas nuostatas.

2. Kiekvieną daugiametę programą valstybės narės parengia glaudžiai bendradarbiaudamos su 13 straipsnyje minimais partneriais.

3. Valstybės narės pateikia savo daugiamečių programų projektus ne vėliau kaip per keturis mėnesius po to, kai Komisija pateikė atitinkamo laikotarpio strategines gaires.

4. Komisija įvertina siūlomą daugiametę programą, atsižvelgdama į:

(a) suderinamumą su fondo tikslais ir 19 straipsnyje apibrėžtomis strateginėmis gairėmis;

(b) strategijos aktualumą, tinkamumą ir laukiamus rezultatus bei valstybės narės pasiūlytas veiklos prioritetų temas;

(c) praktinių valdymo ir kontrolės priemonių, kurias valstybė narė nustatė fondo intervencijų naudojimui, atitiktį šiame sprendime išdėstytoms nuostatoms;

(d) programos atitiktį Bendrijos teisei, visų pirma Bendrijos teisei, kuria siekiama užtikrinti laisvą asmenų judėjimą, ir kartu tiesiogiai susijusias gretutines išorinių sienų kontrolei, prieglobsčio suteikimui ir imigracijai skirtas priemones.

5. Jeigu Komisija mano, kad daugiametė programa nesuderinama su strateginėmis gairėmis arba neatitinka šio sprendimo nuostatų, nustatančių valdymo ir kontrolės sistemas, ji paprašo valstybės narės atitinkamai pakeisti pasiūlytą programą.

6. Komisija kiekvieną daugiametę programą patvirtina per keturis mėnesius nuo jos oficialaus pateikimo, 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

21 straipsnis

Daugiamečių programų pakeitimas

1. Konkrečios valstybės narės arba Komisijos iniciatyva daugiametė programa peržiūrima ir prireikus keičiama likusiam programavimo laikotarpiui, siekiant geriau arba kitaip atsižvelgti į Bendrijos prioritetus, visų pirma vadovaujantis Tarybos išvadomis. Daugiametės programos gali būti peržiūrimos atsižvelgiant į įvertinimus ir (arba) iškilus įgyvendinimo sunkumams.

2. Komisija priima sprendimą, patvirtinantį daugiametės programos pakeitimą, kaip įmanoma greičiau po to, kai atitinkama valstybė narė pateikia oficialų prašymą.

22 straipsnis

Metinės programos

1. Komisijos patvirtintos daugiametės programos įgyvendinamos metinių darbo programų pagrindu.

2. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų liepos 1 d. Komisija pateikia valstybėms narėms sumų, kurios joms bus skirtos ateinančiais metais iš visų asignavimų, skirtų pagal metinę biudžeto sudarymo procedūrą, sąmatą, apskaičiuotą 15 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. valstybės narės pateikia Komisijai ateinančių metų metinės programos projektą, parengtą pagal daugiametę programą ir apimantį:

   (a) pagal metinę programą finansuotinų projektų bendrąsias atrankos taisykles;

   (b) užduočių, kurias įgyvendindama metinę programą turės atlikti atsakingoji institucija, aprašymą;

   (c) siūlomą fondo paramos suskirstymą pagal įvairius programos veiksmus ir nurodytą prašomą sumą techninei pagalbai pagal 17 straipsnį, skirtą metinei programai įgyvendinti.

4. Nagrinėdama valstybės narės pasiūlymą Komisija atsižvelgia į galutinę fondui pagal biudžeto sudarymo procedūrą skirtų asignavimų sumą ir priima sprendimą dėl finansavimo iš fondo ne vėliau kaip iki atitinkamų metų kovo 1 d. Sprendime nurodoma valstybei narei skiriama suma ir laikotarpis, per kurį galima turėti reikalavimus atitinkančių išlaidų.

V SKYRIUS
VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS

23 straipsnis

Įgyvendinimas

Komisija atsakinga už šio sprendimo įgyvendinimą ir priima reikalingas įgyvendinimo taisykles.

24 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemų bendrieji principai

Valstybių narių parengtų daugiamečių programų valdymo ir kontrolės sistemose numatoma:

(a) aiškiai apibrėžtos valdymo ir kontrolės įstaigų ir (arba) departamentų funkcijos ir aiškiai paskirstytos kiekvienos įstaigos ir (arba) departamento funkcijos;

(b) aiškus funkcijų atskyrimas tarp įstaigų ir (arba) departamentų, susijusių su valdymu, išlaidų tvirtinimu ir kontrole, ir aiškus šių funkcijų atskyrimas kiekvienoje įstaigoje ir (arba) departamente;

(c) pakankami ištekliai kiekvienai įstaigai arba departamentui paskirtoms funkcijoms vykdyti fondo finansuojamų veiksmų įgyvendinimo laikotarpiu;

(d) atsakingosios institucijos ir kiekvienos įgaliotosios institucijos veiksminga vidaus kontrolės tvarka;

(e) patikimos kompiuterizuotos apskaitos, stebėsenos ir finansinės atskaitomybės sistemos;

(f) veiksminga atskaitomybės ir stebėsenos sistema, kai užduotys perduodamos atlikti kitoms institucijoms;

(g) išsamūs atliktinų funkcijų procedūriniai vadovai;

(h) veiksmingos priemonės sistemos veikimo auditui atlikti;

(i) sistemos ir procedūros, užtikrinančios pakankamą audito seką;

(j) procedūros, susijusios su pranešimais apie pažeidimus ir jų stebėsena bei neteisėtai išmokėtų sumų išieškojimu.

25 straipsnis

Institucijų paskyrimas

1. Kiekvienai daugiametei programai valstybė narė paskiria:

(a) atsakingąją instituciją: valstybės narės veikiančią įstaigą arba valstybės narės paskirtą nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, atsakingą už fondo remiamų daugiamečių ir metinių programų valdymą, tiesiogiai palaikančią visus ryšius su Komisija;

(b) tvirtinančiąją instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo ją įgaliojusio atsakingosios institucijos departamento, valstybės narės paskirtą tvirtinti išlaidų deklaracijas ir paraiškas dėl mokėjimo prieš išsiunčiant jas Komisijai;

(c) audito instituciją: nacionalinę valstybės instituciją arba įstaigą, turinčią funkcinį nepriklausomumą nuo valstybės narės paskirtos atsakingosios

institucijos įgaliojimus suteikiančio departamento ir tikrinančią, ar gerai veikia valdymo ir kontrolės sistema;

(d) kur tinkama, įgaliotąją instituciją;

(e) atitikties vertinimo įstaigą, kuri paskiriama kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai metu. Jeigu paskirtoji audito institucija turi būtinus gebėjimus ir funkcinį nepriklausomumą, Komisija gali leisti jai vykdyti atitikties vertinimo įstaigos funkcijas. Savo veiklą ji privalo vykdyti vadovaudamasi tarptautiniais audito standartais.

2. Valstybė narė nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su šiomis institucijomis ir įstaigomis bei jų santykius su Komisija.

3. Pagal 24 straipsnio b punktą kontrolės ir tvirtinimo funkcijas gali atlikti ta pati įstaiga arba departamentas.

4. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima 26–29 straipsnių įgyvendinimo taisykles.

26 straipsnis

Atsakingoji institucija

1. Atsakingoji institucija gali būti pačios valstybės narės įstaiga, nacionalinė valstybės institucija, taip pat įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė ir vykdanti valstybės tarnybos pavestas funkcijas. Jeigu valstybė narė paskiria atsakingąją instituciją, kuri nėra pačios valstybės narės įstaiga, ji nustato visą jos santykius su minėta institucija reglamentuojančią tvarką ir institucijos santykius su Komisija.

2. Atsakingąja institucija paskirta įstaiga atitinka tokias minimalias sąlygas:

(a) turi juridinio asmens statusą, išskyrus kai ji yra valstybės narės veikianti įstaiga;

(b) turi lengvam ryšių palaikymui su įvairiais vartotojais ir kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis ir Komisija reikalingą infrastruktūrą;

(c) dirba administracinėje aplinkoje, leidžiančioje jai tinkamai vykdyti savo užduotis ir išvengti interesų konflikto;

(d) turi galimybę taikyti Komisijos fondo valdymo taisykles;

(e) turi finansinius ir valdymo pajėgumus, proporcingus Bendrijos lėšų, kurias ji bus paprašyta administruoti, apimčiai;

(f) turi tinkamos profesinės kvalifikacijos ir kalbinių įgūdžių personalą administraciniam darbui tarptautinėje aplinkoje atlikti.

3. Valstybė narė teikia atsakingajai institucijai pakankamą finansavimą, kad ši galėtų tinkamai ir nepertraukiamai atlikti savo užduotis 2007–2013 m. laikotarpiu.

27 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduotys

1. Atsakingoji institucija atsakinga už veiksmingą, efektyvų ir teisingą daugiametės programos valdymą ir įgyvendinimą.

Ji visų pirma turi:

(a) tartis su atitinkamais partneriais (nevyriausybinėmis organizacijomis, vietos valdžios institucijomis, kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, socialiniais partneriais ir pan.), naudodama pagal 13 straipsnį sukurtą partnerystę;

(b) teikti Komisijai pasiūlymus dėl 20 ir 22 straipsniuose apibrėžtų daugiamečių ir metinių programų;

(c) organizuoti ir skelbti konkursus ir kvietimus teikti pasiūlymus;

(d) organizuoti atrankos ir sutarčių sudarymo procedūras bendram finansavimui iš fondo, laikydamasi skaidrumo, vienodo vertinimo ir dotacijų nesujungimo principų;

(e) gauti Komisijos atliekamus mokėjimus ir atlikti mokėjimus naudos gavėjams;

(f) užtikrinti bendro finansavimo iš fondo ir iš kitų atitinkamų nacionalinių ir Bendrijos finansinių priemonių nuoseklumą ir papildomumą;

(g) tikrinti bendrai finansuojamų produktų ir paslaugų atlikimą ir įsitikinti, kad už veiksmus deklaruotos išlaidos iš tiesų buvo patirtos ir atitiko Bendrijos bei nacionalines normas;

(h) užtikrinti, kad yra kompiuterizuota sistema, skirta registruoti ir laikyti kiekvieno pagal metines programas vykdomo veiksmo išsamius apskaitos duomenis, ir kad yra renkami įgyvendinimo duomenys, būtini finansų valdymui, stebėsenai, kontrolei ir įvertinimui;

(i) užtikrinti, kad naudos gavėjai ir kitos įstaigos, įgyvendinančios fondo bendrai finansuojamus veiksmus, tvarkytų arba atskirą apskaitos sistemą, arba turėtų atitinkamą apskaitos kodeksą visoms su veikla susijusioms operacijoms;

(j) užtikrinti, kad 49 straipsnyje minimų daugiamečių programų įvertinimai būtų atliekami iki šiame sprendime nustatytų galutinių terminų ir atitiktų Komisijos ir valstybės narės tarpusavyje suderintus kokybės standartus;

(k) parengti procedūras, kuriomis būtų užtikrinama, kad visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai, skirti tinkamai audito sekai užtikrinti, būtų laikomi pagal 43 straipsnyje nurodytus reikalavimus;

(l) užtikrinti, kad 30 straipsnio 1 dalyje minimam auditui atlikti audito institucija gautų visą reikiamą informaciją apie naudojamas valdymo procedūras ir iš fondo bendrai finansuojamus projektus;

(m) užtikrinti, kad tvirtinančioji institucija tvirtinimo tikslu gautų visą reikiamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų atžvilgiu;

(n) parengti ir pateikti Komisijai ataskaitas, tvirtinančiosios institucijos patvirtintas išlaidų ataskaitas ir paraiškas atlikti mokėjimus;

(o) vykdyti informavimo ir patariamąją veiklą bei paremtų veiksmų rezultatų sklaidą;

(p) bendradarbiauti su Komisija ir kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis.

2. Atsakingosios institucijos valstybėje narėje įgyvendinamų projektų valdymo veiklą galima finansuoti pagal 18 straipsnyje minimos techninės pagalbos priemones.

28 straipsnis

Atsakingosios institucijos užduočių perdavimas

1. Kai visos ar dalis atsakingosios institucijos užduočių perduodamos įgaliotajai institucijai, atsakingoji institucija apibrėžia perduodamų užduočių sritį ir nustato išsamias perduotų užduočių įgyvendinimo procedūras, atitinkančias 26 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2. Šiose procedūrose numatoma reguliariai teikti atsakingajai institucijai informaciją apie veiksmingą perduotų užduočių vykdymą ir naudojamų priemonių aprašymą.

29 straipsnis

Tvirtinančioji institucija

1. Daugiametės programos tvirtinančioji institucija:

(a) patvirtina, kad:

i. išlaidų ataskaita yra tiksli, gauta naudojant patikimas apskaitos sistemas ir pagrįsta patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais,

ii. deklaruotos išlaidos atitinka taikytinas Bendrijos ir nacionalines normas ir buvo patirtos atliekant veiksmus, atrinktus pagal programai taikytinus ir Bendrijos bei nacionalines normas atitinkančius kriterijus;

(b) užtikrina, kad tvirtinimo tikslui ji gavo iš atsakingosios institucijos tinkamą informaciją apie procedūras ir auditą, atliktą išlaidų ataskaitose įtrauktų išlaidų atžvilgiu;

(c) tvirtinimo tikslu atsižvelgia į kiekvieno audito, kurį atliko ar už kurį buvo atsakinga audito institucija, rezultatus;

(d) tvarko kompiuterizuotą Komisijai deklaruotų išlaidų apskaitą;

(e) užtikrina bet kokio Bendrijos finansavimo, kai dėl pastebėtų pažeidimų buvo nustatyta, jog šis buvo išmokėtas neteisėtai, o tam tikrais atvejais ir delspinigių, išieškojimą, tvarkydama išieškotinų sumų apskaitą ir sumokėdama išieškotas sumas Komisijai, ir, kai įmanoma, išskaitydama jas iš kitos išlaidų ataskaitos.

2. Tvirtinančiosios institucijos veiklą, susijusią su projektų valstybėse narėse įgyvendinimu, galima finansuoti pagal 18 straipsnyje minimas techninės pagalbos priemones, su sąlyga, kad paisoma 24 straipsnyje nurodytų išimtinių šios institucijos teisių.

30 straipsnis

Audito institucija

1. Daugiametės programos audito institucija:

(a) užtikrina, kad kiekvienas auditas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais audito standartais ir būtų skirtas patikrinti, ar veiksmingai veikia daugiametės programos valdymo ir kontrolės sistema;

(b) užtikrina, kad veiksmai būtų audituojami pasirenkant tinkamą imties dydį deklaruotoms išlaidoms patikrinti, o pati imtis sudarytų mažiausiai 10 % visų kiekvienos metinės programos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

(c) per šešis mėnesius nuo daugiametės programos patvirtinimo pateikia Komisijai audito strategiją, kurioje nurodomos a ir b punktuose minimą auditą atliksiančios įstaigos, naudotina metodika, imčių metodas, naudotinas fondo remiamiems veiksmams audituoti, ir preliminarus audito planavimas, skirtas užtikrinti, kad pagrindiniai fondo bendro finansavimo naudos gavėjai būtų patikrinti, o auditai būtų tolygiai paskirstyti per visą programavimo laikotarpį;

2. Kai pagal šį sprendimą paskirta audito institucija taip pat yra paskirta audito institucija pagal sprendimus ....., ... ir .....[77], arba kai dviem arba daugiau iš šių fondų taikomos bendros sistemos, pagal 1 dalies c punktą galima pateikti bendrą suderintą audito strategiją.

3. Audito institucija parengia 50 straipsnio 2 dalyje nustatytos galutinės metinių programų įgyvendinimo ataskaitos projektą, kuriame yra:

(a) metinė audito ataskaita, pateikianti pagal audito strategiją atlikto metinės programos audito išvadas ir nurodanti visus programos valdymo ir kontrolės sistemose nustatytus trūkumus;

---

[77] Įrašyti nuorodas į sprendimus, kuriais įsteigiamas EPF, Išorinių sienų fondas ir Integracijos fondas.

(b) nuomonė, ar valdymo ir kontrolės sistema veikė veiksmingai, kad užtikrintų pagrįstą Komisijai pateiktų išlaidų ataskaitų teisingumo garantiją ir ataskaitose nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą;

(c) deklaracija, įvertinanti paraiškos atlikti mokėjimą paskutinio balanso pagrįstumą ir galutinėje išlaidų ataskaitoje nurodytų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

4. Kai 1 dalyje minimą auditą atlieka ne audito institucija, o kita įstaiga, audito institucija užtikrina, kad tokios įstaigos turėtų būtiną funkcinį nepriklausomumą, o darbas būtų atliekamas vadovaujantis tarptautiniais pripažintais audito standartais.

5. Audito institucijos arba 4 dalyje minimos įstaigos veiklą, susijusią su valstybėse narėse įgyvendinamais projektais, galima finansuoti pagal 18 straipsnyje minimas techninės pagalbos priemones, su sąlyga, kad yra paisoma 24 straipsnyje nurodytų šios institucijos išimtinių teisių.

VI SKYRIUS
KONTROLĖ

31 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės privalo užtikrinti daugiamečių ir metinių programų gerą finansinį valdymą ir pagal jas atliekamų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą.

2. Jos užtikrina, kad atsakingosios institucijos ir bet kokia įgaliotoji institucija, tvirtinančiosios institucijos, audito institucijos ir bet kurios kitos susijusios įstaigos gautų tinkamus nurodymus dėl 24–30 straipsniuose minimų valdymo ir kontrolės sistemų kūrimo, užtikrinant veiksmingą ir teisingą Bendrijos finansavimo naudojimą.

3. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso. Valstybės narės apie tuos pažeidimus praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie administracinių ir teismo procesų eigą.

Kai negalima išieškoti neteisėtai naudos gavėjui išmokėtų sumų, valstybė narė atsako už prarastų sumų sugrąžinimą į Europos bendrijų biudžetą.

4. Valstybės narės visų pirma atsakingos už finansinę veiksmų kontrolę ir užtikrina, kad valdymo sistemos bei auditas būtų įgyvendinami garantuojant tinkamą ir veiksmingą Bendrijos lėšų panaudojimą. Valstybės narės pateikia Komisijai tų sistemų aprašymą.

5. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija rinkdamos 15 straipsnio įgyvendinimui reikalingus statistinius duomenis.

6. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–5 dalių įgyvendinimo taisyklės.

32 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemos

1. Prieš priimant daugiametę programą valstybės narės užtikrina, kad pagal 24–30 straipsnius būtų sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos. Jos privalo užtikrinti veiksmingą sistemų darbą programavimo laikotarpiu.

2. Valstybės narės kartu su kiekvienu daugiametės programos projektu pateikia Komisijai atsakingųjų, įgaliotųjų ir tvirtinančiųjų institucijų sistemų, ypač taikomų institucijų struktūrai ir procedūroms, ir vidaus audito sistemų, veikiančių tose institucijose ir įstaigose, audito institucijoje ir bet kuriose kitose įstaigose, atliekančiose auditą, už kurį audito institucija yra atsakinga, sistemų aprašymą.

3. Per tris mėnesius nuo kiekvienos daugiametės programos projekto pateikimo Komisijai valstybės narės pateikia atitikties įvertinimo įstaigos parengtą ataskaitą, kurioje išdėstomi sistemų įvertinimo rezultatai ir pateikiama nuomonė dėl tų sistemų atitikties 24–30 straipsniams. Jeigu nuomonėje yra išlygų, ataskaitoje nurodomi trūkumai ir jų rimtumas. Suderinusios su Komisija valstybės narės parengia planą, nustatantį korekcines priemones, kurių reikės imtis, ir tų priemonių įgyvendinimo grafiką.

4. 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimamos išsamios 1–3 dalių įgyvendinimo taisyklės.

33 straipsnis

Komisijos pareigos

1. Komisija 32 straipsnyje nustatyta tvarka įsitikina, kad valstybės narės sukūrė 24–30 straipsnius atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir, remdamasi metinėmis audito ataskaitomis ir savo pačios auditu, kad sistemos sėkmingai veikia daugiamečių programų įgyvendinimo laikotarpiu.

2. Nepažeidžiant valstybių narių vykdomo audito, Komisijos pareigūnai arba įgalioti Komisijos atstovai gali atlikti auditą vietoje, kartais naudodami ir metinėse programose numatytų veiksmų auditą, ir patikrinti, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, pranešdami apie auditą ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną. Tokiame audite gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti atstovai.

3. Komisija gali reikalauti valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, įsitikinant, ar sistemos veikia teisingai, ir viena arba daugiau operacijų yra teisingos. Tokiame audite gali dalyvauti Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai.

4. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad apie fondo remiamus veiksmus būtų tinkamai informuojama, užtikrinamas veiksmų viešumas ir adekvačios paskesnės priemonės.

5. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad veiksmai atitiktų ir papildytų kitas svarbias Bendrijos politikos kryptis, priemones ir iniciatyvas.

34 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybių narių kontrolės įstaigomis

1. Komisija bendradarbiauja su daugiamečių programų audito institucijomis, koordinuodama atitinkamus jų kontrolės planus ir audito metodus, ir nedelsdama pasikeičia valdymo ir kontrolės sistemoms atlikto audito rezultatais, siekdama kiek įmanoma geriau panaudoti kontrolės išteklius ir išvengti nepagrįsto darbo dubliavimosi.

   Komisija pateikia savo pastabas dėl audito strategijos, pateikiamos pagal 30 straipsnį, ne vėliau kaip per tris mėnesius arba pirmame susitikime po audito strategijos gavimo.

2. Formuodama savo pačios audito strategiją Komisija nustato tokias daugiametes programas:

   (a) kurios be išlygų atitinka pagal 32 straipsnį sukurtą sistemą arba kurioms išlygos buvo pašalintos panaudojus korekcines priemones, ir

   (b) kurių audito institucijos audito strategija pagal 30 straipsnį yra patenkinama arba kada remiantis Komisijos ir valstybės narės audito rezultatais buvo gauta pagrįsta garantija, jog valdymo ir kontrolės sistemos veikia veiksmingai.

   Tų programų atveju Komisija gali informuoti suinteresuotas valstybes nares, kad dėl deklaruotų išlaidų teisingumo, teisėtumo ir taisyklingumo ji iš esmės pasikliaus audito institucijos nuomone, o savo pačios auditą vietoje ji atliks tik ypatingomis aplinkybėmis.

VII SKYRIUS
FINANSŲ VALDYMAS

35 straipsnis

Atitikimas reikalavimams – išlaidų deklaracijos

1. Visose išlaidų deklaracijose nurodoma išlaidų, kurias patyrė naudos gavėjai, įgyvendindami veiksmus, suma ir atitinkamai gauta valstybės ar privati parama.

2. Išlaidos atitinka naudos gavėjų atliktus mokėjimus. Išlaidos pagrindžiamos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais.

3. Išlaidas galima laikyti atitinkančiomis fondo paramos reikalavimus tik tada, jeigu mokėjimai buvo atlikti ne anksčiau kaip iki 22 straipsnio 4 dalyje nurodytame Komisijos sprendime dėl bendro finansavimo nurodytų metų sausio 1 d. Bendrai finansuojami veiksmai negali būti užbaigti iki jų atitikimo finansavimo reikalavimams pradžios.

4. Fondo paramos reikalavimų neatitinka tokios išlaidos:

– PVM;

– skolos palūkanos;

– žemės įsigijimas už sumą, viršijančią 10 % visų atitinkamos veiklos reikalavimus atitinkančių išlaidų;

– būstas.

5. Taisyklės, reglamentuojančios išlaidų, skirtų pagal 4 straipsnį įgyvendintiems veiksmams, fondo bendrai finansuojamiems valstybėse narėse, atitikimą reikalavimams, priimamos 52 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. .

36 straipsnis

Mokėjimo naudos gavėjams visuma

Valstybės narės įsitikina, ar atsakingoji institucija užtikrino, kad naudos gavėjai kiek įmanoma greičiau gautų visą paramos sumą iš valstybės lėšų. Neišskaitomos ir neatskaitomos jokios sumos ir neskaičiuojamas joks kitas konkretus mokestis ar kitas tolygaus poveikio mokestis, kuris sumažintų tas sumas naudos gavėjams.

37 straipsnis

Euro naudojimas

Visos Komisijos finansavimo sprendimuose, Komisijos įsipareigojimuose ir atliekamuose mokėjimuose minimos sumos ir patvirtintų išlaidų sumos bei prašymai atlikti mokėjimą, gauti iš valstybių narių, pateikiami ir atliekami eurais.

38 straipsnis

Įsipareigojimai

Bendrijos biudžetiniai įsipareigojimai prisiimami kiekvienais metais remiantis 22 straipsnio 4 dalyje minimu Komisijos sprendimu dėl finansavimo.

39 straipsnis

Mokėjimai – Išankstinis mokėjimas

1. Komisija fondų paramos mokėjimus atlieka pagal biudžetinius įsipareigojimus.

2. Mokėjimai atliekami išankstinio mokėjimo ir likučio išmokos forma. Mokėjimai atliekami valstybės narės paskirtai atsakingajai institucijai.

3. Išankstinis mokėjimas, lygus 50 % Komisijos metiniu sprendimu dėl fondo finansavimo paskirtos sumos, atliekamas valstybei narei per šešiasdešimt dienų nuo sprendimo dėl finansavimo priėmimo.

4. Antrasis išankstinis mokėjimas atliekamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių po to, kai Komisija patvirtina metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitą ir patvirtintą išlaidų ataskaitą, parengtą pagal 29 straipsnio a punktą ir 35 straipsnį. Šis mokėjimas lygus mažiausiai 70 % pradinio mokėjimo sumos. Antro Komisijos atliekamo išankstinio mokėjimo suma neviršija 50 % bendros sumos, skirtos bendro finansavimo sprendimu, arba bet kuriuo atveju valstybės narės pagal metinę programą atrinktiems projektams skirtų Bendrijos lėšų sumos likučio, atėmus pirmojo išankstinio mokėjimo sumą.

5. Išankstinių mokėjimų palūkanos skiriamos atitinkamai programai ir turi būti išskaitytos iš galutinėje išlaidų ataskaitoje deklaruotų viešųjų išlaidų sumos.

6. Išankstiniu mokėjimu sumokėtos sumos išskaitomos iš sąskaitų užbaigus metinę programą.

40 straipsnis

Likučio išmokos

1 Komisija išmoka likutį, jeigu ji per devynis mėnesius iki metiniu sprendimu dėl fondo bendro finansavimo nustatyto išlaidų atitikimo reikalavimams termino pabaigos gauna tokius dokumentus:

(a) patvirtintą išlaidų deklaraciją ir prašymą išmokėti likutį arba grąžinamų išlaidų deklaraciją, tinkamai parengtą pagal 29 straipsnio a punktą ir 35 straipsnį;

(b) metinės programos galutinio įgyvendinimo ataskaitą, įskaitant 51 straipsnyje nustatytą informaciją;

(c) audito ataskaitą, nuomonę ir deklaraciją, numatytas 30 straipsnio 2 dalyje.

Likučio išmokėjimas priklauso nuo to, ar priimama galutinė įgyvendinimo ataskaita ir prašymo išmokėti likutį pagrįstumo ataskaita.

2. Jeigu atsakingoji institucija nepateikia 1 dalyje nurodytų dokumentų iki nustatyto termino ir priimtina forma, Komisija kitaip panaudoja bet kurią atitinkamos metinės programos biudžetinio įsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam mokėjimui.

3. 2 dalyje nustatyta automatinio anuliavimo procedūra laikinai sustabdoma atitinkamų projektų sumai, kai valstybės narės lygiu 1 dalyje nustatytų dokumentų pateikimo laiku vyksta teismo procesas ar administracine tvarka nagrinėjamas skundas, turintis sustabdomąjį poveikį. Valstybė narė pateiktoje dalinėje baigiamojoje ataskaitoje nurodo išsamią informaciją apie tokius projektus ir kas 6 mėnesius siunčia tiems projektams parengtas pažangos ataskaitas. Per 3 mėnesius nuo teismo proceso ar skundo nagrinėjimo administracine tvarka pabaigos valstybė narė pateikia 1 dalyje numatytus dokumentus atitinkamiems projektams.

4. 1 dalyje minimas devynių mėnesių laikotarpis atidedamas, jeigu Komisija priima sprendimą laikinai sustabdantį bendro finansavimo mokėjimus atitinkamai metinei programai pagal 42 straipsnio nuostatas. Laikotarpis vėl pradedamas skaičiuoti nuo

tos dienos, kai valstybei narei pranešama apie 42 straipsnio 3 dalyje minimą Komisijos sprendimą.

5. Nepažeidžiant 41 straipsnio nuostatų, Komisija per šešis mėnesius nuo 1 dalyje minimų dokumentų gavimo informuoja valstybę narę apie išlaidų, kurias Komisijos nuomone gali padengti fondas, dydį ir bet kokias finansines pataisas, reikalingas dėl skirtumo tarp deklaruotų išlaidų ir mokėtinomis fondui pripažintų išlaidų. Valstybė narė savo pastabas turi pateikti per tris mėnesius.

6. Per tris mėnesius nuo valstybės narės pastabų gavimo Komisija nusprendžia, kokią išlaidų sumą turėtų padengti fondas, ir išieško likutį, atsirandantį dėl skirtumo tarp galutinių pripažintų išlaidų ir valstybėms narėms jau sumokėtų sumų.

7. Priklausomai nuo turimo finansavimo Komisija išmoka likutį ne vėliau kaip per šešiasdešimt dienų nuo tos dienos, kai ji priima pirmiau esančioje pirmoje dalyje minėtus dokumentus. Biudžetinio įsipareigojimo likutis gali būti atšauktas per šešis mėnesius nuo mokėjimo.

41 straipsnis

Laikinas mokėjimo termino atidėjimas

1. Pareigūnas, kuriam perduoti įgaliojimai, laikinai atideda mokėjimo terminą pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei iškyla abejonių dėl tinkamo valdymo ir kontrolės sistemų veikimo arba jei įgaliojimus turinčiam pareigūnui vykdant metinės peržiūros pastabų stebėseną prireikia papildomos informacijos iš nacionalinių institucijų, arba jei jis įtaria, kad pateiktose išlaidų deklaracijose yra nustatyta didelių pažeidimų arba galima daryti prielaidą, kad jų yra.

   Komisija nedelsdama apie laikino atidėjimo priežastis informuoja atitinkamą valstybę narę ir atsakingąją instituciją. Valstybė narė imasi būtinų priemonių kiek įmanoma greičiau ištaisyti situaciją.

2. Maksimalus šešių mėnesių laikotarpis pratęsiamas kitam maksimaliam šešių mėnesių laikotarpiui, jeigu aišku, jog būtina priimti sprendimą pagal 42 ir 45 straipsnius.

42 straipsnis

Laikinas mokėjimų sustabdymas

1. Komisija gali laikinai sustabdyti visus arba dalį išankstinio finansavimo ir likučio išmokų, kai:

   (a) yra rimtas programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumas, kuris daro įtaką mokėjimų patvirtinimo procedūros patikimumui ir dėl kurio nebuvo imtasi korekcinių priemonių, arba

   (b) išlaidos, nurodytos patvirtintoje išlaidų ataskaitoje, yra susijusios su rimtu pažeidimu, kuris nebuvo ištaisytas, arba

(c) valstybė narė nesilaikė savo įsipareigojimų, nustatytų 31 ir 32 straipsniuose.

2. Komisija gali nuspręsti laikinai sustabdyti išankstinio mokėjimo ir likučio išmokas po to, kai suteikia valstybei narei galimybę per tris mėnesius pateikti savo pastabas.

3. Komisija baigia laikiną išankstinio mokėjimo ir likučio išmokų sustabdymą nusprendusi, jog valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, kad laikinas sustabdymas būtų panaikintas.

4. Jeigu valstybė narė nesiima reikalingų priemonių, Komisija gali priimti sprendimą sumažinti grynąją sumą arba anuliuoti Bendrijos paramą metinei programai pagal 46 straipsnį.

43 straipsnis

Dokumentų saugojimas

Kiekvienoje valstybėje narėje atsakingoji institucija užtikrina, kad visi patvirtinamieji dokumentai, susiję su atitinkamos metinės programos išlaidomis ir auditu, būtų laikomi taip, kad su jais galėtų susipažinti Komisija ir Audito Rūmai.

Nepažeidžiant valstybės pagalbos teikimą reglamentuojančių normų, dokumentai laikomi taip, kad su jais būtų galima susipažinti, mažiausiai trejus metus po metinės programos užbaigimo. Šio laikotarpio skaičiavimas gali nutrūkti, jeigu vyksta teisinis procesas, arba Komisijos prašymu, kuriame nurodytos priežastys.

Laikomi dokumentų originalai arba patvirtintos originalų kopijos visuotinai pripažintose duomenų laikmenose.

VIII SKYRIUS
FINANSINĖS PATAISOS

44 straipsnis

Finansinės pataisos, kurias daro valstybės narės

1. Nepažeisdamos Komisijos įsipareigojimų dėl Europos Bendrijų biudžeto vykdymo, valstybės narės pirmiausia atsako už pažeidimų tyrimą. Gavusios įrodymų apie bet kokį didesnį pasikeitimą, turintį poveikio paramos panaudojimo arba kontrolės pobūdžiui ar reikalavimams, jos padaro būtinas finansines pataisas.

2. Valstybė narė daro būtinas finansines pataisas dėl nustatytų pavienių arba sisteminių pažeidimų vykdant veiksmus ar metines programas. Valstybės narės daromomis pataisomis išieškomas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį bei sunkumą ir į fondo patirtą finansinį nuostolį.

   Valstybės narės į savo metinę ataskaitą, siunčiamą Komisijai pagal 50 straipsnio 2 dalį, įtraukia konkrečiai metinei programai skirtų pradėtų vykdyti atšaukimo procedūrų sąrašą.

Valstybės narės daromomis pataisomis atšaukiamas visas Bendrijos įnašas ar jo dalis ir, jei per atitinkamos valstybės narės nustatytą laiką ši suma negrąžinama, mokamos palūkanos dėl įsipareigojimų nevykdymo, kurių norma nustatyta 47 straipsnio 2 dalyje.

3. Jei yra sisteminių pažeidimų, valstybė narė vykdo tyrimą, apimantį visas operacijas, kurioms jie galėjo turėti poveikio.

45 straipsnis

Komisijos atliekamas sąskaitų auditas ir daromos finansinės pataisos

1. Nepažeisdami Audito Rūmų įgaliojimų arba patikrinimų, kuriuos atlieka valstybės narės pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, Komisijos pareigūnai ar įgaliotieji Komisijos atstovai gali vykdyti fondo finansuojamų operacijų ir valdymo bei kontrolės sistemų patikrinimus vietoje, įskaitant atrankinius patikrinimus, prieš tai pranešę bent jau prieš vieną darbo dieną. Komisija atitinkamą valstybę narę įspėja iš anksto, kad gautų visą reikalingą pagalbą. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti ir atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti atstovai.

   Komisija gali reikalauti atitinkamos valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, kad įsitikintų, jog vienas ar daugiau sandorių yra teisingi. Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali dalyvauti atliekant tokius patikrinimus.

2. Jei, baigusi būtinus patikrinimus, Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nevykdo savo įsipareigojimų pagal 31 straipsnį, ji sustabdo išankstinį arba galutinį mokėjimą pagal 42 straipsnį.

46 straipsnis

Pataisų kriterijai

1. Jei per 42 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį valstybė narė nepadaro pataisų ir jei nepasiektas susitarimas, Komisija gali nuspręsti per tris mėnesius atšaukti dalį arba visą Bendrijos įnašą į metinę programą tuo atveju, kai ji padaro išvadą, kad:

   (a) yra didelių trūkumų programos valdymo ir kontrolės sistemoje, dėl kurių jau sumokėtam Bendrijos įnašui į programą iškilo pavojus;

   (b) patvirtintoje išlaidų atskaitoje išlaidos nurodytos neteisingai ir valstybė narė jų neištaisė prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį;

   (c) valstybė narė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal 31 straipsnį prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią straipsnio dalį;

   Komisija priima sprendimą atsižvelgusi į valstybės narės pateiktas pastabas.

2. Atsižvelgdama į pažeidimo sisteminį pobūdį, Komisija savo finansines pataisas daro kiekvienu atskiru nustatyto pažeidimo atveju, norėdama nuspręsti, ar taikyti vienodo

dydžio ar ekstrapoliuotą pataisą. Jei pažeidimas susijęs su išlaidų ataskaita, kuriai anksčiau metinėje ataskaitoje buvo suteikta neabejotina garantija pagal 30 straipsnio 3 dalies b punktą, bus galima daryti prielaidą, kad egzistuoja sisteminė problema, kuriai reikia taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotas pataisas, išskyrus tuos atvejus, kai valstybė narė per tris mėnesius gali pateikti įrodymų šiai prielaidai atmesti.

3. Priimdama sprendimą dėl pataisų sumos dydžio, Komisija atsižvelgia į pažeidimo svarbą ir atitinkamos metinės programos netikslumų mastą bei finansinį poveikį.

4. Kai Komisija savo poziciją grindžia ne jos tarnybose dirbančių auditorių nustatytais faktais, ji, išanalizavusi konkrečios valstybės narės panaudotas priemones pagal 32 straipsnį, pastebėtų pažeidimų ataskaitas ir valstybės narės pateiktus atsakymus, padaro išvadas dėl finansinių padarinių.

47 straipsnis

Grąžinimas

1. Bet koks grąžinimas Komisijos naudai atliekamas iki nustatytos dienos, kuri nurodyta vykdomajame rašte sumoms išieškoti, kuris sudaromas pagal Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002[78] 72 straipsnį. Šis terminas yra paskutinė antrojo mėnesio diena po vykdomojo rašto išdavimo.

2. Dėl bet kokio vėlavimo vykdant grąžinimą mokamos palūkanos dėl pavėluoto mokėjimo, pradedant nustatytu terminu ir baigiant faktinio mokėjimo diena. Taikoma palūkanų norma yra ta, kurią taiko Europos centrinis bankas savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, ir kuri paskelbta Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje, galiojusi to mėnesio, kurį sueina susigrąžinimo terminas, pirmą kalendorinę dieną, padidinus jį trimis su puse procento.“

48 straipsnis

Valstybių narių įsipareigojimai

Komisijos padaryta finansinė pataisa neapriboja valstybės narės įsipareigojimo vykdyti išieškojimą pagal 46 straipsnį.

IX SKYRIUS
STEBĖSENA, ĮVERTINIMAS IR ATASKAITOS

49 straipsnis

Stebėsena ir įvertinimas

1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis vykdo nuolatinę fondo veiklos stebėseną.

---

[78] OL L 351, 2002 12 28.

2. Komisija nuolatos vertina fondo veiklą kartu su valstybėmis narėmis, siekdama įvertinti veiksmų tinkamumą, veiksmingumą ir poveikį, atsižvelgiant į 2 straipsnyje nurodytus tikslus.

3. Komisija taip pat nagrinėja, kaip fondo veiksmai papildo atitinkamų Bendrijos politikos krypčių, priemonių ir iniciatyvų veiksmus.

50 straipsnis

Ataskaitos

1. Kiekvienos valstybės narės atsakinga institucija imasi būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad bus vykdoma projekto stebėsena ir atliktas įvertinimas.

   Šiam tikslui susitarimuose ir sutartyse, kuriuos ji sudaro su už veiksmų įgyvendinimą atsakingomis organizacijomis, turi būti straipsniai, numatantys įsipareigojimą teikti nuolatines ir išsamias ataskaitas apie pažangą įgyvendinant ir užbaigiant įgyvendinti nustatytus tikslus.

2. Ne vėliau kaip praėjus devyniems mėnesiams po termino iki kurio turi būti padarytos reikalavimus atitinkančios išlaidos, ir kuris yra nustatytas sprendime dėl bendro finansavimo kiekvienoje metinėje programoje, atsakinga institucija Komisijai pateikia galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir galutinę išlaidų deklaraciją kaip numatyta 35 straipsnyje.

3. Ne vėliau kaip iki 2012 m. birželio 30 d. (2008–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. birželio 30 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) valstybės narės pateikia Komisijai įvertinimo ataskaitą apie bendrai su fondu finansuojamų veiksmų rezultatus ir poveikį.

4. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia:

   (a) ne vėliau kaip iki 2010 m. birželio 30 d. – ataskaitą apie 15 straipsnyje nustatytų kriterijų taikymą skirstant metinius išteklius valstybėms narėms kartu su pasiūlymais dėl pakeitimų, jei manoma, kad tai yra būtina;

   (b) ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d. – tarpinę ataskaitą apie pasiektus rezultatus ir kiekybinius bei kokybinius fondo naudojimo aspektus kartu su pasiūlymu apie tolesnę fondo plėtrą;

   (c) atitinkamai ne vėliau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d. (2008–2010 m. laikotarpiui) ir iki 2015 m. gruodžio 31 d. (2011–2013 m. laikotarpiui) – *ex-post* įvertinimo ataskaitą.

51 straipsnis

Galutinė metinė ataskaita

1. Siekiant susidaryti aiškią nuomonę apie metinių ir daugiamečių programų įgyvendinimą, 50 straipsnio 2 dalyje nurodytose ataskaitose pateikiama ši informacija:

(a) apie metinės programos įgyvendinimo finansinį ir veiklos aspektą;

(b) apie pažangą, pasiektą įgyvendinant daugiametę programą ir jos prioritetus palyginti su konkrečiais, besikeičiančiais tikslais, kartu su fizinių ir įgyvendinimo veiksnių, rezultatų ir kiekvieno prioriteto poveikio kiekybiniu vertinimu, jei ir kai galima tokį kiekybinį vertinimą pateikti;

(c) apie veiksmus, kurių ėmėsi atsakingoji institucija, siekdama užtikrinti įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, visų pirma:

– stebėsenos ir įvertinimo priemones, įskaitant susitarimus dėl duomenų rinkimo;

– bet kurių svarbių problemų, su kuriomis buvo susidurta įgyvendinant veiklos programą, trumpą išdėstymą ir priemones, kurių buvo imtasi;

– naudota techninė parama;

– priemones, kurių buvo imtasi siekiant pateikti informaciją apie metines ir daugiametes programas ir jas paskelbti.

2. Laikoma, kad ataskaitos yra priimtinos, kai jose yra visa 1 straipsnio dalyje nurodyta informacija. Komisija per du mėnesius priima sprendimą dėl atsakingosios institucijos pateiktos metinės įgyvendinimo ataskaitos turinio. Jei Komisija iki nustatyto laiko nepateikia atsakymo, ataskaita laikoma priimta.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda bendrasis Solidarumo ir migracijos srautų valdymo komitetas, įsteigtas vadovaujantis sprendimu dėl išorinių sienų fondo įsteigimo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą 2007–2013 m. laikotarpiui …/…..[79] (toliau – komitetas).

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

[79] Įrašyti nuorodas į sprendimus, kuriais įsteigiamas EPF, Išorinių sienų fondas ir Integracijos fondas.

53 straipsnis

Peržiūra

Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Komisijos pasiūlymu, ne vėliau kaip iki 2013 m. birželio 30 d. peržiūri šį sprendimą.

54 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas taikomas nuo 2008 m. sausio 1 d.

55 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

FINANCIAL STATEMENT

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

1. NAME OF THE PROPOSAL:

Programme "Solidarity and Management of Migration Flows "

Proposal for a Council Decision establishing the "European Refugee Fund" for the period 2008-2013

Proposal for a Council Decision establishing the "European Fund for the Integration of Third-Country nationals" for the period 2007-2013

Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council establishing the "European Return Fund" for the period 2008-2013

Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council establishing the "External Borders Fund" for the period 2007-2013

2. ABM / ABB FRAMEWORK

1802 – External Frontiers, visa policy and free movement of people

1803 – Common Immigration and Asylum Policies

3. BUDGET LINES

3.1. Budget lines (operational lines and related technical and administrative assistance lines (ex- B.A lines)) including headings :

Financial Perspectives 2007 - 2013: Heading 3.

3.2. Duration of the action and of the financial impact:

2007-2013

3.3. Budgetary characteristics (*add rows if necessary*) :

Budget line	Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
European Refugee Fund	Non-	Diff	NO	NO	No	No 3

	comp					
Integration of Third-country nationals	Non-comp	Diff	Yes	NO	No	**No** 3
European Return Fund	Non-comp	Diff	Yes	NO	No	**No** 3
External Borders Fund	Non-comp	Diff	Yes	NO	No	**No** 3

4. SUMMARY OF RESOURCES

4.1. Financial Resources (Current Prices)

4.1.1. Summary of commitment appropriations (CA) and payment appropriations (PA)

EUR million (to 3 decimal places)

Expenditure type	Section no.		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 -…	Total
Operational expenditure (8.1)											
Commitment Appropriations (CA)	European Refugee Fund	a	60,000	140,000	140,000	150,000	200,000	204,200	208,600		1.102,800
	Emergency measures	a	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800		68,600
	Integration of Third-country Nationals	a	95,000	126,000	205,000	265,000	305,000	360,000	400,000		1.756,000
	European Return Fund	a	0,000	39,000	60,000	100,000	150,000	200,000	200,000		749,000
	External Borders Fund	a	170,000	170,000	220,000	285,000	320,000	400,000	570,000		2.135,000

Payment Appropriations (PA)	European Refugee Fund	b	54,771	105,000	150,000	145,000	175,000	202,100	206,400	64,529	1.102,800
	Emergency measures	b	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800		68,600
	Integration of Third-country Nationals	b	47,500	110,500	165,500	235,000	285,000	332,500	380,000	200,000	1.756,000
	European Return Fund	b	0,000	19,500	49,500	80,000	125,000	175,000	200,000	100,000	749,000
	External Borders Fund	b	85,000	170,000	195,000	252,500	302,500	360,000	485,000	285,000	2.135,000
Administrative expenditure within reference amount (8.2.4)											
Technical & administrative assistance (NDA)	European Refugee Fund	c	1,300	1,600	1,500	1,600	1,850	1,550	1,800		11,200
Technical & administrative assistance (NDA)	Emergency measures	c	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200		1,400
Technical & administrative assistance (NDA)	Integration of Third-country Nationals	c	1,100	1,750	1,700	2,150	2,550	2,850	2,900		15,000
Technical & administrative assistance (NDA)	European Return Fund	c	0,000	1,400	1,500	1,600	1,700	1,750	2,050		10,000

Technical & administrative assistance (NDA)	External Borders Fund	c	1,600	2,250	2,300	2,650	2,900	2,650	2,650		17,000
TOTAL REFERENCE AMOUNT											
Commitment Appropriations		**a+c**	**339,000**	**492,000**	**642,000**	**818,000**	**994,000**	**1.183,000**	**1.398,000**		**5.866,000**
Payment Appropriations		**b+c**	**201,271**	**422,000**	**577,000**	**730,500**	**906,500**	**1.088,400**	**1.290,800**	**649,529**	**5.866,000**
Administrative expenditure not included within reference amount											
Human resources and associated expenditure (NDA)	8.2.5	d	7,587	8,856	10,044	11,232	12,420	13,392	13,608		77,139
Administrative costs, other than human resources and associated costs, not included in reference amount (NDA)	8.2.6	e	0,676	0,732	0,746	0,761	0,777	0,792	0,808		5,292
Total indicative financial cost of intervention											
TOTAL CA including cost of Human Resources		a+c+d+e	347,263	501,588	652,790	829,993	1.007,197	1.197,184	1.412,416		5.948,431
TOTAL PA including cost of Human Resources		b+c+d+e	209,534	431,588	587,790	742,493	919,697	1.102,584	1.305,216	649,529	5.948,431

Co-financing details

If the proposal involves co-financing by Member States, or other bodies (please specify which), an estimate of the level of this co-financing should be indicated in the table below (additional lines may be added if different bodies are foreseen for the provision of the co-financing):

EUR million (to 3 decimal places)

Co-financing body		Year n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 and later	Total
……	f							
TOTAL CA including co-financing	a+c +d+ e+f							

4.1.2. Compatibility with Financial Programming

X Proposal is compatible with next financial programming 2007-2013

☐ Proposal will entail reprogramming of the relevant heading in the financial perspective.

☐ Proposal may require application of the provisions of the Interinstitutional Agreement[80] (i.e. flexibility instrument or revision of the financial perspective).

4.1.3. Financial impact on Revenue

☐ Proposal has no financial implications on revenue

x Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

NB: All details and observations relating to the method of calculating the effect on revenue should be shown in a separate annex.

[80] See points 19 and 24 of the Interinstitutional agreement.

EUR million (to one decimal place)

Budget line	Revenue	Prior to action [Year n-1]	Situation following action						
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	a) Revenue in absolute terms		3.7	3.7	4.8	6.2	7	8.8	12.5
	b) Change in revenue	*Δ*							

(Please specify each revenue budget line involved, adding the appropriate number of rows to the table if there is an effect on more than one budget line.)

The Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council establishing the "*External Borders Fund*" constitutes a development of the Schengen acquis within the meaning of the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the association of those two States with the implementation, application and development of the Schengen acquis.

This Decision also constitutes a development of the provisions of the Schengen *acquis* within the meaning of the Agreement signed by the European Union, the European Community and the Swiss Confederation on the latter's association with the implementation, application and development of the Schengen *acquis*.

Contribution : 2,19 % (2004 figures).

4.2. Human Resources FTE (including officials, temporary and external staff) – see detail under point 8.2.1.

Annual requirements	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total number of human resources	70,25	82	93	104	115	124	126

5. CHARACTERISTICS AND OBJECTIVES

5.1. Need to be met in the short or long term

5.1.1. European Refugee Fund :

The existing financial instrument supporting the implementation of the common asylum policy is the European Refugee Fund. Its objective is set by the Treaty establishing the European Community (Article 63.2.b): to promote a balance of efforts between Member States in receiving and bearing the consequences of receiving refugees and displaced persons.

More specifically, the aim of the ERF is to express solidarity at Community level and to alleviate the pressures felt by Member States most affected by reception of refugees and displaced persons in facing the consequences of this reception, which includes reception conditions during asylum procedure (and ensuring fair and efficient asylum procedure), integration of recognised refugees and promoting voluntary return solutions for rejected asylum seekers and refugees who wish to return to their country of origin. Furthermore, the European Refugee Fund is one of the instruments of a Common Asylum policy, and as such the measures supported by the Fund should seek to complement and support EU legislation in order to support the progressive implementation of a Common Asylum System at all levels (common legislation and development of common best practices).

The ERF is an important part of an overall policy for building a common European asylum policy. Reducing divergence between asylum systems and progressive implementation of common standards at EU level will have a cost, which will be greater for Member States with larger number of asylum seekers and refugees, but also to new Member States. The Community should contribute to correcting those imbalances and to supporting Member States in complying with their obligations[81]. Finally, account must also be taken of the other objectives being formulated in related policies, such as the integration of third country nationals and management of illegal immigration.

5.1.2. Integration of Third-country nationals :

The common basic principles adopted by Governments at the JLS Council on 19 November 2004 underline the need for a holistic approach to integration of migrants. It is stated that not only within Member States but also at the European level, steps are needed to ensure that the focus on integration is a mainstream consideration in policy formulation and implementation, while at the same time specific policies for integrating third-country nationals are being developed.

---

[81] In drawing the impact assessment, and formulating the policy options available, account has been taken of previously established objectives underlying the European Refugee Fund and their likely achievement. Account also has to be taken of completion of other objectives (legislation) and the level of complementarity already achieved or soon to be achieved with these.

In accordance with the common basic principles, the specific policies for integrating legally residing immigrants in Member States, envisage to:

- Provide opportunity for immigrants and create incentives to integrate and overcome language difficulties and/or problems relating to understanding the norms, values and traditions of the host society or satisfying job requirements;

- Be pro-active in the design and implementation of national introduction programmes and activities, the capacity building of migrant organisations and of their interlocutors at all level of government;

- Recognise new challenges in migratory pressure and address them through a successful integration strategy, either because the Member States concerned have only been welcoming immigrants over the last few years, such as the Member States in the south of the EU, or because they are at the eve of a period of more immigration, as is the case in some of the new Member States;

- Overcome shortcomings in infrastructure at local, regional and national levels to deal with migratory inflows, and promote coherence between policy design and its implementation on the ground;

- Combat intolerance and prejudice among the host population, and to raise awareness of the importance of diversity in society, including among public and private sector service providers;

- Promote dialogue and consultation between political decision makers and local communities on the challenges faced by migrants, about their needs and circumstances and about ways of improving their position.

To achieve such policies, in particular to promote the integration of third country nationals having recently arrived and been admitted by a Member State to reside in its territory, the following specific objectives should be pursued, turning into concrete action the common basic principles:

(1) Facilitate the organization and implementation of admission programmes for economic migrants, strengthening their integration component and anticipating the needs of third-country nationals.

(2) Contribute to the organisation and implementation of introduction programmes and activities for third country nationals, by way of capacity building, policy development and implementation.

(3) Increase civic, cultural and political participation of third country nationals in the host society, in order to promote their active citizenship and recognition of fundamental values.

(4) Strengthen the capacity of Member States' public and private service providers to interact with third country nationals and their organizations and to answer better the needs of different groups of third country nationals

(5) Strengthen the ability of the host society to adjust to increasing diversity by targeting integration actions at the host population.

(6) Strengthen the capacity of Member States to monitor and evaluate integration policies.

5.1.3. European Return Fund

The policy objective in this area is to support and encourage Member State efforts to improve the management of the return of illegal third country nationals in all aspects, taking account of Community legislation in this area.

In particular, the following specific objectives should be pursued:

1. to promote the introduction of integrated return management procedures by all Member States and to improve the operation and organisation of existing procedures;

2. to strengthen co-operation between Member States in the conception and implementation of integrated return management procedures and practices;

3. to ensure the effective and uniform application of common standards on return.

These aims will be pursued through actions such as:

- the development of effective and lasting operational co-operation between Member State authorities and consular and immigration services in third countries, with a view to facilitating the receipt of travel documents for the return of third country nationals and ensuring speedy and successful removal procedures;

- developing co-operation between Member States in the collection and dissemination of information on their country of origin to potential returnees;

- increasing the number of illegal migrants opting to return voluntarily by encouraging this through better targeted and more attractive assisted voluntary return programmes and other means;

- simplifying enforced return procedures and improving the capacity of courts to deal with cases, with a view to reducing the period of detention of those awaiting forced removal without infringing their basic rights;

- formulating joint integrated return plans, including implementing joint voluntary return programmes in respect of particular countries or regions and arranging joint flights, thus reinforcing the message of an effective management of migration flows by the EU;

- implement joint return operations, thus making better use of existing national resources and expertise for the common good of the fight against illegal immigration throughout the EU

- encouraging exchange of information, support, advice and best practice between Member States in dealing with the return of people to specific countries and/or of particularly vulnerable groups;

- establishing joint arrangements for the reception of those returning in countries of origin, former residence or transit in co-operation with the countries concerned;

- developing measures to ensure the effective reintegration of people in their country of origin or former residence after they return;

- improving the capacity of competent authorities to enforce removal decisions with full respect for the rights of the people concerned and for their dignity in accordance with relevant EU standards;

- ensuring the provision of specific assistance to vulnerable groups such as children, the elderly, people with disabilities, pregnant women and those who have been subjected to torture, rape or other serious forms of psychological, physical or sexual violence.

5.1.4. External Borders Fund

Given the uneven division of responsibility between Member States for controlling the external borders of the EU, the policy objectives to achieve are:

1. to improve the efficiency of controls and thereby the effectiveness of the management and protection of external borders in order to reduce illegal entry and increase the security of the internal EU area of free movement;

2. to make it easier and faster for authorised travellers to enter the EU in conformity with the Schengen acquis while protecting the EU against illegal entry;

3. to achieve a uniform application of the EU law by Member States and an overall efficiency of national border guards in carrying out their tasks in accordance with EU law;

4. to enhance the efficiency of the issuing of visas and the implementation of other pre-frontier checks.

These general aims can be translated into a series of specific and operational objectives of which the key ones, in terms of added value and cost-effectiveness for the European Union, would be the following:

- improving efficiency of control and surveillance measures through the use of state of the art technological means;
- establishing the necessary infrastructures to improve efficient flow management at border crossing points;
- enhancing the capacity of the human resources allocated to border management, for instance by implementing the common core curriculum to be set up by the Agency;
- improving the coordination and information exchange at national level for all relevant authorities involved in securing effective border control;
- reducing as much as possible illegal entries at external borders through operations in third countries, in cooperation with these countries;
- enhancing the coordination and cooperation between Member States as regards the implementation of the common visa policy.

5.2. Value-added of Community involvement and coherence of the proposal with other financial instruments and possible synergy

5.2.1. European Refugee Fund

The discussion on the policy options available to achieve solidarity in the field of asylum policy was inevitably influenced by the existing financial instrument, the European Refugee Fund. At the time of its renewal last year, different options have been considered The above assessment on the different model is valid to date. The current proposal will therefore merely extend the programming period of the ERF II until the end of the new financial perspectives, i.e. to change its end date from end 2010 to the end of 2013.

Moreover, to take into account the establishment of the Return Fund, the need for an adjustment of the strand on return in the European Refugee Fund was considered necessary.

Currently, the European Refugee Fund supports actions for the voluntary return of persons who have applied for international protection or who are enjoying international protection in the Member States. In practice, in terms of returns, this covers a wide spectrum of situations, from those who, having been granted refugee status, decide to return to their countries of origin to those who decide to return because they have had applications refused and have few prospects in the Member State and who, in the absence of alternatives, decide to avail themselves of the arrangements made to facilitate voluntary return.

The following options were examined:

1. To leave the ERF as it is and limit the Return Fund to illegal immigrants;

2. To exclude all return measures relating to asylum seekers, refugees and other beneficiaries of protection from the ERF and to transfer support for such measures to the Return Fund;

3. To only transfer the support for measures relating to rejected asylum seekers to the Return Fund and maintain the support by the ERF for the voluntary return of asylum seekers and persons benefiting from international protection

The third option was the chosen option

5.2.2. Integration of Third-country nationals

Following the adoption of the legislative framework establishing a common immigration policy and in view of the solidarity provision in the new Constitutional Treaty, setting-up a financial instrument would provide support and incentives for the Member States to develop integration policies for integration of third-country nationals admitted in accordance with the legislative framework laid down in both national and Community law.

Here, different models for financial support were considered:

1. Integration of third-country nationals is funded via joint projects and Community actions (e.g. the ARGO framework model or the INTI programme):

2. Integration of third-country nationals is solely funded within a mainstreaming instrument, such as the European Social Fund (ESF)

3. Integration of third-country nationals is funded within a separate instrument expressing solidarity between Member States on the basis of the number of third country nationals legally present in the Member States.

The ex ante evaluation demonstrated the need to opt for a separate instrument on integration for third country nationals in complementarity with the ESF mainstreaming approach. To respond to the specific challenges in the area of integration of third-country nationals, the instrument would intervene in six specific areas:

- Improving the implementation of admission programmes. Facilitating a rapid and smooth integration of those migrants who have been explicitly invited to contribute to Member States' societies. In many Member States it is recognised that these persons in particular provide a valuable contribution to economic growth. Their arrival is commonly seen as important to counteract the prospective decline in the EU's work force in future years. Action should be taken to prepare their integration even before they arrive in the territory of the Member States.

- The implementation of introduction programmes and introductory activities. The early stages of a third country national's residence in the Member State are of particular importance. Introduction programmes and activities express the investment host societies are willing to make in the future, by: providing opportunity for migrants to learn the language of the host country to learn about ways of doing things, so increasing their chances of being self-sufficient as soon as possible finding employment; increasing the incentive and motivation for migrants to integrate; making it easier for young migrants, in particular, to integrate and so prevent identity problems and reduce delinquency: facilitating the development of targeted and flexible integration policies and activities, taking account of the special needs of third-country nationals and encouraging the development of new and innovative approaches to integration.

- Promoting active citizenship through civic, cultural, religious and political participation. These activities can contribute by increasing the knowledge of migrants of the history, traditions, norms, values and local customs of the host society, facilitating the dialogue between different religious communities; encouraging migrants to take responsibility and an active part in local community life, increasing their understanding of political processes and encouraging them to participate in decision making processes and increasing their possibilities of applying for citizenship. In short, active citizenship can highlight skills and open up avenues to third country nationals to realise their full potential in host societies.

- Supporting capacity building in public and private sector service providers in Member States. Much interaction between third country nationals and other citizens takes place in such mainstream organisations as schools, hospitals, communal housing societies etc. Opening up these providers through diversity management will reinforce the motivation and willingness of third country nationals to participate in society. This can be achieved by: making service providers more aware of diversity issues and helping them to develop inter-cultural communication skills; increasing co-operation between local, regional and national authorities responsible for integration and helping to bring about better coordination between the design of policy and its operation on the ground; raising awareness of the benefits of putting in place an effective policy for managing diversity; increasing co-operation between local, regional and national authorities responsible for integration and helping to bring about better coordination between the design of policy and its operation on the ground; raising awareness of the benefits of putting in place an effective policy for managing diversity.

- Helping society to adjust to diversity by making the host population more aware of the true facts about migration and about the people concerned, increasing tolerance towards other cultures and religions and so helping to strengthen social cohesion, increasing dialogue and interaction between migrants and the host population and actively involving private bodies (including SME) in the integration process.

- Policy development, monitoring and evaluation of policies and strategies by: stimulating the collection of relevant data on migration in the Member States so

providing the basis for informed discussion and decision-making; ensuring that the effectiveness of integration efforts are assessed on an ongoing basis and that programmes are responsive to immigrants needs; enabling policy-makers across the EU to learn from past experience not only of policies pursued in their own countries but also of those pursued elsewhere, so helping to improve the policies implemented in the future across Member States.

The Integration Fund will build on past experience, namely the pilot projects on integration of third country nationals (INTI) started in 2002 with a budget of € 4 million. Nearly 300 applications were received in the first two years, applying for more than € 85 million whereas the total budget available was only €10 million.

The pilot projects complement the policy outlined in the Communication on Immigration, integration and employment adopted in June 2003 in which the Commission presented its views on how to elaborate comprehensive and multi-dimensional policies on the integration of legally residing third-country nationals. According to the Communication integration policy should be based on two fundamental underlying principles: First of all that the principle of subsidiarity prevails clearly demonstrating that the primary responsibility for the elaboration and implementation of integration policies lies with the Member States, and secondly, the holistic approach which will ensure integration of immigrants into all aspects of society and which requires that a two-way approach - implying that the responsibility for integration lies both with the receiving society as well as with the arriving immigrant - is applied. The pilot projects supports networks and the transferral of information and good practices between Member States, regional and local authorities and other stakeholders in order to facilitate open dialogue and identify priorities for national integration policies and the actions also support new innovative projects which promote integration of third-country nationals.

To continue the encouragement of a more structured policy development in the field of integration as initiated by INTI, the financial instrument should be complemented by actions facilitating co-operation between Member States and exchange of best practices (Community actions).

The Integration Fund will work in complementarity with the ESF and the ERF.

5.2.3. European Return Fund

A distinct fund established with the particular objective of supporting an integrated return management policy seems best equipped to achieve the objectives set out above. By creating a separate instrument which is targeted at return, the specific problems identified with respect to persuading or coercing illegal migrants to leave the country in which they are residing can be addressed.

The Return Fund will need to work in complementarity with the other financial instruments mentioned in the extended impact assessment – the ERF, AENEAS– each of which addresses specific aspects of the return to their country of origin or former residence.

The European Return Fund will seek to promote the development of integrated set of return measures aiming at putting in place in Member States an effective programme. This should cover all phases of the return process, from the pre-departure phase and the return as such to the reception and reintegration in the country of return and should be tailored to take account of the specific situation in different countries. At the basis of such a programme should be an analysis of the situation in the Member State(s) with respect to the targeted population, a realistic assessment of the potential for return and the cooperation with the countries of return, a planning and evaluation mechanism with respect to the return process of the targeted population and cooperation throughout the process with relevant stakeholders at national, European and international level, such as UNHCR and IOM.

Priority should be given to cooperation between Member States to secure such an approach, given the cost-effectiveness and the synergies involved.

Accordingly, the measures to be supported, when they form part of such an integrated return approach, would include:

- *In all cases*: the procurement of indispensable travel documents, costs of necessary pre-return medical checks, costs of travel and food for returnees and escorts, including medical staff, accommodation for escorts, specific assistance to vulnerable groups such as children or invalids, costs of transportation to the final destination in the country of return and co-operation with the authorities of the country of origin, former residence or transit.

- *Additionally in the case of forced return* the costs of temporary accommodation for returnees and their escorts prior to departure in case of joint return operations.

- *Additionally in the case of voluntary return:* comprehensive pre-return information, assistance and counselling as well as essential expenses before return and initial expenses after return, transport of the returnee's personal belongings, adequate temporary accommodation for the first days after arrival in the country of return in a reception centre or a hotel if necessary, training and employment assistance and limited start-up support for economic activities where appropriate.

- As regards the application of the common standards: education and training of staff in the competent administrative, law enforcement and judicial bodies as well as secondments of these categories of staff from other Member States;

- As regards the cooperation between Member States: actions relating to the cooperation with consular authorities and immigration services of third countries, to facilitate the assistance in obtaining travel documents; actions relating to the joint design and implementation of action plans realising an integrated return management, joint evaluation and monitoring of the process etc.

5.2.4. External Borders Fund

The most relevant policy option is the establishment of a financial solidarity mechanism at Community level to support Member States who bear a lasting and heavy financial burden by being responsible for controlling external borders for the benefit of the Union as a whole. This Fund should be designed to be a concrete expression of EU solidarity by providing financial assistance to those Member States which apply the Schengen provisions on external borders, in addition to those on internal borders (the dismantling of controls on entry). It would accordingly represent an explicit recognition of the tasks they perform in carrying out checks on people entering the EU from third countries and border surveillance not only in their own interests but on behalf of all Member States which have dismantled internal border controls.

Support from the Fund should be extended from the outset to new Member States, as their external borders are operational since their accession even if they have undertaken to remove border controls at a later stage when they are judged ready to do so. It should also extend to the need for Member States to implement Community legislation in relation to specific situations which have arisen as a result of enlargement (the most notable example is of Russians who need to cross Lithuania to reach Kaliningrad). The Fund should, in addition, provide support for managing visas and other similar activities undertaken before people reach the border, whether these are carried out in cooperation with other Member States or not. The efficient management of such activities by the consular services of Member States in third countries is an integral part of a common integrated border management system, which is aimed at facilitating legitimate travel into the EU while preventing illegal entry.

Objective criteria need to be established to allocate funds to Member States. These criteria should take account of the various elements which add to the burden of control on the Member States, in particular, the length of external land and maritime borders, the number of authorised border crossing points, the number of travellers crossing and the extent of pressure caused by people refused entry. The criteria should also take account of the challenges posed by the risk of illegal entry affecting each border, taking into account the geopolitical situation, typology and geography. The assessments made by the Common Centre in Finland and in the future by the European Agency for the management of operational cooperation at external borders will be very helpful in this regard.

From a subsidiarity point of view, such a Fund would support Member States in carrying out the various tasks involved in external border control while not interfering with their responsibilities in respect of determining who they allow to enter their territory.

Actions to be funded could include border crossing infrastructures and related buildings (e.g. border stations, helicopter landing places or lanes, etc.); operating equipment (laboratory equipment, document examination instruments, detection tools, mobile or fixed terminals for consulting SIS and national systems, etc.); means of transport for the surveillance of external borders; equipment for real time exchange of information

between relevant authorities; ICT systems; exchange programmes and training of border guards, immigration officers and consular officers; etc.

5.3. Objectives, expected results and related indicators of the proposal in the context of the ABM framework

5.3.1. European Refugee Fund :

The main impacts of the ERF have been analysed according to its target groups as follows:

- for final beneficiaries (asylum seekers and refugees): improvements in reception conditions (quality / quantity of material reception conditions such as health, housing, education, social benefits, access to the labour market), and fairer and more effective asylum procedures; easier integration by a decrease in dependence on social welfare, improved access to the labour market, and thus increased participation in social life through civil society organisations and other relevant channels;

- for Member States, the ERF contributes to the economic responsibility undertaken by the Member State in relation to the reception of asylum seekers and refugees and implementation of a common asylum policy; it also supports changes in processes / policies by development of higher standards, fairer and more effective asylum procedures, reduction of the length of asylum procedures, capacity-building, improvement of qualification of staff, exchanges of experiences and best practices at EU level.

- for partners of asylum policy (NGO, Refugee Community Organisations, local and regional authorities): capacity building and development of new services and greater involvement of self-help organisations; improvement of qualification of staff, increased cooperation of services / structures in developing capacity in the area of reception.

- for EU citizens in general: awareness raising on the issue of refugees and asylum seekers and better acceptance of reception centres by local communities.

The potential impacts of the ERF II were screened and assessed for all measures, and it can be said that positive impacts outweigh negative impacts, in particularly as regards social impacts. A redistributive analysis has shown that the target group who benefits most directly is that of asylum seekers and refugees. Most importantly, significant important systemic effects have been identified with regard to the Member States and the organisations working in this area (NGOs and Refugee Community organisations). It must be noted that the situation varies from country to country, most notably in terms of the degree of consolidation of the asylum systems and the experience with the different strands of the programme.

When the types of impact were considered, the most significant were in the social sphere - economic impacts were more indirect and more difficult to identify given the scale of

the Fund. Direct implementation costs have not been quantified and are being addressed in the framework of the monitoring system of the Fund. Indirect and associated costs are more difficult to assess. Environmental impacts have been found to be quite weak, and it has not been possible to differentiate these impacts by target group.

Identified impacts on countries of origin presented a somewhat ambiguous picture – if it was clear that a better management of asylum flows can have positive impacts in the development of these countries, associated risks have been identified. These included, for example, risks of asylum seekers and refugees losing contact with their countries of origin, and also risks of qualified people leaving these countries (brain drain).

To conclude, it can be said that, overall, expected impacts were coherent with the formulation of the main objectives of the Fund. Indeed, the overall impacts reflected the main policy goal of the ERF, i.e. the contribution to the implementation of the common asylum standards and guidelines agreed at EU level and convergence of practices across Member States to support an open and secure European Union, fully committed to the obligations of the Geneva Convention and other relevant human rights instruments, and able to respond to humanitarian needs on the basis of solidarity.

5.3.2. Integration of Third-country nationals

The impacts of the Integration Fund have been identified at two levels: firstly, the general impacts of a greater integration of third country nationals were considered; then, against this background, the specific impacts of the Fund were discussed, taking into account the magnitude of identified needs, and the proposed scale of EU intervention. These specific impacts will in essence represent the added-value of EU intervention in this field.

As regards **general impacts**, better integration of migrants is likely to have many positive economic and social effects both on migrants themselves and on the host community. At EU level, the improved integration of third-country nationals will have a positive **economic impact** by increasing labour supply and thus overcoming shortages in a number of sectors. More migrants in employment will increase both tax revenue and the income from social contributions and so help to fund social protection systems which need to cater for a growing number of elderly people and increased numbers in retirement. Improved integration has obvious positive economic effects on third-country nationals themselves by giving them a better chance of integrating into the labour market and not only of finding a job but one which is more secure and stable with better terms and working conditions.

It must be noted however that further integration and the increased participation of third country nationals in economic activity may have some costs as well as benefits. While firms, consumers and domestic workers with complementary skills may gain, associated costs may include, inter alia, increased expenditure for welfare and social protection systems; a possible adverse effect on domestic workers with similar skills; the administrative costs of implementing an effective immigration policy; and increased expenditure on active labour market policies such as training and job placement services.

The potential **social effects** of integration of immigrants are substantial. Lack of social integration of migrants has often been associated with their social exclusion, which has given rise to increased hostility towards them and to ethnic minorities in general (leading to the rise of racism and xenophobia). Further integration of immigrant populations should lead to a more cohesive and inclusive society overall, where differences are respected and the merits of diversity appreciated. A strengthened dialogue between different groups will increase general understanding of different cultures, traditions and religions.

For migrants themselves, greater integration in society and better access to education as well as the labour market will improve their well being and increase their self-esteem. Having a job and being able to provide for themselves and their families should give them an increased feeling of belonging to society and encourage them to engage in community life and social, cultural and political activities in general. The integration of women will also indirectly benefit future generations, by increasing their chances of integrating into society themselves, of gaining a better understanding of he language and of performing better at school.

Although it is difficult to point to direct beneficial effects on the **environment**, there ought to be generally positive effects on the educational level of EU society, which should make it a better place in which to live, and increased awareness of environmental issues and a wider tendency to take action to protect and improve the natural and physical environment. More active participation in social and political life at local level is, therefore, likely to be accompanied by increased involvement in activities to preserve the local environment and the common heritage.

Against this background, the **specific impacts** of the Integration Fund have been identified as ensuring a strong link with policy developments at EU level, thus supporting the implementation of a common immigration policy. In particular, the following impacts should be expected:

- Create a level playing field in terms of integrating third-country nationals across the Member States. This requires a catch-up process in those countries of recent immigration, where integration policies are only developing.

- In these countries, the Fund will also act as a catalyst, increasing government expenditure on integration of third-country nationals, and thus contributing to the consolidation of a true integration system.

- Strengthening of integration systems will also take place through investments in human resources and upgrading of skills, as well as improved coordination and dialogue between all relevant stakeholders (national and regional authorities, civil society, etc.).

- For those Member States with a history of immigration and integration of third-country nationals, the Fund will contribute towards a fine-tuning of existing policies, focussing on identified shortcomings, and thus increasing their overall effectiveness.

5.3.3. European Return Fund

General impacts of a more effective return policy

An effective implementation of the return policy for illegal migrants living in Member States would have beneficial effects on social cohesion in particular and for the general objective of creating an area of freedom, security and justice for EU citizens. It could also, however, have positive economic effects especially in the long-term.

An effective implementation would, therefore:

- reinforce a managed immigration policy by complementing the control of the EU's external borders and ensuring that those who succeed in entering the Union illegally are returned with minimum delay to the countries they came from;

- help to increase the acceptance of third-country nationals in Member States and, therefore, of diversity, with potential benefits to the competitiveness of the EU economy as well as to social cohesion;

- contribute thereby to increasing employment rates among third-country nationals and, therefore, their contribution to economic activity and the generation of real income;

- facilitate the acceptance of the immigration of workers with the skills required by EU economies faced with a prospective natural decline in working-age population and, therefore, in the labour force;

- reduce the costs on national budgets associated with the detention of illegal migrants;

- give illegal migrants more opportunity to return and settle in their country of origin instead of having to live on the margins of society and very often to work in arduous jobs with poor terms and conditions.

Specific impact of the Return Fund

Action at EU level will have a number of positive effects, including:

- ensuring the common implementation of effective procedures for the return of illegal migrants, which also protect their basic rights and human dignity;

- promoting the adoption of best practices in this regard as well as with regard to the measures taken to provide incentives to the people concerned to return to their country of origin voluntarily;

- encouraging a more intensive exchange of information between Member States on the national initiatives developed, the challenges relating to returns and the management of complex return processes, as well as the relations with third countries in this regard;

- enhancing cost-effectiveness of return measures through joint operations.

5.3.4. External Borders Fund

The main impacts of the Externals Borders Fund would be as follows:

- Positive impact on administrative systems and infrastructures of Member States, who will get more resources and be able to improve coordination and exchanges. On the other hand**,** MS will have to co finance the projects; therefore it could lead to an increase in MS expenditure.

- Impacts for public health, public order and security would be direct and positive, thanks to the improvement of controls, which will make easier to prevent the entry of persons posing a risk from these points of view. Impact on civil society would be indirect but positive (better protection against illegal immigration and public security threats)

- Impacts on the environment would be indirect but possibly negative (more control boats and aircrafts, more physical barriers in border zones, etc.), although some positive impacts can not be excluded (e.g. purchase of less polluting surveillance boats, usage of more efficient technologies)

- From the human rights point of view, increasing MS border control capabilities (in particular through surveillance measures) could mean that more people would be intercepted, refused entry and/or removed to their countries of origin, where they probably face a situation of poverty and lack of freedoms. Increasing controls would make them more dissuasive and perhaps discourage some of these people from trying to immigrate illegally, avoiding them from putting their lives at risk.

- The risks of fraud could be linked to cases of mismanagement, illicit appropriation or corruption, although they not seem to be big as the funds will be managed by MS law enforcement agencies. There is also a risk of giving funding to Member States that don't really need it (e.g. because of being economically strong) or whose burden is lower, especially if objective criteria are not appropriately qualified by risk criteria

- The smoothening of flows of bona fide travellers would have positive economic impacts for business and tourism.

The financial support under the Fund will be developed in complementarity with the work of the European Agency for the management of operational cooperation at external borders.

The Agency has constituted an important step for promoting solidarity between member States in the field of external border management. The Agency has at its objective to facilitate and render more effective the application of the Community acquis related to the external borders, through coordination but also by providing the necessary technical support and expertise. The Fund will be complementary to these efforts. The Fund can provide the necessary financial means for the implementation of joint operations and pilot projects, whenever the Agency will not undertake to do it by itself under Article 3(4) of the Regulation. The Fund will also contribute to the adoption of the necessary measures derived from the risk analysis prepared by the Agency, and to the implementation of the common core curriculum to be established by it.

5.4. Method of Implementation (indicative)

Show below the method(s) chosen for the implementation of the action.

X ***Centralised Management***

X Directly by the Commission

 Indirectly by delegation to:

 Executive Agencies

 Bodies set up by the Communities as referred to in art. 185 of the Financial Regulation

 National public-sector bodies/bodies with public-service mission

X***Shared or decentralised management***

X With Member states

X With Third countries

****Joint management with international organisations (please specify)***

Relevant comments:

The funds within the action programme 'Solidarity and the management of migration flows' will be implemented within the framework of **shared/decentralised management** between the Member States and the Commission, in accordance with Article 53, paragraph 1, point b) of Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002[82]. The Community actions and the technical assistance of the Commission, as referred to within the instruments,

[82] OJ L 248, 16.9.2002, p. 1.

will be implemented by the Commission within the framework of **direct management**.

As for the countries associated with the implementation, application and development of the Schengen Acquis, an agreement between the Commission and these countries needs to be concluded relating to the obligations concerning budgetary and financial control.

One of the key objectives of the programmes is to clearly define the division of responsibility between the Member States and the implementing bodies on the one hand, and the Commission on the other in the execution of the Community budget. All essential elements are defined within the different Funds.

Under Article 274 of the Treaty, in the context of shared management, the conditions allowing the Commission to exercise its responsibilities for implementation of the general budget of the European Communities and the obligations of cooperation on the Member States have to be clarified. These conditions will enable the Commission to satisfy itself that Member States are utilising the Fund in a lawful and correct manner and in accordance with the principle of sound financial management within the meaning of the Financial Regulation.

The need for coherency and transparency are the driving forces in the management modalities of the respective Funds. **Coherency**, as the draft instruments lay down the minimal conditions applicable to the management, internal control and audit systems as well as the involvement of each actor. **Transparency**, as the results and outcome of each part of the instrument are known to the different actors. The compliance of these systems will contribute to the full respect of the principle of **sound financial management**.

To this end, the Member States shall provide an assurance in relation with the management and control systems, according to the rules laid down in the draft instruments. This assurance, completed with its own system audits and on-the-spot controls, will facilitate the Commission's assessment on the legality and regularity of declared expenditure.

The different instruments are developed with common delivery, management and implementation mechanisms. This will enable the Commission and the Member States to set up **common management and control environments**, thus increasing efficiency through the creation of potential synergies.

The following elements are found within the draft instruments:

- **Multi-annual and annual Programming:**

The Funds will be implemented in the framework of **two multiannual programming periods**(respectively 2007-2010 and 2011-2013). These

programming periods will allow the Commission to take into account the effects of the midterm review of the financial perspectives, which is planned in 2010.

The multiannual programming includes the definition of strategic guidelines by the Commission and multiannual programmes by the Member States. These mainly relate to a description of the management and control systems set up, the definition of priorities (and corresponding indicators, results and impacts) and a draft financing plan. This multiannual programme will be assessed and adopted by the Commission.

The necessary provisions for the revision of these programmes are laid down within the draft instruments.

The multiannual programmes will be implemented by means of annual work programmes, provided by the Member States and adopted by the Commission. The annual work programmes relate to the rules for selection of projects and an indicative financial breakdown per objective. The Commission's decision shall indicate the amount allocated to each Member States in full respect of the appropriations allocated under the budgetary procedure.

- **Management and Control Systems**

a) Designation of authorities

The following authorities are to be designed by the Member State:

- A **Responsible Authority**, responsible for the management of the Fund and which will handle all the Communication with the Commission;

- A **Certifying authority**, responsible for the certification of expenditure and application for payment requests prior to transmission to the Commission;

- An **Audit Authority**, responsible for the verification of the compliance, adequacy and the sound operation of the management and control environment.

- With respect of the clear separation of functions, several functions may be carried out by the same body.

b) Definition of the responsibilities of the Member States and the Commission

Member States will be responsible for ensuring sound financial management of the programmes and the legality and regularity of the underlying transactions, give guidance to the designated authorities, and be responsible for the proper and effective use of Community funds. In accordance with the principles of

subsidiarity and proportionality, Member States have the primary responsibility for the implementation and control of the actions covered by the Fund.

The Commission's responsibilities are to satisfy that the systems set up are compliant with the provisions laid down, especially through the assessment of a unqualified opinion submitted by a "compliance assessment body". In the event of a qualified opinion the Member State shall draw up, in agreement with the Commission, an action plan setting out the corrective measures and the timetable for implementation. The Commission is also responsible to satisfy that systems function effectively, on basis of annual control reports and on-the-spot audits.

c) Financial Management

Annual commitments shall be made on the basis of the Commission's decision related the annual programmes.

The following payment scheme is foreseen:

- A prefinancing of 50%;
- A balance payment, preconditioned by a request for payment, a certified declaration of expenditure, an implementation report and an audit report.

The necessary provisions for suspension and interruption of payments, as well as the cancellation of commitments, have been formalised within the draft instruments. In all procedures the Commission will decide after a **contradictory procedure,** where the Member State may present its observations or take corrective measures.

The draft instrument also provides with the necessary provisions, related to financial corrections to be established by the Commission and the Member States.

6. MONITORING AND EVALUATION

6.1. Monitoring system

Under the management system proposed, minimum standard formats will be established in all Member States for the presentation of projects, monitoring and evaluation. In this context common indicators will be defined for the various types of action, for which data will have to be gathered when action implementation reports are presented. During the course of 2005, a preparatory study will be launched to inform the Commission on adequate minimum standards and common standards.

By the same token, a common management system (supported by a common IT application) will be developed in the financial field, in liaison with the Member States, to ensure that implementation of the programmes and the actions funded are monitored on a common basis.

6.2. Evaluation

Several national and Community evaluations are planned, based around the multiannual programming schedule of the Funds. The timetable of evaluations for the External Borders Fund, the Integration Fund and the Return Fund as set out in the respective proposals is in principle as follows:

- no later than 30 June 2009 in the case of the External Borders and Integration Funds, and 30 June 2010 in the case of the Return Fund, a report from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the application of the criteria used for the annual distribution of resources; together with proposals for amendments if deemed necessary;

- no later than 31 December 2010 an intermediate report from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the results achieved and on implementation and with a proposal on the Fund future development;

- no later than 30 June 2012 (concerning 2007-2010/2008-2010) and 30 June 2015 (concerning 2011-2013) an evaluation report from the Member State on the results and impacts;

- no later than 31 December 2012 (concerning 2007-2010 and 31 December 2015 (concerning 2011-2013) an ex post evaluation report from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.

The evaluations for the European Refugee Fund follow a slightly different pattern in light of previous evaluations made.

7. ANTI-FRAUD MEASURES

Action taken under the Commission's direct, centralised management (Community action, technical assistance expenditure) will be implemented in accordance with the applicable rules, as defined in the Financial Regulation and its implementing rules. The contracts and grant agreements used will be the models recommended by the Commission and will provide for monitoring by the Commission and the Court of Auditors of the European Communities.

The general rules on the administrative and financial management of action in the Member States, will comprise specific provisions on the management and control of projects by the authorities responsible and provisions on *ex post* checks by the Commission and the Court of Auditors of the European Communities.

8. DETAILS OF RESOURCES

8.1. Objectives of the proposal in terms of their financial cost *(Commitment appropriations in M€)*

a. European Refugee Fund

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
European Refugee Fund																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	18	4,500	42	10,500	42	10,500	45	11,300	59	14,700	60	15,000	61	15,300	327	81,800
Sub-total Action 1				**4,500**		**10,500**		**10,500**		**11,300**		**14,700**		**15,000**		**15,300**	**327**	**81,800**
Actions in the Member States																		
Responsible Authorities	Co-financing			2,800		6,500		6,500		6,900		9,300		9,500		9,700		51,200
Reception and asylum procedures	Projects	0,085	372	31,600	868	73,800	868	73,800	931	79,100	1.242	105,600	1.268	107,800	1.295	110,100	6.845	581,800
Integration	Projects	0,065	243	15,800	568	36,900	568	36,900	608	39,500	812	52,800	829	53,900	848	55,100	4.475	290,900
Voluntary return	Projects	0,175	30	5,300	70	12,300	70	12,300	75	13,200	101	17,600	103	18,000	105	18,400	555	97,100
Sub-total Action 2				**55,500**		**129,500**		**129,500**		**138,700**		**185,300**		**189,200**		**193,300**	**11.320**	**1.021,000**
Sub-total Objective 1				*60,000*		*140,000*		*140,000*		*150,000*		*200,000*		*204,200*		*208,600*		*1.102,800*
Emergency measures																		
Actions in the Member States																		

Responsible Authorities	Co-financing			1,210		1,210		1,210		1,210		1,210		1,210		1,210		8,470
Emergency measures	Projects			8,590		8,590		8,590		8,590		8,590		8,590		8,590		60,130
Sub-total Action 3				**9,800**		**9,800**		**9,800**		**9,800**		**9,800**		**9,800**		**9,800**		**68,600**
Sub-total Objective 1				*9,800*		*9,800*		*9,800*		*9,800*		*9,800*		*9,800*		*9,800*		*68,600*
TOTAL COST				**69,800**		**149,800**		**149,800**		**159,800**		**209,800**		**214,000**		**218,400**		**1.171,400**

b. Integration of third-country nationals

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	**Type of output**	**Av. cost**	**2007**		**2008**		**2009**		**2010**		**2011**		**2012**		**2013**		**Total**	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
Integration of Third-country Nationals																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	25	6,200	33	8,200	54	13,400	69	17,300	80	20,000	94	23,600	105	26,200	460	114,900
Sub-total Action 1				**6,200**		**8,200**		**13,400**		**17,300**		**20,000**		**23,600**		**26,200**	**460**	**114,900**
Actions in the Member States																		
Responsible Authorities	Co-financing			4,300		5,500		8,500		10,800		12,300		14,300		15,800		71,500
Admission Procedures	Projects	0,085	101	8,600	134	11,400	216	18,400	278	23,600	319	27,100	380	32,300	421	35,800	1.849	157,200
Introduction Programmes	Projects	0,065	389	25,300	518	33,700	845	54,900	1094	71,100	1258	81,800	1486	96,600	1652	107,400	7.243	470,800
Civic, cultural, religious and political participation	Projects	0,175	97	16,900	128	22,400	209	36,600	271	47,400	312	54,600	368	64,400	409	71,600	1.794	313,900
Capacity building within MS' public and private service providers	Projects	0,175	97	16,900	128	22,400	209	36,600	271	47,400	312	54,600	368	64,400	409	71,600	1.794	313,900
Adjusting european societies to diversity	Projects	0,175	48	8,400	64	11,200	105	18,300	135	23,700	156	27,300	184	32,200	205	35,800	897	156,900
Policy development, monitoring and evaluation	Projects	0,175	48	8,400	64	11,200	105	18,300	135	23,700	156	27,300	184	32,200	205	35,800	897	156,900
Sub-total Action 2				**88,800**		**117,800**		**191,600**		**247,700**		**285,000**		**336,400**		**373,800**	**9.092**	**1.641,100**
Sub-total Objective 1				*95,000*		*126,000*		*205,000*		*265,000*		*305,000*		*360,000*		*400,000*		*1.756,000*
TOTAL COST				**95,000**		**126,000**		**205,000**		**265,000**		**305,000**		**360,000**		**400,000**		**1.756,000**

c. European Return Fund

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
European Return Fund																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	0	0,000	10	2,500	16	3,900	26	6,500	39	9,800	52	13,100	52	13,100	196	48,900
Sub-total Action 1				**0,000**		**2,500**		**3,900**		**6,500**		**9,800**		**13,100**		**13,100**	**196**	**48,900**
Actions in the Member States																		
Responsibe authorities	Co-financing			0,000		2,300		3,100		4,600		6,500		8,300		8,300		33,100
Integrated Return-management	Projects	0,150	0	0,000	68	10,200	106	15,900	178	26,700	267	40,100	357	53,600	357	53,600	1.334	200,100
Enhancement of ooperation between MS in integrated Return-management	Projects	0,250	0	0,000	69	17,200	106	26,500	178	44,400	268	66,900	357	89,300	357	89,300	1.334	333,600
Promotion and application of common standards on return	Projects	0,100	0	0,000	68	6,800	106	10,600	178	17,800	267	26,700	357	35,700	357	35,700	1.333	133,300
Sub-total Action 2				**0,000**		**36,500**		**56,100**		**93,500**		**140,200**		**186,900**		**186,900**	**4.001**	**700,100**
Sub-total Objective 1				*0,000*		*39,000*		*60,000*		*100,000*		*150,000*		*200,000*		*200,000*		*749,000*
TOTAL COST				**0,000**		**39,000**		**60,000**		**100,000**		**150,000**		**200,000**		**200,000**		**749,000**

d. External Borders Fund

(Headings of Objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
External Borders Fund																		
Community Actions																		
Community Actions	Transnational cooperation projects	0,250	13	3,300	13	3,300	17	4,300	22	5,600	25	6,300	31	7,800	45	11,200	167	41,800
Sub-total Action 1				**3,300**		**3,300**		**4,300**		**5,600**		**6,300**		**7,800**		**11,200**	**167**	**41,800**
Actions in the Member States																		
Responsibe authorities	Co-financing			7,500		7,500		9,500		12,000		13,400		16,700		23,300		89,900
Implementation of the common integrated border management system	Projects	0,500	64	31,800	64	31,800	82	41,200	107	53,500	120	60,100	150	75,100	214	107,100	801	400,600
Contribution to the efficient management of the flows of persons at external borders	Projects	0,500	127	63,700	127	63,700	165	82,500	214	107,000	240	120,100	300	150,200	428	214,200	1.603	801,400
Contribution to the uniform and effective application of EU law and overall efficiency of national border guards	Projects	0,500	48	23,900	48	23,900	62	30,900	80	40,100	90	45,000	113	56,300	161	80,300	601	300,400
Contribution to the enhancement of the activities organised by consular services	Projects	0,500	80	39,800	80	39,800	103	51,600	134	66,800	150	75,100	188	93,900	268	133,900	1.002	500,900
Sub-total Action 2				**166,700**		**166,700**		**215,700**		**279,400**		**313,700**		**392,200**		**558,800**	**3.005**	**2.093,200**
Sub-total Objective 1				*170,000*		*170,000*		*220,000*		*285,000*		*320,000*		*400,000*		*570,000*		*2135,000*
TOTAL COST				**170,000**		**170,000**		**220,000**		**285,000**		**320,000**		**400,000**		**570,000**		**2.135,000**

8.2. Administrative Expenditure

The needs for human and administrative resources shall be covered within the allocation granted to the managing DG in the framework of the annual allocation procedure.

8.2.1. Number and type of human resources

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources (**number of posts/FTEs**)						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Officials or temporary staff (XX 01 01)	A*/AD	23	26	29	32	35	37	37,5
	B*, C*/AST	38,75	46	52	58	64	70	70,5
Staff financed by art. XX 01 02		8,5	10	12	14	16	17	18
Other staff financed by art. XX 01 04/05								
TOTAL		70,25	82	93	104	115	124	126

8.2.2. Description of tasks deriving from the action

Title	Description	Number
Management		
Management		4
Policy definition and programming		
Policy Making	Definition of strategy, legal base,…	4
Programme definition	Establishment of annual work programme (i.e. financing decision) and interservice consultation	1
Interface with relevant EC programmes & actions	interservice coordination in order to ensure complementarity-synergy with other policies	2
Interface with other Institutions and Member States	Interface Council,EP ensuring the appropriate reporting, information, questions, briefing requests	2
Information and Communication	1. Information and publicity activities 2. EUROPA Web site	2
Committee interface - chair & secretariat		1

Budgetting	APS,PDB,AAR,BIP,RAL - Preparation - Follow-up - Reporting	1,5
Programme : Reception, selection and award of projects , financial and legal commitments		
Preparation Calls for proposals		2
Reception and evaluation proposals/mult-annual and annual programmes	(also involves staff involved in 12,13,14 and 15)	10
Award decisions		0,5
Financial Commitment	Preparation, maintenance and closure of all financial commitments + subconsequent amendments	2
Legal Commitment	Preparation, Signature, Closure of all juridical commitments + subconsequent amendments	4
Programme : monitoring of projects		
Payments - Initiation	Preparation and Processing of all Prefinancing, Intermediate and Final Payments (including verification supporting docs)	5
Project Monitoring	Receipt and assessment of reports , requests for information, project visits	20
Procurement, control and audit		
Ex- ante verification of transactions, setting up of control standards	Setting up appropriate control standards	3
System Audit	Setting up and monitoring of system audit of Member States (shared management)	10
Financial Audit	Ex-post Audit of expenditure / implementation	8
Internal audit	Verification of compliance with ICS	3
Procurement procedures	Drafting, procedures and autorisation of procurement procedures for projects and technical assistance (evaluation, studies,…) , including JPC, Helpdesk procurement procedures	8
Reporting	Report of Authorinsing Officer, RAA, relations with Court of Auditors…	2
Support services		
Filing and Archiving	Database, digital and hardcopy filing	3
Programme Evaluation	Ex ante - Mid term - Final evaluation	3
IT Support	Specific development of IT Tools related to monitoring and implementation	4
Overhead		
Administration (Overhead)	CIS, Translations,HRM,Logistics,…	21
		126

8.2.3. Sources of human resources (statutory)

(When more than one source is stated, please indicate the number of posts originating from each of the sources)

☐ Posts currently allocated to the management of the programme to be replaced or extended

☐ Posts pre-allocated within the APS/PDB exercise for year n

☐ Posts to be requested in the next APS/PDB procedure

☐ Posts to be redeployed using existing resources within the managing service (internal redeployment)

☐ Posts required for year n although not foreseen in the APS/PDB exercise of the year in question

8.2.4. Other Administrative expenditure included in reference amount (XX 01 04/05 – Expenditure on administrative management)

EUR million (to 3 decimal places)

a. European Refugee Fund

Budget line ***European Refugee Fund***	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : asylum statistics	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	1,750
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,500	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	4,700
Studies (incl. Evaluation)	0,300	0,600	0,300	0,600	0,600	0,400	0,600	3,400
Meetings of experts	0,050	0,050	0,050	0,050	0,100	0,050	0,050	0,400
Publications and informations	0,200	0,000	0,200	0,000	0,200	0,150	0,200	0,950
Total	1,300	1,600	1,500	1,600	1,850	1,550	1,800	9,450

Emergency measures								
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : asylum statistics	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,060	0,420
Studies (incl. Evaluation)	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,560
Meetings of experts								
Publications and informations	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,070
Total	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	1,400

b. Integration of Third-country Nationals

Budget line ***Integration of Third-country nationals***	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : migration statistics	0,300	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400	2,700
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,600	0,800	0,800	0,900	1,000	1,100	1,100	6,300
Studies (incl. Evaluation and Impact Assessment)	0,100	0,300	0,300	0,600	0,700	0,700	0,750	3,450
Meetings of experts	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
Dissemination	0,000	0,100	0,050	0,100	0,150	0,200	0,200	0,800
Publications and informations	0,050	0,100	0,100	0,100	0,250	0,400	0,400	1,400
Total	1,100	1,750	1,700	2,150	2,550	2,850	2,900	15,000

c. European Return Fund

Budget line ***European Return Fund***	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : statistics		0,200	0,200	0,200	0,200	0,250	0,300	1,350
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems		0,600	0,700	0,800	0,900	0,900	1,000	4,900
Studies (incl. Evaluation and Impact Assessment)		0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	1,800
Meetings of experts		0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,100	0,350
Dissemination		0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,600
Publications and informations		0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,250	1,000
Total	0,000	1,400	1,500	1,600	1,700	1,750	2,050	10,000

d. External Borders Fund

Budget line ***External Borders Fund***	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
1 Technical and administrative assistance (including related staff costs)								
Other technical and administrative assistance								
= intra muros : statistics	0,300	0,300	0,300	0,400	0,450	0,450	0,450	2,650
= extra muros : exchange of information, thematic meetings, website projects, computerised administrative and financial management of which for construction and maintenance of computerised management systems	0,600	0,900	0,900	1,000	1,000	1,000	1,000	6,400
Studies (incl. Evaluation and Impact Assessment)	0,300	0,400	0,400	0,500	0,500	0,400	0,400	2,900
Meetings of experts	0,100	0,150	0,150	0,150	0,200	0,200	0,200	1,150
Dissemination	0,200	0,200	0,250	0,300	0,400	0,300	0,300	1,950
Publications and informations	0,100	0,300	0,300	0,300	0,350	0,300	0,300	1,950
Total	1,600	2,250	2,300	2,650	2,900	2,650	2,650	17,000

8.2.5. Financial cost of human resources and associated costs not included in the reference amount

EUR million (to 3 decimal places)

Type of human resources	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Officials and temporary staff (XX 01 01)	6,669	7,776	8,748	9,72	10,692	11,556	11,664	66,825
Staff financed by Art XX 01 02 (auxiliary, END, contract staff, etc.) (specify budget line)	0,918	1,08	1,296	1,512	1,728	1,836	1,944	10,314
Total cost of Human Resources and associated costs (NOT in reference amount)	**7,587**	**8,856**	**10,044**	**11,232**	**12,420**	**13,392**	**13,608**	**77,139**

Calculation– ***Officials and Temporary agents***

Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

Calculation– ***Staff financed under art. XX 01 02***

Reference should be made to Point 8.2.1, if applicable

Each FTE rated at 108.000 € per FTE.

8.2.6 Other administrative expenditure not included in reference amount

EUR million (to 3 decimal places)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL
XX 01 02 11 01 – Missions	0,216	0,234	0,238	0,243	0,248	0,253	0,258	1,691
XX 01 02 11 02 – Meetings & Conferences								
XX 01 02 11 03 – Committees	0,460	0,498	0,508	0,518	0,528	0,539	0,550	3,601
XX 01 02 11 04 – Studies & consultations								
XX 01 02 11 05 - Information systems								
2 Total Other Management Expenditure (XX 01 02 11)	0,676	0,732	0,746	0,761	0,777	0,792	0,808	5,292
3 Other expenditure of an administrative nature (specify including reference to budget line)								

Total Administrative expenditure, other than human resources and associated costs (NOT included in reference amount)	**8,263**	**9,588**	**10,790**	**11,993**	**13,197**	**14,184**	**14,416**	**68,015**

Calculation - ***Other administrative expenditure <u>not</u> included in reference amount***

		<u>2007</u>
Missions	240 missions * €900	216.000
Compulsory meetings	24 * 19200	460.800